

คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ



ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

- ออกแบบการเรียนรู้โดยใช้มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดชั้นปีเป็นเป้าหมาย
- ออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
- ใช้แนวคิด Backward Design ผสมผสานกับแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ต่าง ๆ อย่างหลากหลาย
- ออกแบบการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะสำคัญของนักเรียนในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต และการใช้เทคโนโลยี
- แบ่งแผนการจัดการเรียนรู้เป็นรายชั่วโมง สะดวกในการใช้
- มีองค์ประกอบครบถ้วนตามแนวทางการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา
- นำไปพัฒนาเป็นผลงานทางวิชาการเพื่อเลื่อนวิทยฐานะได้



ผลิตและจัดจำหน่ายโดย บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

วัฒนาพานิช  สัราณราษฎร

216-220 ถนนบำรุงเมือง แขวงสำราญราษฎร์ เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200

โทร. 02 222 9394 • 02 222 5371-2 FAX 02 225 6556 • 02 225 6557

email: info@wpp.co.th

คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ



ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551



สงวนลิขสิทธิ์ตามกฎหมาย
ห้ามละเมิด ทำซ้ำ ดัดแปลง เผยแพร่
ส่วนหนึ่งส่วนใด เว้นแต่จะได้รับอนุญาต

คณะผู้เขียน

ทวีศักดิ์ จริงกิจ ศป.บ., ศศ.ม.
ชัชวาลย์ รัตนราช ศป.
วิทยา อภิรัตน์พันธ์ ค.บ.
ธีระพงษ์ บุญสะอาด ค.บ.
อาภรณ์ แสงทินทอง ค.บ.

คณะบรรณาธิการ

สุระ ดามาพงษ์ กศ.บ., กศ.ม.
ทวีศักดิ์ จริงกิจ ศป.บ., ศศ.ม.
ชัชวาลย์ รัตนราช ศป.



▲
ISBN 978-974-18-5814-9

พิมพ์ที่ บริษัท โรงพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด นายเรจชัย จงพิพัฒน์สุข กรรมการผู้จัดการ

สื่อการเรียนรู้ ป. 1-ป. 6 (ชั้นละ 1 เล่ม) ตัวชี้วัด เป็นชั้นปี ตามหลักสูตรแกนกลางฯ 2551

● หนังสือเรียน (ศร. อนุญาต) ● แบบฝึกทักษะ ● ฉบับสมบูรณ์แบบ ● แผนฯ (CD)

- หนังสือเรียน ● แบบฝึกทักษะ ● ฉบับสมบูรณ์แบบ ● แผนฯ (CD) ภาษาไทย ป. 1-6 เล่ม 1-2.....สุระ ดามาพงษ์ และคณะ
- หนังสือเรียน ● แบบฝึกทักษะ ● ฉบับสมบูรณ์แบบ ● แผนฯ (CD) คณิตศาสตร์ ป. 1-6 เล่ม 1-2.....ประทุมพร ศรีวัฒนกุล และคณะ
- หนังสือเรียน ● แบบฝึกทักษะ ● ฉบับสมบูรณ์แบบ ● แผนฯ (CD) วิทยาศาสตร์ ป. 1-6ดร.ปัญญา แสนทวี และคณะ
- หนังสือเรียน ● แบบฝึกทักษะ ● ฉบับสมบูรณ์แบบ ● แผนฯ (CD) สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ป. 1-6สุเทพ จิตร์ชื่น และคณะ
- หนังสือเรียน ● แบบฝึกทักษะ ● ฉบับสมบูรณ์แบบ ● แผนฯ (CD) สุขศึกษาและพลศึกษา ป. 1-6..... ผศ.เชาวลิต ภูมิภาค และคณะ
- หนังสือเรียน ● แบบฝึกทักษะ ● ฉบับสมบูรณ์แบบ ● แผนฯ (CD) ศิลปะ ป. 1-6.....ทวีศักดิ์ จริงกิจ และคณะ
- หนังสือเรียน ● แบบฝึกทักษะ ● ฉบับสมบูรณ์แบบ ● แผนฯ (CD) การงานอาชีพและเทคโนโลยี ป. 1-6อรุณี ลิ้มศิริ และคณะ
- หนังสือเรียน ● แบบฝึกทักษะ ● ฉบับสมบูรณ์แบบ ● แผนฯ (CD) เทคโนโลยีสารสนเทศ ป. 1-6ดร.ศรีไพร ศักดิ์รุ่งพงศากุล และคณะ
- หนังสือเรียน ● แบบฝึกหัด ● แผนฯ ● ซีดี Tops ป. 1-6..... Rebecca York Hanlon และคณะ
- หนังสือเรียน ● แบบฝึกหัด ● แผนฯ ● ซีดี Gogo Loves English ป. 1-6..... Stanton Procter และคณะ
- หนังสือเรียน ● แบบฝึกหัด ● แผนฯ ● ซีดี BINGO! ป. 1-6..... Ken Methold และคณะ

- สื่อการเรียนรู้ ฉบับสมบูรณ์แบบ ● แผนฯ (CD) ภาษาอังกฤษ ป. 1-6.....ดร.ประไพพรรณ เอมชู และคณะ
- สื่อการเรียนรู้ ฉบับสมบูรณ์แบบ หลักการใช้ภาษาไทย ป. 1-6สุระ ดามาพงษ์ และคณะ
- สื่อการเรียนรู้ ฉบับสมบูรณ์แบบ เศรษฐกิจพอเพียง ป. 1-6.....พิษณุ เพชรพัชรกุล และคณะ
- สื่อการเรียนรู้ ฉบับสมบูรณ์แบบ คุณธรรมนำความรู้ ป. 1-6.....สุเทพ จิตร์ชื่น และคณะ
- กิจกรรม ลูกเสือ-เนตรนารี ฉบับสมบูรณ์แบบ ป. 1-6.....ดร.อำนาจ ช่างเรียน และคณะ
- กิจกรรม ยุวภาษา ฉบับสมบูรณ์แบบ ป. 1-6ดร.อำนาจ ช่างเรียน และคณะ



คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ ศิลปะ ป. 1-6 ชุดนี้เป็นสื่อการเรียนรู้ที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้โดยยึดหลักการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบ **Backward Design** ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (**Child-Centered**) ตามหลักการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมและกระบวนการเรียนรู้ สามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง ทั้งเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม บทบาทของครูมีหน้าที่เอื้ออำนวยความสะดวกให้นักเรียนประสบผลสำเร็จ โดยสร้างสถานการณ์การเรียนรู้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ทำให้นักเรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ได้ในเชิงบูรณาการด้วยวิธีการที่หลากหลาย เน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปความรู้ด้วยตนเอง ทำให้นักเรียนได้รับการพัฒนาทั้งด้านความรู้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดี และด้านทักษะ/กระบวนการ นำไปสู่การอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข

การจัดทำคู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ ศิลปะชุดนี้ ได้จัดทำตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งครอบคลุมทุกสาระการเรียนรู้ คือ ทศศิลป์ ดนตรี และนาฏศิลป์ ภายในเล่มได้นำเสนอแผนการจัดการเรียนรู้เป็นรายชั่วโมงตามหน่วยการเรียนรู้ เพื่อให้ครูนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้สะดวกยิ่งขึ้น นอกจากนี้แต่ละหน่วยการเรียนรู้ยังมีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม และด้านทักษะ/กระบวนการ ทำให้ทราบผลการเรียนรู้แต่ละหน่วยการเรียนรู้ของนักเรียนได้ทันที

คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ นำเสนอเนื้อหาแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 คำชี้แจงการจัดแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วยแนวทางการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ สัญลักษณ์ลักษณะกิจกรรมการเรียนรู้ การออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Backward Design (BwD) เทคนิคและวิธีการจัดการเรียนรู้-การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตารางวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดชั้นปี โครงสร้างการแบ่งเวลารายชั่วโมงในการจัดการเรียนรู้

ตอนที่ 2 แผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง ได้เสนอแนะแนวทางการจัดการเรียนรู้แต่ละหน่วยการเรียนรู้ในสื่อการเรียนรู้ สมบูรณ์แบบ และหนังสือเรียน แบ่งเป็นแผนย่อยรายชั่วโมง ซึ่งแผนการจัดการเรียนรู้แต่ละแผนมีองค์ประกอบครบถ้วนตามแนวทางการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา

ตอนที่ 3 เอกสาร/ความรู้เสริมสำหรับครู ประกอบด้วยแบบทดสอบต่าง ๆ และความรู้เสริมสำหรับครู บันทึกลงใน CD เพื่ออำนวยความสะดวกให้ครูใช้จัดการเรียนการสอน

คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ ศิลปะชุดนี้ได้ออกแบบการเรียนรู้ด้วยเทคนิคและวิธีการสอนอย่างหลากหลาย หวังว่าจะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของนักเรียนต่อไป



ตอนที่ 1 คำชี้แจงการจัดแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ.....	1
1. แนวทางการใช้แผนการจัดการเรียนรู้	2
2. สัญลักษณ์ลักษณะกิจกรรมการเรียนรู้.....	5
3. การออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Backward Design (BwD)	6
4. เทคนิคและวิธีการจัดการเรียนรู้-การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ	18
5. ตารางวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดชั้นปี	20
6. โครงสร้างการแบ่งเวลารายชั่วโมงในการจัดการเรียนรู้	21
ตอนที่ 2 แผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ	23
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 พื้นฐานงานศิลป์.....	24
● ผังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้	24
● ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้	25
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เล่น	27
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 สี	31
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 รูปร่างและรูปทรง	35
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 พื้นผิว	39
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 พื้นที่ว่าง	43
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 ระยะและความลึก	47
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 น้ำหนักและแสงเงา	51
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 วรรณะสีอุ่นและวรรณะสีเย็น	55
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9 อิทธิพลของวรรณะสี	59
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 สร้างสรรค์งานศิลป์	63
● ผังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้	63
● ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้	64
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10 การวาดภาพระบายสีด้วยวรรณะสีอุ่น	67
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11 การวาดภาพระบายสีด้วยวรรณะสีเย็น	71
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 12 วัสดุ อุปกรณ์ในการวาดภาพระบายสี	75
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 13 วัสดุ อุปกรณ์ในการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษ	78
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 14 การพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษ	82

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 งานศิลป์กับวัฒนธรรม	86
● ผังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้	86
● ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้	87
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 15 งานทัศนศิลป์ในเหตุการณ์ต่าง ๆ ในท้องถิ่น	90
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 16 งานทัศนศิลป์ในงานเฉลิมฉลองในท้องถิ่น	94
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 17 วัฒนธรรมในการปลูกเรือน	97
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 18 วัฒนธรรมในการกิน	101
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 19 วัฒนธรรมในการแต่งกาย	105
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เครื่องดนตรี	109
● ผังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้	109
● ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้	110
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 20 ประเภทของเครื่องดนตรี	112
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 21 เสียงของเครื่องดนตรี	115
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 22 การใช้และการดูแลรักษาเครื่องดนตรีเบื้องต้น	118
หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 ทักษะดนตรี	122
● ผังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้	122
● ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้	123
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 23 โครงสร้างของบทเพลง	126
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 24 ทำนองเพลง	129
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 25 เครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรี	133
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 26 การร้องเพลง	137
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 27 การถ่ายทอดเรื่องราวของบทเพลง	141
หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 ดนตรีกับมรดกทางวัฒนธรรม	145
● ผังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้	145
● ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้	146
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 28 ความสัมพันธ์ระหว่างวิถีชีวิตกับผลงานทางดนตรี	149
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 29 การอนุรักษ์วัฒนธรรมทางดนตรี	153
หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 นาฏศิลป์ไทยกับวัฒนธรรม	157
● ผังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้	157
● ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้	158
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 30 รำวงมาตรฐาน	162

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 31 ระเบิดอกบัว	167
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 32 รำรองเง็ง	172
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 33 ระบำจันทราพัด	177
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 8 การแสดงนาฏศิลป์และการละคร.....	182
● ผังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้	182
● ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้	183
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 34 พื้นฐานทางการแสดงนาฏศิลป์และการละครของไทย.....	186
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 35 การแสดงทำรำประกอบเพลงปลุกใจ เราสู้.....	191
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 9 ความเป็นมาและคุณค่าของนาฏศิลป์ไทย	195
● ผังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้	195
● ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้	196
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 36 ที่มาและคุณค่าของนาฏศิลป์ไทย	199

ตอนที่ 1

คำชี้แจงการจัดแผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ





1. แนวทางการใช้แผนการจัดการเรียนรู้

คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ ศิลปะ เล่มนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางให้ครูใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ช่วงชั้นที่ 2 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งการแบ่งหน่วยการเรียนรู้สำหรับจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมงในคู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้เล่มนี้แบ่งเนื้อหาเป็น 9 หน่วย สามารถใช้ควบคู่กับสื่อการเรียนรู้ ศิลปะ สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ประกอบด้วยหน่วยการเรียนรู้ ดังนี้

- หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 พื้นฐานงานศิลป์
- หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 สร้างสรรค์งานศิลป์
- หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 งานศิลป์กับวัฒนธรรม
- หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เครื่องดนตรี
- หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 ทักษะดนตรี
- หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 ดนตรีกับมรดกทางวัฒนธรรม
- หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 นาฏศิลป์ไทยกับวัฒนธรรม
- หน่วยการเรียนรู้ที่ 8 การแสดงนาฏศิลป์และการละคร
- หน่วยการเรียนรู้ที่ 9 ความเป็นมาและคุณค่าของนาฏศิลป์ไทย

แผนการจัดการเรียนรู้ได้นำเสนอรายละเอียดไว้ครบถ้วนตามแนวทางการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ นอกจากนี้ยังได้ออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนได้พัฒนาองค์ความรู้ สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้อย่างครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ครูควรศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้นี้ให้ละเอียดเพื่อปรับใช้ให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม สถานการณ์ และสภาพของนักเรียน

ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้จะแบ่งแผนการจัดการเรียนรู้ออกเป็นรายชั่วโมง ซึ่งมีจำนวนมากน้อยไม่เท่ากัน ขึ้นอยู่กับความยาวของเนื้อหาสาระ และในแต่ละหน่วยการเรียนรู้มีองค์ประกอบดังนี้

1. **ผังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้** แสดงขอบข่ายเนื้อหาการจัดการเรียนรู้ที่ครอบคลุมความรู้ คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ทักษะ/กระบวนการ และภาระงาน/ชิ้นงาน
2. **กรอบแนวคิดการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบ BwD (Backward Design Template)** เป็นกรอบแนวคิดในการจัดการเรียนรู้ของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ แบ่งเป็น 3 ชั้น ได้แก่
 - ชั้นที่ 1 ผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน
 - ชั้นที่ 2 ภาระงานและการประเมินผลการเรียนรู้ ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง
 - ชั้นที่ 3 แผนการจัดการเรียนรู้ จะระบุว่าในหน่วยการเรียนรู้แบ่งเป็นแผนการจัดการเรียนรู้กี่แผน และแต่ละแผนใช้เวลาในการจัดกิจกรรมกี่ชั่วโมง
3. **แผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง** เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ตามกรอบแนวคิดการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบ BwD ประกอบด้วย

3.1 ชื่อแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วยลำดับที่ของแผน ชื่อแผน และเวลาเรียน เช่น แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง เส้น เวลา 2 ชั่วโมง

3.2 สาระสำคัญ เป็นความคิดรวบยอดของเนื้อหาที่นำมาจัดการเรียนรู้ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้

3.3 ตัวชี้วัดชั้นปี เป็นตัวชี้วัดที่ใช้ตรวจสอบนักเรียนหลังจากเรียนจบเนื้อหาที่นำเสนอในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้นั้น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร

3.4 จุดประสงค์การเรียนรู้ เป็นส่วนที่บอกจุดมุ่งหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียนภายหลังจากการเรียนจบในแต่ละแผน ทั้งในด้านความรู้ (K) ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A) ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) ซึ่งสอดคล้องสัมพันธ์กับตัวชี้วัดชั้นปีและเนื้อหาในแผนการจัดการเรียนรู้นั้น ๆ

3.5 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เป็นการตรวจสอบผลการจัดการเรียนรู้ว่าหลังจากจัดการเรียนรู้ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้แล้ว นักเรียนมีพัฒนาการ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามเป้าหมายที่คาดหวังไว้หรือไม่ และมีสิ่งที่จะต้องได้รับการพัฒนาปรับปรุงส่งเสริมในด้านใดบ้าง ดังนั้น ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้จึงได้ออกแบบวิธีการและเครื่องมือในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้านต่าง ๆ ของนักเรียนไว้อย่างหลากหลาย เช่น การทำแบบทดสอบ การตอบคำถามสั้น ๆ การตรวจผลงาน การสังเกตพฤติกรรมทั้งที่เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม เป็นต้น โดยเน้นการปฏิบัติให้สอดคล้องและเหมาะสมกับตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้

วิธีการและเครื่องมือในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เหล่านี้ครูสามารถนำไปใช้ประเมินนักเรียนได้ ทั้งในระหว่างการจัดการเรียนรู้และการทำกิจกรรมต่าง ๆ ตลอดจนการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

3.6 สาระการเรียนรู้ เป็นหัวข้อย่อยที่นำมาจัดการเรียนรู้ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้แกนกลาง

3.7 แนวทางบูรณาการ เป็นการเสนอแนะแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในเรื่องที่เรียนรู้ของแต่ละแผนให้เชื่อมโยงสัมพันธ์กับสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา การงานอาชีพและเทคโนโลยี และภาษาต่างประเทศ เพื่อให้การเรียนรู้สอดคล้องและครอบคลุมสถานการณ์จริง

3.8 กระบวนการจัดการเรียนรู้ เป็นการเสนอแนะแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เนื้อหาในแต่ละเรื่อง โดยใช้แนวคิดและทฤษฎีการเรียนรู้ต่าง ๆ ตามความเหมาะสม ทั้งนี้เพื่อให้ครูนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งกระบวนการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย 5 ขั้นตอนได้แก่

- ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน
- ขั้นที่ 2 ขั้นสอน
- ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป
- ขั้นที่ 4 ฝึกฝนนักเรียน
- ขั้นที่ 5 การนำไปใช้

3.9 กิจกรรมเสนอแนะเพิ่มเติมสำหรับกลุ่มสนใจพิเศษและสำหรับฝึกทักษะเพิ่มเติม เป็นกิจกรรมเสนอแนะสำหรับให้นักเรียนได้พัฒนาเพิ่มเติมในด้านต่าง ๆ นอกเหนือจากที่ได้จัดการเรียนรู้



มาแล้วในชั่วโมงเรียน กิจกรรมเสนอแนะมี 2 ลักษณะ คือ กิจกรรมสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษและต้องการศึกษาค้นคว้าในเนื้อหานั้น ๆ ให้ลึกซึ้งกว้างขวางยิ่งขึ้น และกิจกรรมสำหรับการเรียนรู้ให้ครบตามเป้าหมาย ซึ่งมีลักษณะเป็นการซ่อมเสริม

3.10 สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ เป็นรายชื่อสื่อการเรียนรู้ทุกประเภทที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งมีทั้งสื่อธรรมชาติ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยี และสื่อบุคคล เช่น หนังสือ เอกสารความรู้ รูปภาพ เครือข่าย อินเทอร์เน็ต วิทยุทัศน์ ปรากฏชาวบ้าน เป็นต้น

3.11 บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้ เป็นส่วนที่ให้ครูบันทึกผลการจัดการเรียนรู้ว่าประสบความสำเร็จหรือไม่ มีปัญหาหรืออุปสรรคอะไรเกิดขึ้นบ้าง ได้แก้ไขปัญหาละเอียดอย่างไร และข้อเสนอแนะสำหรับการจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

นอกจากนี้ยังอำนวยความสะดวกให้ครู โดยจัดทำแบบทดสอบต่าง ๆ และความรู้เสริมสำหรับครู บันทึกลงในซีดี (CD) ประกอบด้วย

1) แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เป็นแบบทดสอบเพื่อใช้วัดและประเมินผลนักเรียนก่อนการจัดการเรียนรู้และหลังการจัดการเรียนรู้

2) แบบทดสอบ เป็นแบบทดสอบเพื่อใช้วัดและประเมินผลนักเรียนปลายปี 3 ด้าน ได้แก่

- (1) ด้านความรู้ มีแบบทดสอบทั้งที่เป็นแบบปรนัยและอัตนัย
- (2) ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม เป็นตารางการประเมิน
- (3) ด้านทักษะ/กระบวนการ เป็นตารางการประเมิน

3) ความรู้เสริมสำหรับครู เป็นการนำเสนอความรู้ในเรื่องต่าง ๆ แก่ครู เช่น ความรู้เรื่องโครงการ เป็นต้น

4) แบบฟอร์มโครงสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Backward Design

ครูควรศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้พัฒนาครบทุกสมรรถนะสำคัญที่กำหนดไว้ในหลักสูตร กล่าวคือ สมรรถนะในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต และการใช้เทคโนโลยี รวมถึงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร และกิจกรรมเสนอแนะเพื่อการเรียนรู้เพิ่มเติมให้เต็มตามศักยภาพของนักเรียนแต่ละคน ซึ่งได้กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้แล้ว

นอกจากนี้ครูสามารถปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสภาพความพร้อมของนักเรียนและสถานการณ์เฉพาะหน้าได้ ซึ่งจะใช้เป็นผลงานเพื่อเลื่อนวิทยฐานะได้ แผนการจัดการเรียนรู้นี้ได้อำนวยความสะดวกให้ครู โดยได้พิมพ์โครงสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ที่ออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Backward Design ให้ครูเพิ่มเติมเฉพาะส่วนที่ครูปรับปรุงเองไว้ด้วยแล้ว



2. สัญลักษณ์ลักษณะกิจกรรมการเรียนรู้

ในสื่อการเรียนรู้ ศิลปะ สมบูรณ์แบบ ทุกเล่มได้กำหนดสัญลักษณ์กำกับกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ทุกกิจกรรมเพื่อช่วยให้ครูและนักเรียนทราบลักษณะของกิจกรรมนั้น ๆ เพื่อการจัดกิจกรรมให้บรรลุเป้าหมาย สัญลักษณ์ลักษณะกิจกรรมการเรียนรู้มีดังนี้



การปฏิบัติจริง/ฝึกทักษะ เป็นกิจกรรมให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริงหรือฝึกปฏิบัติเพื่อเกิดทักษะ อันจะช่วยให้การเรียนรู้เป็นไปตามเป้าหมายอย่างสมบูรณ์และติดตัวคงทน



ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นกิจกรรมให้นักเรียนใช้พัฒนาทักษะการคิดริเริ่มสร้างสรรค์



การศึกษาค้นคว้า/สืบค้น เป็นกิจกรรมให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าหรือสืบค้นเพื่อสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองจนเกิดเป็นนิสัย



การสังเกต เป็นกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักสังเกตสิ่งที่ต้องการเรียนรู้จนสร้างองค์ความรู้ได้อย่างเป็นระบบและมีเหตุผล



ทักษะการฟัง/ดู เป็นกิจกรรมให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะการฟังและการดูต่าง ๆ



การเคลื่อนไหว เป็นกิจกรรมให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะการเคลื่อนไหว



โครงงาน เป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาการคิด การวางแผน และการแก้ปัญหา



การประยุกต์ใช้ในชีวิต เป็นกิจกรรมให้นักเรียนนำความรู้ ทักษะไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันให้เกิดประโยชน์สูงสุด



การทำประโยชน์ให้สังคม เป็นกิจกรรมให้นักเรียนปฏิบัติในการทำประโยชน์เพื่อสังคม เพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข



กิจกรรมสำหรับกลุ่มพิเศษ เป็นกิจกรรมสำหรับให้นักเรียนใช้พัฒนาการเรียนรู้เพิ่มเติม เพื่อการพัฒนาให้เต็มตามศักยภาพ



กิจกรรมสำหรับซ่อมเสริม เป็นกิจกรรมสำหรับให้นักเรียนใช้เรียนซ่อมเสริมเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตามตัวชี้วัด



การสำรวจ เป็นกิจกรรมสำหรับให้ผู้เรียนสำรวจ รวบรวมข้อมูล เพื่อนำมาศึกษาวิเคราะห์หาเหตุผล ฝึกความเป็นผู้รอบคอบ



3. การออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Backward Design (BuD)

การจัดการเรียนรู้หรือการสอนเป็นงานที่ครูทุกคนต้องใช้กลวิธีต่าง ๆ มากมายเพื่อให้นักเรียนสนใจที่จะเรียนรู้และเกิดผลตามที่ครูคาดหวัง การจัดการเรียนรู้จัดเป็นศาสตร์ที่ต้องใช้ความรู้ความสามารถตลอดจนประสบการณ์อย่างมาก ครูบางคนอาจจะละเลยเรื่องของการออกแบบการจัดการเรียนรู้หรือการออกแบบการสอน ซึ่งเป็นงานที่ครูจะต้องทำก่อนการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

การออกแบบการจัดการเรียนรู้ทำอย่างไร ทำไมจึงต้องออกแบบการจัดการเรียนรู้

ครูทุกคนผ่านการศึกษาและได้เรียนรู้เกี่ยวกับการออกแบบการจัดการเรียนรู้มาแล้ว ในอดีตการออกแบบการจัดการเรียนรู้จะเริ่มต้นจากการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ การวางแผนการจัดการเรียนรู้ การดำเนินการจัดการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ปัจจุบันการเรียนรู้ได้มีการเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคม รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เข้ามามีบทบาทต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งนักเรียนสามารถเรียนรู้ได้จากสื่อและแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มีอยู่รอบตัว ดังนั้นการออกแบบการจัดการเรียนรู้จึงเป็นกระบวนการสำคัญที่ครูจำเป็นต้องดำเนินการให้เหมาะสมกับศักยภาพของนักเรียนแต่ละบุคคล

วิกินส์และแม็คไธ นักการศึกษาชาวอเมริกันได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการออกแบบการจัดการเรียนรู้ ซึ่งเขาเรียกว่า Backward Design ซึ่งเป็นการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่ครูจะต้องกำหนดผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียนก่อน โดยเขาทั้งสองให้ชื่อว่า ความเข้าใจที่คงทน (Enduring Understandings) เมื่อกำหนดความเข้าใจที่คงทนได้แล้ว ครูจะต้องบอกให้ได้ว่าความเข้าใจที่คงทนของนักเรียนนี้เกิดจากอะไร นักเรียนจะต้องมีหรือแสดงพฤติกรรมอะไรบ้าง ครูมีหรือใช้วิธีการวัดอะไรบ้างที่จะบอกว่าการเรียนมีหรือแสดงพฤติกรรมเหล่านั้นแล้ว จากนั้นครูจึงนึกถึงวิธีการจัดการเรียนรู้ที่จะทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจที่คงทนต่อไป

แนวคิดของ Backward Design

Backward Design เป็นการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ผลลัพธ์ปลายทางเป็นหลัก ซึ่งผลลัพธ์ปลายทางนี้จะเกิดขึ้นกับนักเรียนก็ต่อเมื่อจบหน่วยการเรียนรู้ ทั้งนี้ครูจะต้องออกแบบการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กรอบความคิดที่เป็นเหตุเป็นผล มีความสัมพันธ์กัน จากนั้นจึงจะลงมือเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ขยายรายละเอียดเพิ่มเติมให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพต่อไป

กรอบความคิดหลักของการออกแบบการจัดการเรียนรู้โดย Backward Design มีขั้นตอนหลักที่สำคัญ 3 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 กำหนดผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน

ขั้นที่ 2 กำหนดภาระงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง

ขั้นที่ 3 วางแผนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 กำหนดผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน

ก่อนที่จะกำหนดผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียนนั้น ครูควรตอบคำถามสำคัญต่อไปนี้

- นักเรียนควรจะมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถทำสิ่งใดได้บ้าง
- เนื้อหาสาระใดบ้างที่มีความสำคัญต่อการสร้างความเข้าใจของนักเรียนและความเข้าใจที่คงทน

(Enduring Understandings) ที่ต้องการจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนมีอะไรบ้าง

เมื่อจะตอบคำถามสำคัญดังกล่าวข้างต้น ให้ครูนึกถึงเป้าหมายของการศึกษา มาตรฐานการเรียนรู้ด้านเนื้อหาในระดับชาติที่ปรากฏอยู่ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 รวมทั้งมาตรฐานการเรียนรู้ระดับเขตพื้นที่การศึกษาหรือท้องถิ่น

การทบทวนความคาดหวังของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เนื่องจากมาตรฐานแต่ละระดับจะมีความสัมพันธ์กับเนื้อหาสาระต่าง ๆ ซึ่งมีความแตกต่างลดหลั่นกันไป ด้วยเหตุนี้ขั้นที่ 1 ของ Backward Design ครูจึงต้องจัดลำดับความสำคัญและเลือกผลลัพธ์ปลายทางของนักเรียน ซึ่งเป็นผลการเรียนรู้ที่เกิดจากความเข้าใจที่คงทนต่อไป

ความเข้าใจที่คงทนของผู้เรียน

ความเข้าใจที่คงทนคืออะไร ความเข้าใจที่คงทนเป็นความรู้ที่ลึกซึ้ง ได้แก่ ความคิดรวบยอด ความสัมพันธ์ และหลักการของเนื้อหาและวิชาที่นักเรียนเรียนรู้ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งเป็นความรู้ที่อิงเนื้อหา ความรู้ที่เกิดจากการสะสมข้อมูลต่าง ๆ ของนักเรียนและเป็นองค์ความรู้ที่ผู้เรียนสร้างขึ้นด้วยตนเอง

การเขียนความเข้าใจที่คงทนในการออกแบบการจัดการเรียนรู้

ถ้าความเข้าใจที่คงทนหมายถึง สาระสำคัญของสิ่งที่จะเรียนรู้แล้ว ครูควรจะรู้ว่าสาระสำคัญหมายถึงอะไร คำว่า สาระสำคัญ มาจากคำว่า Concept ซึ่งนักการศึกษาของไทยแปลเป็นภาษาไทยว่า สาระสำคัญ ความคิดรวบยอด มโนทัศน์ มโนคติ และสังกะย ซึ่งการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้นิยมใช้คำว่า สาระสำคัญ

สาระสำคัญเป็นข้อความที่แสดงแก่นหรือเป้าหมายเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เพื่อให้ได้ข้อสรุปรวม และข้อแตกต่างเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยอาจครอบคลุมข้อเท็จจริง กฎ ทฤษฎี ประเด็น และการสรุปสาระสำคัญและข้อความที่มีลักษณะรวบยอดอย่างอื่น

ประเภทของสาระสำคัญ

1. ระดับกว้าง (Broad Concept)
2. ระดับการนำไปใช้ (Operative Concept หรือ Functional Concept)

ตัวอย่างสาระสำคัญระดับกว้าง

- เครื่องดนตรีไทยมีมากมายหลายชนิด
- งานศิลปะในชีวิตประจำวันมีหลายประเภท

ตัวอย่างสาระสำคัญระดับการนำไปใช้

- เครื่องดนตรีไทยมีมากมายหลายชนิด แต่สามารถจัดเป็นประเภทได้ 4 ประเภท ได้แก่ เครื่องดีด เครื่องสี เครื่องตี และเครื่องเป่า
- งานศิลปะในชีวิตประจำวันมีหลายประเภท เช่น เครื่องใช้สอย เครื่องประดับตกแต่ง เครื่องเล่น เป็นต้น

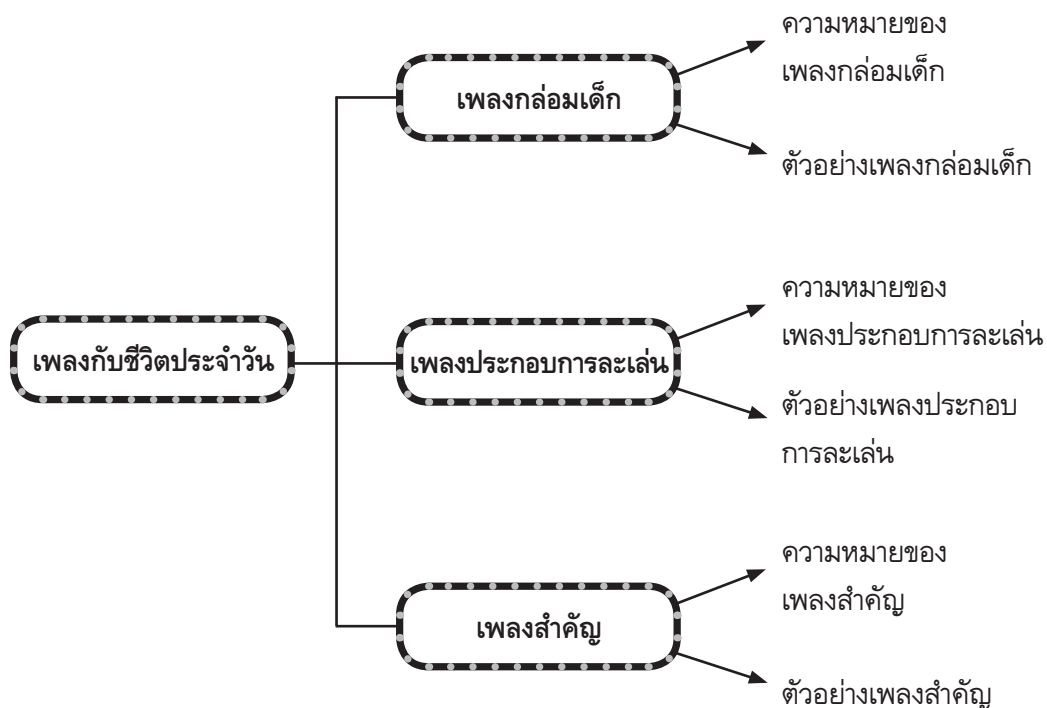
แนวทางการเขียนสาระสำคัญ

1. ให้เขียนสาระสำคัญของทุกเรื่อง โดยแยกเป็นข้อ ๆ (จำนวนข้อของสาระสำคัญจะเท่ากับจำนวนเรื่อง)



2. การเขียนสาระสำคัญที่ดีควรเป็นสาระสำคัญระดับการนำไปใช้
3. สาระสำคัญต้องครอบคลุมประเด็นสำคัญครบถ้วน เพราะหากขาดส่วนใดไปแล้วจะทำให้นักเรียนรับสาระสำคัญที่ผิดไปทันที
4. การเขียนสาระสำคัญที่จะให้ครอบคลุมประเด็นสำคัญวิธีการหนึ่งคือ การเขียนแผนผังสาระสำคัญ

ตัวอย่างการเขียนแผนผังสาระสำคัญ



สาระสำคัญของเพลงกับชีวิตประจำวัน: เพลงกับชีวิตประจำวันที่เราจำเป็นจะต้องศึกษามี 3 ประเภท ได้แก่ เพลงกล่อมเด็ก เพลงประกอบการละเล่น และเพลงสำคัญ

5. การเขียนสาระสำคัญเกี่ยวกับเรื่องใดควรเขียนลักษณะเด่นที่มองเห็นได้หรือนึกได้ออกมาเป็นข้อ ๆ แล้วจำแนกลักษณะเหล่านั้นเป็นลักษณะจำเพาะและลักษณะประกอบ

6. การเขียนข้อความที่เป็นสาระสำคัญ ควรใช้ภาษาที่มีการขัดเกลาร่างที่ดี เลี่ยงคำที่มีความหมายกำกวมหรือฟุ่มเฟือย

ตัวอย่างการเขียนสาระสำคัญ เรื่อง เครื่องดีด

เครื่องดีด	ลักษณะจำเพาะ	ลักษณะประกอบ
มีสี	–	✓
มีสาย	✓	–
มีลูกบิด	✓	–
บรรเลงด้วยวิธีดีด	✓	–
มีกล่องเสียง	✓	–
มีเสียงที่ไพเราะ	–	✓
ทำจากไม้หรือวัสดุสังเคราะห์	–	✓

สาระสำคัญของเครื่องดีด: เครื่องดีดเป็นเครื่องดนตรีที่มีสายซึ่งตึงผ่านกล่องเสียงติดกับลูกบิด บรรเลงด้วยวิธีการดีด ซึ่งปัจจุบันเครื่องดนตรีประเภทนี้มีทั้งทำด้วยไม้และวัสดุสังเคราะห์ และทำเป็นสีต่าง ๆ ได้ตามต้องการ ส่วนเสียงที่เกิดจากการบรรเลงจะไพเราะหรือไม่ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บรรเลง

ขั้นที่ 2 กำหนดภาระงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง

เมื่อครูกำหนดผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียนแล้ว ก่อนที่จะดำเนินการขั้นต่อไปขอให้ครูตอบคำถามสำคัญต่อไปนี้

- นักเรียนมีพฤติกรรมหรือแสดงออกในลักษณะใด จึงทำให้ครูทราบว่า นักเรียนบรรลุผลลัพธ์ปลายทางตามที่กำหนดไว้แล้ว
- ครูมีหลักฐานหรือใช้วิธีการใดที่สามารถระบุได้ว่านักเรียนมีพฤติกรรมหรือแสดงออกตามผลลัพธ์ปลายทางที่กำหนดไว้

การออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามหลักการของ Backward Design เน้นให้ครูรวบรวมหลักฐานการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่จำเป็นและมีหลักฐานเพียงพอที่จะกล่าวได้ว่า การจัดการเรียนรู้ทำให้นักเรียนเกิดผลสัมฤทธิ์แล้ว ไม่ใช่เรียนแค่ให้จบตามหลักสูตรหรือเรียนตามชุดของกิจกรรมการเรียนรู้ที่ครูกำหนดไว้เท่านั้น วิธีการของ Backward Design ต้องการกระตุ้นให้ครูกำลังหน้าว่า ครูควรที่จะกำหนดและรวบรวมหลักฐานเชิงประจักษ์อะไรบ้างก่อนที่จะออกแบบหน่วยการเรียนรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลักฐานดังกล่าวควรจะเป็นหลักฐานที่สามารถใช้เป็นข้อมูลย้อนกลับที่มีประโยชน์สำหรับนักเรียนและครูได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ครูควรใช้วิธีการวัดและประเมินแบบต่อเนื่องอย่างไม่เป็นทางการและเป็นทางการ ตลอดระยะเวลาที่ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดที่ต้องการให้ครูทำการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เรียกว่า สอนไปวัดผลไป

จึงกล่าวได้ว่าขั้นนี้ ครูควรนึกถึงพฤติกรรมหรือการแสดงออกของนักเรียน โดยพิจารณาจากผลงานหรือชิ้นงานที่เป็นหลักฐานเชิงประจักษ์ ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักเรียนเกิดผลลัพธ์ปลายทางตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้แล้ว และเกณฑ์ที่ใช้ประเมินควรเป็นเกณฑ์คุณภาพในรูปของมิติคุณภาพ (Rubrics) อย่างไรก็ดี ตาม ครูอาจจะมีหลักฐานหรือใช้วิธีการอื่น ๆ เช่น การทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน การสัมภาษณ์ การศึกษาค้นคว้า การฝึกปฏิบัติขณะเรียนรู้ประกอบด้วยก็ได้

การกำหนดภาระงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามผลลัพธ์ปลายทางที่กำหนดไว้แล้ว

หลังจากที่ครูได้กำหนดผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียนแล้ว ครูควรกำหนดภาระงานและวิธีการประเมินผลการเรียนรู้ ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามผลลัพธ์ปลายทางที่กำหนดไว้แล้ว

ภาระงาน หมายถึง งานหรือกิจกรรมที่กำหนดให้นักเรียนปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุตามจุดประสงค์การเรียนรู้/ตัวชี้วัดชั้นปี/มาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ ลักษณะสำคัญของงานจะต้องเป็นงานที่สอดคล้องกับชีวิตจริงในชีวิตประจำวัน เป็นเหตุการณ์จริงมากกว่ากิจกรรมที่จำลองขึ้นเพื่อใช้ในการทดสอบ ซึ่งเรียกว่า งานที่ปฏิบัติเป็นงานที่มีความหมายต่อนักเรียน (Meaningful Task) นอกจากนั้นงานและกิจกรรมจะต้องมีขอบเขตที่ชัดเจน สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้/ตัวชี้วัดชั้นปี/มาตรฐานการเรียนรู้ที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน

ทั้งนี้เมื่อได้ภาระงานครบถ้วนตามที่ต้องการแล้ว ครูจะต้องนึกถึงวิธีการและเครื่องมือที่จะใช้วัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนซึ่งมีอยู่มากมายหลายประเภท ครูจะต้องเลือกให้เหมาะสมกับภาระงานที่นักเรียนปฏิบัติ

สาระที่ 2 : ดนตรี

ตัวอย่าง ภาระงาน/ผลงาน แผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง ลักษณะของเสียง

มาตรฐาน ศ 2.1 : เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิจารณ์คุณค่านดนตรี ถ่ายทอดความรู้ลึก ความคิดดนตรีอย่างอิสระ
ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ตัวชี้วัดขั้นต้น	สาระการเรียนรู้	ภาระงาน/ผลงาน/ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล			กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้
			วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์		
บอกลักษณะของเสียงดัง-เบา และความดัง-เบา และความดัง-เบา	ระดับเสียงดัง-เบา (Dynamic)	การเล่นเกมจำแนกระดับเสียงดัง-เบา โดยถ้าเสียงดังให้ใช้มือปิดหู ถ้าเสียงเบาให้ใช้มือเปิดหูในลักษณะป้องกัน	– การสนทนา – ชักถาม – การตรวจใบกิจกรรม – การทดสอบ – การสังเกตการปฏิบัติตามเกม	– แบบสังเกต – การตอบคำถาม – แบบตรวจสอบใบกิจกรรม – แบบทดสอบ – แบบประเมิน – ด้านทักษะ/กระบวนการ	– เกณฑ์คุณภาพ 3 ระดับ – เกณฑ์คุณภาพ 3 ระดับ – เกณฑ์คุณภาพ 3 ระดับ – เกณฑ์คุณภาพ 3 ระดับ	การจำแนกระดับเสียงดัง-เบา	สื่อการเรียนรู้
บอกลักษณะของเสียงดัง-เบา และความดัง-เบา	ระดับเสียงดัง-เบา (Dynamic)	การเล่นเกมจำแนกระดับเสียงดัง-เบา โดยถ้าเสียงดังให้ใช้มือปิดหู ถ้าเสียงเบาให้ใช้มือเปิดหูในลักษณะป้องกัน	– การสนทนา – ชักถาม – การตรวจใบกิจกรรม – การทดสอบ – การสังเกตการปฏิบัติตามเกม	– แบบสังเกต – การตอบคำถาม – แบบตรวจสอบใบกิจกรรม – แบบทดสอบ – แบบประเมิน – ด้านทักษะ/กระบวนการ	– เกณฑ์คุณภาพ 3 ระดับ – เกณฑ์คุณภาพ 3 ระดับ – เกณฑ์คุณภาพ 3 ระดับ – เกณฑ์คุณภาพ 3 ระดับ	การจำแนกระดับเสียงดัง-เบา	สื่อการเรียนรู้



ความเข้าใจที่คงทนจะเกิดขึ้นได้ นักเรียนจะต้องมีความสามารถ 6 ประการ ได้แก่

1. การอธิบาย ชี้แจง เป็นความสามารถที่นักเรียนแสดงออกโดยการอธิบายหรือชี้แจงในสิ่งที่เรียนรู้ได้อย่างถูกต้อง สอดคล้อง มีเหตุผล และเป็นระบบ

2. การแปลความและตีความ เป็นความสามารถที่นักเรียนแสดงออกโดยการแปลความและตีความได้อย่างมีความหมาย ตรงประเด็น กระชับชัด และทะลุปรุโปร่ง

3. การประยุกต์ ดัดแปลง และนำไปใช้ เป็นความสามารถที่นักเรียนแสดงออกโดยการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีประสิทธิภาพ และคล่องแคล่ว

4. การมีมุมมองที่หลากหลาย เป็นความสามารถที่นักเรียนแสดงออกโดยการมีมุมมองที่น่าเชื่อถือ เป็นไปได้ มีความลึกซึ้ง แจ่มชัด และแปลกใหม่

5. การให้ความสำคัญ ใส่ใจในความรู้สึกของผู้อื่น เป็นความสามารถที่นักเรียนแสดงออกโดยการมีความละเอียดรอบคอบ เปิดเผย รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ระมัดระวังที่จะไม่ให้เกิดความกระทบกระเทือนต่อผู้อื่น

6. การรู้จักตนเอง เป็นความสามารถที่นักเรียนแสดงออกโดยการมีความตระหนักรู้ สามารถประมวลผลข้อมูลจากแหล่งที่หลากหลาย ปรับตัวได้ รู้จักใคร่ครวญ และมีความเฉลียวฉลาด

นอกจากนี้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดสมรรถนะสำคัญของนักเรียนหลังจากสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรไว้ 5 ประการ ดังนี้

1. ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถของนักเรียนในการถ่ายทอดความคิด ความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเอง เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อข่มขู่หรือขอร้อง การเลือกที่จะรับและไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

2. ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถของนักเรียนในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดเชิงคุณธรรม และการคิดอย่างเป็นระบบเพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศ เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

3. ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรม และข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคม และสิ่งแวดล้อม

4. ความสามารถในการใช้ทักษะกระบวนการและทักษะในการดำเนินชีวิต เป็นความสามารถของนักเรียนในด้านการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการและหาทางออกที่เหมาะสมด้านความขัดแย้งและความแตกต่างระหว่างบุคคล การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม การสืบเสาะหาความรู้ และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถของนักเรียนในการเลือกใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ ทั้งด้านวัตถุ แนวคิด และวิธีการในการพัฒนาตนเองและสังคมด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหา และการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและมีคุณธรรม

นอกจากสมรรถนะสำคัญของนักเรียนหลังจากสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรที่กล่าวแล้วข้างต้น หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนหลังจากสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรไว้ 8 ประการ ดังนี้

1. **รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์** เป็นคุณลักษณะในฐานะพลเมืองไทย ต้องรู้คุณค่า ห่วงแหน และเทิดทูนสถาบันสูงสุดของชาติ

2. **ซื่อสัตย์สุจริต** เป็นคุณลักษณะที่นักเรียนมีจิตสำนึก ค่านิยม และมีคุณธรรม จริยธรรมในการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นในสังคมอย่างมีความสุข

3. **มีวินัย** เป็นคุณลักษณะของนักเรียนด้านการประพฤติปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคมอย่างมีความรับผิดชอบและความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น

4. **ใฝ่เรียนรู้** เป็นคุณลักษณะของนักเรียนด้านความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ อยากรู้ อยากรเรียน รักการอ่าน การเขียน การฟัง รู้จักตั้งคำถามเพื่อหาเหตุผลทั้งด้วยตนเองและร่วมกับผู้อื่นด้วยความขยันหมั่นเพียรและอดทน และเปิดรับความคิดใหม่ ๆ

5. **อยู่อย่างพอเพียง** เป็นคุณลักษณะของนักเรียนในการดำรงชีวิตอย่างมีความพอประมาณ ใช้สิ่งของอย่างประหยัด พอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่บนหลักเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันที่ดี

6. **มุ่งมั่นในการทำงาน** เป็นคุณลักษณะของนักเรียนที่มีจิตสำนึกในการใช้บริหารงานและทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและยั่งยืนในการทำงานตามความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะและมุ่งมั่นต่อความสำเร็จของงาน

7. **รักความเป็นไทย** เป็นคุณลักษณะของนักเรียนที่รู้จักห่วงแหน อนุรักษ์ พัฒนาวิถีชีวิตของคนไทย ประพฤติตามวัฒนธรรมไทยให้คงอยู่คู่ไทย

8. **มีจิตสาธารณะ** เป็นคุณลักษณะที่นักเรียนได้ทำประโยชน์ตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจในลักษณะอาสาสมัครเพื่อแสดงความรับผิดชอบต่อสังคม เสียสละ มีจิตมุ่งทำประโยชน์ต่อครอบครัว ชุมชน สังคม

ดังนั้นการกำหนดภาระงานให้นักเรียนปฏิบัติ รวมทั้งการเลือกวิธีการและเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้นั้น ครูควรคำนึงถึงความสามารถของนักเรียน 6 ประการ ตามแนวคิดของ Backward Design สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนหลังจากสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น เพื่อให้ภาระงาน วิธีการ และเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้มีความครอบคลุมสิ่งที่สะท้อนผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียนอย่างแท้จริง

นอกจากนี้การออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของ Backward Design ในขั้นที่ 2 นี้ ครูจะต้องคำนึงถึงภาระงาน วิธีการ เครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่มีความเที่ยงตรง เชื่อถือได้ มีประสิทธิภาพ ตรงกับสภาพจริง มีความยืดหยุ่น และให้ความสบายใจแก่นักเรียนเป็นสำคัญ



ขั้นที่ 3 วางแผนการจัดการเรียนรู้

เมื่อครูมีความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจนเกี่ยวกับการกำหนดผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน รวมทั้งกำหนดภาระงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริงแล้ว ขั้นต่อไปครูควรนึกถึงกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่จะจัดให้นักเรียน การที่ครูจะนึกถึงกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะจัดให้นักเรียนได้นั้น ครูควรตอบคำถามสำคัญต่อไปนี้

- ถ้าครูต้องการจะจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนเกิดความรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริง ความคิดรวบยอด หลักการ และทักษะกระบวนการต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับนักเรียน ซึ่งจะทำให้เกิดผลลัพธ์ปลายทางตามที่กำหนดไว้ รวมทั้งเกิดเป็นความเข้าใจที่คงทนต่อไปนั้น ครูสามารถใช้วิธีการง่าย ๆ อะไรบ้าง

- กิจกรรมการเรียนรู้ที่จะช่วยเป็นสื่อให้นักเรียนเกิดความรู้และทักษะที่จำเป็นมีอะไรบ้าง

- สื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่เหมาะสมและดีที่สุด ซึ่งจะทำให้นักเรียนบรรลุตามมาตรฐานของหลักสูตรมีอะไรบ้าง

- กิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ควรจัดกิจกรรมใดก่อน และควรจัดกิจกรรมใดภายหลัง

- กิจกรรมต่าง ๆ ออกแบบไว้เพื่อตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียนหรือไม่ เพราะเหตุใด

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนเกิดผลลัพธ์ปลายทางตามแนวคิดของ Backward Design นั้น วิกกินส์และแม็คไทได้เสนอแนะให้ครูเขียนแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดของ **WHERE TO** (ไปที่ไหน) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

W แทน กิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดให้มันจะต้องช่วยให้นักเรียนรู้ว่าหน่วยการเรียนรู้จะดำเนินไปในทิศทางใด (Where) และสิ่งที่คาดหวังคืออะไร (What) มีอะไรบ้างช่วยให้ครูทราบว่านักเรียนมีความรู้พื้นฐานและความสนใจอะไรบ้าง

H แทน กิจกรรมการเรียนรู้ควรดึงดูดความสนใจนักเรียนทุกคน (Hook) ทำให้นักเรียนเกิดความสนใจในสิ่งที่จะเรียนรู้ (Hold) และใช้สิ่งที่นักเรียนสนใจเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้

E แทน กิจกรรมการเรียนรู้ควรส่งเสริมและจัดให้ (Equip) นักเรียนได้มีประสบการณ์ (Experience) ในแนวคิดหลัก/ความคิดรวบยอด และสำรวจ รวมทั้งวินิจัย (Explore) ในประเด็นต่าง ๆ ที่น่าสนใจ

R แทน กิจกรรมการเรียนรู้ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้คิดทบทวน (Rethink) ปรับ (Revise) ความเข้าใจในความรู้และงานที่ปฏิบัติ

E แทน กิจกรรมการเรียนรู้ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ประเมิน (Evaluate) ผลงานและสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้

T แทน กิจกรรมการเรียนรู้ควรออกแบบ (Tailored) สำหรับนักเรียนเป็นรายบุคคลเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจ และความสามารถที่แตกต่างกันของนักเรียน

O แทน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ให้เป็นระบบ (Organized) ตามลำดับการเรียนรู้ของนักเรียนและกระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการสร้างองค์ความรู้ตั้งแต่เริ่มแรกและตลอดไป ทั้งนี้เพื่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

อย่างไรก็ตามมีข้อสังเกตว่า การวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีการกำหนดวิธีการจัดการเรียนรู้ การลำดับบทเรียน รวมทั้งสื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่เฉพาะเจาะจงนั้นจะประสบผลสำเร็จได้ก็ต่อเมื่อ ครูได้มีการกำหนดผลลัพธ์ปลายทาง หลักฐานและวิธีการวัดและประเมินผลที่แสดงว่านักเรียนมีผล การเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริงแล้ว การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นเพียงสื่อที่จะนำไปสู่เป้าหมาย ความสำเร็จที่ต้องการเท่านั้น ด้วยเหตุนี้ถ้าครูมีเป้าหมายที่ชัดเจนก็จะช่วยทำให้การวางแผนการจัด การเรียนรู้และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สามารถทำให้นักเรียนเกิดผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนดไว้ได้

โดยสรุปจึงกล่าวได้ว่าขั้นนี้เป็นการค้นหาสื่อการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้ ที่สอดคล้องเหมาะสมกับนักเรียน กิจกรรมที่กำหนดขึ้นควรเป็นกิจกรรมที่จะส่งเสริมให้นักเรียนสามารถ สร้างและสรุปเป็นความคิดรวบยอด และหลักการที่สำคัญของสาระที่เรีเรียนรู้ก่อให้เกิดความเข้าใจที่คงทน รวมทั้งความรู้สึกละเอียดและค่านิยมที่ดีไปพร้อม ๆ กับทักษะความชำนาญ

รูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมงจากการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของ Backward Design เขียนโดยใช้รูปแบบของแผนการจัดการเรียนรู้แบบเรียงหัวข้อ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้



Backward Design Template

ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ _____

ขั้นที่ 1 ผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน	
ตัวชี้วัดชั้นปี	
ความเข้าใจที่คงทนของนักเรียน นักเรียนจะเข้าใจว่า... 1. _____ 2. _____	คำถามสำคัญที่ทำให้เกิดความเข้าใจที่คงทน 1. _____ 2. _____
ความรู้ของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะรู้ว่า... 1. _____ 2. _____ 3. _____	ทักษะ/ความสามารถของนักเรียนที่นำไปสู่ ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะสามารถ... 1. _____ 2. _____ 3. _____
ขั้นที่ 2 ภาระงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง	
1. ภาระงานที่นักเรียนต้องปฏิบัติ	
— _____	
— _____	
2. วิธีการและเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้	
วิธีการประเมินผลการเรียนรู้	เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้
— _____	— _____
— _____	— _____
3. สิ่งที่มีประเมิน	
— _____	
ขั้นที่ 3 แผนการจัดการเรียนรู้	
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ _____	
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ _____	

- ชื่อแผน... (ระบุชื่อและลำดับที่ของแผนการจัดการเรียนรู้)
- ชื่อเรื่อง... (ระบุชื่อเรื่องที่จะทำการจัดการเรียนรู้)
- สารที่... (ระบุสาระที่ใช้จัดการเรียนรู้)
- เวลา... (ระบุระยะเวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ต่อ 1 แผน)
- ชั้น... (ระบุชั้นที่จัดการเรียนรู้)
- หน่วยการเรียนรู้ที่... (ระบุชื่อและลำดับที่ของหน่วยการเรียนรู้)
- สาระสำคัญ... (เขียนความคิดรวบยอดหรือมโนทัศน์ของหัวเรื่องที่จะจัดการเรียนรู้)
- ตัวชี้วัดชั้นปี... (ระบุตัวชี้วัดชั้นปีที่ใช้เป็นเป้าหมายของแผนการจัดการเรียนรู้)
- จุดประสงค์การเรียนรู้... (กำหนดให้สอดคล้องกับสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ของนักเรียนหลังจากสำเร็จการศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งประกอบด้วย

ด้านความรู้ (Knowledge: K)

ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (Affective: A)

ด้านทักษะ/กระบวนการ (Performance: P))

- การวัดและประเมินผลการเรียนรู้... (ระบุวิธีการและเครื่องมือวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ทั้ง 3 ด้าน)

- สารการเรียนรู้... (ระบุสาระและเนื้อหาที่ใช้จัดการเรียนรู้ อาจเขียนเฉพาะหัวเรื่องก็ได้)

- กระบวนการจัดการเรียนรู้... (กำหนดให้สอดคล้องกับธรรมชาติของกลุ่มสาระและการบูรณาการข้ามสาระ)

- กิจกรรมเสนอแนะ... (ระบุรายละเอียดของกิจกรรมที่นักเรียนควรปฏิบัติเพิ่มเติม)

- แนวทางบูรณาการ... (เสนอแนะและระบุกิจกรรมของกลุ่มสาระอื่นที่บูรณาการร่วมกัน)

- สื่อ/แหล่งการเรียนรู้... (ระบุสื่อ อุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้)

- บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้... (รายละเอียดของผลการจัดการเรียนรู้ตามแผนที่กำหนดไว้ อาจนำเสนอข้อเด่นและข้อด้อยให้เป็นข้อมูลที่สามารถใช้เป็นส่วนหนึ่งของการทำวิจัยในชั้นเรียนได้)

ในส่วนของการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้นั้น ให้ครูที่เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ นำขั้นตอนหลักของเทคนิค วิธีการของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ เช่น การเรียนแบบแก้ปัญหา การศึกษาเป็นรายบุคคล การอภิปรายกลุ่มย่อย/กลุ่มใหญ่ การฝึกปฏิบัติ การสืบค้นข้อมูล ฯลฯ มาเขียนในขั้นสอน โดยให้คำนึงถึงธรรมชาติของกลุ่มสาระการเรียนรู้

การใช้แนวคิดของการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของ Backward Design จะช่วยให้ครูมีความมั่นใจในการจัดการเรียนรู้และใช้แผนการจัดการเรียนรู้ของ  ในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป



4. เทคนิคและวิธีการจัดการเรียนรู้-การจัดและประเมินผลการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 24 (2) และ (3) ได้ระบุแนวทางการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิด การฝึกทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย การฝึกปฏิบัติจริงและการประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อการป้องกันและแก้ปัญหา ดังนั้น เพื่อให้การจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับนโยบายดังกล่าวนี้ การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ใน **คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ ศิลปะ**ชุดนี้ จึงยึดแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง (Child-Centered) เน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง และเน้นการเรียนรู้แบบบูรณาการที่ผสมผสานเชื่อมโยงสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ กับหัวข้อเรื่องหรือประเด็นที่สอดคล้องกับชีวิตจริง เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดการพัฒนาในองค์รวม เป็นธรรมชาติ สอดคล้องกับสภาพและปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตของนักเรียน

แนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ได้เปลี่ยนแปลงบทบาทของครูจากการเป็นผู้ชี้แนะหรือถ่ายทอดความรู้ไปเป็นผู้ช่วยเหลือ อำนวยความสะดวก และส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนโดยใช้วิธีการต่าง ๆ อย่างหลากหลายรูปแบบ เพื่อให้นักเรียนเกิดการสร้างสรรค์ความรู้และนำความรู้ไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ **คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ ศิลปะ**ชุดนี้จึงได้นำเสนอทฤษฎีและเทคนิควิธีการเรียนการสอนต่าง ๆ มาเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ เช่น

การจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (Brain-Based Learning-BBL) เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่อิงผลการวิจัยทางประสาทวิทยา ซึ่งได้เสนอแนะไว้ว่า ตามธรรมชาตินั้นสมองเรียนรู้ได้อย่างไร โดยได้กล่าวถึงโครงสร้างที่แท้จริงของสมองและการทำงานของสมองมนุษย์ที่มีการแปรเปลี่ยนไปตามขั้นของการพัฒนา ซึ่งสามารถนำมาใช้เป็นกรอบแนวคิดของการสร้างสรรค์การจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning-PBL) เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นจุดเริ่มต้นและเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ โดยให้นักเรียนร่วมกันแก้ปัญหาภายใต้การแนะนำของครู ให้นักเรียนช่วยกันตั้งคำถามและช่วยกันค้นหาคำตอบ โดยอาจใช้ความรู้เดิมมาแก้ปัญหา หรือศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมสำหรับการแก้ปัญหา นำข้อมูลที่ได้จากการค้นคว้ามาสรุปเป็นข้อมูลในการแก้ปัญหา แล้วช่วยกันประเมินการแก้ปัญหาเพื่อใช้ในการแก้ปัญหาครั้งต่อไปสำหรับขั้นตอนการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้แบบพหุปัญญา (Multiple Intelligences) เป็นการพัฒนางานองค์รวมของนักเรียน ทั้งสมองด้านซ้ายและสมองด้านขวา บนพื้นฐานความสามารถและสติปัญญาที่แตกต่างกันของแต่ละบุคคล มุ่งหมายจะให้นักเรียนสามารถแก้ปัญหาหรือสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ ภายใต้ความหลากหลายของวัฒนธรรมหรือสภาพแวดล้อม

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) เป็นการจัดสถานการณ์และบรรยากาศ ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน ฝึกให้นักเรียนที่มีลักษณะแตกต่างกันทั้งสติปัญญาและความถนัดร่วมกันทำงานเป็นกลุ่ม ร่วมกันศึกษาค้นคว้า

การจัดการเรียนรู้แบบใช้หมวกความคิด 6 ใบ (Six Thinking Hats) ให้นักเรียนฝึกตั้งคำถาม และตอบคำถามที่ใช้ความคิดในลักษณะต่าง ๆ โดยสามารถอธิบายเหตุผลประกอบหรือวิเคราะห์วิจารณ์ได้

การจัดการเรียนรู้แบบสืบสวนสอบสวน (Inquiry Process) เป็นการฝึกให้นักเรียนค้นหาความรู้ด้วยตนเอง เพื่ออธิบายสิ่งต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ มีหลักเกณฑ์ โดยนักเรียนจะต้องใช้ความสามารถของตนเองคิดค้น สืบเสาะ แก้ปัญหาหรือคิดประดิษฐ์สิ่งใหม่ด้วยตนเอง

การจัดการเรียนรู้แบบกระบวนการแก้ปัญหา (Problem Solving) เป็นการฝึกให้นักเรียนเรียนรู้จากการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น โดยการทำความเข้าใจปัญหา วางแผนแก้ปัญหา ดำเนินการแก้ปัญหา และตรวจสอบหรือมองย้อนกลับ

การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน (Project Work) เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้รูปแบบหนึ่งที่ส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยตนเองจากการลงมือปฏิบัติ โดยใช้กระบวนการแสวงหาความรู้หรือค้นคว้าหาคำตอบในสิ่งที่นักเรียนอยากรู้หรือสงสัย ด้วยวิธีการต่าง ๆ อย่างหลากหลาย

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติ (Active Learning) ให้นักเรียนได้ทดลองทำด้วยตนเอง เพื่อจะได้เรียนรู้ขั้นตอนของงาน รู้จักวิธีแก้ปัญหาในการทำงาน

การจัดการเรียนรู้แบบสร้างผังความคิด (Concept Mapping) เป็นการสอนด้วยวิธีการจัดกลุ่มความคิดรวบยอด เพื่อให้เห็นความสัมพันธ์กันระหว่างความคิดหลักและความคิดรองลงไป โดยนำเสนอเป็นภาพหรือเป็นผัง

การจัดการเรียนรู้จากประสบการณ์ (Experience Learning) เป็นการจัดกิจกรรมหรือจัดประสบการณ์ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติ แล้วกระตุ้นให้นักเรียนพัฒนาทักษะใหม่ ๆ เจตคติใหม่ ๆ หรือวิธีการคิดใหม่ ๆ

การเรียนรู้โดยการแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing) เป็นการจัดกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้แสดงบทบาทในสถานการณ์ที่สมมุติขึ้น โดยอาจกำหนดให้แสดงบทบาทสมมุติที่เป็นพฤติกรรมของบุคคลอื่น หรือแสดงพฤติกรรมในบทบาทของตนเองในสถานการณ์ต่าง ๆ

การเรียนรู้จากเกมจำลองสถานการณ์ (Simulation Gaming) เป็นเทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่คล้ายกับการแสดงบทบาทสมมุติ แต่เป็นการให้เล่นเกมจำลองสถานการณ์ โดยครูนำสถานการณ์จริงมาจำลองไว้ในห้องเรียน โดยการทำหนดกฎ กติกา เงื่อนไขสำหรับเกมนั้น ๆ แล้วให้ผู้เรียนไปเล่นเกมหรือกิจกรรมในสถานการณ์จำลองนั้น

การจัดการเรียนรู้ต้องจัดควบคู่กับการวัดและการประเมินผลตามภาระงานและชิ้นงานที่สอดคล้องกับตัวชี้วัด แผนการจัดการเรียนรู้นี้ได้เสนอการวัดและประเมินผลครบทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม และด้านทักษะ/กระบวนการ เน้นวิธีการวัดที่หลากหลายตามสถานการณ์จริง การดูร่องรอยต่าง ๆ ควบคู่ไปกับการดูกระบวนการทำงาน และผลผลิตของงาน โดยออกแบบการประเมินก่อนเรียน ระหว่างเรียน หลังเรียน และแบบทดสอบประจำหน่วย พร้อมแบบฟอร์มและเกณฑ์การประเมิน เพื่ออำนวยความสะดวกให้ครูไว้พร้อม ทั้งนี้ครูอาจเพิ่มเติมโดยการออกแบบการวัดและประเมินด้วยมิติคุณภาพ (Rubrics)

5. ตารางวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดชั้นปี



มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัดชั้นปี	สาระที่ 1 หัตถศิลป์									สาระที่ 2 ดนตรี							สาระที่ 3 นาฏศิลป์										
	มาตรฐาน ศ 1.1									มาตรฐาน ศ 1.2	มาตรฐาน ศ 2.1							มาตรฐาน ศ 2.2			มาตรฐาน ศ 3.1				มาตรฐาน ศ 3.2		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	1	2	3	4		
	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 พื้นฐานงานศิลป์	✓	✓				✓																					
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 สร้างสรรค์งานศิลป์				✓			✓	✓																			
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 งานศิลป์กับวัฒนธรรม									✓																		
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เครื่องดนตรี												✓				✓											
หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 ทักษะดนตรี												✓	✓	✓	✓												
หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 ดนตรีกับมรดกทางวัฒนธรรม																	✓	✓									
หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 นาฏศิลป์ไทยกับวัฒนธรรม																			✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		
หน่วยการเรียนรู้ที่ 8 การแสดงนาฏศิลป์และการละคร																			✓	✓							
หน่วยการเรียนรู้ที่ 9 ความเป็นมาและคุณค่าของนาฏศิลป์ไทย																								✓	✓		



6. โครงสร้างการแบ่งเวลารายชั่วโมงในการจัดการเรียนรู้

ศิลปะ ป. 4

หน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้	เรื่อง	เวลา/ จำนวนชั่วโมง
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1	พื้นฐานงานศิลป์	18
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1	เส้น	2
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2	สี	2
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3	รูปร่างและรูปทรง	2
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4	พื้นผิว	2
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5	พื้นที่ว่าง	2
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6	ระยะและความลึก	2
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7	น้ำหนักและแสงเงา	2
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8	วรรณะสีอุ่นและวรรณะสีเย็น	2
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9	อิทธิพลของวรรณะสี	2
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2	สร้างสรรค์งานศิลป์	11
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10	การวาดภาพระบายสีด้วยวรรณะสีอุ่น	3
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11	การวาดภาพระบายสีด้วยวรรณะสีเย็น	3
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 12	วัสดุ อุปกรณ์ในการวาดภาพระบายสี	1
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 13	วัสดุ อุปกรณ์ในการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษ	1
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 14	การพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษ	3
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3	งานศิลป์กับวัฒนธรรม	10
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 15	งานทัศนศิลป์ในเหตุการณ์ต่าง ๆ ในท้องถิ่น	2
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 16	งานทัศนศิลป์ในงานเฉลิมฉลองในท้องถิ่น	2
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 17	วัฒนธรรมในการปลูกเรือน	2
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 18	วัฒนธรรมในการกิน	2
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 19	วัฒนธรรมในการแต่งกาย	2

หน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้	เรื่อง	เวลา/ จำนวนชั่วโมง
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4	เครื่องดนตรี	6
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 20	ประเภทของเครื่องดนตรี	2
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 21	เสียงของเครื่องดนตรี	1
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 22	การใช้และการดูแลรักษาเครื่องดนตรีเบื้องต้น	3
หน่วยการเรียนรู้ที่ 5	ทักษะดนตรี	8
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 23	โครงสร้างของบทเพลง	1
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 24	ทำนองเพลง	1
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 25	เครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรี	3
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 26	การร้องเพลง	2
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 27	การถ่ายทอดเรื่องราวของบทเพลง	1
หน่วยการเรียนรู้ที่ 6	ดนตรีกับมรดกทางวัฒนธรรม	2
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 28	ความสัมพันธ์ระหว่างวิถีชีวิตกับผลงานทางดนตรี	1
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 29	การอนุรักษ์วัฒนธรรมทางดนตรี	1
หน่วยการเรียนรู้ที่ 7	นาฏศิลป์ไทยกับวัฒนธรรม	12
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 30	ร่างมาตรฐาน	3
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 31	ระบำดอกบัว	3
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 32	รำวงเงี้ยว	3
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 33	ระบำจีนรำพัด	3
หน่วยการเรียนรู้ที่ 8	การแสดงนาฏศิลป์และการละคร	6
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 34	พื้นฐานทางการแสดงนาฏศิลป์และการละครของไทย	3
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 35	การแสดงทำรำประกอบเพลงปลุกใจ เราสู้	3
หน่วยการเรียนรู้ที่ 9	ความเป็นมาและคุณค่าของนาฏศิลป์ไทย	3
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 36	ที่มาและคุณค่าของนาฏศิลป์ไทย	3

ตอนที่ 2

แผนการจัดการเรียนรู้ราชวัลโมง

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ





พื้นฐานงานศิลป์



เวลา 18 ชั่วโมง



ฟัอมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้

ความรู้

- ทศนธาตุ ได้แก่ เส้น สี รูปปร่าง รูปทรง พื้นผิว และพื้นที่ว่าง ในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และงานทัศนศิลป์
- การจัดภาพด้วยระยะ ความลึก น้ำหนัก และแสงเงา

ทักษะ/กระบวนการ

- การสังเกต
- การศึกษาค้นคว้า
- การบรรยาย
- การปฏิบัติการสร้างผลงาน
- การคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน
- การอภิปราย
- การเปรียบเทียบ
- การจำแนก

พื้นฐานงานศิลป์

ภาระงาน/ชิ้นงาน

- การทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
- การศึกษาค้นคว้า
- การจัดบันทึกและวาดภาพประกอบ
- การสังเกตทัศนธาตุ
- การทดลองใช้ทัศนธาตุ
- การจำแนกทัศนธาตุ
- การเปรียบเทียบรูปปร่าง รูปทรง
- การอภิปรายอิทธิพลของวรรณะสี
- การบรรยายลักษณะของภาพ
- การถ่ายทอดความรู้สึกในผลงาน
- การวิเคราะห์
- การแสดงความคิดเห็นและการอภิปราย
- การนำเสนอผลงาน
- การจัดทำรายงาน
- แบบบันทึกการจัดบันทึกและวาดภาพประกอบ
- การทำโครงการงาน
- การปฏิบัติจริง
- ใบกิจกรรม

คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม

- มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนทัศนธาตุ การจัดภาพ และอิทธิพลของวรรณะสีในงานทัศนศิลป์
- เห็นความสำคัญและประโยชน์ของทัศนธาตุ การจัดภาพ และอิทธิพลของวรรณะสีในงานทัศนศิลป์
- มีระเบียบวินัย และความซื่อสัตย์สุจริตในการปฏิบัติกิจกรรมทัศนศิลป์



ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 พื้นฐานงานศิลป์

ขั้นที่ 1 ผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน	
ตัวชี้วัดชั้นปี 1. เปรียบเทียบรูปลักษณะของรูปร่าง รูปทรงในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และงานทัศนศิลป์ (ศ 1.1 ป. 4/1) 2. อภิปรายเกี่ยวกับอิทธิพลของสีวรรณะอุ่นและสีวรรณะเย็นที่มีต่ออารมณ์ของมนุษย์ (ศ 1.1 ป. 4/2) 3. จำแนกทัศนธาตุของสิ่งต่าง ๆ ในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และงานทัศนศิลป์ โดยเน้นเรื่องเส้น สี รูปร่าง รูปทรง พื้นผิว และพื้นที่ว่าง (ศ 1.1 ป. 4/3) 4. บรรยายลักษณะของภาพโดยเน้นเรื่องการจัดระยะ ความลึก น้ำหนัก และแสงเงาในภาพ (ศ 1.1 ป. 4/6)	
ความเข้าใจที่คงทนของนักเรียน นักเรียนจะเข้าใจว่า... 1. ทัศนธาตุเป็นส่วนประกอบสำคัญของศิลปะที่สามารถนำมาจัดให้ประสานกลมกลืนเกิดเป็นผลงานศิลปะที่มีคุณค่าทางความงาม 2. การจัดภาพจะช่วยทำให้ผลงานศิลปะมีความสมบูรณ์และสวยงาม 3. อิทธิพลของวรรณะสีให้อารมณ์และความรู้สึกแก่ผู้พบเห็น	คำถามสำคัญที่ทำให้เกิดความเข้าใจที่คงทน 1. ทัศนธาตุประกอบด้วยอะไรบ้าง 2. การจัดภาพในงานศิลปะมีวิธีการจัดอย่างไร 3. อิทธิพลของวรรณะสีมีผลต่อมนุษย์อย่างไร
ความรู้ของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะรู้ว่า... 1. คำสำคัญที่ควรรู้ ได้แก่ ทัศนธาตุ เส้น สี รูปร่าง รูปทรง พื้นผิว พื้นที่ว่าง ขนาด น้ำหนัก แสงเงา วรรณะสีอุ่น และวรรณะสีเย็น 2. ทัศนธาตุประกอบไปด้วยเส้น สี รูปร่าง รูปทรง พื้นผิว และพื้นที่ว่าง 3. การจัดภาพต้องคำนึงถึงระยะ ความลึก น้ำหนัก และแสงเงา 4. อิทธิพลของสีแบ่งออกเป็นวรรณะสีอุ่น และวรรณะสีเย็น ซึ่งให้ความรู้สึกที่แตกต่างกัน	ทักษะ/ความสามารถของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะสามารถ... 1. เปรียบเทียบรูปร่าง รูปทรงในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และงานทัศนศิลป์ 2. จำแนกลักษณะเส้น สี รูปร่าง รูปทรง พื้นผิว และพื้นที่ว่างในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และงานทัศนศิลป์ 3. บรรยายลักษณะการจัดภาพด้วยระยะ ความลึก น้ำหนัก และแสงเงา 4. อภิปรายวรรณะสีอุ่นและวรรณะสีเย็นที่มีอิทธิพลต่อมนุษย์ 5. จัดบันทึกและวาดภาพเส้น สี รูปร่าง รูปทรง พื้นผิว และพื้นที่ว่างในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และงานทัศนศิลป์



ขั้นที่ 2 การงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง

1. การงานที่นักเรียนต้องปฏิบัติ

- การศึกษาค้นคว้า จัดบันทึก และวาดภาพประกอบเกี่ยวกับทัศนธาตุ
- การสังเกตเกี่ยวกับทัศนธาตุ
- การทดลองเกี่ยวกับทัศนธาตุ
- การเปรียบเทียบความแตกต่างเกี่ยวกับทัศนธาตุ
- การจำแนกทัศนธาตุ
- การสร้างสรรค์ผลงานถ่ายทอดความรู้สึกเกี่ยวกับทัศนธาตุ
- การอภิปรายและบรรยายเกี่ยวกับทัศนธาตุ
- การเปรียบเทียบรูปร่าง รูปทรง
- การอภิปรายอิทธิพลของวรรณะสี
- การบรรยายลักษณะของภาพ
- การนำเสนอผลงาน
- การจัดทำเป็นรายงาน
- การจัดทำโครงการ

2. วิธีการและเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้

วิธีการประเมินผลการเรียนรู้

- การศึกษาค้นคว้า
- การทดสอบ
- การสังเกต
- การทดลอง
- การสาธิต
- การวิเคราะห์
- การอภิปราย
- การบรรยาย
- การจำแนก
- การเปรียบเทียบ
- การเล่าเรื่อง
- การสนทนาซักถามโดยครู
- การจัดบันทึกและ
- การฝึกปฏิบัติระหว่างเรียน
- วาดภาพประกอบ
- การประเมินผลด้านความรู้
- การประเมินผลด้าน
- การประเมินผลด้านคุณธรรม
- ทักษะ/กระบวนการ จริยธรรม และค่านิยม
- การประเมินผล เรื่อง พื้นฐานงานศิลป์

เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้

- แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
- แบบบันทึกการจัดบันทึกและวาดภาพประกอบ
- แบบประเมินผล เรื่อง พื้นฐานงานศิลป์
- ใบกิจกรรม
- แบบประเมินด้านความรู้
- แบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม
- แบบประเมินด้านทักษะ/กระบวนการ

3. สิ่งที่มีประเมิน

- ความสามารถในการอภิปรายและบรรยายความสำคัญเกี่ยวกับทัศนธาตุ
- ความสามารถในการสังเกตเกี่ยวกับทัศนธาตุ
- ความสามารถในการจำแนกเกี่ยวกับทัศนธาตุ
- ความสามารถในการเปรียบเทียบรูปร่างและรูปทรง
- ความสามารถในการอภิปรายอิทธิพลของวรรณะสี
- ความสามารถในการบรรยายลักษณะของภาพ
- ความสามารถในการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ในลักษณะต่าง ๆ
- ความสามารถในการปฏิบัติการจัดบันทึกและวาดภาพประกอบเกี่ยวกับทัศนธาตุ
- ความสามารถในการใช้วัสดุ อุปกรณ์
- สร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์
- พฤติกรรมการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นด้วยความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ และยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น

ขั้นที่ 3 แผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เส้น	2 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 สี	2 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 รูปร่างและรูปทรง	2 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 พื้นผิว	2 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 พื้นที่ว่าง	2 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 ระยะและความลึก	2 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 น้ำหนักและแสงเงา	2 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 วรรณะสีอุ่นและวรรณะสีเย็น	2 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9 อิทธิพลของวรรณะสี	2 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

เส้น

สาระที่ 1 ทักษะศิลป์
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 พื้นฐานงานศิลป์

เวลา 2 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

เส้นปรากฏอยู่ในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และงานทัศนศิลป์

2. ตัวชี้วัดขั้นปี

จำแนกทัศนธาตุของสิ่งต่าง ๆ ในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และงานทัศนศิลป์ โดยเน้นเรื่องเส้น สี รูปทรง รูปทรง พื้นผิว และพื้นที่ว่าง (ศ 1.1 ป. 4/3)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- อธิบายความหมายและลักษณะของเส้นประเภทต่าง ๆ ได้ (K)
- ชื่นชมและเห็นความสำคัญของเส้นในธรรมชาติ ในสิ่งแวดล้อม และในงานทัศนศิลป์ (A)
- จำแนกเส้นในธรรมชาติ ในสิ่งแวดล้อม และในงานทัศนศิลป์ได้ (P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. สังเกตจากการถามและการแสดงความคิดเห็น 2. จากการตรวจการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประจำหน่วย 3. จากการตรวจแบบทดสอบก่อนเรียน 4. จากการตรวจใบกิจกรรม	1. สังเกตจากการมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนเกี่ยวกับเส้นประเภทต่าง ๆ 2. สังเกตจากการปฏิบัติกิจกรรมอย่างมีความสุข 3. สังเกตจากความซื่อสัตย์ในการปฏิบัติกิจกรรม 4. สังเกตจากความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	1. สังเกตจากการจำแนกลักษณะของเส้นประเภทต่าง ๆ 2. สังเกตจากการใช้วัสดุ อุปกรณ์อย่างถูกต้องและประหยัด 3. สังเกตจากการใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการปฏิบัติกิจกรรม 4. สังเกตจากความตั้งใจและการปฏิบัติตามขั้นตอน 5. สังเกตจากการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน



5. สารการเรียนรู้

- เส้นในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และงานทัศนศิลป์

6. แนวทางบูรณาการ

ภาษาไทย	การอ่าน การเขียน การสรุป การบันทึกข้อมูล และการอภิปราย
สังคมศึกษา	การปฏิบัติกิจกรรมตามหน้าที่และการปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่ม
คณิตศาสตร์	การจำแนกเส้นในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และงานทัศนศิลป์
วิทยาศาสตร์	การสังเกตและทดลองวาดเส้นในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และงานทัศนศิลป์
สุขศึกษา	การพัฒนากล้ามเนื้อเล็กในการวาดภาพเส้นลักษณะต่าง ๆ
การงานอาชีพ	การจัดเตรียมและดูแลรักษาวัสดุและอุปกรณ์

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนเพื่อประเมินความรู้
2. ครูให้นักเรียนสังเกตธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรอบตัวแล้วสุ่มให้นักเรียนวาดภาพสิ่งที่เห็นลงบนกระดานดำ จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันสังเกตภาพที่นักเรียนวาด พร้อมกับอธิบายเกี่ยวกับเส้นในธรรมชาติ เส้นในสิ่งแวดล้อม และเส้นในงานทัศนศิลป์ ให้นักเรียนฟัง
3. ครูสนทนากับนักเรียนเพื่อเชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับเส้นในลักษณะต่าง ๆ ที่เกิดจากการวาดของนักเรียน

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

1. ครูนำตัวอย่างภาพผลงานทัศนศิลป์ที่แสดงเส้นในลักษณะต่าง ๆ ให้นักเรียนสังเกต ครูอธิบายเกี่ยวกับเส้นที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์
2. ครูอธิบายความหมายของเส้นในลักษณะต่าง ๆ แล้วสุ่มนักเรียนให้ออกมาวาดภาพเส้นในธรรมชาติ ในสิ่งแวดล้อม และในงานทัศนศิลป์ เพื่อจำแนกให้นักเรียนเห็นความแตกต่างของการใช้เส้นในลักษณะต่าง ๆ
3. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 5-6 คน ร่วมกันศึกษาค้นคว้าความหมายและลักษณะของเส้น จดบันทึกและวาดภาพประกอบตามหัวข้อดังนี้

- ✿ เส้นในธรรมชาติ
- ✿ เส้นในสิ่งแวดล้อม
- ✿ เส้นในงานทัศนศิลป์

4. แต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลการศึกษา ความหมาย ลักษณะความแตกต่างของเส้น โดยครูคอยอธิบายเสริมถึงการใช้เส้นกับการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์

5. ครูอธิบายถึงเส้นในงานทัศนศิลป์ว่าหมายถึงการเคลื่อนที่ของจุดที่เรียงต่อกันไปในทิศทางที่กำหนด ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญในการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปเรื่อง เส้นในธรรมชาติ เส้นในสิ่งแวดล้อม และเส้นในงานทัศนศิลป์ ซึ่งมีความสำคัญต่อการถ่ายทอดความคิดจินตนาการ สร้างสรรค์เป็นผลงานทัศนศิลป์ โดยครูคอยให้ความรู้เสริมในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจหรือสรุปไม่ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้

ขั้นที่ 4 ฝึกฝนนักเรียน

ให้นักเรียนปฏิบัติ กิจกรรม จำแนกเส้นในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และงานทัศนศิลป์ โดยให้นักเรียนอธิบายถึงเส้นที่ปรากฏในภาพที่กำหนดให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง

ขั้นที่ 5 การนำไปใช้

นักเรียนนำความรู้เรื่อง เส้น มาจัดทำเป็นบัตรอวยพร วาดภาพเส้นเป็นรูปการ์ตูน ลวดลายเส้นต่าง ๆ ฯลฯ แล้วนำไปแลกกับเพื่อน ๆ

8. กิจกรรมเสนอแนะ

1. กิจกรรมสำหรับกลุ่มสนใจพิเศษ

– นักเรียนศึกษาเส้นประเภทต่าง ๆ ในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และงานทัศนศิลป์ ซึ่งให้ความรู้ที่แตกต่างกัน จัดทำเป็นรายงาน แล้วนำมาเล่าให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง โดยครูสนทนาซักถามเสริมเกี่ยวกับลักษณะของเส้นแต่ละประเภท

– นักเรียนวาดหรือขีดเขียนเส้นโดยไม่ยกดินสอให้เป็นรูปภาพตามความคิดสร้างสรรค์

2. กิจกรรมสำหรับฝึกทักษะเพิ่มเติม

– นักเรียนทดลองใช้เส้นในลักษณะต่าง ๆ วาดภาพระบายสี พิมพ์ภาพ ปั้นดินน้ำมันตามความคิดจินตนาการสร้างสรรค์อิสระ

– นักเรียนศึกษาค้นคว้าและสร้างสรรค์วาดภาพลายเส้นเป็นตัวการ์ตูน สิ่งของ ทิวทัศน์ หรือตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
2. ห้องสมุด
3. ภาพผลงานทัศนศิลป์แสดงเส้นในลักษณะต่าง ๆ
4. วัสดุ อุปกรณ์ในการทดลองใช้เส้นในลักษณะต่าง ๆ
5. ใบกิจกรรม
6. สื่อการเรียนรู้ ศิลปะ สมบูรณ์แบบ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด



30

คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ ศิลปะ ป. 4

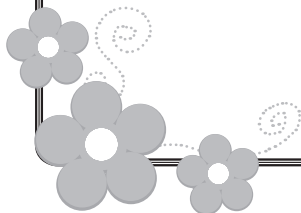
7. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
8. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด



10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางในการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางในการแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ (ผู้สอน)



แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

สี

สาระที่ 1 ทักษะศิลป์
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 พื้นฐานงานศิลป์

เวลา 2 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

สีปรากฏอยู่ในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และงานทัศนศิลป์

2. ตัวชี้วัดขั้นปี

จำแนกทัศนธาตุของสิ่งต่าง ๆ ในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และงานทัศนศิลป์ โดยเน้นเรื่องเส้น สี รูปร่าง รูปทรง พื้นผิว และพื้นที่ว่าง (ศ 1.1 ป. 4/3)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- อธิบายความหมายและลักษณะของสีประเภทต่าง ๆ ได้ (K)
- ชื่นชมและเห็นความสำคัญของสีในธรรมชาติ ในสิ่งแวดล้อม และในงานทัศนศิลป์ (A)
- จำแนกสีในธรรมชาติ ในสิ่งแวดล้อม และในงานทัศนศิลป์ได้ (P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
- สังเกตจากการถามและการแสดงความคิดเห็น - จากการตรวจการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประจำหน่วย - จากการตรวจใบกิจกรรม	- สังเกตจากการมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนเกี่ยวกับสีประเภทต่าง ๆ - สังเกตจากการปฏิบัติกิจกรรมอย่างมีความสุข - สังเกตจากความซื่อสัตย์ในการปฏิบัติกิจกรรม - สังเกตจากความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	- สังเกตจากการจำแนกลักษณะของสีประเภทต่าง ๆ - สังเกตจากการใช้วัสดุ อุปกรณ์อย่างถูกต้องและประหยัด - สังเกตจากการใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการปฏิบัติกิจกรรม - สังเกตจากความตั้งใจและการปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอน - สังเกตจากการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน



5. สารการเรียนรู้

- สีนธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และงานทัศนศิลป์

6. แนวทางบูรณาการ

ภาษาไทย	การอ่าน การเขียน การสรุป การบันทึกข้อมูล และการอภิปราย
สังคมศึกษา	การปฏิบัติกิจกรรมตามหน้าที่และการปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่ม
คณิตศาสตร์	การจำแนกสีในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และงานทัศนศิลป์
วิทยาศาสตร์	การสังเกตและทดลองสีในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และงานทัศนศิลป์
สุขศึกษา	การพัฒนากล้ามเนื้อเล็กในการใช้สีประเภทต่าง ๆ
การงานอาชีพ	การจัดเตรียมและดูแลรักษาวัสดุและอุปกรณ์

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูให้นักเรียนสังเกตสีเส้นในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรอบตัวแล้วตอบว่าสังเกตเห็นสีอะไรบ้าง ครูระบายสี (ชนิดใดก็ได้) ลงบนกระดาษ ซึ่งเป็นสีที่นักเรียนสังเกตเห็นในลักษณะต่าง ๆ ทั้งในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และงานทัศนศิลป์ให้นักเรียนสังเกต

2. ครูสนทนากับนักเรียนเพื่อเชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับสีที่ปรากฏให้นักเรียนเห็นถึงความอ่อนความเข้มของสี และการนำไปใช้ในงานทัศนศิลป์

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

1. ครูนำตัวอย่างภาพผลงานทัศนศิลป์ซึ่งแสดงสีประเภทต่าง ๆ ให้นักเรียนดู ครูอธิบายเกี่ยวกับสีที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์

2. ครูอธิบายความหมายและลักษณะของสีประเภทต่าง ๆ แล้วสุ่มนักเรียนให้ออกมาระบายสีในธรรมชาติ สีในสิ่งแวดล้อม และสีในงานทัศนศิลป์ เพื่อจำแนกให้นักเรียนเห็นความแตกต่างของการใช้สีประเภทต่าง ๆ

3. แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 5–6 คน ร่วมกันศึกษาค้นคว้าความหมายและลักษณะของสี จัดบันทึกและวาดภาพประกอบตามหัวข้อดังนี้

- ❁ สีในธรรมชาติ
- ❁ สีในสิ่งแวดล้อม
- ❁ สีในงานทัศนศิลป์

4. แต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลการศึกษาความหมายและลักษณะความแตกต่างของสี โดยครูคอยอธิบายเสริมถึงการใช้สีกับการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์

5. ครูอธิบายถึงสีในงานทัศนศิลป์ซึ่งมีความสำคัญในงานศิลปะเป็นอย่างมาก เพราะช่วยสร้างภาพให้มีจุดสนใจที่เด่นชัด ตื่นตาตื่นใจ สวยงาม และมีชีวิตชีวา

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปเรื่อง สี ที่พบเห็นในธรรมชาติ ในสิ่งแวดล้อม และในงานทัศนศิลป์ ซึ่งมีความสำคัญต่อการถ่ายทอดความคิดจินตนาการ สร้างสรรค์เป็นผลงานทัศนศิลป์ โดยครูคอยให้ความรู้เสริมในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจหรือสรุปไม่ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้

ขั้นที่ 4 ฝึกฝนนักเรียน

นักเรียนปฏิบัติ กิจกรรม สร้างสรรค์ด้วยสี โดยให้นักเรียนอธิบายการใช้สีประเภทต่าง ๆ และความประทับใจที่มีต่อการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง

ขั้นที่ 5 การนำไปใช้

1. นักเรียนนำความรู้เรื่อง สี มาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น การเลือกสีเสื้อผ้าสำหรับสวมใส่ให้เหมาะสมกับโอกาส เป็นต้น

2. นักเรียนนำความรู้เรื่อง สี มาประยุกต์ใช้กับการสร้างสรรค์ป้ายนิเทศ การทำรายงาน การตกแต่งห้องเรียน ให้มีความสวยงามสดใสและน่าสนใจ



8. กิจกรรมเสนอแนะ

1. กิจกรรมสำหรับกลุ่มสนใจพิเศษ

– นักเรียนศึกษาประโยชน์ที่มนุษย์ได้จากสีในธรรมชาติ สีในสิ่งแวดล้อม และสีในงานทัศนศิลป์แล้วนำมาเล่าให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง โดยครูสนทนาซักถามเสริมเกี่ยวกับความสำคัญและคุณค่าของสีว่ามีความสำคัญต่องานทัศนศิลป์อย่างไร

– นักเรียนหาสีที่ได้จากธรรมชาติแล้วนำมาทดลองโดยชยี่ระบายแทนสีให้เป็นรูปภาพต่าง ๆ เช่น สีเขียวจากใบไม้ สีแดงจากดอกไม้ สีเหลืองจากขมิ้น เป็นต้น

2. กิจกรรมสำหรับฝึกทักษะเพิ่มเติม

– นักเรียนศึกษาค้นคว้าและทดลองการผสมสีชนิดต่าง ๆ จดบันทึกการผสมสีที่เกิดการเปลี่ยนเป็นสีสีนต่าง ๆ

– นักเรียนสังเกตการใช้สีในสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ เช่น สีของสัญญาณไฟจราจร สีของป้ายโฆษณาต่าง ๆ สีของบ้านเรือน สีของชุดแต่งกาย เป็นต้น



9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
2. ห้องสมุด
3. ภาพผลงานทัศนศิลป์ที่แสดงสีประเภทต่าง ๆ
4. วัสดุ อุปกรณ์ในการทดลองผสมสีชนิดต่าง ๆ
5. ใบกิจกรรม



34

คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ ศิลปะ ป. 4

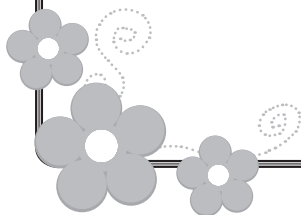
6. สื่อการเรียนรู้ ศิลปะ สมบูรณ์แบบ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
7. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
8. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด



10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางในการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางในการแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ (ผู้สอน)



แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

รูปร่างและรูปทรง

สาระที่ 1 ทักษะศิลป์
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 พื้นฐานงานศิลป์

เวลา 2 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

รูปร่างและรูปทรงปรากฏอยู่ในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และงานทัศนศิลป์

2. ตัวชี้วัดขั้นปี

1. เปรียบเทียบรูปลักษณะของรูปร่าง รูปทรงในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และงานทัศนศิลป์ (ศ 1.1 ป. 4/1)
2. จำแนกทัศนธาตุของสิ่งต่าง ๆ ในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และงานทัศนศิลป์ โดยเน้นเรื่องเส้น สี รูปร่าง รูปทรง พื้นผิว และพื้นที่ว่าง (ศ 1.1 ป. 4/3)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายความหมายและลักษณะของรูปร่างและรูปทรงประเภทต่าง ๆ ได้ (K)
2. ชื่นชมและเห็นความสำคัญของรูปร่างและรูปทรงในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และงานทัศนศิลป์ (A)
3. จำแนกและเปรียบเทียบรูปร่างและรูปทรงในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และงานทัศนศิลป์ได้ (P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. สังเกตจากการถามและการแสดงความคิดเห็น 2. จากการตรวจการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประจำหน่วย 3. จากการตรวจใบกิจกรรม	1. สังเกตจากการมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนเกี่ยวกับรูปร่างและรูปทรงประเภทต่าง ๆ 2. สังเกตจากการปฏิบัติกิจกรรมอย่างมีความสุข 3. สังเกตจากความซื่อสัตย์ในการปฏิบัติกิจกรรม	1. สังเกตจากการจำแนกและเปรียบเทียบรูปร่างและรูปทรงลักษณะต่าง ๆ 2. สังเกตจากการใช้วัสดุ อุปกรณ์อย่างถูกต้องและประหยัด 3. สังเกตจากการใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการปฏิบัติกิจกรรม 4. สังเกตจากความตั้งใจและการปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอน



ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
	4. สังเกตจากความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	5. สังเกตจากการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

5. สารการเรียนรู้

- รูปร่าง รูปทรงในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และงานทัศนศิลป์

6. แนวทางบูรณาการ

ภาษาไทย	การอ่าน การเขียน การสรุป การบันทึกข้อมูล และการอภิปราย
สังคมศึกษา	การปฏิบัติกิจกรรมตามหน้าที่และการปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่ม
คณิตศาสตร์	การจำแนกและเปรียบเทียบรูปร่างและรูปทรงในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และงานทัศนศิลป์
วิทยาศาสตร์	การสังเกตรูปร่างและรูปทรงในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และงานทัศนศิลป์
สุขศึกษา	การพัฒนากล้ามเนื้อเล็กในการสร้างสรรค์รูปร่างและรูปทรงลักษณะต่าง ๆ
การงานอาชีพฯ	การจัดเตรียมและดูแลรักษาสวัสดุและอุปกรณ์

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูให้นักเรียนสังเกตรูปร่างและรูปทรงในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรอบตัว แล้วตอบว่า สังเกตเห็นรูปร่างและรูปทรงอะไรบ้าง ครูวาดรูปสิ่งที่นักเรียนสังเกตเห็นเป็นรูปร่างและรูปทรงประเภทต่าง ๆ ทั้งในธรรมชาติ ในสิ่งแวดล้อม และในงานทัศนศิลป์ ลงบนกระดานดำให้นักเรียนสังเกต

2. ครูสนทนากับนักเรียนเพื่อเชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับลักษณะของรูปร่างและรูปทรง และการนำไปใช้ในงานทัศนศิลป์

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

1. ครูนำตัวอย่างภาพผลงานทัศนศิลป์ที่แสดงรูปร่างและรูปทรงประเภทต่าง ๆ ให้นักเรียนดู พร้อมกับอธิบายเกี่ยวกับรูปร่างและรูปทรงที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์

2. ครูอธิบายความหมายของรูปร่างและรูปทรงประเภทต่าง ๆ แล้วสุ่มนักเรียนให้ออกมาวาดรูปร่างและรูปทรงในธรรมชาติ วาดรูปร่างและรูปทรงในสิ่งแวดล้อม และวาดรูปร่างและรูปทรงในงานทัศนศิลป์ เพื่อจำแนกให้นักเรียนเห็นความแตกต่างของการใช้รูปร่างและรูปทรงประเภทต่าง ๆ

3. แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 5-6 คน ร่วมกันศึกษาค้นคว้าความหมายและลักษณะของรูปร่างและรูปทรง จดบันทึกและวาดภาพประกอบตามหัวข้อดังนี้

- ❁ รูปร่างและรูปทรงในธรรมชาติ
- ❁ รูปร่างและรูปทรงในสิ่งแวดล้อม
- ❁ รูปร่างและรูปทรงในงานทัศนศิลป์

4. แต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลการศึกษาความหมายและลักษณะความแตกต่างของรูปร่างและรูปทรง โดยครูคอยอธิบายเสริมถึงการใช้รูปร่างและรูปทรงในการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์

5. ครูอธิบายเพิ่มเติมว่ารูปร่างหมายถึงเส้นขอบนอกของสิ่งต่าง ๆ แสดงให้เห็นขอบเขตของสิ่งนั้น มีลักษณะเป็น 2 มิติ กว้าง ยาว และรูปทรงหมายถึงรูปที่แสดงความตื้น ลึก หนา และบาง มีลักษณะ 3 มิติ ซึ่งมีความแตกต่างกันระหว่างรูปร่างและรูปทรง

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปเรื่อง *รูปร่างและรูปทรง* ในธรรมชาติ ในสิ่งแวดล้อม และในงานทัศนศิลป์ ซึ่งมีความสำคัญต่อการถ่ายทอดความคิดจินตนาการ สร้างสรรค์เป็นผลงานทัศนศิลป์ โดยครูคอยให้ความรู้เสริมในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจหรือสรุปไม่ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้

ขั้นที่ 4 ฝึกฝนนักเรียน

1. นักเรียนปฏิบัติ กิจกรรม *รูปร่างสร้างสรรค์* โดยให้นักเรียนสังเกตภาพที่กำหนดให้แล้วจำแนกว่าเป็นรูปร่างประเภทใด พร้อมกับนำรูปร่างที่จำแนกไว้มาสร้างสรรค์เป็นผลงาน และนำเสนอผลงานให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง

2. นักเรียนปฏิบัติ กิจกรรม *จำแนกรูปทรงในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และงานทัศนศิลป์* โดยสังเกตภาพรูปทรงที่กำหนดให้ แล้วจำแนกว่าเป็นรูปทรงประเภทใด

ขั้นที่ 5 การนำไปใช้

1. นักเรียนนำความรู้เรื่อง *รูปร่างและรูปทรง* มาใช้ในการวาดรูปภาพเพื่อสื่อสารให้เกิดความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ หรือบันทึกความรู้สึกประทับใจโดยการวาดภาพบุคคลสำคัญ สถานที่ และสิ่งของต่าง ๆ เป็นต้น

2. นักเรียนนำความรู้เรื่อง *รูปร่างและรูปทรง* มาประยุกต์ใช้กับการสร้างสรรค์ฉากบนเวทีสำหรับการแสดงต่าง ๆ ป้ายนิเทศ การทำรายงาน และการตกแต่งห้องเรียนให้เหมาะสมสวยงาม



8. กิจกรรมเสนอแนะ

1. กิจกรรมสำหรับกลุ่มสนใจพิเศษ

นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4-5 คน ศึกษาประโยชน์ที่มนุษย์ได้จากรูปร่างและรูปทรงในธรรมชาติ ในสิ่งแวดล้อม และในงานทัศนศิลป์ แล้วนำมาเล่าให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง โดยครูสนทนาซักถามเสริมเกี่ยวกับความสำคัญและคุณค่าของรูปร่างและรูปทรงว่ามีความสำคัญต่องานทัศนศิลป์อย่างไร

2. กิจกรรมสำหรับฝึกทักษะเพิ่มเติม

ให้นักเรียนใช้รูปร่างและรูปทรงในลักษณะต่าง ๆ สร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ตามความคิดจินตนาการสร้างสรรค์อิสระ



9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

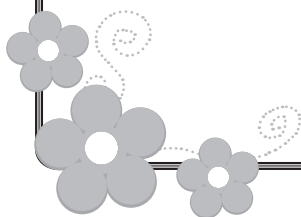
1. ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
2. ห้องสมุด
3. ตัวอย่างภาพผลงานทัศนศิลป์ที่แสดงรูปร่างและรูปทรงประเภทต่าง ๆ
4. วัสดุ อุปกรณ์ในการสร้างสรรค์รูปร่างและรูปทรงประเภทต่าง ๆ
5. ใบกิจกรรม
6. สื่อการเรียนรู้ ศิลปะ สมบูรณ์แบบ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
7. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
8. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด



10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางในการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางในการแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ (ผู้สอน)



แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

พื้นผิว

สาระที่ 1 ทักษะศิลป์
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 พื้นฐานงานศิลป์

เวลา 2 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

พื้นผิวปรากฏอยู่ในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และงานทัศนศิลป์

2. ตัวชี้วัดขั้นปี

จำแนกทัศนธาตุของสิ่งต่าง ๆ ในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และงานทัศนศิลป์ โดยเน้นเรื่องเส้น สี รูปร่าง รูปทรง พื้นผิว และพื้นที่ว่าง (ศ 1.1 ป. 4/3)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- อธิบายความหมายและลักษณะของพื้นผิวประเภทต่าง ๆ ได้ (K)
- ชื่นชมและเห็นความสำคัญของพื้นผิวในธรรมชาติ ในสิ่งแวดล้อม และในงานทัศนศิลป์ (A)
- จำแนกพื้นผิวในธรรมชาติ ในสิ่งแวดล้อม และในงานทัศนศิลป์ได้ (P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. สังเกตจากการถามและการแสดงความคิดเห็น 2. จากการตรวจการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประจำหน่วย 3. จากการตรวจใบกิจกรรม	1. สังเกตจากการมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนเกี่ยวกับพื้นผิวประเภทต่าง ๆ 2. สังเกตจากการปฏิบัติกิจกรรมอย่างมีความสุข 3. สังเกตจากความซื่อสัตย์ในการปฏิบัติกิจกรรม 4. สังเกตจากความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	1. สังเกตจากการจำแนกลักษณะของพื้นผิวประเภทต่าง ๆ 2. สังเกตจากการใช้วัสดุ อุปกรณ์อย่างถูกต้องและประหยัด 3. สังเกตจากการใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการปฏิบัติกิจกรรม 4. สังเกตจากความตั้งใจและการปฏิบัติตามขั้นตอน 5. สังเกตจากการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน



5. สารการเรียนรู้

- พื้นผิวในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และงานทัศนศิลป์

6. แนวทางบูรณาการ

ภาษาไทย	การอ่าน การเขียน การสรุป การบันทึกข้อมูล และการอภิปราย
สังคมศึกษา	การปฏิบัติกิจกรรมตามหน้าที่และการปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่ม
คณิตศาสตร์	การจำแนกพื้นผิวในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และงานทัศนศิลป์
วิทยาศาสตร์	การสังเกตพื้นผิวในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และงานทัศนศิลป์
สุขศึกษา	การพัฒนากล้ามเนื้อเล็กในการสร้างสรรค์พื้นผิวประเภทต่าง ๆ
การงานอาชีพ	การจัดเตรียมและดูแลรักษาวस्तุและอุปกรณ์

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ให้นักเรียนปฏิบัติ กิจกรรม จำแนกพื้นผิวในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และงานทัศนศิลป์ เพื่อประเมินความรู้เกี่ยวกับพื้นผิวประเภทต่าง ๆ

2. ครูให้นักเรียนสังเกตพื้นผิวในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรอบตัว แล้วตอบว่าสังเกตเห็นพื้นผิวอะไรบ้าง ครูวาดรูปสิ่งที่นักเรียนสังเกตเห็นเป็นพื้นผิวประเภทต่าง ๆ ทั้งพื้นผิวในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และงานทัศนศิลป์ ลงบนกระดานให้นักเรียนสังเกต

3. ครูสนทนากับนักเรียนเพื่อเชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับลักษณะความแตกต่างของพื้นผิวในแต่ละประเภท และการนำไปใช้ในงานทัศนศิลป์

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

1. ครูนำตัวอย่างภาพผลงานทัศนศิลป์ที่แสดงพื้นผิวประเภทต่าง ๆ ให้นักเรียนสังเกต พร้อมกับอธิบายเกี่ยวกับพื้นผิวที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์

2. ครูอธิบายความหมายและลักษณะของพื้นผิวประเภทต่าง ๆ แล้วสุ่มนักเรียนให้ออกมาวาดพื้นผิวในธรรมชาติ วาดพื้นผิวในสิ่งแวดล้อม และวาดพื้นผิวในงานทัศนศิลป์ เพื่อจำแนกให้นักเรียนเห็นความแตกต่างของการใช้พื้นผิวในลักษณะต่าง ๆ ในงานทัศนศิลป์

3. แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 5-6 คน ร่วมกันศึกษาค้นคว้าความหมายและลักษณะของพื้นผิว จดบันทึกและวาดภาพประกอบตามหัวข้อดังนี้

- ❁ พื้นผิวในธรรมชาติ
- ❁ พื้นผิวในสิ่งแวดล้อม

❁ พื้นผิวในงานทัศนศิลป์

4. แต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลการศึกษาความหมายและลักษณะความแตกต่างของพื้นผิว โดยครูคอยอธิบายเสริมถึงการใช้พื้นผิวที่สามารถนำมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์

5. ครูอธิบายเพิ่มเติมว่าพื้นผิวหมายถึงลักษณะภายนอกของวัตถุที่มองเห็น เมื่อสัมผัสพื้นผิว จะให้ความรู้สึกต่าง ๆ เช่น หยาบ ละเอียต มัน ขรุขระ ฯลฯ ซึ่งให้ความรู้สึกที่แตกต่างกัน

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปเรื่อง พื้นผิว ในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และงานทัศนศิลป์ ซึ่งมีความสำคัญต่อการถ่ายทอดความคิดจินตนาการ สร้างสรรค์เป็นผลงานทัศนศิลป์ โดยครูคอยให้ความรู้เสริมในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจหรือสรุปไม่ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้

ขั้นที่ 4 ฝึกฝนนักเรียน

นักเรียนปฏิบัติ กิจกรรม สร้างสรรค์ด้วยพื้นผิว โดยให้นักเรียนสร้างสรรค์ผลงานโดยใช้พื้นผิว พร้อมกับอธิบายการใช้พื้นผิวในการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ของตนเองให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง

ขั้นที่ 5 การนำไปใช้

นักเรียนนำความรู้เรื่อง พื้นผิว มาใช้ในการตกแต่งห้องเรียน ป้ายนิเทศ สมุดรายงาน เพื่อให้เกิดความน่าสนใจ

8. กิจกรรมเสนอแนะ

1. กิจกรรมสำหรับกลุ่มสนใจพิเศษ

นักเรียนศึกษาลักษณะพื้นผิวที่มีอยู่ภายในบ้าน โรงเรียน หรือสถานที่ต่าง ๆ แล้วจดบันทึกเพื่อจำแนกลักษณะพื้นผิวประเภทต่าง ๆ โดยการเก็บตัวอย่างจากการใช้กระดาษวางทับบนพื้นผิวแล้วใช้ดินสอถู แล้วนำเสนอผลงานให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง

2. กิจกรรมสำหรับฝึกทักษะเพิ่มเติม

– นักเรียนสร้างสรรค์พื้นผิวลักษณะต่าง ๆ จากสิ่งของรอบตัว เช่น พื้นผิวรองเท้า พื้นผิวโต๊ะไม้ พื้นผิวกำแพงปูน พื้นผิวเครื่องจักรสาน เป็นต้น เพื่อให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับพื้นผิวลักษณะต่าง ๆ ซึ่งให้ความรู้สึกที่แตกต่างกัน

– นักเรียนใช้พื้นผิวในลักษณะต่าง ๆ สร้างสรรค์หรือผสมผสานลงในผลงานทัศนศิลป์ของตนเองตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์อิสระ

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
2. ห้องสมุด
3. ตัวอย่างภาพผลงานทัศนศิลป์ซึ่งแสดงพื้นผิวประเภทต่าง ๆ
4. วัสดุ อุปกรณ์ในการสร้างสรรค์พื้นผิวประเภทต่าง ๆ
5. ใบกิจกรรม



42

คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ ศิลปะ ป. 4

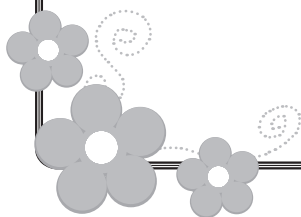
6. สื่อการเรียนรู้ ศิลปะ สมบูรณ์แบบ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
7. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
8. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด



10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางในการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางในการแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ (ผู้สอน)



แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

พื้นที่ว่าง

สาระที่ 1 ทักษะศิลป์
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 พื้นฐานงานศิลป์

เวลา 2 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

พื้นที่ว่างปรากฏอยู่ในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และงานทัศนศิลป์

2. ตัวชี้วัดขั้นปี

จำแนกทัศนธาตุของสิ่งต่าง ๆ ในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และงานทัศนศิลป์ โดยเน้นเรื่องเส้น สี รูปทรง รูปทรง พื้นผิว และพื้นที่ว่าง (ศ 1.1 ป. 4/3)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- อธิบายความหมายและลักษณะของพื้นที่ว่างลักษณะต่าง ๆ ได้ (K)
- ชื่นชมและเห็นความสำคัญของพื้นที่ว่างในธรรมชาติ ในสิ่งแวดล้อม และในงานทัศนศิลป์ (A)
- จำแนกพื้นที่ว่างในธรรมชาติ ในสิ่งแวดล้อม และในงานทัศนศิลป์ได้ (P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. สังเกตจากการถามและการแสดงความคิดเห็น 2. จากการตรวจการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประจำหน่วย 3. จากการตรวจใบกิจกรรม	1. สังเกตจากการมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนเกี่ยวกับพื้นที่ว่างลักษณะต่าง ๆ 2. สังเกตจากการปฏิบัติกิจกรรมอย่างมีความสุข 3. สังเกตจากความซื่อสัตย์ในการปฏิบัติกิจกรรม 4. สังเกตจากความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	1. สังเกตจากการจำแนกลักษณะของพื้นผิวประเภทต่าง ๆ 2. สังเกตจากการใช้วัสดุ อุปกรณ์อย่างถูกต้องและประหยัด 3. สังเกตจากการใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการปฏิบัติกิจกรรม 4. สังเกตจากความตั้งใจและการปฏิบัติตามขั้นตอน 5. สังเกตจากการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน



5. สารการเรียนรู้

- พื้นที่ว่างในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และงานทัศนศิลป์

6. แนวทางบูรณาการ

ภาษาไทย	การอ่าน การเขียน การสรุป การบันทึกข้อมูล และการอภิปราย
สังคมศึกษา	การปฏิบัติกิจกรรมตามหน้าที่และการปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่ม
คณิตศาสตร์	การจำแนกพื้นที่ว่างในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และงานทัศนศิลป์
วิทยาศาสตร์	การสังเกตพื้นที่ว่างในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และงานทัศนศิลป์
สุขศึกษา	การพัฒนากล้ามเนื้อเล็กในการสร้างสรรค์ผลงานที่แสดงพื้นที่ว่างลักษณะต่าง ๆ
การงานอาชีพ	การจัดเตรียมและดูแลรักษาวัสดุและอุปกรณ์

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูให้นักเรียนปฏิบัติ กิจกรรม จำแนกพื้นที่ว่างในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และงานทัศนศิลป์ เพื่อประเมินความรู้เกี่ยวกับพื้นที่ว่างในลักษณะต่าง ๆ
2. ครูให้นักเรียนสังเกตพื้นที่ว่างในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรอบตัว แล้วตอบว่าสังเกตเห็นพื้นที่ว่างอะไรบ้าง ครูวาดรูปสิ่งที่นักเรียนสังเกตเห็นเป็นพื้นที่ว่างประเภทต่าง ๆ ทั้งพื้นที่ว่างในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และงานทัศนศิลป์ ลงบนกระดานดำให้นักเรียนสังเกต
3. ครูสนทนากับนักเรียนเพื่อเชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับลักษณะของพื้นที่ว่างที่ล้อมรอบรูปร่างหรือรูปทรง และการนำไปใช้ในงานทัศนศิลป์

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

1. ครูนำตัวอย่างภาพผลงานทัศนศิลป์ที่แสดงพื้นที่ว่างในลักษณะต่าง ๆ ให้นักเรียนสังเกต พร้อมกับอธิบายเกี่ยวกับพื้นที่ว่างที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์
2. ครูอธิบายความหมายของพื้นที่ว่างประเภทต่าง ๆ แล้วสุ่มนักเรียนให้ออกมาวาดภาพที่แสดงพื้นที่ว่างในธรรมชาติ ในสิ่งแวดล้อม และในงานทัศนศิลป์ เพื่อให้นักเรียนรู้ว่าบริเวณภาพส่วนใดคือพื้นที่ว่าง และเพื่อจำแนกให้นักเรียนเห็นความแตกต่างของการใช้พื้นที่ว่างลักษณะต่าง ๆ ในงานทัศนศิลป์
3. แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 5–6 คน ร่วมกันศึกษาค้นคว้าความหมายและลักษณะของพื้นที่ว่าง จดบันทึกและวาดภาพประกอบตามหัวข้อดังนี้
 - ❁ พื้นที่ว่างในธรรมชาติ
 - ❁ พื้นที่ว่างในสิ่งแวดล้อม
 - ❁ พื้นที่ว่างในงานทัศนศิลป์

4. แต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลการศึกษาความหมายและลักษณะความแตกต่างของพื้นที่ว่าง โดยครูคอยอธิบายเสริมถึงการใช้พื้นที่ว่างที่สามารถนำมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์

5. ครูอธิบายเพิ่มเติมว่าพื้นที่ว่างหมายถึงบริเวณว่างที่ล้อมรอบรูปร่างหรือรูปทรงต่าง ๆ ซึ่งการใช้พื้นที่ว่างมากเกินไปจะทำให้เกิดความโล่ง แต่ในทางตรงกันข้ามถ้ามีรูปร่าง รูปทรงมากเกินไปไม่มีพื้นที่ว่าง ก็จะทำให้ภาพดูแน่นและอึดอัด

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปเรื่อง พื้นที่ว่าง ในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และงานทัศนศิลป์ ซึ่งมีความสำคัญต่อการถ่ายทอดความคิดจินตนาการ สร้างสรรค์เป็นผลงานทัศนศิลป์ประเภทต่าง ๆ โดยครูคอยให้ความรู้เสริมในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจหรือสรุปไม่ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้

ขั้นที่ 4 ฝึกฝนนักเรียน

นักเรียนปฏิบัติ กิจกรรม ครอบครัวของฉัน โดยให้นักเรียนสร้างสรรค์ผลงานวาดภาพระบายสี พร้อมกับอธิบายการใช้พื้นที่ว่างในการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ของตนเองให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง

ขั้นที่ 5 การนำไปใช้

นักเรียนนำความรู้เรื่อง พื้นที่ว่าง มาใช้ในการจัดห้องเรียนหรือห้องต่าง ๆ ภายในบ้าน เพื่อให้การใช้สอยพื้นที่ภายในห้องเกิดประโยชน์สูงสุด ไม่โล่งกว้างเกินไป หรืออึดอัดคับแคบเกินไป

8. กิจกรรมเสนอแนะ

1. กิจกรรมสำหรับกลุ่มสนใจพิเศษ

– นักเรียนศึกษาลักษณะพื้นที่ว่างของสิ่งของที่อยู่รอบตัวและสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ แล้วจดบันทึกเพื่อจำแนกลักษณะพื้นที่ว่างลักษณะต่าง ๆ โดยการเก็บตัวอย่างจากการวาดภาพประกอบ แล้วนำเสนอผลงานให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง

– นักเรียนศึกษาค้นคว้าพื้นที่ว่างในผลงานทัศนศิลป์ประเภทผลงานวาดภาพระบายสี ผลงานประติมากรรม ผลงานภาพพิมพ์ จัดทำเป็นรายงาน และนำเสนอให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง

2. กิจกรรมสำหรับฝึกทักษะเพิ่มเติม

– นักเรียนสร้างสรรค์พื้นที่ว่างในลักษณะต่าง ๆ ตามความสนใจ เป็นผลงานวาดภาพระบายสี ผลงานปั้น ผลงานภาพพิมพ์ เป็นต้น

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
2. ห้องสมุด
3. ตัวอย่างภาพผลงานทัศนศิลป์ที่แสดงพื้นที่ว่างลักษณะต่าง ๆ
4. วัสดุ อุปกรณ์ในการสร้างสรรค์พื้นที่ว่างลักษณะต่าง ๆ
5. ใบกิจกรรม
6. สื่อการเรียนรู้ ศิลปะ สมบูรณ์แบบ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด



46

คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ ศิลปะ ป. 4

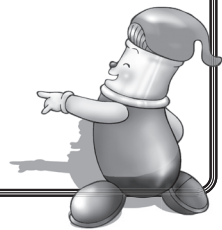
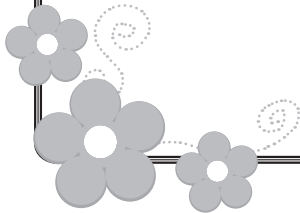
7. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
8. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด



10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางในการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางในการแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ (ผู้สอน)



แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6

ระยะและความลึก

สาระที่ 1 ทักษะศิลป์
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 พื้นฐานงานศิลป์

เวลา 2 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

ระยะและความลึกสามารถกำหนดได้ด้วยขนาด น้ำหนัก และรายละเอียดของพื้นผิว

2. ตัวชี้วัดขั้นปี

บรรยายลักษณะของภาพโดยเน้นเรื่องการจัดระยะ ความลึก น้ำหนัก และแสงเงาในภาพ
(ศ 1.1 ป. 4/6)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บรรยายงานทัศนศิลป์ที่แสดงระยะและความลึกได้ (K)
2. ชื่นชมและเห็นความสำคัญของงานทัศนศิลป์ที่แสดงระยะและความลึก (A)
3. สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ที่แสดงระยะและความลึกได้ (P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. สังเกตจากการถามและการแสดงความคิดเห็น 2. จากการตรวจการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประจำหน่วย 3. จากการตรวจใบกิจกรรม	1. สังเกตจากการมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนเกี่ยวกับงานทัศนศิลป์ที่แสดงระยะและความลึก 2. สังเกตจากการปฏิบัติกิจกรรมอย่างมีความสุข 3. สังเกตจากความซื่อสัตย์ในการปฏิบัติกิจกรรม 4. สังเกตจากความรับผิดชอบต่อน้ำที่ที่ได้รับมอบหมาย	1. สังเกตจากการบรรยายระยะและความลึกในผลงานทัศนศิลป์ 2. สังเกตจากการใช้วัสดุ อุปกรณ์อย่างถูกต้องและประหยัด 3. สังเกตจากการใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการปฏิบัติกิจกรรม 4. สังเกตจากความตั้งใจและการปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอน 5. สังเกตจากการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน



5. สารการเรียนรู้

- การจัดระยะและความลึกในการวาดภาพ

6. แนวทางบูรณาการ

ภาษาไทย	การอ่าน การเขียน การสรุป การบันทึกข้อมูล การอภิปราย และการบรรยาย
สังคมศึกษา	การปฏิบัติกิจกรรมตามหน้าที่ การอาสาสมัคร และการปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่ม
คณิตศาสตร์	การจำแนกความแตกต่างของระยะและความลึกในงานทัศนศิลป์
วิทยาศาสตร์	การวิเคราะห์ การสังเกตระยะและความลึกในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และงานทัศนศิลป์
สุขศึกษา	การพัฒนากล้ามเนื้อเล็กในการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ที่แสดงระยะและความลึก
การงานอาชีพ	การจัดเตรียมและดูแลรักษาวาสุดและอุปกรณ์

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูให้นักเรียนสังเกตธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรอบตัว แล้วถามว่ามีสิ่งใดที่อยู่ใกล้และไกลนักเรียนมากที่สุด แล้วร่วมกันวิเคราะห์ถึงระยะความใกล้ ความไกล ว่ามีความแตกต่างกันเพราะเหตุใด

2. ครูสนทนากับนักเรียนเพื่อเชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับระยะและความลึกที่ปรากฏให้นักเรียนเห็นและการนำไปใช้ในงานทัศนศิลป์

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

1. ครูขออาสาสมัคร 3 คน ที่มีสัดส่วน รูปร่าง และความสูงใกล้เคียงกัน มายืนเรียงแถวต่อท้ายกันทั้ง 3 คน โดยให้มีระยะห่างกันประมาณ 3 ก้าว เพื่อให้ นักเรียนสังเกตความแตกต่างจากด้านหน้าหัวแถว นักเรียนจะเห็นความแตกต่างของระยะและความลึก ซึ่งนักเรียนที่อยู่ใกล้จะมีขนาดใหญ่ และนักเรียนที่อยู่ไกลจะมีขนาดเล็ก

2. ครูนำสิ่งของต่าง ๆ ที่มีขนาดเท่ากัน เช่น กล่อง หนังสือ แก้วน้ำ เป็นต้น มาจัดวางให้เกิดระยะใกล้ กลาง ไกล แล้วให้นักเรียนสังเกตความแตกต่างของระยะ โดยครูวาดภาพประกอบให้มีระยะใกล้ กลาง ไกล ตามระยะหุ่นที่จัดวาง

3. ครูนำตัวอย่างภาพผลงานทัศนศิลป์ที่แสดงการจัดภาพโดยการกำหนดระยะและความลึกด้วยขนาด น้ำหนัก และรายละเอียดของพื้นผิวให้นักเรียนสังเกต พร้อมกับอธิบายเกี่ยวกับขนาด น้ำหนัก และรายละเอียดของพื้นผิวที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์

4. ครูอธิบายความหมายของระยะและความลึกที่กำหนดด้วยขนาด น้ำหนัก และรายละเอียดของพื้นผิว แล้วสุ่มสอบถามนักเรียนให้อธิบายจำแนกความแตกต่างของการกำหนดด้วยขนาด น้ำหนัก และรายละเอียดของพื้นผิวในลักษณะต่าง ๆ ที่ปรากฏในงานทัศนศิลป์

5. แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 5–6 คน ร่วมกันศึกษาค้นคว้าความหมายของระยะและความลึก จดบันทึกและวาดภาพประกอบตามหัวข้อดังนี้

- ❁ การกำหนดด้วยขนาด
- ❁ การกำหนดด้วยน้ำหนัก
- ❁ การกำหนดด้วยรายละเอียดของพื้นผิว

6. แต่ละกลุ่มออกมาบรรยายผลการศึกษาความหมายของระยะและความลึกโดยครูคอยอธิบายเสริมถึงการใช้ระยะและความลึกที่สามารถนำมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. ครูอธิบายเพิ่มเติมเรื่องระยะและความลึกว่าเป็นการสร้างภาพลวงตาประเภทหนึ่ง เพราะเป็นการสร้างภาพลงบนแผ่นกระดาษซึ่งมีลักษณะเป็น 2 มิติ ให้ดูเป็น 3 มิติในภาพ ซึ่งจะทำให้ภาพดูเหมือนจริงมากขึ้น

2. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปเรื่อง ระยะและความลึก โดยการกำหนดด้วยขนาด น้ำหนัก และรายละเอียดของพื้นผิว ซึ่งมีความสำคัญต่อการถ่ายทอดความคิดจินตนาการ สร้างสรรค์เป็นผลงานทัศนศิลป์ โดยครูคอยให้ความรู้เสริมในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจหรือสรุปไม่ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้

ขั้นที่ 4 ฝึกฝนนักเรียน

1. นักเรียนปฏิบัติ กิจกรรม ทะเลแสนสนุก แล้วนำเสนอผลงานเกี่ยวกับการกำหนดระยะและความลึก ในการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง

2. นักเรียนปฏิบัติ กิจกรรม ประโยชน์ของต้นไม้ แล้วให้นักเรียนบรรยายความประทับใจในการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง

3. นักเรียนปฏิบัติ กิจกรรม วิธีแก้ปัญหาโลกร้อน แล้วนำเสนอผลงานและความรู้สึกที่มีต่อผลงานการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง

ขั้นที่ 5 การนำไปใช้

นักเรียนนำความรู้เรื่อง ระยะและความลึก ไปใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น การวัดระยะความกว้าง ความยาวในการจัดวางสิ่งของต่าง ๆ ภายในห้องให้เหมาะสม เป็นต้น



8. กิจกรรมเสนอแนะ

1. กิจกรรมสำหรับกลุ่มสนใจพิเศษ

นักเรียนศึกษาค้นคว้าระยะและความลึกในผลงานทัศนศิลป์ประเภทต่าง ๆ จัดทำเป็นรายงาน พร้อมกับภาพประกอบ แล้วนำเสนอผลงานให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง



2. กิจกรรมสำหรับฝึกทักษะเพิ่มเติม

นักเรียนสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ที่แสดงระยะและความลึกในลักษณะต่าง ๆ ตามความสนใจ ให้เกิดภาพลวงตาขึ้นในผลงาน



9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
2. ห้องสมุด
3. สิ่งของต่าง ๆ ที่มีขนาดเท่ากัน เช่น กล่อง หนังสือ แก้วน้ำ เป็นต้น
4. ตัวอย่างภาพผลงานทัศนศิลป์ที่แสดงการจัดภาพโดยการกำหนดระยะและความลึกด้วยขนาด

น้ำหนัก และรายละเอียดของพื้นผิว

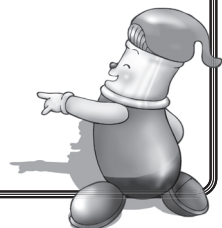
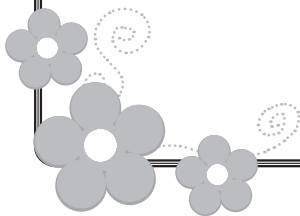
5. วัสดุ อุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ผลงานที่แสดงระยะและความลึก
6. ใบกิจกรรม
7. สื่อการเรียนรู้ ศิลปะ สมบูรณ์แบบ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
8. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
9. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด



10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางในการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางในการแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ (ผู้สอน)



แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7

น้ำหนักและแสงเงา

สาระที่ 1 ทักษะศิลป์
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 พื้นฐานงานศิลป์

เวลา 2 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

น้ำหนักและแสงเงาสามารถนำมาใช้ในงานทัศนศิลป์ ทำให้ภาพดูมีลักษณะ 3 มิติ มีระยะ มีรายละเอียด และให้อารมณ์ความรู้สึก

2. ตัวชี้วัดขั้นปี

บรรยายลักษณะของภาพโดยเน้นเรื่องการจัดระยะ ความลึก น้ำหนักและแสงเงาในภาพ
(ศ 1.1 ป. 4/6)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บรรยายงานทัศนศิลป์ที่แสดงน้ำหนักและแสงเงาได้ (K)
2. ชื่นชมและเห็นความสำคัญของงานทัศนศิลป์ที่แสดงน้ำหนักและแสงเงา (A)
3. สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ที่แสดงน้ำหนักและแสงเงาได้ (P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. สังเกตจากการถามและการแสดงความคิดเห็น 2. จากการตรวจการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประจำหน่วย 3. จากการตรวจใบกิจกรรม	1. สังเกตจากการมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนเกี่ยวกับงานทัศนศิลป์ที่แสดงน้ำหนักและแสงเงา 2. สังเกตจากการปฏิบัติกิจกรรมอย่างมีความสุข 3. สังเกตจากความซื่อสัตย์ในการปฏิบัติกิจกรรม 4. สังเกตจากความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	1. สังเกตจากการใช้น้ำหนักและแสงเงาในผลงานทัศนศิลป์ 2. สังเกตจากการใช้วัสดุ อุปกรณ์อย่างถูกต้องและประหยัด 3. สังเกตจากการใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการปฏิบัติกิจกรรม 4. สังเกตจากความตั้งใจและการปฏิบัติตามขั้นตอนกิจกรรมตามขั้นตอน 5. สังเกตจากการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน



5. สารการเรียนรู้

- น้ำหนักและแสงเงาในการวาดภาพ

6. แนวทางบูรณาการ

ภาษาไทย	การอ่าน การเขียน การสรุป การบันทึกข้อมูล การอภิปราย และการบรรยาย
สังคมศึกษา	การปฏิบัติกิจกรรมตามหน้าที่และการปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่ม
คณิตศาสตร์	การจำแนกน้ำหนักและแสงเงาในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และงานทัศนศิลป์
วิทยาศาสตร์	การสังเกตน้ำหนักและแสงเงาในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และงานทัศนศิลป์
สุขศึกษา	การพัฒนากล้ามเนื้อเล็กในการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ที่แสดงน้ำหนักและแสงเงา
การงานอาชีพฯ	การจัดเตรียมและดูแลรักษาวस्तุและอุปกรณ์

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูให้นักเรียนสังเกตธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรอบตัว เพื่อสังเกตส่วนที่สว่างและส่วนที่มืด แล้วสนทนาร่วมกัน เพื่อประเมินความรู้ของนักเรียนเกี่ยวกับน้ำหนักและแสงเงา
2. ครูสนทนากับนักเรียนเพื่อเชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับน้ำหนักและแสงเงาที่ปรากฏให้นักเรียนเห็นและการนำไปใช้ในงานทัศนศิลป์

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

1. ครูนำลูกโป่งที่เป่าลมแล้วหรือสิ่งของต่าง ๆ ที่แสดงแสงเงาชัดเจนให้นักเรียนสังเกตเพื่อจำแนกบริเวณน้ำหนักและแสงเงา โดยอธิบายให้นักเรียนเข้าใจว่าส่วนที่สว่าง (ถูกแสง) คือน้ำหนักอ่อน และในส่วนที่มืด (ไม่ถูกแสง) คือน้ำหนักเข้ม
2. ครูสาธิตการวาดภาพโดยใช้น้ำหนักและแสงเงาลงบนกระดาษให้นักเรียนดูเป็นตัวอย่าง จากนั้นครูสุ่มนักเรียนให้มาวาดภาพน้ำหนักและแสงเงาหน้าชั้นเรียน โดยครูกำหนดทิศทางของแสงเงาด้วยรูปทรงง่าย ๆ เช่น วงกลม สามเหลี่ยม สี่เหลี่ยม เป็นต้น
3. ครูอธิบายความหมายของน้ำหนักและแสงเงา และให้นักเรียนสังเกตตัวอย่างภาพผลงานทัศนศิลป์ที่แสดงน้ำหนักและแสงเงาชัดเจน เพื่อให้นักเรียนรู้ว่าบริเวณภาพส่วนใดคือแสง เงา และเงาตกทอด และเพื่อจำแนกให้นักเรียนเห็นความแตกต่างของการใช้น้ำหนักและแสงเงาในงานทัศนศิลป์
4. แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 5-6 คน ร่วมกันศึกษาค้นคว้าความหมายของน้ำหนักและแสงเงา จดบันทึกและวาดภาพประกอบ แล้วสร้างสรรค์ผลงานที่แสดงน้ำหนักและแสงเงาตามจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์

5. แต่ละกลุ่มออกมาบรรยายผลการศึกษาความหมายของน้ำหนักและแสงเงาโดยครูคอยอธิบายเสริมถึงการลงน้ำหนักและแสงเงาในการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. ครูอธิบายเพิ่มเติมเรื่องน้ำหนักในทางศิลปะว่าหมายถึง ค่าความอ่อนแก่ของสีสัน จากจุดที่มีดที่สุดถึงจุดที่สว่างที่สุด และอธิบายเรื่องแสงเงาซึ่งทำให้เรามองเห็นลักษณะ รูปร่าง รูปทรง สีสัน และรายละเอียดของสิ่งต่าง ๆ

2. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปเรื่อง น้ำหนักและแสงเงา ที่สามารถนำมาใช้ในงานทัศนศิลป์ และมีความสำคัญต่อการถ่ายทอดความคิดจินตนาการ โดยครูคอยให้ความรู้เสริมในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจหรือสรุปไม่ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้

ขั้นที่ 4 ฝึกฝนนักเรียน

1. นักเรียนปฏิบัติ กิจกรรม รู้และเข้าใจน้ำหนัก แล้วให้นักเรียนนำเสนอผลงานให้ครูและเพื่อน ๆ ร่วมกันติชม

2. นักเรียนปฏิบัติ กิจกรรม ความงามของแสงเงา แล้วนำเสนอผลงานเกี่ยวกับการถ่ายทอดผลงานทัศนศิลป์ให้ครูและเพื่อน ๆ ร่วมกันติชม

ขั้นที่ 5 การนำไปใช้

นักเรียนนำความรู้เรื่อง น้ำหนักและแสงเงา ไปใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น การใช้น้ำหนักและแสงเงาบนป้ายนิเทศ การใช้แสงที่เหมาะสมภายในห้องต่าง ๆ เป็นต้น



8. กิจกรรมเสนอแนะ

1. กิจกรรมสำหรับกลุ่มสนใจพิเศษ

– นักเรียนศึกษาลักษณะของน้ำหนักและแสงเงา ซึ่งปรากฏบนสิ่งของต่าง ๆ ที่มีลักษณะพื้นผิวต่าง ๆ เช่น มันวาว ขรุขระ นุ่มนวล แข็งแรง เป็นต้น แล้วจดบันทึกและวาดภาพประกอบลักษณะน้ำหนักและแสงเงาที่ปรากฏบนพื้นผิวลักษณะต่าง ๆ และนำเสนอผลงานให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง

– นักเรียนศึกษาค้นคว้าน้ำหนักและแสงเงาในผลงานทัศนศิลป์ประเภทต่าง ๆ จัดทำเป็นรายงานพร้อมกับภาพประกอบ แล้วนำเสนอผลงานให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง

2. กิจกรรมสำหรับฝึกทักษะเพิ่มเติม

นักเรียนสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ที่แสดงน้ำหนักและแสงเงาในลักษณะต่าง ๆ ตามความสนใจให้เกิดระยะและความเหมือนจริง



9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
2. ห้องสมุด
3. ลูกโป่งที่เป่าลมแล้วหรือสิ่งของต่าง ๆ ที่แสดงแสงเงาชัดเจน
4. ตัวอย่างภาพผลงานทัศนศิลป์ที่แสดงน้ำหนักและแสงเงาชัดเจน



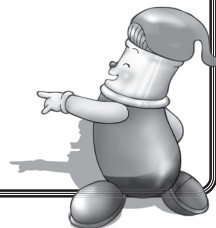
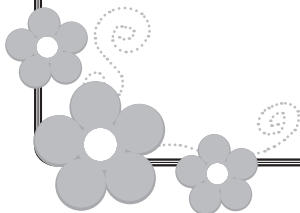
5. วัสดุ อุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ที่แสดงน้ำหนักและแสงเงาชัดเจน
6. ใบกิจกรรม
7. สื่อการเรียนรู้ ศิลปะ สมบูรณ์แบบ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
8. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
9. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด



10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางในการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางในการแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ (ผู้สอน)



แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8

วรรณศิลป์และวรรณคดี

สาระที่ 1 ทักษะศิลป์
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 พื้นฐานงานศิลป์

เวลา 2 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

วรรณศิลป์และวรรณคดีมีอิทธิพลต่ออารมณ์และความรู้สึกของผู้พบเห็น และสามารถนำมาใช้ในงานทัศนศิลป์ได้

2. ตัวชี้วัดชั้นปี

- อธิบายเกี่ยวกับอิทธิพลของสัณฐานและสัณฐานที่มีต่ออารมณ์ของมนุษย์ (ศ 1.1 ป. 4/2)
- จำแนกทัศนธาตุของสิ่งต่าง ๆ ในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และงานทัศนศิลป์ โดยเน้นเรื่องเส้น สี รูปร่าง รูปทรง พื้นผิว และพื้นที่ว่าง (ศ 1.1 ป. 4/3)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- อธิบายวรรณศิลป์และวรรณคดีที่มีอิทธิพลต่อมนุษย์ได้ (K)
- ชื่นชมและเห็นความสำคัญของวรรณศิลป์และวรรณคดี (A)
- จำแนกและใช้วรรณศิลป์และวรรณคดีในงานทัศนศิลป์ได้ (P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. สังเกตจากการถามและการแสดงความคิดเห็น 2. จากการตรวจการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประจำหน่วย 3. จากการตรวจใบกิจกรรม	1. สังเกตจากการมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนเกี่ยวกับงานทัศนศิลป์ที่แสดงวรรณศิลป์และวรรณคดี 2. สังเกตจากการปฏิบัติกิจกรรมอย่างมีความสุข	1. สังเกตจากการอธิบายและจำแนกวรรณศิลป์และวรรณคดี 2. สังเกตจากการใช้วัสดุ อุปกรณ์อย่างถูกต้องและประหยัด 3. สังเกตจากการใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการปฏิบัติกิจกรรม 4. สังเกตจากความตั้งใจและการปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอน



ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
	3. สังเกตจากความซื่อสัตย์ในการปฏิบัติกิจกรรม 4. สังเกตจากความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	5. สังเกตจากการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

5. การเรียนรู้

- อิทธิพลของสีวรรณะอุ่นและสีวรรณะเย็น

6. แนวทางบูรณาการ

ภาษาไทย	การอ่าน การเขียน การสรุป การบันทึกข้อมูล การอภิปราย และการโต้แย้ง
สังคมศึกษา	การปฏิบัติกิจกรรมตามหน้าที่และการปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่ม
คณิตศาสตร์	การจำแนกวรรณะสีอุ่นและวรรณะสีเย็นในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และงานทัศนศิลป์
วิทยาศาสตร์	การสังเกตวรรณะสีอุ่นและวรรณะสีเย็นในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และงานทัศนศิลป์
สุขศึกษา	การพัฒนากล้ามเนื้อเล็กในการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ที่แสดงวรรณะสีอุ่นและวรรณะสีเย็น
การงานอาชีพ	การจัดเตรียมและดูแลรักษาวัสดุและอุปกรณ์
ภาษาอังกฤษ	คำศัพท์เกี่ยวกับวรรณะสีอุ่นและวรรณะสีเย็น

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูให้นักเรียนสังเกตธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรอบตัว แล้วสอบถามว่าเห็นสีอะไรบ้าง เพื่อประเมินความรู้ของนักเรียนเกี่ยวกับวรรณะสีอุ่นและวรรณะสีเย็น
2. ครูสนทนากับนักเรียนเพื่อเชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับวรรณะสีอุ่นและวรรณะสีเย็นที่ปรากฏให้นักเรียนเห็นและการนำไปใช้ในงานทัศนศิลป์

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

1. ครูนำผลงานภาพวาดที่ใช้วรรณะสีอุ่นและวรรณะสีเย็น เช่น ภาพวาดระบายสีทิวทัศน์ในตอนเช้าที่ให้ความรู้สึกอบอุ่นด้วยสีส้ม นวลตา ภาพวาดระบายสีทิวทัศน์ป่าไม้ที่เขียวชอุ่มสดชื่น เป็นต้น แล้วให้นักเรียนสังเกตอิทธิพลของสีที่ให้ความรู้สึที่แตกต่างกัน

2. ครูอธิบายความหมายของวรรณศิลป์และวรรณคดี เพื่อให้ให้นักเรียนรู้ว่าวรรณศิลป์จะให้ความรู้สึกย้อน การต่อสู้ดิ้นรน ความมีชีวิตชีวา และวรรณคดีจะให้ความรู้สึกสงบ สดชื่น เยือกเย็น

3. แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 5-6 คน ร่วมกันศึกษาค้นคว้าความหมายของวรรณศิลป์และวรรณคดี จดบันทึกและวาดภาพประกอบ แล้วสร้างสรรค์ผลงานที่แสดงวรรณศิลป์และวรรณคดีตามจินตนาการความคิดสร้างสรรค์

4. แต่ละกลุ่มออกมาอภิปรายผลการศึกษาค้นคว้าความหมายของวรรณศิลป์และวรรณคดี โดยครูคอยอธิบายเสริมถึงการบรรยายเรื่องราวของวรรณศิลป์และวรรณคดีที่ให้ความรู้สึกต่าง ๆ และสามารถนำมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. ครูอธิบายเพิ่มเติมเรื่องวรรณศิลป์และวรรณคดีซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในงานศิลปะทุกประเภท เพราะมีอิทธิพลต่ออารมณ์และความรู้สึกของผู้พบเห็น ผู้สร้างสรรค์งานศิลปะจึงต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องศิลปะและวิธีการนำไปใช้ให้ถูกต้องและเหมาะสม

2. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปเรื่อง วรรณศิลป์และวรรณคดี ซึ่งมีความสำคัญต่อการถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดจินตนาการ โดยครูคอยให้ความรู้เสริมในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจหรือสรุปไม่ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้

ขั้นที่ 4 ฝึกฝนนักเรียน

นักเรียนปฏิบัติ กิจกรรม วาดภาพจากจินตนาการ แล้วให้นักเรียนนำเสนอผลงานให้ครูและเพื่อน ๆ ร่วมกันติชม

ขั้นที่ 5 การนำไปใช้

นักเรียนนำความรู้เรื่อง วรรณศิลป์และวรรณคดี ไปใช้ในชีวิตประจำวัน โดยการนำเศษกระดาษจากนิตยสารต่าง ๆ ที่มีสีสันสวยงามมาจำแนกเป็นกระดาษที่เป็นวรรณศิลป์และวรรณคดี แล้วนำมาสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ เช่น ภาพปะติดกระดาษ ตึกตากกระดาษ งานปั้นกระดาษ ฯลฯ



8. กิจกรรมเสนอแนะ

1. กิจกรรมสำหรับกลุ่มสนใจพิเศษ

– นักเรียนศึกษาค้นคว้าว่าวรรณศิลป์และวรรณคดีมีอิทธิพลต่อมนุษย์อย่างไร จัดทำเป็นรายงานพร้อมกับภาพประกอบ แล้วนำเสนอผลงานให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง

– นักเรียนศึกษาคำศัพท์ภาษาอังกฤษเกี่ยวกับชื่อวรรณศิลป์และวรรณคดี

2. กิจกรรมสำหรับฝึกทักษะเพิ่มเติม

– นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น 2 กลุ่ม ใ้ตัวที่เรื่อง “วรรณศิลป์ดีกว่าวรรณคดีใช่หรือไม่” โดยกลุ่มที่ 1 ใ้ตัวที่ใ้วรรณศิลป์ดีกว่าวรรณคดี และกลุ่มที่ 2 ใ้ตัวที่ใ้วรรณคดีดีกว่าวรรณศิลป์ ด้วยการใ้เหตุผลจากความรู้ที่เรียนมา กลุ่มใดใ้ตัวที่อภิปรายใ้มีเหตุผลน่าเชื่อถือกว่า กลุ่มนั้นเป็นกลุ่มชนะ



– นักเรียนสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ที่แสดงวรรณะสีอ่อนและวรรณะสีเย็นในลักษณะต่าง ๆ ตามความสนใจ ให้เกิดอารมณ์ความรู้สึกตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์อิสระ



9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

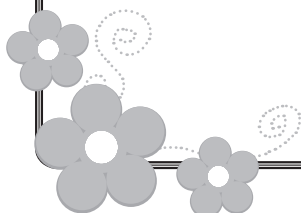
1. ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
2. ห้องสมุด
3. ผลงานภาพวาดที่ใช้วรรณะสีอ่อนและวรรณะสีเย็น
4. วัสดุ อุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ที่แสดงวรรณะสีอ่อนและวรรณะสีเย็น
5. ใบกิจกรรม
6. สื่อการเรียนรู้ ศิลปะ สมบูรณ์แบบ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
7. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
8. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด



10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางในการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางในการแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ (ผู้สอน)



แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9

อิทธิพลของวรรณคดี

สาระที่ 1 ทักษะศิลป์
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 พื้นฐานงานศิลป์

เวลา 2 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

อิทธิพลของวรรณคดีมีผลต่อจิตใจมนุษย์ เพราะสื่ทำให้เกิดความรู้สึกรักใคร่ โศกเศร้า แจ่มใส หรือ รื่นเริงได้

2. ตัวชี้วัดขั้นปี

- อธิบายเกี่ยวกับอิทธิพลของสื่วรรณคดีอันและสื่วรรณคดีที่มีต่ออารมณ์ของมนุษย์ (ศ 1.1 ป. 4/2)
- จำแนกทัศนธาตุของสิ่งต่าง ๆ ในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และงานทัศนศิลป์ โดยเน้นเรื่องเส้น สี รูปร่าง รูปทรง พื้นผิว และพื้นที่ว่าง (ศ 1.1 ป. 4/3)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- อธิบายอิทธิพลของวรรณคดีที่มีต่อมนุษย์ได้ (K)
- ชื่นชมและเห็นความสำคัญของอิทธิพลของวรรณคดี (A)
- จำแนกและใช้อิทธิพลของวรรณคดีในงานทัศนศิลป์ได้ (P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. สังเกตจากการถามและการแสดงความคิดเห็น 2. จากการตรวจการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประจำหน่วย 3. จากการตรวจใบกิจกรรม 4. จากการตรวจแบบทดสอบหลังเรียน	1. สังเกตจากการมีเจตคติที่ดีต่องานทัศนศิลป์ที่แสดงอิทธิพลของวรรณคดี 2. สังเกตจากการปฏิบัติกิจกรรมอย่างมีความสุข	1. สังเกตจากการอธิบายและจำแนกอิทธิพลของวรรณคดี 2. สังเกตจากการใช้วัสดุ อุปกรณ์อย่างถูกต้องและประหยัด 3. สังเกตจากการใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการปฏิบัติกิจกรรม



ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
	3. สังเกตจากความซื่อสัตย์ ในการปฏิบัติกิจกรรม 4. สังเกตจากความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่ที่ได้รับ มอบหมาย 5. ประเมินพฤติกรรมตาม แบบการประเมินผล ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม	4. สังเกตจากความตั้งใจและการปฏิบัติ กิจกรรมตามขั้นตอน 5. สังเกตจากการนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน 6. ประเมินพฤติกรรมตามแบบการ ประเมินผลด้านทักษะ/กระบวนการ 7. ประเมินพฤติกรรมตามแบบการ ประเมินผล เรื่อง พื้นฐานงานศิลป์



5. สารการเรียนรู้

- อิทธิพลของสัวรรณะอันและสัวรรณะเย็น



6. แนวทางบูรณาการ

ภาษาไทย	การอ่าน การเขียน การสรุป การบันทึกข้อมูล และการอภิปราย
สังคมศึกษา	การปฏิบัติกิจกรรมตามหน้าที่และการปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่ม
คณิตศาสตร์	การจำแนกอิทธิพลของวรรณะสีในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และงานทัศนศิลป์
วิทยาศาสตร์	การสังเกตอิทธิพลของวรรณะสีในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และงานทัศนศิลป์
สุขศึกษา	การพัฒนากล้ามเนื้อเล็กในการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ที่แสดงอิทธิพลของ วรรณะสี
การงานอาชีพ	การจัดเตรียมและดูแลรักษาวาสุดและอุปกรณ์



7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

- ครูให้นักเรียนสังเกตธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรอบตัว แล้วสอบถามว่าเห็นสีอะไรบ้าง และ
สีที่เห็นให้ความรู้สึกอย่างไร เพื่อประเมินความรู้ของนักเรียนเกี่ยวกับอิทธิพลของวรรณะสี
- ครูสนทนากับนักเรียนเพื่อเชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับอิทธิพลของวรรณะสีที่มีต่อจิตใจมนุษย์
เพื่อให้นักเรียนเห็นถึงการนำสีไปใช้ในงานทัศนศิลป์

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

- ครูนำผลงานภาพวาดที่ทำให้อารมณ์ความรู้สึกต่าง ๆ ทั้งโศกเศร้า แจ่มใส และรื่นเริง ให้
นักเรียนสังเกตและจำแนกอิทธิพลของสีที่ให้ความรู้สึกต่อมนุษย์แตกต่างกัน

2. ครูอธิบายเกี่ยวกับอิทธิพลของวรรณคดีเพื่อให้นักเรียนรู้ว่าสื่อให้ความรู้สึกต่อจิตใจมนุษย์ การใช้สิ่งจำเป็นจะต้องมีความรู้เพื่อสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง

3. แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 5–6 คน ร่วมกันศึกษาค้นคว้าอิทธิพลของวรรณคดี จัดบันทึกและวาดภาพประกอบ แล้วสร้างสรรค์ผลงานที่แสดงอิทธิพลของวรรณคดีตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

4. แต่ละกลุ่มออกมาอภิปรายผลการศึกษอิทธิพลของวรรณคดี โดยครูคอยอธิบายเสริมถึงการระบายสีวรรณคดีและวรรณคดีเย็บที่ให้ความรู้สึกต่อจิตใจมนุษย์และสามารถนำมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. ครูอธิบายเพิ่มเติมเรื่องอิทธิพลของวรรณคดีที่มีผลต่อจิตใจมนุษย์ว่า ทำให้รู้สึกโศกเศร้า แจ่มใส หรือรื่นเริงได้ การใช้สิ่งจำเป็นจะต้องมีความรู้เพื่อสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง

2. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปเรื่อง อิทธิพลของวรรณคดี ซึ่งมีความสำคัญต่อความรู้สึก ความคิดจินตนาการ และการสร้างสรรค์ โดยครูคอยให้ความรู้เสริมในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจหรือสรุปไม่ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้

ขั้นที่ 4 ฝึกฝนนักเรียน

1. นักเรียนปฏิบัติ กิจกรรม เลี้ยวซ้ายของฉัน แล้วให้นักเรียนนำเสนอผลงานให้ครูและเพื่อน ๆ ร่วมกันติชม

2. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน

3. ให้นักเรียนทำโครงงานตามความสนใจ

ขั้นที่ 5 การนำไปใช้

นักเรียนนำความรู้เรื่อง อิทธิพลของวรรณคดี ไปใช้ในชีวิตประจำวัน โดยการใช้สีสันตักแต่งห้องต่าง ๆ ภายในบ้านหรือในห้องเรียนให้เกิดบรรยากาศสดชื่น แจ่มใส

8. กิจกรรมเสนอแนะ

1. กิจกรรมสำหรับกลุ่มสนใจพิเศษ

นักเรียนศึกษาค้นคว้าอิทธิพลของวรรณคดีที่มีต่อมนุษย์ จัดทำเป็นรายงานพร้อมกับภาพประกอบ แล้วนำเสนอผลงานให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง

2. กิจกรรมสำหรับฝึกทักษะเพิ่มเติม

นักเรียนสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ที่แสดงอิทธิพลของวรรณคดีในลักษณะต่าง ๆ ตามความสนใจให้เกิดอารมณ์ความรู้สึก ตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์อิสระ

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม



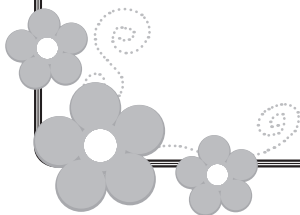
2. ห้องสมุด
3. ผลงานภาพวาดที่ให้อารมณ์ความรู้สึกต่าง ๆ
4. วัสดุ อุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ที่แสดงอิทธิพลของวรรณคดี
5. ใบกิจกรรม
6. สื่อการเรียนรู้ ศิลปะ สมบูรณ์แบบ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
7. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
8. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด



10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางในการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางในการแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ (ผู้สอน)



หน่วยการเรียนรู้ ที่ 2

สร้างสรรค์งานศิลป์



เวลา 11 ชั่วโมง



พิวบลิคส์เป้าหมายการเรียนรู้

ความรู้

- การวาดภาพระบายสีด้วยวรรณะสีอ่อนและวรรณะสีเย็นตามกระบวนการและขั้นตอน
- การใช้วัสดุ อุปกรณ์ในการวาดภาพระบายสี
- การพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษตามกระบวนการและขั้นตอน
- การใช้วัสดุ อุปกรณ์ในการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษ

ทักษะ/กระบวนการ

- การสังเกต
- การศึกษาค้นคว้า
- การจำแนก
- การอภิปราย
- การเปรียบเทียบ
- การปฏิบัติการสร้างผลงาน
- การคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

สร้างสรรค์งานศิลป์

ภาระงาน/ชิ้นงาน

- การทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
- การศึกษาค้นคว้า
- การสังเกต
- การจำแนก
- การถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกในผลงาน
- การอภิปราย
- การนำเสนอผลงาน
- การจัดทำรายงาน
- การจัดบันทึกและวาดภาพประกอบ
- แบบบันทึกการจัดบันทึกและวาดภาพประกอบ
- การเขียนแนวความคิด
- ใบแนวความคิด
- ใบกิจกรรม
- การทำโครงการ

คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม

- มีเจตคติที่ดีต่อการวาดภาพระบายสีและการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษ
- เห็นความสำคัญและประโยชน์ของการวาดภาพระบายสีและการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษ
- มีระเบียบวินัยและความซื่อสัตย์สุจริตในการปฏิบัติกิจกรรม



ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 สร้างสรรค์งานศิลป์

ขั้นที่ 1 ผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน

ตัวชี้วัดชั้นปี

1. มีทักษะพื้นฐานในการใช้วัสดุ อุปกรณ์สร้างสรรค์งานพิมพ์ภาพ (ศ 1.1 ป. 4/4)
2. มีทักษะพื้นฐานในการใช้วัสดุ อุปกรณ์สร้างสรรค์งานวาดภาพระบายสี (ศ 1.1 ป. 4/5)
3. วาดภาพระบายสีโดยใช้สีวรรณะอุ่นและสีวรรณะเย็น ถ่ายทอดความรู้สึกและจินตนาการ (ศ 1.1 ป. 4/7)
4. เปรียบเทียบความคิดความรู้สึกที่ถ่ายทอดผ่านงานทัศนศิลป์ของตนเองและบุคคลอื่น (ศ 1.1 ป. 4/8)
5. เลือกใช้วรรณะสีเพื่อถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกในการสร้างงานทัศนศิลป์ (ศ 1.1 ป. 4/9)

ความเข้าใจที่คงทนของนักเรียน

นักเรียนจะเข้าใจว่า...

1. การวาดภาพระบายสีด้วยวรรณะสีอุ่นและวรรณะสีเย็น สามารถสร้างอารมณ์และความรู้สึกแก่ผู้ชมได้
2. การวาดภาพระบายสีจะต้องใช้วัสดุ อุปกรณ์อย่างถูกต้อง
3. การพิมพ์ภาพสามารถใช้กระดาษมาทำเป็นแม่พิมพ์สร้างสรรค์เป็นผลงานศิลปะได้
4. การพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษจะต้องใช้วัสดุ อุปกรณ์อย่างถูกต้อง

คำถามสำคัญที่ทำให้เกิดความเข้าใจที่คงทน

1. สีสี่มีความสำคัญต่อการวาดภาพระบายสีอย่างไร
2. วัสดุ อุปกรณ์ในการวาดภาพระบายสีมีอะไรบ้าง
3. กระดาษนำมาใช้ในการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษได้อย่างไร
4. วัสดุ อุปกรณ์ในการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษมีอะไรบ้าง

ความรู้ของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะรู้ว่า...

1. คำสำคัญที่ควรรู้ ได้แก่ แม่พิมพ์
2. การวาดภาพระบายสี จะต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องสี ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการวาดภาพระบายสี
3. วรรณะสีอุ่น เป็นกลุ่มสีที่ให้ความรู้สึกร้อน การต่อสู้อันตราย ความมีชีวิต ความรุ่งโรจน์ โอ้อวด และความรุนแรง

ทักษะ/ความสามารถของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน

นักเรียนจะสามารถ...

1. สร้างสรรค์ผลงานวาดภาพระบายสีด้วยการใช้วรรณะสีอุ่นและวรรณะสีเย็นได้
2. ใช้วัสดุ อุปกรณ์ในการวาดภาพระบายสีอย่างถูกต้อง
3. สร้างสรรค์ผลงานการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษได้

4. วรรณคดี เป็นกลุ่มสิ่งที่ให้ความรู้ลึกซึ้ง สดชื่น สันติ ความเยือกเย็น และความคิดฝัน 5. วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการวาดภาพพระบายสีมีอยู่ มากมายหลายชนิด นักเรียนจะต้องรู้จักวิธีการ ใช้และวิธีการเก็บรักษาวัสดุ อุปกรณ์ 6. การพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษ คือ การนำ กระดาษมาทำเป็นแม่พิมพ์ด้วยเทคนิค วิธีการ ต่าง ๆ แล้วนำมาจุ่มสีหรือทาสีแล้วกดทับลง บนกระดาษ 7. วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์ กระดาษมีมากมายหลายชนิด นักเรียนจะต้อง รู้จักวิธีการใช้และวิธีการเก็บรักษาวัสดุ อุปกรณ์	4. ใช้วัสดุ อุปกรณ์ในการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์ กระดาษอย่างถูกต้อง 5. อธิบายเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ที่ ถ่ายทอดลงในผลงานของตนเองและผู้อื่นได้
ขั้นที่ 2 การระงับและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง	
1. การระงับที่นักเรียนต้องปฏิบัติ	
– การศึกษาค้นคว้า จัดบันทึก และวาดภาพประกอบการวาดภาพพระบายสีและการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์ กระดาษ – การสังเกตเกี่ยวกับการวาดภาพพระบายสีและการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษ – การจำแนกและเปรียบเทียบความแตกต่างในผลงานการวาดภาพพระบายสีและการพิมพ์ภาพด้วย แม่พิมพ์กระดาษ – การทดลองเกี่ยวกับการวาดภาพพระบายสีและการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษ – การปฏิบัติการสร้างสรรค์ผลงานการวาดภาพพระบายสีและการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษ – การถ่ายทอดเรื่องราวความคิดจินตนาการในผลงานการวาดภาพพระบายสีและการพิมพ์ภาพด้วย แม่พิมพ์กระดาษ – การอธิบายเกี่ยวกับการวาดภาพพระบายสีและการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษ – การนำเสนอเกี่ยวกับการวาดภาพพระบายสีและการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษ – การจัดทำรายงานเกี่ยวกับการวาดภาพพระบายสีและการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษ – การจัดทำโครงการเกี่ยวกับการวาดภาพพระบายสีและการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษ	
2. วิธีการและเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้	
วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ – การตั้งคำถาม – การสังเกต – การทดสอบ – การเล่าเรื่อง – การสาธิต – การแนะนำ	เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ – แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน – แบบบันทึกการจัดบันทึกและวาดภาพประกอบ – ใบแนวความคิด



- การอภิปราย - การทดลอง - การเปรียบเทียบ - การจำแนก - การสนทนาซักถามโดยครู - การฝึกปฏิบัติระหว่างเรียน - การจัดบันทึกและวาดภาพประกอบ - การเขียนแนวความคิด - การตรวจแบบบันทึก - การตรวจแบบประเมิน - การประเมินด้านความรู้ - การประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม - การประเมินด้านทักษะ/กระบวนการ - การประเมินผล เรื่อง สร้างสรรค์งานศิลป์	- แบบประเมินผล เรื่อง สร้างสรรค์งานศิลป์ - ใบกิจกรรม - แบบประเมินด้านความรู้ - แบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม - แบบประเมินด้านทักษะ/กระบวนการ
--	--

3. สิ่งที่ต้องประเมิน

- ความสามารถในการอธิบายความหมายและความสำคัญของการวาดภาพระบายสีและการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษ
- ความสามารถในการปฏิบัติการจัดบันทึกและวาดภาพประกอบเกี่ยวกับการวาดภาพระบายสีและการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษ
- ความสามารถในการจำแนกและเปรียบเทียบความแตกต่างในผลงานการวาดภาพระบายสีและการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษ
- ความสามารถในการวาดภาพระบายสีและการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษ
- ความสามารถในการใช้วัสดุ อุปกรณ์ ในการวาดภาพระบายสีและการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษ
- ความสามารถในการถ่ายทอดความคิดความรู้สึกลงในการวาดภาพระบายสีและการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษ
- ความรู้สึกรื่นเริงในการวาดภาพระบายสีและการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษของตนเองและบุคคลอื่น
- ความสามารถในการนำความรู้จากการวาดภาพระบายสีและการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษไปใช้ในชีวิตประจำวัน
- พฤติกรรมการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นด้วยความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ และยอมรับความคิดเห็นผู้อื่น

ขั้นที่ 3 แผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10 การวาดภาพระบายสีด้วยวรรณะสีอ่อน	3 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11 การวาดภาพระบายสีด้วยวรรณะสีเย็น	3 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 12 วัสดุ อุปกรณ์ในการวาดภาพระบายสี	1 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 13 วัสดุ อุปกรณ์ในการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษ	1 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 14 การพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษ	3 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10

การวาดภาพระบายสีด้วยวรรณะสีอ่อน

สาระที่ 1 ทักษะศิลป์

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 สร้างสรรค์งานศิลป์

เวลา 3 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

สีในวรรณะสีอ่อนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการสร้างสรรค์ผลงานวาดภาพระบายสี เพราะมีอิทธิพลต่ออารมณ์และความรู้สึกของผู้พบเห็น

2. ตัวชี้วัดขั้นปี

1. มีทักษะพื้นฐานในการใช้วัสดุ อุปกรณ์สร้างสรรค์งานวาดภาพระบายสี (ศ 1.1 ป. 4/5)
2. วาดภาพระบายสีโดยใช้สีวรรณะอ่อนและสีวรรณะเย็น ถ่ายทอดความรู้สึกและจินตนาการ (ศ 1.1 ป. 4/7)
3. เปรียบเทียบความคิดความรู้สึกที่ถ่ายทอดผ่านงานทัศนศิลป์ของตนเองและบุคคลอื่น (ศ 1.1 ป. 4/8)
4. เลือกใช้วรรณะสีเพื่อถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกในการสร้างงานทัศนศิลป์ (ศ 1.1 ป. 4/9)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายความหมายของการวาดภาพระบายสีด้วยวรรณะสีอ่อนได้ (K)
2. เห็นคุณค่าความสำคัญในการวาดภาพระบายสีด้วยวรรณะสีอ่อน (A)
3. เลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ในการวาดภาพระบายสีด้วยวรรณะสีอ่อนได้ถูกต้อง (P)
4. ถ่ายทอดความรู้สึกและจินตนาการในการวาดภาพระบายสีด้วยวรรณะสีอ่อนตามขั้นตอนได้ (P)
5. เปรียบเทียบความคิดความรู้สึกที่ถ่ายทอดผ่านงานทัศนศิลป์ของตนเองและบุคคลอื่นได้ (P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. สังเกตจากการถามและการแสดงความคิดเห็น	1. สังเกตจากการมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนเกี่ยวกับการวาดภาพระบายสีด้วยวรรณะสีอ่อน	1. สังเกตจากการเปรียบเทียบความคิดความรู้สึกผ่านผลงานวาดภาพระบายสีด้วยวรรณะสีอ่อนของตนเองและบุคคลอื่น



ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
2. จากการตรวจการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประจำหน่วย 3. จากการตรวจแบบทดสอบก่อนเรียน 4. จากการตรวจใบกิจกรรม	2. สังเกตจากการปฏิบัติกิจกรรมอย่างมีความสุข 3. สังเกตจากความซื่อสัตย์ในการปฏิบัติกิจกรรม 4. สังเกตจากความรับผิดชอบต่อน้ำที่ที่ได้รับมอบหมาย	2. สังเกตจากการใช้วัสดุ อุปกรณ์อย่างถูกต้องและประหยัด 3. สังเกตจากการใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการถ่ายทอดความรู้สึกและจินตนาการในการปฏิบัติกิจกรรม 4. สังเกตจากความตั้งใจและการปฏิบัติตามขั้นตอน 5. สังเกตจากการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

5. การประเมินการเรียนรู้

- การใช้วัสดุ อุปกรณ์ในการวาดภาพพระบายสี
- การใช้วรรณะสีอ่อนวาดภาพถ่ายทอดความรู้สึกและจินตนาการ
- ความเหมือนและความแตกต่างในงานทัศนศิลป์ ความคิดความรู้สึกที่ถ่ายทอดในงานทัศนศิลป์
- การเลือกใช้วรรณะสีเพื่อถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึก

6. แนวทางบูรณาการ

ภาษาไทย	การอ่าน การเขียน การสรุป การบันทึกข้อมูล และการอภิปราย
สังคมศึกษา	การปฏิบัติกิจกรรมตามหน้าที่ของตนเอง
คณิตศาสตร์	การจำแนก การเปรียบเทียบ การปฏิบัติตามลำดับขั้นตอน ในการวาดภาพพระบายสีด้วยวรรณะสีอ่อน
วิทยาศาสตร์	การสังเกตและค้นคว้าเกี่ยวกับการวาดภาพพระบายสีด้วยวรรณะสีอ่อน
สุขศึกษา	การพัฒนากล้ามเนื้อเล็กในการใช้วัสดุ อุปกรณ์ในการวาดภาพพระบายสีด้วยวรรณะสีอ่อน
การงานอาชีพฯ	การจัดเตรียมและดูแลรักษาวัสดุและอุปกรณ์

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนเพื่อประเมินความรู้
2. ครูให้นักเรียนสังเกตธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น ท้องฟ้า ต้นไม้ อาคาร รถยนต์ ดินสอพูนน้ำ เป็นต้น แล้วสุ่มนักเรียนให้ออกมาอธิบายว่าเห็นสีอะไรบ้าง ครูสนทนาเสริมถึงวรรณะสีอ่อนที่อยู่ในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้นักเรียนฟัง

3. ครูสนทนากับนักเรียนถึงวรรณคดีที่พบเห็น เพื่อเชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับการวาดภาพระบายสีด้วยวรรณคดี

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

1. ครูนำตัวอย่างผลงานการวาดภาพระบายสีด้วยวรรณคดีให้นักเรียนสังเกต พร้อมกับอธิบายเกี่ยวกับการใช้วัสดุ อุปกรณ์ และขั้นตอนการวาดภาพระบายสีด้วยวรรณคดีให้นักเรียนเข้าใจ

2. ครูสาธิตการวาดภาพระบายสีด้วยวรรณคดีให้นักเรียนสังเกตการใช้วรรณคดี วัสดุ อุปกรณ์ และขั้นตอนการวาดภาพระบายสี โดยครูอธิบายเสริมถึงการถ่ายทอดจินตนาการความคิดสร้างสรรค์ในผลงาน

3. ครูให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าความหมายของการวาดภาพระบายสีด้วยวรรณคดี และสร้างสรรค์การวาดภาพระบายสีด้วยวรรณคดีตามขั้นตอน และเขียนอธิบายความรู้สึกลงในใบแนวความคิด

4. นักเรียนนำเสนอผลงานการวาดภาพระบายสีด้วยวรรณคดี โดยครูสนทนากับนักเรียนเพิ่มเติมเกี่ยวกับการถ่ายทอดความรู้สึกในภาพโดยการระบายสีด้วยวรรณคดี และการใช้วัสดุ อุปกรณ์ ที่จะต้องปรับปรุงให้ผลงานมีความสมบูรณ์

5. ครูสุ่มสอบถามนักเรียนให้อธิบายถึงการวาดภาพระบายสีด้วยวรรณคดีของตนเองกับผลงานของเพื่อน ๆ ว่ามีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไรบ้างในการถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกถึงวรรณคดี และจำแนกกลุ่มภาพที่ระบายสีด้วยวรรณคดีเพื่อเปรียบเทียบความเหมือนหรือใกล้เคียงกัน ให้นักเรียนสังเกตสอบถาม

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. ครูอธิบายสรุปวรรณคดี ซึ่งประกอบไปด้วย สีเหลือง สีส้มเหลือง สีส้ม สีส้มแดง สีแดง สีม่วงแดง และสีม่วง ว่าเป็นกลุ่มสีซึ่งให้ความรู้สึกร้อน การต่อสู้ดิ้นรน ความมีชีวิต ความรุ่งโรจน์ โอ้อำนาจ ความรัก และความรุนแรง

2. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปเรื่อง การวาดภาพระบายสีด้วยวรรณคดี ซึ่งเป็นการใช้วรรณคดีถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึก โดยครูคอยให้ความรู้เสริมในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจหรือสรุปไม่ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้

ขั้นที่ 4 ฝึกฝนนักเรียน

1. นักเรียนปฏิบัติ กิจกรรม จำแนกวรรณคดี เพื่อตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียน

2. นักเรียนสร้างสรรค์การวาดภาพระบายสีด้วยวรรณคดี ตามจินตนาการความคิดสร้างสรรค์อิสระ

ขั้นที่ 5 การนำไปใช้

นักเรียนนำความรู้เรื่อง การวาดภาพระบายสีด้วยวรรณคดี มาใช้ตกแต่งหรือวาดภาพประกอบการเรียนในวิชาต่าง ๆ เช่น การใช้วรรณคดีประกอบสมุดรายงาน การจัดป้ายนิเทศ เพื่อให้เกิดความสวยงามน่าสนใจ เป็นต้น



8. กิจกรรมเสนอแนะ

1. กิจกรรมสำหรับกลุ่มสนใจพิเศษ



- นักเรียนวาดภาพและระบายสีด้วยวรรณะสีอุ่นตามจินตนาการความคิดสร้างสรรค์ถ่ายทอดความรู้สึกของตนเองอย่างอิสระ
- นักเรียนศึกษาค้นคว้าอิทธิพลของวรรณะสีอุ่นที่มีต่อมนุษย์ จัดทำเป็นรายงานแล้วนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

2. กิจกรรมสำหรับฝึกทักษะเพิ่มเติม

นักเรียนศึกษาค้นคว้า จดบันทึก และวาดภาพประกอบสิ่งของที่อยู่รอบตัวซึ่งเป็นวรรณะสีอุ่น จัดทำเป็นรายงาน แล้วนำมาเล่าให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง โดยครูสนทนาซักถามเสริมเกี่ยวกับวรรณะสีอุ่นว่ามีประโยชน์ในชีวิตประจำวันอย่างไร



9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

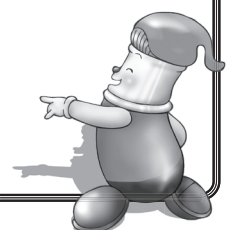
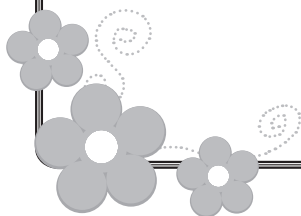
1. ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
2. ห้องสมุด
3. ตัวอย่างผลงานการวาดภาพระบายสีด้วยวรรณะสีอุ่น
4. วัสดุ อุปกรณ์การวาดภาพระบายสี
5. ใบกิจกรรม
6. สื่อการเรียนรู้ ศิลปะ สมบูรณ์แบบ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
7. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
8. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด



10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางในการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางในการแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ (ผู้สอน)



แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11

การวาดภาพระบายสีด้วยวรรณะสีเย็น

สาระที่ 1 ทักษะศิลป์

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 สร้างสรรค์งานศิลป์

เวลา 3 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

สีในวรรณะสีเย็นเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการสร้างสรรค์ผลงานวาดภาพระบายสี เพราะมีอิทธิพลต่ออารมณ์และความรู้สึกของผู้พบเห็น

2. ตัวชี้วัดขั้นปี

1. มีทักษะพื้นฐานในการใช้วัสดุ อุปกรณ์สร้างสรรค์งานวาดภาพระบายสี (ศ 1.1 ป. 4/5)
2. วาดภาพระบายสีโดยใช้สีวรรณะอุ่นและสีวรรณะเย็น ถ่ายทอดความรู้สึกและจินตนาการ (ศ 1.1 ป. 4/7)
3. เปรียบเทียบความคิดความรู้สึกที่ถ่ายทอดผ่านงานทัศนศิลป์ของตนเองและบุคคลอื่น (ศ 1.1 ป. 4/8)
4. เลือกใช้วรรณะสีเพื่อถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกในการสร้างงานทัศนศิลป์ (ศ 1.1 ป. 4/9)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายความหมายของการวาดภาพระบายสีด้วยวรรณะสีเย็นได้ (K)
2. เห็นคุณค่าความสำคัญในการวาดภาพระบายสีด้วยวรรณะสีเย็น (A)
3. เลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ในการวาดภาพระบายสีด้วยวรรณะสีเย็นได้ถูกต้อง (P)
4. ถ่ายทอดความรู้สึกและจินตนาการในการวาดภาพระบายสีด้วยวรรณะสีเย็นตามขั้นตอนได้ (P)
5. เปรียบเทียบความคิดความรู้สึกที่ถ่ายทอดผ่านงานทัศนศิลป์ของตนเองและบุคคลอื่นได้ (P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. สังเกตจากการถามและการแสดงความคิดเห็น	1. สังเกตจากการมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนเกี่ยวกับการวาดภาพระบายสีด้วยวรรณะสีเย็น	1. สังเกตจากการเปรียบเทียบความคิดความรู้สึกผ่านผลงานวาดภาพระบายสีด้วยวรรณะสีเย็นของตนเองและบุคคลอื่น



ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
2. จากการตรวจการวัด และประเมินผลการเรียนรู้ประจำหน่วย 3. จากการตรวจใบกิจกรรม	2. สังเกตจากการปฏิบัติกิจกรรมอย่างมีความสุข 3. สังเกตจากความซื่อสัตย์ในการปฏิบัติกิจกรรม 4. สังเกตจากความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	2. สังเกตจากการใช้วัสดุ อุปกรณ์อย่างถูกต้องและประหยัด 3. สังเกตจากการใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการถ่ายทอดความรู้สึกและจินตนาการในการปฏิบัติกิจกรรม 4. สังเกตจากความตั้งใจและการปฏิบัติตามขั้นตอน 5. สังเกตจากการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

5. การเรียนรู้

- การใช้วัสดุ อุปกรณ์ในการวาดภาพระบายสี
- การใช้วรรณะสีเขียนวาดภาพถ่ายทอดความรู้สึกและจินตนาการ
- ความเหมือนและความแตกต่างในงานทัศนศิลป์ ความคิดความรู้สึกที่ถ่ายทอดในงานทัศนศิลป์
- การเลือกใช้วรรณะสีเพื่อถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึก

6. แนวทางบูรณาการ

ภาษาไทย	การอ่าน การเขียน การสรุป การบันทึกข้อมูล และการอภิปราย
สังคมศึกษา	การปฏิบัติกิจกรรมตามหน้าที่ของตนเอง
คณิตศาสตร์	การจำแนก การเปรียบเทียบ การปฏิบัติตามลำดับขั้นตอน เกี่ยวกับการวาดภาพระบายสีด้วยวรรณะสีเย็น
วิทยาศาสตร์	การสังเกตและค้นคว้าเกี่ยวกับการวาดภาพระบายสีด้วยวรรณะสีเย็น
สุขศึกษา	การพัฒนากล้ามเนื้อเล็กในการใช้วัสดุ อุปกรณ์ในการวาดภาพระบายสีด้วยวรรณะสีเย็น
การงานอาชีพฯ	การจัดเตรียมและดูแลรักษาวัสดุและอุปกรณ์การวาดภาพระบายสี

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูให้นักเรียนสังเกตธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น ท้องฟ้า ก้อนเมฆ ต้นไม้ บ้านเรือน รถยนต์ ดินสอ ถ้วยน้ำ เป็นต้น แล้วสุ่มนักเรียนให้ออกมาอธิบายว่าเห็นสีอะไรบ้าง ครูสนทนาเสริมถึงวรรณะสีเย็นที่อยู่ในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้นักเรียนฟัง

2. ครูสนทนากับนักเรียนถึงวรรณคดีที่พบเห็น เพื่อเชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับการวาดภาพระบายสีด้วยวรรณคดี

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

1. ครูนำตัวอย่างผลงานการวาดภาพระบายสีด้วยวรรณคดีให้นักเรียนสังเกต พร้อมกับอธิบายเกี่ยวกับการใช้วัสดุ อุปกรณ์ และขั้นตอนการวาดภาพระบายสีด้วยวรรณคดีให้นักเรียนเข้าใจ

2. ครูสาธิตการวาดภาพระบายสีด้วยวรรณคดีให้นักเรียนสังเกตการใช้วรรณคดี วัสดุ อุปกรณ์ และขั้นตอนการวาดภาพระบายสี โดยครูอธิบายเสริมถึงการถ่ายทอดจินตนาการความคิดสร้างสรรค์ในผลงาน รวมถึงการใช้สีเหลืองและสีม่วงซึ่งเป็นทั้งวรรณคดีอ่อนและวรรณคดีเย็น จึงถูกเรียกว่า สีกลาง

3. ครูให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าความหมายของการวาดภาพระบายสีด้วยวรรณคดี และสร้างสรรค์การวาดภาพระบายสีด้วยวรรณคดีตามขั้นตอน และเขียนอธิบายความรู้สึกลงในใบแนวความคิด

4. นักเรียนนำเสนอผลงานการวาดภาพระบายสีด้วยวรรณคดี โดยครูสนทนากับนักเรียนเพิ่มเติมเกี่ยวกับการถ่ายทอดความรู้สึกในภาพโดยการระบายสีด้วยวรรณคดี และการใช้วัสดุ อุปกรณ์ ที่จะต้องปรับปรุงให้ผลงานมีความสมบูรณ์

5. ครูสุ่มสอบถามนักเรียนให้อธิบายถึงการวาดภาพระบายสีด้วยวรรณคดีของตนเอง กับผลงานของเพื่อน ๆ ว่ามีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไรบ้างในการถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกด้วยวรรณคดี และจำแนกกลุ่มภาพที่ระบายสีด้วยวรรณคดีเพื่อเปรียบเทียบความเหมือนหรือใกล้เคียงกัน ให้นักเรียนสังเกตสอบถาม

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. ครูอธิบายสรุปวรรณคดี ซึ่งประกอบไปด้วย สีเหลือง สีเขียวเหลือง สีเขียว สีเขียวน้ำเงิน สีน้ำเงิน สีม่วงน้ำเงิน และสีม่วง ว่าเป็นกลุ่มสีซึ่งให้ความรู้สึกสงบ สดชื่น สันติ ความเยือกเย็น ความคิดฝัน ครูอธิบายเสริมถึงสีกลาง คือ สีเหลืองและสีม่วงที่อยู่กับวรรณคดีอ่อนหรือวรรณคดีเย็นก็ได้

2. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปเรื่อง การวาดภาพระบายสีด้วยวรรณคดี ซึ่งเป็น การใช้วรรณคดีถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึก โดยครูคอยให้ความรู้เสริมในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจหรือสรุปไม่ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้

ขั้นที่ 4 ฝึกฝนนักเรียน

1. นักเรียนปฏิบัติ กิจกรรม วรรณคดีสร้างสรรค์ แล้วอธิบายคุณลักษณะของวรรณคดีอ่อนและวรรณคดีเย็นที่มีต่อผลงานศิลปะ

2. นักเรียนสร้างสรรค์การวาดภาพระบายสีด้วยวรรณคดี ตามจินตนาการความคิดสร้างสรรค์อิสระ

ขั้นที่ 5 การนำไปใช้

นักเรียนนำความรู้เรื่อง การวาดภาพระบายสีด้วยวรรณคดี มาใช้ตกแต่งหรือวาดภาพประกอบการเรียนในวิชาต่าง ๆ เช่น การใช้วรรณคดีประกอบสมุดรายงาน การจัดป้ายนิเทศ เพื่อให้เกิดความสวยงามน่าสนใจ เป็นต้น



8. กิจกรรมเสนอแนะ

1. กิจกรรมสำหรับกลุ่มสนใจพิเศษ

- นักเรียนวาดภาพและระบายสีด้วยวรรณะสีเย็นตามจินตนาการความคิดสร้างสรรค์ถ่ายทอดความรู้สึกของตนเองอย่างอิสระ
- นักเรียนศึกษาค้นคว้าอิทธิพลของวรรณะสีเย็นที่มีต่อมนุษย์ จัดทำเป็นรายงานแล้วนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

2. กิจกรรมสำหรับฝึกทักษะเพิ่มเติม

นักเรียนศึกษาค้นคว้า จดบันทึก และวาดภาพประกอบสิ่งของที่อยู่รอบตัวซึ่งเป็นวรรณะสีเย็น จัดทำเป็นรายงาน แล้วนำมาเล่าให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง โดยครูสนทนาซักถามเสริมเกี่ยวกับวรรณะสีเย็นว่ามีประโยชน์ในชีวิตประจำวันอย่างไร

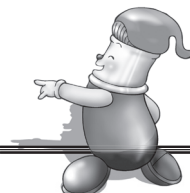
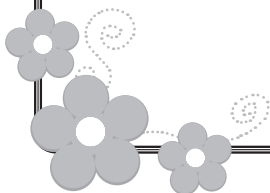
9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
2. ห้องสมุด
3. ตัวอย่างผลงานการวาดภาพระบายสีด้วยวรรณะสีเย็น
4. วัสดุ อุปกรณ์การวาดภาพระบายสี
5. ใบกิจกรรม
6. สื่อการเรียนรู้ ศิลปะ สมบูรณ์แบบ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
7. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
8. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางในการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางในการแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ (ผู้สอน)



แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 12

วัสดุ อุปกรณ์ในการวาดภาพพระบายสี

สาระที่ 1 ทักษะศิลป์

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 สร้างสรรค์งานศิลป์

เวลา 1 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

วัสดุ อุปกรณ์ในการวาดภาพพระบายสีมีมากมายหลากหลายชนิด นักเรียนต้องใช้งานให้ถูกต้อง

2. ตัวชี้วัดชั้นปี

มีทักษะพื้นฐานในการใช้วัสดุ อุปกรณ์สร้างสรรค์งานวาดภาพพระบายสี (ศ 1.1 ป. 4/5)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกชื่อและวิธีการใช้วัสดุ อุปกรณ์ในการวาดภาพพระบายสีได้ถูกต้อง (K)
2. พึงพอใจและใช้วัสดุ อุปกรณ์ในการวาดภาพพระบายสีอย่างรู้คุณค่า (A)
3. เลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ในการวาดภาพพระบายสีได้อย่างถูกต้อง (P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. สังเกตจากการถามและการแสดงความคิดเห็น 2. จากการตรวจการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประจำหน่วย 3. จากการตรวจใบกิจกรรม	1. สังเกตจากการมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนเกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์ในการวาดภาพพระบายสี 2. สังเกตจากการปฏิบัติกิจกรรมอย่างมีความสุข 3. สังเกตจากความซื่อสัตย์ในการปฏิบัติกิจกรรม 4. สังเกตจากความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	1. สังเกตจากการใช้วัสดุอุปกรณ์ในการวาดภาพพระบายสีอย่างถูกต้องและประหยัด 2. สังเกตจากการใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการปฏิบัติกิจกรรม 3. สังเกตจากความตั้งใจและการปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอน 4. สังเกตจากการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน



5. สารการเรียนรู้

- การใช้วัสดุ อุปกรณ์ในการวาดภาพระบายสี

6. แนวทางบูรณาการ

ภาษาไทย	การอ่าน การเขียน การสรุป การบันทึกข้อมูล และการอภิปราย
สังคมศึกษา	การปฏิบัติกิจกรรมตามหน้าที่ของตนเอง
คณิตศาสตร์	การเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ในการวาดภาพระบายสี
วิทยาศาสตร์	การสังเกตและทดลองใช้วัสดุ อุปกรณ์ในผลงานการวาดภาพระบายสี
สุขศึกษา	การพัฒนากล้ามเนื้อเล็กในการใช้วัสดุ อุปกรณ์ในการวาดภาพระบายสี
การงานอาชีพ	การประดิษฐ์พู่กัน การจัดเตรียมและดูแลรักษาวัสดุและอุปกรณ์ในการวาดภาพระบายสี

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม รู้จักวัสดุ อุปกรณ์ในการวาดภาพระบายสี เพื่อประเมินความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์ในการวาดภาพระบายสีของนักเรียน
2. ครูให้นักเรียนสังเกตวัสดุ อุปกรณ์ สิ่งของรอบตัวว่ามีอะไรบ้างที่คิดว่าสามารถนำมาสร้างสรรค์ผลงานวาดภาพระบายสีได้
3. ครูสนทนากับนักเรียนเพื่อเชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์ในการวาดภาพระบายสีที่สามารถนำมาใช้สร้างสรรค์ผลงานศิลปะ

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

1. ครูอธิบายถึงวัสดุ อุปกรณ์ ที่สามารถนำมาสร้างสรรค์ผลงานวาดภาพระบายสีให้นักเรียนรู้จัก พร้อมกับสนทนาเพิ่มเติมเกี่ยวกับประสบการณ์ในการใช้วัสดุ อุปกรณ์ของนักเรียน
2. ครูนำวัสดุ อุปกรณ์ ได้แก่ ดินสอ ยางลบ กระดาษวาดเขียน พู่กัน จานสี ภาชนะใส่น้ำ และสีประเภทต่าง ๆ มาสาธิตวิธีการใช้ในการวาดภาพระบายสีให้นักเรียนดู จนสำเร็จเป็นผลงานวาดภาพระบายสี
3. ครูนำตัวอย่างภาพผลงานการวาดภาพระบายสีที่ใช้วัสดุ อุปกรณ์ ได้แก่ ดินสอ ยางลบ กระดาษวาดเขียน พู่กัน จานสี ภาชนะใส่น้ำ และสีประเภทต่าง ๆ ให้นักเรียนสังเกต โดยครูอธิบายเชื่อมโยงวิธีการใช้วัสดุ อุปกรณ์ในการวาดภาพระบายสีในส่วนต่าง ๆ ให้นักเรียนเห็น
4. ครูให้นักเรียนทดลองใช้วัสดุ อุปกรณ์ ได้แก่ ดินสอ ยางลบ กระดาษวาดเขียน พู่กัน จานสี สีน้ำ สีโปสเตอร์ ภาชนะใส่น้ำ และสีประเภทต่าง ๆ โดยครูคอยดูแลและแนะนำวิธีการใช้วัสดุ อุปกรณ์ในการวาดภาพระบายสีที่ถูกต้องเป็นรายบุคคล
5. ครูให้นักเรียนนำเสนอผลงานโดยบอกคุณสมบัติของวัสดุ อุปกรณ์ในการวาดภาพระบายสีชิ้นนั้น และการเก็บรักษาวัสดุ อุปกรณ์อย่างถูกต้องให้ครูและเพื่อน ๆ พัง

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปเรื่อง วัสดุ อุปกรณ์ในการวาดภาพระบายสี ซึ่งมีความสำคัญในการถ่ายทอดความรู้สึกเป็นผลงานวาดภาพระบายสี โดยครูคอยให้ความรู้เสริมในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจหรือสรุปไม่ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้

ขั้นที่ 4 ฝึกฝนนักเรียน

นักเรียนปฏิบัติกรวาดภาพระบายสี เพื่อให้เกิดความเข้าใจวิธีการใช้และคุณสมบัติของวัสดุ อุปกรณ์ในแต่ละขั้นที่นำไปสร้างสรรค์ผลงานการวาดภาพระบายสีได้อย่างถูกต้อง

ขั้นที่ 5 การนำไปใช้

นักเรียนนำความรู้เรื่อง วัสดุ อุปกรณ์ในการวาดภาพระบายสี มาใช้ในการวาดภาพระบายสีให้ถูกต้อง และประยุกต์ใช้วัสดุ อุปกรณ์วาดภาพระบายสีในวิชาอื่น ๆ

8. กิจกรรมเสนอแนะ

1. กิจกรรมสำหรับกลุ่มสนใจพิเศษ

นักเรียนประดิษฐ์พู่กันจากเส้นผมของตนเอง โดยการใช้กิ้งไม้ทำเป็นด้ามจับ แล้วใช้หนังยางมัดกับเส้นผมเป็นขนพู่กัน แล้วนำมาทดลองใช้ระบายสีในผลงานวาดภาพระบายสีของตนเอง

2. กิจกรรมสำหรับฝึกทักษะเพิ่มเติม

ให้นักเรียนจัดเก็บวัสดุ อุปกรณ์ในการวาดภาพระบายสีให้ถูกต้อง

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
2. ห้องสมุด
3. ภาพผลงานการวาดภาพระบายสี
4. วัสดุ อุปกรณ์ ได้แก่ ดินสอ ยางลบ กระดาษวาดเขียน พู่กัน จานสี ภาชนะใส่น้ำ และสีประเภทต่าง ๆ
5. ใบกิจกรรม
6. สื่อการเรียนรู้ ศิลปะ สมบูรณ์แบบ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
7. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
8. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางในการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางในการแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ (ผู้สอน)





แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 13

วัสดุ อุปกรณ์ในการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษ

สาระที่ 1 ทักษะศิลป์

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 สร้างสรรค์งานศิลป์

เวลา 1 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

วัสดุ อุปกรณ์ในการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษมีมากมายหลากหลายชนิด นักเรียนต้องใช้งานให้ถูกต้อง

2. ตัวชี้วัดขั้นปี

มีทักษะพื้นฐานในการใช้วัสดุ อุปกรณ์สร้างสรรค์งานพิมพ์ภาพ (ศ 1.1 ป. 4/4)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกชื่อและวิธีการใช้วัสดุ อุปกรณ์ในการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษได้ถูกต้อง (K)
2. พึงพอใจและใช้วัสดุ อุปกรณ์ในการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษอย่างรู้คุณค่า (A)
3. เลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ในการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษได้อย่างถูกต้อง (P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. สังเกตจากการถามและการแสดงความคิดเห็น 2. จากการตรวจการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประจำหน่วย 3. จากการตรวจใบกิจกรรม	1. สังเกตจากการมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนเกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์ในการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษ 2. สังเกตจากการปฏิบัติกิจกรรมอย่างมีความสุข 3. สังเกตจากความซื่อสัตย์ในการปฏิบัติกิจกรรม 4. สังเกตจากความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	1. สังเกตจากการใช้วัสดุ อุปกรณ์ในการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษอย่างถูกต้องและประหยัด 2. สังเกตจากการใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการปฏิบัติกิจกรรม 3. สังเกตจากความตั้งใจและการปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอน 4. สังเกตจากการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

5. สารการเรียนรู้

- การใช้วัสดุ อุปกรณ์สร้างงานพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษ

6. แนวทางบูรณาการ

ภาษาไทย	การอ่าน การเขียน การสรุป การบันทึกข้อมูล และการอภิปราย
สังคมศึกษา	การปฏิบัติกิจกรรมตามหน้าที่ของตนเอง
คณิตศาสตร์	การเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ในการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษ
วิทยาศาสตร์	การสังเกตและทดลองใช้วัสดุ อุปกรณ์ในผลงานการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษ
สุขศึกษา	การพัฒนากล้ามเนื้อเล็กในการใช้วัสดุ อุปกรณ์การพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษ
การงานอาชีพ	การจัดเตรียมและดูแลรักษาวัสดุ อุปกรณ์การพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษ

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม รู้จักวัสดุ อุปกรณ์ในการพิมพ์ภาพ เพื่อประเมินความรู้เกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์ในการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษของนักเรียน
2. ครูให้นักเรียนสังเกตวัสดุ อุปกรณ์ สิ่งของรอบตัวว่ามีอะไรบ้างที่คิดว่าสามารถนำมาสร้างสรรค์ผลงานการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษได้
3. ครูสนทนากับนักเรียนเพื่อเชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์ในการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษ

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

1. ครูอธิบายถึงวัสดุ อุปกรณ์ ที่สามารถนำมาสร้างสรรค์ผลงานการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษให้นักเรียนรู้จัก พร้อมกับสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับประสบการณ์ในการใช้วัสดุ อุปกรณ์ของนักเรียน
2. ครูนำวัสดุ อุปกรณ์ ได้แก่ กระดาษที่ใช้ทำเป็นแม่พิมพ์ กระดาษพิมพ์ ดินสอสำหรับร่างภาพ สี พู่กัน ลูกกลิ้ง คัตเตอร์ และกรรไกร มาสาธิตวิธีการใช้ในการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษให้นักเรียนดู จนสำเร็จเป็นผลงานการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษ
3. ครูนำตัวอย่างภาพผลงานการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษที่ใช้วัสดุ อุปกรณ์ ได้แก่ กระดาษที่ใช้ทำเป็นแม่พิมพ์ กระดาษพิมพ์ ดินสอสำหรับร่างภาพ สี พู่กัน ลูกกลิ้ง คัตเตอร์ และกรรไกร ให้นักเรียนสังเกต โดยครูอธิบายเชื่อมโยงวิธีการใช้วัสดุ อุปกรณ์ในการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษในส่วนต่าง ๆ ให้นักเรียนเห็น



4. ครูให้นักเรียนทดลองใช้วัสดุ อุปกรณ์ โดยครูคอยดูแลและแนะนำวิธีการใช้วัสดุ อุปกรณ์ ในการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษที่ถูกต้องเป็นรายบุคคล

5. ครูให้นักเรียนนำเสนอผลงานโดยบอกคุณสมบัติของวัสดุ อุปกรณ์ในการพิมพ์ภาพด้วย แม่พิมพ์กระดาษชิ้นนั้น และการเก็บรักษาวัสดุ อุปกรณ์ อย่างถูกต้องให้ครูและเพื่อน ๆ พัง

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปเรื่อง วัสดุ อุปกรณ์ในการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษ ซึ่งมีความสำคัญในการถ่ายทอดความรู้สึกเป็นผลงานการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษ โดยครูคอยให้ความรู้เสริมในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจหรือสรุปไม่ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้

ขั้นที่ 4 ฝึกฝนนักเรียน

นักเรียนปฏิบัติการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษ เพื่อให้เกิดความเข้าใจในวิธีการใช้และ คุณสมบัติของวัสดุ อุปกรณ์ในแต่ละขั้นที่นำไปสร้างสรรค์ผลงานการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษได้ อย่างถูกต้อง

ขั้นที่ 5 การนำไปใช้

นักเรียนนำความรู้เรื่อง วัสดุ อุปกรณ์ในการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษ มาใช้ในการพิมพ์ภาพให้ถูกต้อง และประยุกต์ใช้วัสดุ อุปกรณ์ในการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษในวิชาอื่น ๆ



8. กิจกรรมเสนอแนะ

1. กิจกรรมสำหรับกลุ่มสนใจพิเศษ

– นักเรียนค้นหาเศษวัสดุเหลือใช้ที่อยู่รอบตัวมาทำเป็นวัสดุ อุปกรณ์ในการพิมพ์ภาพ เช่น การนำเศษกระดาษเหลือใช้มาทำเป็นแม่พิมพ์ การนำดอกไม้และใบไม้มาขยี้ใช้เป็นสีพิมพ์ภาพ การนำแผ่นพลาสติกมาระบายสีแทนกระดาษพิมพ์ภาพ เป็นต้น จัดทำเป็นรายงานนำเสนอผลงานให้ครูและเพื่อน ๆ พัง

– นักเรียนค้นหาและดัดแปลงวัสดุ อุปกรณ์ในการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษ ให้เกิดความแปลกใหม่ในการสร้างสรรค์ตามจินตนาการอิสระ

2. กิจกรรมสำหรับฝึกทักษะเพิ่มเติม

ให้นักเรียนจัดเก็บวัสดุ อุปกรณ์ในการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษให้ถูกต้อง



9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
2. ห้องสมุด
3. วัสดุ อุปกรณ์ ได้แก่ กระดาษที่ใช้ทำเป็นแม่พิมพ์ กระดาษพิมพ์ ดินสอสำหรับร่างภาพ สี พู่กัน ลูกกลิ้ง คัตเตอร์ และกรรไกร
4. ภาพผลงานการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษ
5. ใบกิจกรรม

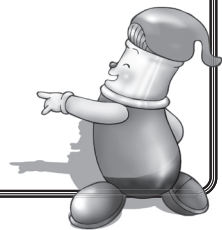
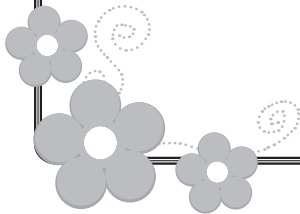
6. สื่อการเรียนรู้ ศิลปะ สมบูรณ์แบบ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
7. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
8. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด



10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางในการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางในการแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ (ผู้สอน)





แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 14

การพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษ

สาระที่ 1 ทักษะศิลป์

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 สร้างสรรค์งานศิลป์

เวลา 3 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

กระดาษเป็นวัสดุชนิดหนึ่งที่สามารถนำมาสร้างสรรค์ผลงานภาพพิมพ์ได้

2. ตัวชี้วัดขั้นปี

1. มีทักษะพื้นฐานในการใช้วัสดุ อุปกรณ์สร้างสรรค์งานพิมพ์ภาพ (ศ 1.1 ป. 4/4)
2. เปรียบเทียบความคิดความรู้สึกที่ถ่ายทอดผ่านงานทัศนศิลป์ของตนเองและบุคคลอื่น (ศ 1.1 ป. 4/8)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายความหมายการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษได้ถูกต้อง (K)
2. เห็นคุณค่าความสำคัญในการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษ (A)
3. เลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ในการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษได้ถูกต้อง (P)
4. ถ่ายทอดความรู้สึกและจินตนาการในการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษตามขั้นตอนได้ (P)
5. เปรียบเทียบความคิดความรู้สึกที่ถ่ายทอดผ่านงานทัศนศิลป์ของตนเองและบุคคลอื่นได้ (P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. สังเกตจากการถามและการแสดงความคิดเห็น 2. จากการตรวจการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประจำหน่วย 3. จากการตรวจไปกิจกรรม 4. จากการตรวจแบบทดสอบหลังเรียน	1. สังเกตจากการมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนเกี่ยวกับการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษ 2. สังเกตจากการปฏิบัติกิจกรรมอย่างมีความสุข 3. สังเกตจากความซื่อสัตย์ในการปฏิบัติกิจกรรม	1. สังเกตจากการใช้วัสดุ อุปกรณ์ในการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษอย่างถูกต้องและประหยัด 2. สังเกตจากการใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการปฏิบัติกิจกรรม 3. สังเกตจากการถ่ายทอดความรู้สึกและจินตนาการในการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษ

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
	4. สังเกตจากความรับผิดชอบต่อน้ำที่ที่ได้รับมอบหมาย 5. ประเมินพฤติกรรมตามแบบการประเมินผลด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม	4. สังเกตจากการเปรียบเทียบความคิดความรู้สึกที่ถ่ายทอดผ่านผลงานของตนเองและบุคคลอื่น 5. สังเกตจากความตั้งใจและการปฏิบัติตามกิจกรรมตามขั้นตอน 6. สังเกตจากการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน 7. ประเมินพฤติกรรมตามแบบการประเมินผลด้านทักษะ/กระบวนการ 8. ประเมินพฤติกรรมตามแบบประเมินผล เรื่อง สร้างสรรค์งานศิลป์

5. การเรียนรู้

- การใช้วัสดุ อุปกรณ์และการสร้างสรรค์การพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษ
- ความเหมือนและความแตกต่างในงานทัศนศิลป์ ความคิดความรู้สึกที่ถ่ายทอดในงานทัศนศิลป์

6. แนวทางบูรณาการ

ภาษาไทย	การอ่าน การเขียน การสรุป การบันทึกข้อมูล และการอภิปราย
สังคมศึกษา	การปฏิบัติกิจกรรมตามหน้าที่ของตนเอง
คณิตศาสตร์	การจำแนก การเปรียบเทียบ การปฏิบัติตามขั้นตอน เกี่ยวกับการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษ
วิทยาศาสตร์	การสังเกต ค้นคว้า และทดลองเกี่ยวกับการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษ
สุขศึกษา	การพัฒนากล้ามเนื้อเล็กในการใช้วัสดุ อุปกรณ์ในการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษ
การงานอาชีพ	การจัดเตรียมและดูแลรักษาวัสดุ อุปกรณ์การพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษ

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูให้นักเรียนสังเกตธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรอบตัวแล้วให้นักเรียนให้ออกมาอธิบายว่าเราสามารถนำสิ่งใดมาทำเป็นแม่พิมพ์ได้บ้าง ครูสนทนาเสริมถึงเศษกระดาษที่มีลักษณะและคุณสมบัติที่แตกต่างกันให้นักเรียนฟัง



2. ครูสนทนากับนักเรียนถึงกระดาษที่สามารถนำมาใช้ในการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษ เพื่อเชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษ

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

1. ครูนำตัวอย่างผลงานการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษให้นักเรียนสังเกต พร้อมกับอธิบายเนื้อหาเกี่ยวกับการใช้วัสดุ อุปกรณ์ และขั้นตอนการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษให้นักเรียนเข้าใจ

2. ครูสาธิตการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษให้นักเรียนสังเกตการใช้วัสดุ อุปกรณ์ และ ทบทวนการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษ โดยครูอธิบายเสริมถึงการถ่ายทอดจินตนาการความคิดสร้างสรรค์ในผลงาน

3. ครูให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าความหมายของการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษ และ สร้างสรรค์การพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษตามขั้นตอน โดยเขียนอธิบายความรู้สึกลงในใบแนวความคิด

4. นักเรียนนำเสนอผลงานการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษ โดยครูสนทนากับนักเรียนเพิ่มเติมเกี่ยวกับการถ่ายทอดความคิด อารมณ์ ความรู้สึกในภาพ และการใช้วัสดุ อุปกรณ์ ที่จะต้องปรับปรุงให้ผลงานสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

5. ครูสุ่มสอบถามนักเรียนให้อธิบายถึงการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษของตนเองกับผลงานของเพื่อน ๆ ว่ามีความเหมือนหรือแตกต่างกันในการถ่ายทอดความคิดอารมณ์ความรู้สึกอย่างไรบ้าง และจำแนกผลงานออกเป็นกลุ่ม ๆ เพื่อเปรียบเทียบความเหมือนหรือใกล้เคียงกัน ให้นักเรียนสังเกต สอบถาม

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปเรื่อง การพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษ ซึ่งเป็นการใช้กระดาษมาทำเป็นแม่พิมพ์ด้วยวิธีการต่าง ๆ โดยนำมาจุ่มสีหรือทาสี แล้วกดทับลงบนวัสดุรองรับ โดยครูคอยให้ความรู้เสริมในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจหรือสรุปไม่ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้

ขั้นที่ 4 ฝึกฝนนักเรียน

1. นักเรียนปฏิบัติ กิจกรรม พิมพ์ภาพใบหน้าด้วยรูปร่างเรขาคณิต แล้วนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง

2. นักเรียนปฏิบัติ กิจกรรม พิมพ์ภาพจากนิทานที่ประทับใจ แล้วนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง

3. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน

4. ให้นักเรียนทำโครงการตามความสนใจ

ขั้นที่ 5 การนำไปใช้

นักเรียนนำความรู้เรื่อง การพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษ มาใช้ตกแต่งเป็นภาพประกอบการเรียนในวิชาต่าง ๆ เช่น การใช้กระดาษพิมพ์ภาพประกอบสมุดรายงาน การจัดป้ายนิเทศด้วยการพิมพ์กระดาษเพื่อให้เกิดความน่าสนใจ เป็นต้น

8. กิจกรรมเสนอแนะ

1. กิจกรรมสำหรับกลุ่มสนใจพิเศษ

– นักเรียนทดลองใช้กระดาษที่มีพื้นผิวแปลกตา เช่น กระดาษทรายหยาบ กระดาษลัง กระดาษลอน กระดาษลายหนังช้าง เป็นต้น มาสร้างสรรค์ผลงานการพิมพ์ภาพด้วยกระดาษตามจินตนาการความคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้ผลงานมีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น

– นักเรียนศึกษาค้นคว้าผลงานภาพพิมพ์ของศิลปินที่สนใจ จัดทำเป็นรายงานแล้วนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

2. กิจกรรมสำหรับฝึกทักษะเพิ่มเติม

นักเรียนสร้างสรรค์ผลงานการพิมพ์ภาพจากกระดาษเป็นรูปการ์ตูนตามความชื่นชอบ แล้วนำมาเล่าให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง โดยครูสนทนาซักถามเสริมเกี่ยวกับการใช้วัสดุ อุปกรณ์ในการพิมพ์ภาพ

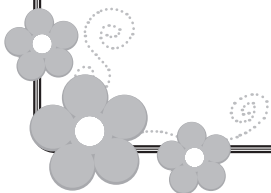
9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
2. ห้องสมุด
3. ผลงานการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษ
4. วัสดุ อุปกรณ์ การพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษ
5. ใบกิจกรรม
6. สื่อการเรียนรู้ ศิลปะ สมบูรณ์แบบ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
7. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
8. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางในการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางในการแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ (ผู้สอน)



หน่วยการเรียนรู้ ที่ 3

งานศิลป์กับวัฒนธรรม



เวลา 10 ชั่วโมง



ฝึกปฏิบัติกับเป้าหมายการเรียนรู้

ความรู้

- งานทัศนศิลป์ในวัฒนธรรมท้องถิ่น
- งานทัศนศิลป์จากวัฒนธรรมต่าง ๆ

ทักษะ/กระบวนการ

- การสังเกต
- การสำรวจ
- การศึกษาค้นคว้า
- การอภิปราย
- การบรรยาย
- การคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- การปฏิบัติกิจกรรม
- การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

งานศิลป์กับวัฒนธรรม

ภาระงาน/ชิ้นงาน

- การทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
- การสังเกต
- การสำรวจ
- การศึกษาค้นคว้า
- การจดบันทึกและวาดภาพประกอบ
- การจำแนกและเปรียบเทียบ
- การสร้างสรรค์
- การทำรายงาน
- การนำเสนอผลงาน
- การบรรยาย
- การแสดงความคิดเห็นหรือการอภิปราย
- ใบกิจกรรม
- แบบบันทึกการจดบันทึกและวาดภาพประกอบ
- การทำโครงการ

คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม

- ตระหนักและชื่นชมงานทัศนศิลป์ในท้องถิ่นและจากวัฒนธรรมต่าง ๆ
- มีเจตคติที่ดีต่องานทัศนศิลป์ในท้องถิ่นและจากวัฒนธรรมต่าง ๆ
- เห็นความสำคัญและประโยชน์ของงานทัศนศิลป์ในท้องถิ่นและจากวัฒนธรรมต่าง ๆ
- มีระเบียบวินัยและความซื่อสัตย์สุจริตในการปฏิบัติงาน



ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 งานศิลป์กับวัฒนธรรม

ขั้นที่ 1 ผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน	
ตัวชี้วัดขั้นปี 1. ระบุและอภิปรายเกี่ยวกับงานทัศนศิลป์ในเหตุการณ์ และงานเฉลิมฉลองของวัฒนธรรมในท้องถิ่น (ศ 1.2 ป. 4/1) 2. บรรยายเกี่ยวกับงานทัศนศิลป์ที่มาจากวัฒนธรรมต่าง ๆ (ศ 1.2 ป. 4/2)	
ความเข้าใจที่คงทนของนักเรียน นักเรียนจะเข้าใจว่า... 1. งานทัศนศิลป์ในวัฒนธรรมท้องถิ่น เป็นงานศิลปะที่สร้างสรรค์ขึ้นโดยบุคคลในท้องถิ่น มีรูปแบบที่แสดงออกถึงความเป็นมาและวัฒนธรรมประจำท้องถิ่น มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ซึ่งสืบต่อมาจากบรรพบุรุษ 2. งานทัศนศิลป์จากวัฒนธรรมต่าง ๆ ของไทยล้วนมีความเกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์ที่ทำให้เกิดความเจริญงอกงาม	คำถามสำคัญที่ทำให้เกิดความเข้าใจที่คงทน 1. นักเรียนสามารถพบเห็นงานทัศนศิลป์ในท้องถิ่นได้อย่างไร 2. งานทัศนศิลป์เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมไทยอย่างไร 3. งานทัศนศิลป์ในท้องถิ่นของนักเรียนมีอะไรบ้าง 4. งานทัศนศิลป์ในท้องถิ่นมีคุณค่าอย่างไร
ความรู้ของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะรู้ว่า... 1. คำสำคัญที่ควรรู้ ได้แก่ ประเพณี วัฒนธรรม เรือเครื่องผูก และเรือเครื่องสับ 2. งานทัศนศิลป์ในวัฒนธรรมท้องถิ่นสามารถสังเกตได้จากงานเหตุการณ์ต่าง ๆ และงานเฉลิมฉลองในท้องถิ่น 3. ในวัฒนธรรมต่าง ๆ มีความเกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์ ได้แก่ วัฒนธรรมในการปลูกเรือ วัฒนธรรมในการกิน และวัฒนธรรมในการแต่งกาย	ทักษะ/ความสามารถของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะสามารถ... 1. ระบุและอภิปรายงานทัศนศิลป์ในเหตุการณ์ และงานเฉลิมฉลองของวัฒนธรรมในท้องถิ่นได้ 2. บรรยายงานทัศนศิลป์ที่มาจากวัฒนธรรมต่าง ๆ ได้
ขั้นที่ 2 ภาระงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง	



1. ภาระงานที่นักเรียนต้องปฏิบัติ

- การสังเกตงานทัศนศิลป์ในวัฒนธรรมท้องถิ่นและงานทัศนศิลป์จากวัฒนธรรมต่าง ๆ
- การสำรวจงานทัศนศิลป์ในวัฒนธรรมท้องถิ่นและงานทัศนศิลป์จากวัฒนธรรมต่าง ๆ
- การอธิบายงานทัศนศิลป์ในวัฒนธรรมท้องถิ่นและงานทัศนศิลป์จากวัฒนธรรมต่าง ๆ
- การบรรยายงานทัศนศิลป์ในวัฒนธรรมท้องถิ่นและงานทัศนศิลป์จากวัฒนธรรมต่าง ๆ
- การศึกษาค้นคว้า จัดบันทึก และวาดภาพประกอบงานทัศนศิลป์ในวัฒนธรรมท้องถิ่นและงานทัศนศิลป์จากวัฒนธรรมต่าง ๆ
- การจำแนกและเปรียบเทียบงานทัศนศิลป์ในวัฒนธรรมท้องถิ่นและงานทัศนศิลป์จากวัฒนธรรมต่าง ๆ
- การสร้างสรรค์ผลงานเกี่ยวกับงานทัศนศิลป์ในวัฒนธรรมท้องถิ่นและงานทัศนศิลป์จากวัฒนธรรมต่าง ๆ
- การนำเสนองานทัศนศิลป์ในวัฒนธรรมท้องถิ่นและงานทัศนศิลป์จากวัฒนธรรมต่าง ๆ
- การทำรายงานเกี่ยวกับงานทัศนศิลป์ในวัฒนธรรมท้องถิ่นและงานทัศนศิลป์จากวัฒนธรรมต่าง ๆ
- การทัศนศึกษาเกี่ยวกับงานทัศนศิลป์ในวัฒนธรรมท้องถิ่นและงานทัศนศิลป์จากวัฒนธรรมต่าง ๆ

2. วิธีการและเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้

วิธีการประเมินผลการเรียนรู้

- การทดสอบ
- การสังเกต
- การตรวจแบบบันทึก
- การตรวจแบบประเมิน
- การสุ่มสอบถาม
- การสนทนาซักถามโดยครู
- การฝึกปฏิบัติกิจกรรมระหว่างเรียน
- การประเมินด้านความรู้
- การประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และ ค่านิยม
- การประเมินด้านทักษะ/กระบวนการ

เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้

- แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
- แบบบันทึกการจดบันทึกและวาดภาพประกอบ
- แบบประเมินผล เรื่อง งานศิลป์กับวัฒนธรรม
- ใบกิจกรรม
- แบบประเมินด้านความรู้
- แบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และ ค่านิยม
- แบบประเมินด้านทักษะ/กระบวนการ

3. สิ่งที่มีประเมิน

- ความสามารถในการอธิบายงานทัศนศิลป์ในวัฒนธรรมท้องถิ่นและงานทัศนศิลป์จากวัฒนธรรมต่าง ๆ
- ความสามารถในการบรรยายงานทัศนศิลป์ในวัฒนธรรมท้องถิ่นและงานทัศนศิลป์จากวัฒนธรรมต่าง ๆ
- ความสามารถในการสังเกตงานทัศนศิลป์ในวัฒนธรรมท้องถิ่นและงานทัศนศิลป์จากวัฒนธรรมต่าง ๆ
- ความสามารถในการสำรวจงานทัศนศิลป์ในวัฒนธรรมท้องถิ่นและงานทัศนศิลป์จากวัฒนธรรมต่าง ๆ

- ความสามารถในการนำเสนอผลงานทัศนศิลป์ในวัฒนธรรมท้องถิ่นและงานทัศนศิลป์จากวัฒนธรรมต่าง ๆ
- ความสามารถในการจัดบันทึกและวาดภาพประกอบเกี่ยวกับงานทัศนศิลป์ในวัฒนธรรมท้องถิ่นและงานทัศนศิลป์จากวัฒนธรรมต่าง ๆ
- ความสามารถในการจำแนกและเปรียบเทียบงานทัศนศิลป์ในวัฒนธรรมท้องถิ่นและงานทัศนศิลป์จากวัฒนธรรมต่าง ๆ
- ความสามารถในการใช้จินตนาการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ในวัฒนธรรมท้องถิ่นและงานทัศนศิลป์จากวัฒนธรรมต่าง ๆ
- ความสามารถในการนำความรู้เรื่องงานทัศนศิลป์ในวัฒนธรรมท้องถิ่นและงานทัศนศิลป์จากวัฒนธรรมต่าง ๆ ไปใช้ในชีวิตประจำวัน
- ความตระหนักในคุณค่าและเห็นความสำคัญของงานทัศนศิลป์ในวัฒนธรรมท้องถิ่นและงานทัศนศิลป์จากวัฒนธรรมต่าง ๆ
- พฤติกรรมการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นด้วยความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ และยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น

ขั้นที่ 3 แผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 15	งานทัศนศิลป์ในเหตุการณ์ต่าง ๆ ในท้องถิ่น	2 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 16	งานทัศนศิลป์ในงานเฉลิมฉลองในท้องถิ่น	2 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 17	วัฒนธรรมในการปลูกเรือน	2 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 18	วัฒนธรรมในการกิน	2 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 19	วัฒนธรรมในการแต่งกาย	2 ชั่วโมง



แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 15

งานทัศนศิลป์ในเหตุการณ์ต่าง ๆ ในท้องถิ่น

สาระที่ 1 ทัศนศิลป์

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 งานศิลป์กับวัฒนธรรม

เวลา 2 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

งานทัศนศิลป์ในเหตุการณ์ต่าง ๆ ในท้องถิ่น หมายถึง ผลงานศิลปะที่มีความเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ หรือเรื่องราวที่เกิดขึ้น รวมทั้งประเพณี วัฒนธรรม และการละเล่นต่าง ๆ

2. ตัวชี้วัดขั้นปี

ระบุและอธิบายเกี่ยวกับงานทัศนศิลป์ในเหตุการณ์ และงานเฉลิมฉลองของวัฒนธรรมในท้องถิ่น (ศ 1.2 ป. 4/1)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายงานทัศนศิลป์ในเหตุการณ์ต่าง ๆ ในท้องถิ่นได้ (K)
2. ตระหนักถึงความสำคัญของงานทัศนศิลป์ในเหตุการณ์ต่าง ๆ ในท้องถิ่น (A)
3. จำแนกและระบุงานทัศนศิลป์ในเหตุการณ์ต่าง ๆ ในท้องถิ่นได้ (P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. สังเกตจากการถามและการแสดงความคิดเห็น 2. จากการตรวจการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประจำหน่วย 3. จากการตรวจแบบทดสอบก่อนเรียน 4. จากการตรวจใบกิจกรรม	1. สังเกตจากการมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนเกี่ยวกับงานทัศนศิลป์ในเหตุการณ์ต่าง ๆ ในท้องถิ่น 2. สังเกตจากการปฏิบัติกิจกรรมอย่างมีความสุข 3. สังเกตจากความซื่อสัตย์ในการปฏิบัติกิจกรรม 4. สังเกตจากความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	1. สังเกตจากการอธิบาย จำแนกและระบุงานทัศนศิลป์ในเหตุการณ์ต่าง ๆ ในท้องถิ่น 2. สังเกตจากการใช้วัสดุ อุปกรณ์อย่างถูกต้องและประหยัด 3. สังเกตจากการใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการปฏิบัติกิจกรรม 4. สังเกตจากความตั้งใจและการปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอน 5. สังเกตจากการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

5. สารการเรียนรู้

- งานทัศนศิลป์ในวัฒนธรรมท้องถิ่น

6. แนวทางบูรณาการ

ภาษาไทย	การอ่าน การเขียน การสรุป การบันทึกข้อมูล และการอภิปราย
สังคมศึกษา	การปฏิบัติกิจกรรมตามหน้าที่ของตนเอง
คณิตศาสตร์	การจำแนกและเปรียบเทียบงานทัศนศิลป์ในเหตุการณ์ต่าง ๆ ในท้องถิ่น
วิทยาศาสตร์	การค้นคว้งานทัศนศิลป์ในเหตุการณ์ต่าง ๆ ในท้องถิ่น
สุขศึกษา	การพัฒนากล้ามเนื้อเล็กในการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ในเหตุการณ์ต่าง ๆ ในท้องถิ่น
การงานอาชีพ	การจัดเตรียมและดูแลรักษาวัสดุและอุปกรณ์

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนเพื่อประเมินความรู้
2. ครูให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม จำแนกงานทัศนศิลป์ เพื่อประเมินความรู้เกี่ยวกับงานทัศนศิลป์ในเหตุการณ์ต่าง ๆ ในท้องถิ่น
3. ครูนำตัวอย่างภาพงานทัศนศิลป์ในเหตุการณ์ต่าง ๆ ในท้องถิ่น เช่น ภาพงานประเพณีต่าง ๆ ให้นักเรียนสังเกต ครูสุ่มสอบถามเกี่ยวกับประเพณีต่าง ๆ ในท้องถิ่นของนักเรียนว่ามีประเพณีอะไรบ้าง

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

1. ครูอธิบายความหมายของงานทัศนศิลป์ในเหตุการณ์ต่าง ๆ ในท้องถิ่นซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่เกิดขึ้น รวมทั้งเกี่ยวข้องกับประเพณี วัฒนธรรม และการละเล่นต่าง ๆ ในท้องถิ่น
2. นักเรียนศึกษาค้นคว้งานทัศนศิลป์ในเหตุการณ์ต่าง ๆ ในท้องถิ่น จัดบันทึกและวาดภาพประกอบ จัดทำเป็นรายงาน
3. นักเรียนออกมานำเสนอการอภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า โดยครูร่วมสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการทำรายงานครั้งนี้
4. ครูและนักเรียนร่วมกันจำแนกงานทัศนศิลป์ในเหตุการณ์ต่าง ๆ ในท้องถิ่นจากรายงานของนักเรียน เกี่ยวกับเนื้อหาที่ไม่เหมือนกันในแต่ละท้องถิ่น เพื่อให้เห็นเอกลักษณ์ที่โดดเด่นในแต่ละงาน



5. ครูสุ่มสอบถามนักเรียนถึงงานทัศนศิลป์ในเหตุการณ์ต่าง ๆ ในท้องถิ่น โดยครูอธิบายเสริมให้นักเรียนเห็นคุณค่า ความสำคัญ และประโยชน์ของงานทัศนศิลป์ในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม และการละเล่น

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปเรื่อง งานทัศนศิลป์ในเหตุการณ์ต่าง ๆ ในท้องถิ่น ที่มีความเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่เกิดขึ้น รวมทั้งงานประเพณีและการละเล่นต่าง ๆ ในท้องถิ่น โดยครูคอยให้ความรู้เสริมในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจหรือสรุปไม่ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้

ขั้นที่ 4 ฝึกฝนนักเรียน

ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4–5 คน ศึกษาค้นคว้างานทัศนศิลป์ในเหตุการณ์ต่าง ๆ ในท้องถิ่นและนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง โดยครูสนทนาเสริมถึงวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน

ขั้นที่ 5 การนำไปใช้

นักเรียนนำความรู้เรื่อง งานทัศนศิลป์ในเหตุการณ์ต่าง ๆ ในท้องถิ่น มาประยุกต์ใช้กับตนเอง โดยนำความรู้ที่ได้ศึกษามาใช้เมื่อมีโอกาสเดินทางไปท่องเที่ยวในท้องถิ่นอื่น ๆ และสังเกตว่าในท้องถิ่นนั้น ๆ มีงานทัศนศิลป์ในเหตุการณ์ต่าง ๆ อะไรบ้าง และบรรยายหรืออธิบายให้กับบุคคลที่ร่วมเดินทางไปด้วยรับฟัง

8. กิจกรรมเสนอแนะ

1. กิจกรรมสำหรับกลุ่มสนใจพิเศษ

นักเรียนสร้างสรรค์ผลงานวาดภาพระบายสีหรือปั้นดินน้ำมันถ่ายทอดผลงานทัศนศิลป์ในเหตุการณ์ต่าง ๆ ในท้องถิ่นตามความคิดสร้างสรรค์ แล้วนำเสนอผลงานเกี่ยวกับเรื่องราวเหตุการณ์ที่สร้างสรรค์ให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง

2. กิจกรรมสำหรับฝึกทักษะเพิ่มเติม

- นักเรียนศึกษาค้นคว้างานทัศนศิลป์ในเหตุการณ์ต่าง ๆ ในท้องถิ่น จัดบันทึกและวาดภาพประกอบ นำเสนอผลงานให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง
- ทัศนศึกษาดูงานทัศนศิลป์ในเหตุการณ์ต่าง ๆ ในท้องถิ่น หรือพิพิธภัณฑ์ และแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ สังเกต จำแนก และเปรียบเทียบงานทัศนศิลป์ในเหตุการณ์ต่าง ๆ ในท้องถิ่นว่ามีความเหมือนหรือแตกต่างกันในลักษณะใดบ้าง จัดบันทึกและวาดภาพประกอบ นำเสนอผลงานให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
2. ห้องสมุด
3. พิพิธภัณฑ์และแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ ด้านวัฒนธรรม

4. ภาพงานทัศนศิลป์ในเหตุการณ์ต่าง ๆ ในท้องถิ่น เช่น ภาพงานประเพณีต่าง ๆ ภาพการเล่น เป็นต้น

5. ไปกิจกรรม

6. สื่อการเรียนรู้ ศิลปะ สมบูรณ์แบบ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

7. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

8. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด



10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____

แนวทางในการพัฒนา _____

2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____

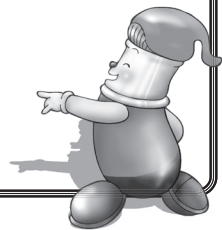
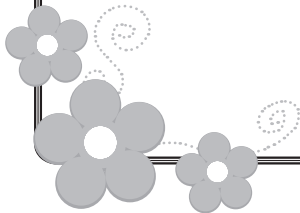
แนวทางในการแก้ไข _____

3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____

เหตุผล _____

4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ (ผู้สอน)





แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 16

งานทัศนศิลป์ในงานเฉลิมฉลองในท้องถิ่น

สาระที่ 1 ทัศนศิลป์

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 งานศิลป์กับวัฒนธรรม

เวลา 2 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

งานทัศนศิลป์ในงานเฉลิมฉลองในท้องถิ่น หมายถึง ผลงานศิลปะที่เกี่ยวข้องกับงานแสดงมโนทัศน์ งานบุญ หรืองานเฉลิมฉลองต่าง ๆ

2. ตัวชี้วัดขั้นปี

ระบุและอธิบายเกี่ยวกับงานทัศนศิลป์ในเหตุการณ์ และงานเฉลิมฉลองของวัฒนธรรมในท้องถิ่น (ศ 1.2 ป. 4/1)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายงานทัศนศิลป์ในงานเฉลิมฉลองในท้องถิ่นได้ (K)
2. ตระหนักถึงความสำคัญของงานทัศนศิลป์ในงานเฉลิมฉลองในท้องถิ่น (A)
3. จำแนกและระบุงานทัศนศิลป์ในงานเฉลิมฉลองในท้องถิ่นได้ (P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. สังเกตจากการถามและการแสดงความคิดเห็น 2. จากการตรวจการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประจำหน่วย 3. จากการตรวจใบกิจกรรม	1. สังเกตจากการมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนเกี่ยวกับงานทัศนศิลป์ในงานเฉลิมฉลองในท้องถิ่น 2. สังเกตจากการปฏิบัติกิจกรรมอย่างมีความสุข 3. สังเกตจากความซื่อสัตย์ในการปฏิบัติกิจกรรม 4. สังเกตจากความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	1. สังเกตจากการอธิบาย จำแนกและระบุงานทัศนศิลป์ในงานเฉลิมฉลองในท้องถิ่น 2. สังเกตจากการใช้วัสดุ อุปกรณ์อย่างถูกต้องและประหยัด 3. สังเกตจากการใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการปฏิบัติกิจกรรม 4. สังเกตจากความตั้งใจและการปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอน 5. สังเกตจากการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

5. การเรียนรู้

- งานทัศนศิลป์ในวัฒนธรรมท้องถิ่น

6. แนวทางบูรณาการ

ภาษาไทย	การอ่าน การเขียน การสรุป การบันทึกข้อมูล และการอภิปราย
สังคมศึกษา	การปฏิบัติกิจกรรมตามหน้าที่ของตนเอง
คณิตศาสตร์	การจำแนกและเปรียบเทียบงานทัศนศิลป์ในงานเฉลิมฉลองในท้องถิ่น
วิทยาศาสตร์	การค้นคว้างานทัศนศิลป์ในงานเฉลิมฉลองในท้องถิ่น
สุขศึกษา	การพัฒนากล้ามเนื้อเล็กในการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ในงานเฉลิมฉลองในท้องถิ่น
การงานอาชีพ	การจัดเตรียมและดูแลรักษาวัสดุและอุปกรณ์

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูสุ่มสอบถามนักเรียนที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับงานทัศนศิลป์ในงานเฉลิมฉลองในท้องถิ่นที่นักเรียนเคยไปร่วมงาน โดยให้เล่ารายละเอียดของงานให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง เพื่อประเมินความรู้
2. ครูนำตัวอย่างภาพงานทัศนศิลป์ในงานเฉลิมฉลองในท้องถิ่น เช่น ภาพงานบุญต่าง ๆ ให้นักเรียนสังเกต ครูสุ่มสอบถามเกี่ยวกับประเด็นต่าง ๆ ในท้องถิ่นของนักเรียน

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

1. ครูอธิบายความหมายของงานทัศนศิลป์ในงานเฉลิมฉลองในท้องถิ่นให้นักเรียนทราบว่า เป็นงานที่มีความเกี่ยวข้องกับงานแสดงความยินดี งานบุญ หรืองานเฉลิมฉลองต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น
2. นักเรียนศึกษาค้นคว้างานทัศนศิลป์ในงานเฉลิมฉลองในท้องถิ่น จัดบันทึกและวาดภาพประกอบ จัดทำเป็นรายงาน
3. นักเรียนออกมานำเสนอการอภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า โดยครูร่วมสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการทำรายงานครั้งนี้
4. ครูและนักเรียนร่วมกันจำแนกงานทัศนศิลป์ในงานเฉลิมฉลองในท้องถิ่นจากรายงานของนักเรียน เกี่ยวกับเนื้อหาที่ไม่เหมือนกันในแต่ละท้องถิ่น เพื่อให้เห็นเอกลักษณ์ที่โดดเด่นในแต่ละงาน
5. ครูสุ่มสอบถามนักเรียนถึงงานทัศนศิลป์ในงานเฉลิมฉลองในท้องถิ่น โดยครูอธิบายเสริมให้นักเรียนเห็นคุณค่า ความสำคัญ และประโยชน์ของงานทัศนศิลป์ในงานเฉลิมฉลองในท้องถิ่น ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิต

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปเรื่อง งานทัศนศิลป์ในงานเฉลิมฉลองในท้องถิ่น ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับงานแสดงความยินดี เช่น งานบุญ หรืองานเฉลิมฉลองต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น เป็นต้น โดยครูคอยให้ความรู้เสริมในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจหรือสรุปไม่ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้



ขั้นที่ 4 ฝึกฝนนักเรียน

ให้นักเรียนปฏิบัติ กิจกรรม ค้นคว้างานทัศนศิลป์ในเหตุการณ์และงานเฉลิมฉลองของวัฒนธรรมในท้องถิ่น แล้วนำมาอภิปรายร่วมกัน

ขั้นที่ 5 การนำไปใช้

นักเรียนนำความรู้เรื่อง งานทัศนศิลป์ในงานเฉลิมฉลองในท้องถิ่น มาประยุกต์ใช้กับตนเอง โดยนำความรู้ที่ได้ศึกษามาใช้เมื่อมีโอกาสเดินทางไปท่องเที่ยวในท้องถิ่นอื่น ๆ และสังเกตว่าในท้องถิ่นนั้น ๆ มีงานทัศนศิลป์ในงานเฉลิมฉลองในท้องถิ่นอะไรบ้าง และบรรยายหรืออธิบายให้กับบุคคลที่ร่วมเดินทางไปด้วยรับฟัง



8. กิจกรรมเสนอแนะ

1. กิจกรรมสำหรับกลุ่มสนใจพิเศษ

นักเรียนสร้างสรรค์ผลงานวาดภาพระบายสีหรือปั้นดินน้ำมันถ่ายทอดเป็นผลงานทัศนศิลป์ในงานเฉลิมฉลองในท้องถิ่นตามความคิดสร้างสรรค์ แล้วนำเสนอผลงานเกี่ยวกับเนื้อหาเรื่องราวที่สร้างสรรค์ให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง

2. กิจกรรมสำหรับฝึกทักษะเพิ่มเติม

นักเรียนศึกษาค้นคว้างานทัศนศิลป์ในงานเฉลิมฉลองในท้องถิ่นของตนเอง จัดบันทึกและวาดภาพประกอบ นำเสนอผลงานให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง



9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
2. ห้องสมุด
3. พิพิธภัณฑ์หรือแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ ด้านวัฒนธรรม
4. ใบกิจกรรม
5. ภาพงานทัศนศิลป์ในงานเฉลิมฉลองในท้องถิ่น เช่น ภาพงานบุญต่าง ๆ เป็นต้น
6. สื่อการเรียนรู้ ศิลปะ สมบูรณ์แบบ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
7. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
8. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด



10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางในการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางในการแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ (ผู้สอน)



แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 17

วัฒนธรรมในการปลูกเรือน

สาระที่ 1 ทักษะศิลป์

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 งานศิลป์กับวัฒนธรรม

เวลา 2 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

การปลูกเรือนที่อยู่อาศัยของคนไทย มีการสืบทอดรูปแบบการปลูกสร้างมาอย่างยาวนาน จนมีรูปแบบและเอกลักษณ์เฉพาะไปตามแต่ละภูมิภาคซึ่งล้วนมีความเกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์

2. ตัวชี้วัดขั้นปี

บรรยายเกี่ยวกับงานทัศนศิลป์ที่มาจากวัฒนธรรมต่าง ๆ (ศ 1.2 ป. 4/2)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บรรยายวัฒนธรรมในการปลูกเรือนได้ (K)
2. ตระหนักและเห็นความสำคัญของวัฒนธรรมในการปลูกเรือน (A)
3. จำแนกและระบุวัฒนธรรมในการปลูกเรือนได้ (P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. สังเกตจากการถามและการแสดงความคิดเห็น 2. จากการตรวจการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประจำหน่วย 3. จากการตรวจใบกิจกรรม	1. สังเกตจากการมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนเกี่ยวกับวัฒนธรรมในการปลูกเรือน 2. สังเกตจากการปฏิบัติกิจกรรมอย่างมีความสุข 3. สังเกตจากความซื่อสัตย์ในการปฏิบัติกิจกรรม	1. สังเกตจากการบรรยาย จำแนก และระบุเกี่ยวกับวัฒนธรรมในการปลูกเรือน 2. สังเกตจากการใช้วัสดุ อุปกรณ์อย่างถูกต้องและประหยัด 3. สังเกตจากการใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการปฏิบัติกิจกรรม 4. สังเกตจากความตั้งใจและการปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอน



ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
	4. สังเกตจากความ รับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ ได้รับมอบหมาย	5. สังเกตจากการนำไปใช้ในชีวิต ประจำวัน

5. การเรียนรู้

- งานทัศนศิลป์จากวัฒนธรรมต่าง ๆ

6. แนวทางบูรณาการ

ภาษาไทย	การอ่าน การเขียน การสรุป การบันทึกข้อมูล การอภิปราย และการบรรยาย
สังคมศึกษา	การปฏิบัติกิจกรรมตามหน้าที่ของตนเองและการปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่ม
คณิตศาสตร์	การจำแนกและเปรียบเทียบเงื่อนไขเครื่องผูกและเงื่อนไขเครื่องสับ
วิทยาศาสตร์	การสังเกตและสำรวจเกี่ยวกับวัฒนธรรมในการปลูกเรือน
สุขศึกษา	การพัฒนากล้ามเนื้อเล็กในการจดบันทึกและวาดภาพประกอบเกี่ยวกับวัฒนธรรมในการปลูกเรือน
การงานอาชีพ	การจัดเตรียมและดูแลรักษาวัสดุและอุปกรณ์

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูซักถามนักเรียนถึงคำว่าวัฒนธรรมว่ามีความหมายอย่างไร ครูสนทนากับนักเรียนที่มีประสบการณ์โดยการให้อธิบายความหมายว่าเป็นสิ่งที่ทำความเจริญงอกงามให้แก่หมู่คณะ เช่น การปลูกเรือนที่อยู่อาศัยของคนไทย เพื่อประเมินความรู้ของนักเรียน

2. ครูนำตัวอย่างภาพเรือนเครื่องผูกและเรือนเครื่องสับให้นักเรียนสังเกต ครูสุ่มสอบถามเกี่ยวกับลักษณะที่มีความแตกต่างกันของการปลูกเรือนไทยในแต่ละภาค

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

1. ครูอธิบายความหมายของวัฒนธรรมในการปลูกเรือนที่อยู่อาศัยของคนไทย ว่ามีการสืบทอดรูปแบบการปลูกสร้างมาอย่างยาวนาน จนมีรูปแบบและเอกลักษณ์เฉพาะไปตามแต่ละภูมิภาค

2. แบ่งนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม ร่วมกันศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับวัฒนธรรมในการปลูกเรือน จัดทำเป็นรายงานกลุ่ม จดบันทึกและวาดภาพประกอบตามหัวข้อดังนี้

- ❁ เรือนเครื่องผูก (กลุ่มที่ 1)
- ❁ เรือนเครื่องสับ (กลุ่มที่ 2)

3. ส่งตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาบรรยายผลการศึกษาร่วมกัน ตามหัวข้อที่ได้รับมอบหมายถึงคุณสมบัติและลักษณะความแตกต่างของเรือนเครื่องผูกและเรือนเครื่องสับ โดยครูสนทนากับนักเรียนเพิ่มเติมเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการทำรายงานครั้งนี้

4. ครูสุ่มสอบถามนักเรียนถึงวัฒนธรรมในการปลูกเรือนซึ่งมีเอกลักษณ์และความแตกต่างกันในแต่ละภูมิภาคโดยให้ออกมาอธิบายหน้าชั้นเรียน ครูอธิบายเสริมให้นักเรียนเห็นวิธีการสร้างเรือนที่ใช้วิธีการผูกและวิธีการสับในการปลูกเรือนลักษณะต่าง ๆ

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปเรื่อง วัฒนธรรมในการปลูกเรือน ซึ่งมีการสืบทอดรูปแบบการปลูกสร้างมาอย่างยาวนาน จนมีรูปแบบและเอกลักษณ์เฉพาะไปตามแต่ละภูมิภาค ได้แก่ เรือนไทยภาคกลาง เรือนไทยภาคเหนือหรือเรือนล้านนา เรือนไทยภาคอีสาน และเรือนไทยภาคใต้ รวมทั้งเรือนมุสลิม โดยครูคอยให้ความรู้เสริมในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจหรือสรุปไม่ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้

2. ครูอธิบายถึงเอกลักษณ์ของเรือนไทยซึ่งเป็นเรือนยกพื้นสูง ตัวเรือนใช้เป็นที่อยู่อาศัย มีหลังคาที่สอบแหลมใช้ในการระบายอากาศร้อน กันแดด กันฝน ซึ่งแต่ละท้องถิ่นก็จะมีลักษณะแตกต่างกันไปตามภูมิภาค

ขั้นที่ 4 ฝึกฝนนักเรียน

1. ให้นักเรียนปฏิบัติการสำรวจเรือนที่อยู่อาศัยในท้องถิ่นของตนเอง แล้วนำเสนอผลการสำรวจให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง โดยครูสนทนาเสริมถึงลักษณะเรือนไทยที่สำรวจ ในด้านวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ วิธีการปลูกเรือน และแหล่งที่ค้นพบ

2. ให้นักเรียนปฏิบัติ กิจกรรม จำแนกชนิดของเรือนไทย แล้วนำเสนอการบรรยายข้อมูลให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง

ขั้นที่ 5 การนำไปใช้

นักเรียนนำความรู้เรื่อง วัฒนธรรมในการปลูกเรือน มาประยุกต์ใช้กับตนเอง โดยนำความรู้ที่ได้ศึกษามาใช้เมื่อมีโอกาสเดินทางไปท่องเที่ยวภาคต่าง ๆ ของไทย แล้วนำความรู้มาอธิบายให้บุคคลที่ร่วมเดินทางไปด้วยรับฟังเกี่ยวกับเรือนไทยในภาคนั้น ๆ

8. กิจกรรมเสนอแนะ

1. กิจกรรมสำหรับกลุ่มสนใจพิเศษ

นักเรียนศึกษาค้นคว้าเรือนไทยภาคต่าง ๆ ที่สนใจ หรือจากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ จัดทำเป็นรายงานแล้วนำเสนอผลงานให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง

2. กิจกรรมสำหรับฝึกทักษะเพิ่มเติม

– นักเรียนศึกษาค้นคว้าวัฒนธรรมในการปลูกเรือนแล้วจำแนกประเภทเรือนเครื่องผูกและเรือนเครื่องสับ จัดบันทึกวาดภาพประกอบ นำเสนอผลงานให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง

– สังเกต จำแนก และเปรียบเทียบระหว่างเรือนเครื่องผูกและเรือนเครื่องสับในท้องถิ่นของนักเรียนกับท้องถิ่นอื่น ว่ามีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร



9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

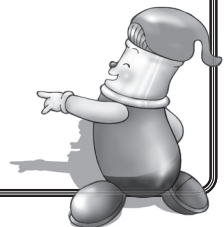
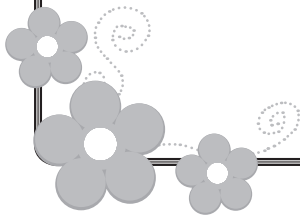
1. ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
2. ห้องสมุด
3. แหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ ด้านวัฒนธรรม
4. ภาพเรือนเครื่องผูกและเรือนเครื่องสับภาคต่าง ๆ ของไทย
5. ใบกิจกรรม
6. สื่อการเรียนรู้ ศิลปะ สมบูรณ์แบบ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
7. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
8. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด



10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางในการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางในการแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ (ผู้สอน)



แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 18

วัฒนธรรมในการกิน

สาระที่ 1 ทักษะศิลป์
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 งานศิลป์กับวัฒนธรรม

เวลา 2 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

คนไทยมีวัฒนธรรมในการกินอาหารที่พิถีพิถัน มีการตกแต่งสำหรับอาหารอย่างสวยงามซึ่งล้วนมีความเกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์

2. ตัวชี้วัดชั้นปี

บรรยายเกี่ยวกับงานทัศนศิลป์ที่มาจากวัฒนธรรมต่าง ๆ (ศ 1.2 ป. 4/2)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บรรยายวัฒนธรรมในการกินของไทยได้ (K)
2. ตระหนักและเห็นความสำคัญของวัฒนธรรมในการกินของไทย (A)
3. จำแนกและระบุวัฒนธรรมในการกินของไทยได้ (P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. สังเกตจากการถามและการแสดงความคิดเห็น 2. จากการตรวจการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประจำหน่วย 3. จากการตรวจใบกิจกรรม	1. สังเกตจากการมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนเกี่ยวกับวัฒนธรรมในการกิน 2. สังเกตจากการปฏิบัติกิจกรรมอย่างมีความสุข 3. สังเกตจากความซื่อสัตย์ในการปฏิบัติกิจกรรม 4. สังเกตจากความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	1. สังเกตจากการบรรยาย จำแนก และระบุเกี่ยวกับวัฒนธรรมในการกิน 2. สังเกตจากการใช้วัสดุ อุปกรณ์อย่างถูกต้องและประหยัด 3. สังเกตจากการใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการปฏิบัติกิจกรรม 4. สังเกตจากความตั้งใจและการปฏิบัติตามขั้นตอน 5. สังเกตจากการนำไปใช้ในชีวิตรประจำวัน



5. สารการเรียนรู้

- งานทัศนศิลป์จากวัฒนธรรมต่าง ๆ

6. แนวทางบูรณาการ

ภาษาไทย	การอ่าน การเขียน การสรุป การบันทึกข้อมูล การอภิปราย และการบรรยาย
สังคมศึกษา	การปฏิบัติกิจกรรมตามหน้าที่ของตนเองและการปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่ม
คณิตศาสตร์	การจำแนกและเปรียบเทียบเกี่ยวกับวัฒนธรรมในการกิน
วิทยาศาสตร์	การสังเกตและสำรวจเกี่ยวกับวัฒนธรรมในการกิน
สุขศึกษา	การพัฒนากล้ามเนื้อเล็กในการจดบันทึกและวาดภาพประกอบเกี่ยวกับวัฒนธรรมในการกิน
การงานอาชีพ	การจัดเตรียมและดูแลรักษาวัสดุและอุปกรณ์

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูสอบถามนักเรียนว่ามีใครเคยกินข้าวโดยการใช้อุปกรณ์ด้วยมือบ้าง และมีใครรู้จักน้ำพริกบ้าง ครูสนทนาถึงวิธีการกินและอาหารไทยที่เป็นเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมไทย เพื่อประเมินความรู้ของนักเรียน
2. ครูนำตัวอย่างภาพที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมในการกินของไทย เช่น อาหารที่ตกแต่งอย่างสวยงามด้วยการแกะสลักผักและผลไม้ เป็นต้น ให้นักเรียนสังเกต ครูสุ่มสอบถามนักเรียนว่าภาพที่นำมาให้ดูมีความเกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์อย่างไร

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

1. ครูอธิบายความหมายของวัฒนธรรมในการกินอาหารของไทยว่าเป็นการกินอาหารที่พิถีพิถัน มีการตกแต่งสำหรับอาหารด้วยผักและผลไม้ที่แกะสลักเป็นรูปต่าง ๆ จัดวางบนภาชนะเครื่องเคลือบดินเผาที่มีการเขียนลวดลายอย่างงดงาม
2. นักเรียนศึกษาค้นคว้างานทัศนศิลป์เกี่ยวข้องกับการกินอาหารของคนไทยอย่างไรบ้าง จดบันทึกและวาดภาพประกอบ จัดทำเป็นรายงานกลุ่ม
3. ครูสุ่มนักเรียนออกมาบรรยายผลการศึกษาร่วมกัน ถึงความสำคัญของวัฒนธรรมในการกินอาหารของคนไทย โดยครูสนทนากับนักเรียนเพิ่มเติมเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการทำรายงานครั้งนี้

4. ครูสุ่มสอบถามนักเรียนถึงวัฒนธรรมในการกินของคนไทยว่ามีเอกลักษณ์ที่โดดเด่นอย่างไร ให้ออกมาอธิบายหน้าชั้นเรียน ครูอธิบายเสริมให้นักเรียนเห็นวิธีการสร้างสรรค์ด้วยการแกะสลักผักและผลไม้ การจัดประดับตกแต่งอาหารที่สวยงามในลักษณะต่าง ๆ

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปเรื่อง *วัฒนธรรมในการกิน* ซึ่งมีการสืบทอดมาอย่างยาวนาน มีความพิถีพิถัน มีการตกแต่งสำหรับอาหารอย่างสวยงาม และนำภาชนะเครื่องเคลือบดินเผาที่มีการเขียนลวดลายอย่างงดงามมาใส่อาหาร นอกจากนี้ยังมีการตกแต่งสำหรับอาหารด้วยผักและผลไม้ที่แกะสลักเป็นรูปต่าง ๆ โดยครูคอยให้ความรู้เสริมในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจหรือสรุปไม่ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้

2. ครูอธิบายถึงเอกลักษณ์ของอาหารไทยเพิ่มเติมว่าเป็นอาหารที่มีรสชาติจัดจ้าน เข้มข้น มีความประณีต และสวยงาม ซึ่งมีความโดดเด่นแสดงถึงวัฒนธรรมไทย

ขั้นที่ 4 ฝึกฝนนักเรียน

1. ให้นักเรียนสำรวจเกี่ยวกับวัฒนธรรมในการกินของคนไทยในห้องถิ่นของตนเองว่าเกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์หรือไม่ อย่างไร แล้วนำเสนอผลการสำรวจให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง โดยครูสนทนาเสริมถึงวัฒนธรรมในการกินที่สำรวจ ในด้านวัสดุ อุปกรณ์ วิธีการสร้างสรรค์ตกแต่ง

2. ให้นักเรียนปฏิบัติ *กิจกรรม งานทัศนศิลป์กับวัฒนธรรมการกิน* แล้วนำเสนอการอภิปรายแสดงความคิดเห็นข้อมูลให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง

ขั้นที่ 5 การนำไปใช้

นักเรียนนำความรู้เรื่อง *วัฒนธรรมในการกิน* มาประยุกต์ใช้กับตนเอง โดยการนำวิธีการตกแต่งผักและผลไม้ มาใช้ในการจัดอาหารเมื่อมีงานเลี้ยงต่าง ๆ ตามโอกาสและความเหมาะสม

8. กิจกรรมเสนอแนะ

1. กิจกรรมสำหรับกลุ่มสนใจพิเศษ

นักเรียนศึกษาค้นคว้าศิลปะการตกแต่งอาหารภายในห้องถิ่นที่สนใจ หรือจากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ จัดทำเป็นรายงานแล้วนำเสนอผลงานให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง

2. กิจกรรมสำหรับฝึกทักษะเพิ่มเติม

– นักเรียนศึกษาค้นคว้าวัฒนธรรมในการกินในภูมิภาคต่าง ๆ แล้วจำแนกลักษณะความแตกต่างในด้านต่าง ๆ จดบันทึกและวาดภาพประกอบ นำเสนอผลงานให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง

– สังเกต จำแนก และเปรียบเทียบระหว่างวัฒนธรรมในการกินในห้องถิ่นของนักเรียนกับห้องถิ่นอื่น ๆ ว่ามีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
2. ห้องสมุด



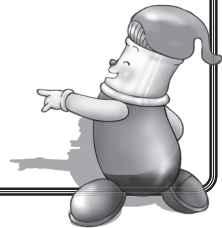
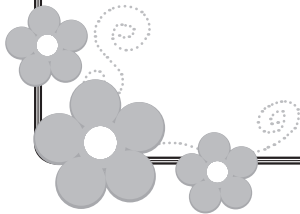
3. แหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ ด้านวัฒนธรรม
4. ภาพที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมในการกินของไทย เช่น อาหารที่ตกแต่งอย่างสวยงามด้วยการแกะสลักผักและผลไม้ เป็นต้น
5. ใบกิจกรรม
6. สื่อการเรียนรู้ ศิลปะ สมบูรณ์แบบ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
7. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
8. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด



10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางในการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางในการแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ (ผู้สอน)



แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 19

วัฒนธรรมในการแต่งกาย

สาระที่ 1 ทศศิลป์

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 งานศิลป์กับวัฒนธรรม

เวลา 2 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

คนไทยในภูมิภาคต่าง ๆ มีวัฒนธรรมในการแต่งกายที่แตกต่างกัน ตามสภาพภูมิประเทศ ภูมิอากาศ วัฒนธรรมประจำท้องถิ่น และวิถีการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกัน ซึ่งล้วนมีความเกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์

2. ตัวชี้วัดชั้นปี

บรรยายเกี่ยวกับงานทัศนศิลป์ที่มาจากวัฒนธรรมต่าง ๆ (ศ 1.2 ป. 4/2)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บรรยายวัฒนธรรมในการแต่งกายของคนไทยได้ (K)
2. ตระหนักและเห็นความสำคัญของวัฒนธรรมในการแต่งกายของคนไทย (A)
3. จำแนกและระบุวัฒนธรรมในการแต่งกายของคนไทยได้ (P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. สังเกตจากการถามและการแสดงความคิดเห็น 2. จากการตรวจการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประจำหน่วย 3. จากการตรวจใบกิจกรรม 4. จากการตรวจแบบทดสอบหลังเรียน	1. สังเกตจากการมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนเกี่ยวกับวัฒนธรรมในการแต่งกาย 2. สังเกตจากการปฏิบัติกิจกรรมอย่างมีความสุข 3. สังเกตจากความซื่อสัตย์ในการปฏิบัติกิจกรรม 4. สังเกตจากความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	1. สังเกตจากการบรรยาย จำแนกและระบุเกี่ยวกับวัฒนธรรมในการแต่งกาย 2. สังเกตจากการใช้วัสดุ อุปกรณ์อย่างถูกต้องและประหยัด 3. สังเกตจากการใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการปฏิบัติกิจกรรม 4. สังเกตจากความตั้งใจและการปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอน



ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
	5. ประเมินพฤติกรรมตามแบบการประเมินผลด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม	5. สังเกตจากการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน 6. ประเมินพฤติกรรมตามแบบการประเมินผลด้านทักษะ/กระบวนการ 7. ประเมินพฤติกรรมตามแบบประเมินผล เรื่อง งานศิลปะกับวัฒนธรรม

5. สารการเรียนรู้

- งานทัศนศิลป์จากวัฒนธรรมต่าง ๆ

6. แนวทางบูรณาการ

ภาษาไทย	การอ่าน การเขียน การสรุป การบันทึกข้อมูล การอภิปราย และการบรรยาย
สังคมศึกษา	การปฏิบัติกิจกรรมตามหน้าที่ของตนเองและการปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่ม
คณิตศาสตร์	การจำแนกและเปรียบเทียบเกี่ยวกับวัฒนธรรมในการแต่งกาย
วิทยาศาสตร์	การสังเกตและสำรวจเกี่ยวกับวัฒนธรรมในการแต่งกาย
สุขศึกษา	การพัฒนากล้ามเนื้อเล็กในการจดบันทึกและวาดภาพประกอบเกี่ยวกับวัฒนธรรมในการแต่งกาย
การงานอาชีพ	การจัดเตรียมและดูแลรักษาวัสดุและอุปกรณ์

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูสอบถามนักเรียนถึงชุดประจำชาติของประเทศไทยว่ามีลักษณะเป็นอย่างไร ครูยกตัวอย่างเพื่อประเมินความรู้ของนักเรียน
2. ครูนำตัวอย่างภาพที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมในการแต่งกายของคนไทยในภาคต่าง ๆ ให้นักเรียนสังเกตและจำแนก ครูสุ่มสอบถามเกี่ยวกับลักษณะความแตกต่างกันของเครื่องแต่งกายในแต่ละภาค

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

1. ครูอธิบายความหมายของวัฒนธรรมในการแต่งกายของคนไทย ว่ามีความแตกต่างกันในภูมิภาคต่าง ๆ ซึ่งเกิดจากสภาพภูมิประเทศ ภูมิอากาศ วัฒนธรรมประจำท้องถิ่น และวิถีการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกัน
2. แบ่งนักเรียนเป็น 4 กลุ่ม ร่วมกันศึกษาค้นคว้าวัฒนธรรมในการแต่งกาย จัดทำเป็นรายงานกลุ่ม จดบันทึกและวาดภาพประกอบตามหัวข้อดังนี้

- ❁ การแต่งกายของคนไทยภาคเหนือ (กลุ่มที่ 1)
- ❁ การแต่งกายของคนไทยภาคกลาง (กลุ่มที่ 2)
- ❁ การแต่งกายของคนไทยภาคอีสาน (กลุ่มที่ 3)
- ❁ การแต่งกายของคนไทยภาคใต้ (กลุ่มที่ 4)

3. ส่งตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาบรรยายผลการศึกษาร่วมกัน ตามหัวข้อที่ได้รับมอบหมายถึงความงามและลักษณะความแตกต่างกันของการแต่งกายในแต่ละภาค โดยครูสนทนากับนักเรียนเพิ่มเติมถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการทำรายงานครั้งนี้

4. ครูสุ่มสอบถามนักเรียนถึงวัฒนธรรมในการแต่งกายที่มีเอกลักษณ์และความแตกต่างกันในแต่ละภูมิภาคโดยให้ออกมาอธิบายหน้าชั้นเรียน ครูอธิบายเสริมให้เห็นถึงวิวัฒนาการในการแต่งกายของคนไทย

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปเรื่อง วัฒนธรรมในการแต่งกาย ที่มีความแตกต่างกันในภูมิภาคต่าง ๆ ซึ่งเกิดจากสภาพภูมิประเทศ ภูมิอากาศ วัฒนธรรมประจำท้องถิ่น และวิถีการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกัน โดยครูคอยให้ความรู้เสริมในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจหรือสรุปไม่ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้

2. ครูอธิบายเพิ่มเติมถึงเอกลักษณ์ของการแต่งกายของไทยที่มีวิวัฒนาการมาตั้งแต่สมัยสุโขทัยเรื่อยมาจนถึงปัจจุบันคนไทยก็ยังรักในวัฒนธรรมการแต่งกายของไทยแบบดั้งเดิมอยู่ ซึ่งปัจจุบันมีการรณรงค์ให้ใส่ผ้าไทยหรือชุดไทยในชีวิตประจำวันหรือในโอกาสสำคัญ ๆ

ขั้นที่ 4 ฝึกฝนนักเรียน

1. ให้นักเรียนปฏิบัติ กิจกรรม ศึกษาค้นคว้างานทัศนศิลป์ที่มาจากวัฒนธรรมการแต่งกาย แล้วนำเสนอการบรรยายข้อมูลให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง

2. ให้นักเรียนปฏิบัติ กิจกรรม จำแนกงานทัศนศิลป์ที่มาจากวัฒนธรรมต่าง ๆ แล้วอธิบายวัฒนธรรมประเภทต่าง ๆ ให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง

ขั้นที่ 5 การนำไปใช้

นักเรียนนำความรู้เรื่อง วัฒนธรรมในการแต่งกาย มาประยุกต์ใช้กับตนเอง โดยแต่งกายด้วยชุดไทยในโอกาสต่าง ๆ ตามความเหมาะสม

8. กิจกรรมเสนอแนะ

1. กิจกรรมสำหรับกลุ่มสนใจพิเศษ

นักเรียนศึกษาค้นคว้าชุดแต่งกายของไทยภายในท้องถิ่นที่สนใจ หรือจากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ จัดทำเป็นรายงานแล้วนำเสนอผลงานให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง

2. กิจกรรมสำหรับฝึกทักษะเพิ่มเติม

– นักเรียนศึกษาค้นคว้าวัฒนธรรมในการแต่งกายตามภูมิภาคต่าง ๆ จัดบันทึกและวาดภาพประกอบ นำเสนอผลงานให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง



– สังเกต จำแนก และเปรียบเทียบระหว่างวัฒนธรรมการแต่งกายในห้องถิ่นของนักเรียนกับห้องถิ่นอื่น ๆ ว่ามีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร



9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

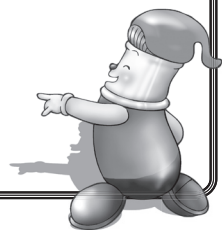
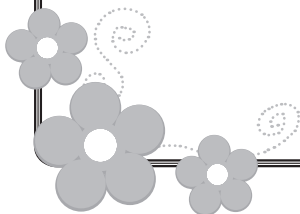
1. ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
2. ห้องสมุด
3. แหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ ด้านวัฒนธรรม
4. ภาพที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมในการแต่งกายของไทยในภาคต่าง ๆ
5. ใบกิจกรรม
6. สื่อการเรียนรู้ ศิลปะ สมบูรณ์แบบ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
7. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
8. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด



10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

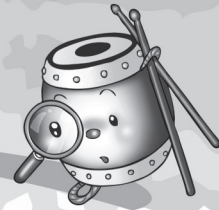
1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางในการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางในการแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ (ผู้สอน)





เครื่องดนตรี



เวลา 6 ชั่วโมง



ฝึกปฏิบัติเล่นเป่าหมายการเรียนรู้อย่างสนุกสนาน

ความรู้

- ประเภทของเครื่องดนตรี
- เสียงของเครื่องดนตรี
- การใช้และการดูแลรักษาเครื่องดนตรีเบื้องต้น

ทักษะ/กระบวนการ

- การจำแนก
- การศึกษาค้นคว้า
- การปฏิบัติกิจกรรม
- การอภิปราย
- การอธิบาย
- การใช้และการดูแลรักษาเครื่องดนตรี
- การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

เครื่องดนตรี

ภาระงาน/ชิ้นงาน

- การทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
- การศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับประเภทของเครื่องดนตรีไทยและสากล และวิธีการใช้และการดูแลรักษาเครื่องดนตรี
- การจำแนกประเภทของเครื่องดนตรีไทยและเครื่องดนตรีสากล
- การจำแนกลักษณะเสียงของเครื่องดนตรีไทยและเครื่องดนตรีสากล
- การอธิบายวิธีการใช้และวิธีการดูแลรักษาเครื่องดนตรีไทยและเครื่องดนตรีสากล
- การใช้และการดูแลรักษาเครื่องดนตรีไทยและเครื่องดนตรีสากล
- ใบกิจกรรม
- การทำโครงงาน

คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม

- มีเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติกิจกรรมดนตรี
- เห็นความสำคัญและประโยชน์ของเครื่องดนตรีและการดูแลรักษาเครื่องดนตรีที่ถูกต้องและปลอดภัย
- มีระเบียบและวินัยในตนเอง
- ปฏิบัติตนอย่างมีมารยาทในการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น



ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เครื่องดนตรี

ขั้นที่ 1 ผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน

ตัวชี้วัดชั้นปี

1. จำแนกประเภทของเครื่องดนตรีที่ใช้ในเพลงที่ฟัง (ศ 2.1 ป. 4/2)
2. ใช้และเก็บเครื่องดนตรีอย่างถูกต้องและปลอดภัย (ศ 2.1 ป. 4/6)

ความเข้าใจที่คงทนของนักเรียน

นักเรียนจะเข้าใจว่า...

1. เครื่องดนตรีที่เราได้ฟังในบทเพลงมีทั้งเครื่องดนตรีไทยและเครื่องดนตรีสากล
2. เครื่องดนตรีแต่ละชนิดหรือแต่ละประเภทมีลักษณะของเสียงที่แตกต่างกันออกไปตามลักษณะเฉพาะของเครื่องนั้น ๆ
3. เครื่องดนตรีแต่ละชนิดหรือแต่ละประเภทมีวิธีการใช้และการดูแลรักษาตามลักษณะเฉพาะของเครื่องนั้น ๆ
4. การใช้และการดูแลรักษาเครื่องดนตรีอย่างถูกต้องและปลอดภัยจะช่วยยืดอายุการใช้งานของเครื่องดนตรีได้ยาวนานขึ้น

คำถามสำคัญที่ทำให้เกิดความเข้าใจที่คงทน

1. เครื่องดนตรีไทยมีกี่ประเภท อะไรบ้าง
2. เครื่องดนตรีสากลมีกี่ประเภท อะไรบ้าง
3. เสียงของเครื่องดนตรีแต่ละประเภทมีลักษณะอย่างไร
4. เสียงของเครื่องดนตรีมีความแตกต่างกันเพราะอะไร
5. เครื่องดนตรีแต่ละประเภทมีวิธีการใช้และการดูแลรักษาอย่างไร

ความรู้ของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะรู้ว่า...

1. คำสำคัญที่ควรรู้ ได้แก่ คันทัก กลองเสียง กลไก อารมณ์ หย่อนยาน ไม้ก๊อก และวาสนิน
2. เครื่องดนตรีไทยแบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ เครื่องดีด เครื่องสี เครื่องตี และเครื่องเป่า ส่วนเครื่องดนตรีสากลแบ่งออกเป็น 5 ประเภท คือ เครื่องสาย เครื่องลมไม้ เครื่องลมทองเหลือง เครื่องตีหรือเครื่องกระทบ และเครื่องลิ่มนิ้วหรือคีย์บอร์ด
3. เสียงของเครื่องดนตรีแต่ละชนิดมีลักษณะของเสียงที่แตกต่างกัน เพราะเครื่องดนตรีแต่ละชนิดจะมีรูปร่าง ลักษณะ ส่วนประกอบ และกลไกในการเกิดเสียงที่แตกต่างกัน

ทักษะ/ความสามารถของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน

นักเรียนจะสามารถ...

1. จำแนกประเภทของเครื่องดนตรีไทยและเครื่องดนตรีสากลถูกต้อง
2. จำแนกลักษณะเสียงของเครื่องดนตรีไทยและเครื่องดนตรีสากลถูกต้อง
3. อธิบายวิธีการใช้และการดูแลรักษาเครื่องดนตรีได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย
4. ใช้และดูแลรักษาเครื่องดนตรีได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย

4. การใช้และการดูแลรักษาเครื่องดนตรีตามหลักวิธีได้อย่างถูกต้องจะช่วยให้เกิดความปลอดภัยแก่ตนเองและช่วยยืดอายุการใช้งานของเครื่องดนตรีได้นานยิ่งขึ้น	
ขั้นที่ 2 ภาระงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง	
1. ภาระงานที่นักเรียนต้องปฏิบัติ	
- ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับประเภทของเครื่องดนตรีไทยและเครื่องดนตรีสากล รวมทั้งศึกษาวิธีการใช้และการดูแลรักษาเครื่องดนตรี - จำแนกประเภทของเครื่องดนตรีไทยและเครื่องดนตรีสากล - จำแนกลักษณะเสียงของเครื่องดนตรีไทยและเครื่องดนตรีสากล - อธิบายวิธีการใช้และวิธีการดูแลรักษาเครื่องดนตรีไทยและเครื่องดนตรีสากล - ใช้และดูแลรักษาเครื่องดนตรีไทยและเครื่องดนตรีสากล	
2. วิธีการและเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้	
วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ - การทดสอบ - การสนทนาซักถามโดยครู - การแสดงความคิดเห็น การอภิปราย - การฝึกปฏิบัติระหว่างเรียน - การประเมินด้านความรู้ - การประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม - การประเมินด้านทักษะ/กระบวนการ	เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ - แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน - ใบกิจกรรม - แบบประเมินด้านความรู้ - แบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม - แบบประเมินด้านทักษะ/กระบวนการ
3. สิ่งที่ต้องประเมิน	
- ความสามารถในการจำแนกประเภทของเครื่องดนตรีไทยและเครื่องดนตรีสากลได้ - ความสามารถในการจำแนกลักษณะเสียงของเครื่องดนตรีไทยและเครื่องดนตรีสากล - ความสามารถในการจำแนกประเภทและลักษณะเสียงของเครื่องดนตรีที่ใช้ในเพลงที่ฟังได้ - ความสามารถในการอธิบายวิธีการใช้และวิธีการดูแลรักษาเครื่องดนตรีไทยและเครื่องดนตรีสากล - ความสามารถในการใช้และการดูแลรักษาเครื่องดนตรีไทยและเครื่องดนตรีสากลได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย - พฤติกรรมการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นด้วยความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบ	
ขั้นที่ 3 แผนการจัดการเรียนรู้	
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 20 ประเภทของเครื่องดนตรี	2 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 21 เสียงของเครื่องดนตรี	1 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 22 การใช้และการดูแลรักษาเครื่องดนตรีเบื้องต้น	3 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 20

ประเภทของเครื่องดนตรี

สาระที่ 2 ดนตรี

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เครื่องดนตรี

เวลา 2 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

เครื่องดนตรีที่เราได้ฟังในบทเพลงมีทั้งเครื่องดนตรีไทยและเครื่องดนตรีสากล เครื่องดนตรีไทยแบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ เครื่องดีด เครื่องสี เครื่องตี และเครื่องเป่า ส่วนเครื่องดนตรีสากลแบ่งออกเป็น 5 ประเภท คือ เครื่องสาย เครื่องลมไม้ เครื่องลมทองเหลือง เครื่องตีหรือเครื่องกระทบ และเครื่องลิ่มนิ้วหรือคีย์บอร์ด

2. ตัวชี้วัดขั้นปี

จำแนกประเภทของเครื่องดนตรีที่ใช้ในเพลงที่ฟัง (ศ 2.1 ป. 4/2)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกประเภทของเครื่องดนตรีที่ใช้ในเพลงที่ฟังได้ (K)
2. จำแนกประเภทของเครื่องดนตรีที่ใช้ในเพลงที่ฟังได้ (K)
3. ปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นด้วยความซื่อสัตย์และมีความรับผิดชอบ (A)
4. มีทักษะในการฟังเพื่อจำแนกประเภทของเครื่องดนตรีที่ใช้ในเพลงที่ฟัง (P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. สังเกตจากการถามและการแสดงความคิดเห็น 2. จากการตรวจการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประจำหน่วย 3. จากการตรวจแบบทดสอบก่อนเรียน 4. จากการตรวจใบกิจกรรม	1. สังเกตจากความสนใจกระตือรือร้นในการปฏิบัติกิจกรรมอย่างมีความสุข 2. สังเกตจากความรับผิดชอบและความมีระเบียบขณะปฏิบัติกิจกรรม	1. สังเกตจากพฤติกรรมขณะปฏิบัติกิจกรรมรายบุคคลและปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม 2. สังเกตจากการปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างคล่องแคล่ว 3. สังเกตจากความตั้งใจและการปฏิบัติตามขั้นตอน

5. สารการเรียนรู้

- ประเภทของเครื่องดนตรี

6. แนวทางบูรณาการ

ภาษาไทย	การอ่าน การอภิปราย และการนำเสนอการปฏิบัติกิจกรรม
สังคมศึกษา	การปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่ม การสร้างมนุษยสัมพันธ์ และการศึกษาประวัติเครื่องดนตรี
คณิตศาสตร์	การจำแนก การเปรียบเทียบ และการจับคู่
วิทยาศาสตร์	การสังเกต
สุขศึกษา	การพัฒนาทักษะการฟังและการพัฒนากล้ามเนื้อมือ จากการวาดภาพเครื่องดนตรี

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนเพื่อประเมินความรู้
2. ครูสนทนาซักถามนักเรียนว่า เครื่องดนตรีไทยและเครื่องดนตรีสากลแบ่งออกเป็นกี่ประเภท โดยให้ครูถามนักเรียนว่า รู้จักเครื่องดนตรีชนิดใดบ้าง เพื่อประเมินความรู้ก่อนเรียน

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

1. ครูนำเครื่องดนตรีมาให้ให้นักเรียนดู หรือพานักเรียนไปดูเครื่องดนตรีในห้องดนตรี และถามนักเรียนเกี่ยวกับชื่อเครื่องดนตรีและประเภทของเครื่องดนตรี
2. ครูนำเสนอเนื้อหาเรื่อง *ประเภทของเครื่องดนตรี* เกี่ยวกับประเภทของเครื่องดนตรีไทยและประเภทของเครื่องดนตรีสากลให้นักเรียนทราบ และให้นักเรียนดูภาพเครื่องดนตรีแต่ละชนิดในหนังสือเรียนประกอบ ในระหว่างที่ครูอธิบายประเภทของเครื่องดนตรีพยายามให้นักเรียนร่วมกันยกตัวอย่างชื่อเครื่องดนตรีแต่ละประเภทตามความรู้ความเข้าใจไปด้วย เพื่อสร้างความสนใจให้นักเรียน
3. ครูนำภาพเครื่องดนตรีไทยและเครื่องดนตรีสากลมาให้ให้นักเรียนดูทีละชนิด แล้วให้นักเรียนร่วมกันหรือเลือกกลุ่มตัวแทนบอกชื่อเครื่องดนตรีและบอกว่าอยู่ในประเภทใด โดยครูคอยอธิบายเพิ่มเติม

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

ให้นักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง *ประเภทของเครื่องดนตรี* โดยครูคอยให้ความรู้เสริมในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจหรือสรุปไม่ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้

ขั้นที่ 4 ฝึกฝนนักเรียน

1. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม และมอบหมายให้ศึกษาข้อมูลดังนี้

กลุ่มที่ 1 ศึกษาข้อมูลเรื่องเครื่องตี	กลุ่มที่ 3 ศึกษาข้อมูลเรื่องเครื่องตี
กลุ่มที่ 2 ศึกษาข้อมูลเรื่องเครื่องสี	กลุ่มที่ 4 ศึกษาข้อมูลเรื่องเครื่องเป่า



2. ให้แต่ละกลุ่มอภิปราย โดยแต่ละกลุ่มหาภาพเครื่องดนตรีตามประเภทที่กลุ่มตนเองได้ศึกษา มาติดประกอบการอภิปรายด้วย

3. ให้นักเรียนปฏิบัติ กิจกรรม จำแนกประเภทของเครื่องดนตรีไทย และ กิจกรรม จำแนกประเภทของเครื่องดนตรีสากล แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ

ขั้นที่ 5 การนำไปใช้

นักเรียนสามารถนำความรู้เรื่อง ประเภทของเครื่องดนตรี ไปใช้ในการจำแนกประเภทของเครื่องดนตรีที่พบเห็นหรือได้ยินในชีวิตประจำวันของตนเองได้อย่างถูกต้อง



8. กิจกรรมเสนอแนะ

1. กิจกรรมสำหรับกลุ่มสนใจพิเศษ

ศึกษาประวัติความเป็นมาของเครื่องดนตรีที่สนใจจากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ หรือหัดเล่นเครื่องดนตรีในแต่ละประเภทที่ตนเองสนใจ โดยขอคำแนะนำจากครูดนตรีหรือผู้รู้ด้านดนตรี

2. กิจกรรมสำหรับฝึกทักษะเพิ่มเติม

นักเรียนจับคู่กับเพื่อนแล้วฝึกจำแนกประเภทของเครื่องดนตรีไทยและเครื่องดนตรีสากล โดยใช้ภาพเครื่องดนตรีหลาย ๆ ภาพ แล้วให้เพื่อนชูภาพขึ้นแต่ละภาพและให้อีกคนทายและบันทึกว่าทายถูกกี่ข้อแล้วสลับกันทาย ฝึกฝนบ่อย ๆ จนทายถูกทุกข้อและเร็วขึ้น



9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. เครื่องดนตรีไทยและเครื่องดนตรีสากลแต่ละประเภท
2. ภาพเครื่องดนตรีไทยและสากลแต่ละประเภท
3. ใบกิจกรรม
4. ห้องสมุด
5. สื่อการเรียนรู้ ศิลปะ สมบูรณ์แบบ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
6. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
7. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด



10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางในการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางในการแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ (ผู้สอน)



แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 21

เสียงของเครื่องดนตรี

สาระที่ 2 ดนตรี

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เครื่องดนตรี

เวลา 1 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

เครื่องดนตรีแต่ละชนิดหรือแต่ละประเภทมีลักษณะของเสียงที่แตกต่างกันออกไปตามลักษณะเฉพาะของเครื่องนั้น ๆ เพราะเครื่องดนตรีแต่ละชนิดหรือแต่ละประเภทจะมีรูปร่าง ลักษณะ ส่วนประกอบ และกลไกในการเกิดเสียงที่แตกต่างกัน

2. ตัวชี้วัดขั้นปี

จำแนกประเภทของเครื่องดนตรีที่ใช้ในเพลงที่ฟัง (ศ 2.1 ป. 4/2)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. จำแนกประเภทของเครื่องดนตรีที่ใช้ในเพลงที่ฟังได้ (K)
2. บอกได้ว่าเสียงเครื่องดนตรีที่ได้ยินในเพลงที่ฟังเป็นเสียงของเครื่องดนตรีชนิดใด (K)
3. ปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นด้วยความซื่อสัตย์และมีความรับผิดชอบ (A)
4. มีทักษะในการฟังเพื่อจำแนกและเปรียบเทียบลักษณะของเสียงดนตรีที่ได้ยินในเพลงที่ฟัง (P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. สังเกตจากการถามและการแสดงความคิดเห็น 2. จากการตรวจการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประจำหน่วย 3. จากการตรวจไปกิจกรรม	1. สังเกตจากความสนใจกระตือรือร้นในการปฏิบัติกิจกรรมอย่างมีความสุข 2. สังเกตจากความรับผิดชอบและความมีระเบียบขณะปฏิบัติกิจกรรม	1. สังเกตจากพฤติกรรมขณะปฏิบัติกิจกรรมรายบุคคลและปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม 2. สังเกตจากการปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างคล่องแคล่ว 3. สังเกตจากความตั้งใจและปฏิบัติตามขั้นตอน

5. สาระการเรียนรู้

- เสียงของเครื่องดนตรีแต่ละประเภท



6. แนวทางบูรณาการ

ภาษาไทย	การอ่าน การอภิปราย การบันทึกข้อมูล และการนำเสนอการปฏิบัติกิจกรรม
สังคมศึกษา	การปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่มและการสร้างมนุษยสัมพันธ์
คณิตศาสตร์	การจำแนกและการเปรียบเทียบ
วิทยาศาสตร์	การสังเกตภาพ
สุขศึกษา	การพัฒนาทักษะการฟัง

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูขอตัวแทนนักเรียนหรืออาสาสมัครออกมาเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับเสียงของเครื่องดนตรีที่เคยได้ยินและประทับใจให้ครูและเพื่อน ๆ ในชั้นฟัง

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

1. ครูนำเสนอเนื้อหาเรื่อง เสียงของเครื่องดนตรี เกี่ยวกับลักษณะเสียงดนตรีที่เกิดจากเครื่องดนตรีประเภทเครื่องดีด เครื่องสี เครื่องตี และเครื่องเป่าให้นักเรียนทราบ และยกตัวอย่างเครื่องดนตรีที่ทำให้เกิดลักษณะของเสียงต่าง ๆ ให้นักเรียนเข้าใจ

2. ครูนำเครื่องดนตรี 4 ประเภท (เครื่องดีด เครื่องสี เครื่องตี เครื่องเป่า) มาบรรเลงให้นักเรียนฟังเสียงของเครื่องดนตรีแต่ละประเภท เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของเสียง

3. ครูตั้งคำถามเพื่อประเมินความรู้ของนักเรียนว่า เครื่องดนตรีแต่ละชนิดหรือแต่ละประเภทมีลักษณะเสียงแตกต่างกันอย่างไร ให้ความรู้สึกร้อยอย่างไร ให้นักเรียนช่วยกันตอบและแสดงความคิดเห็น

4. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มศึกษาความรู้เรื่อง เสียงของเครื่องดนตรีแต่ละประเภทดังนี้

กลุ่มที่ 1 ศึกษาเรื่อง เสียงของเครื่องดีด

กลุ่มที่ 3 ศึกษาเรื่อง เสียงของเครื่องตี

กลุ่มที่ 2 ศึกษาเรื่อง เสียงของเครื่องสี

กลุ่มที่ 4 ศึกษาเรื่อง เสียงของเครื่องเป่า

แล้วให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานหน้าชั้นเรียน

5. ครูเปิดเพลงให้นักเรียนฟังทีละเพลง และให้นักเรียนช่วยกันจำแนกเสียงของเครื่องดนตรีในเพลงว่ามีเสียงของเครื่องดนตรีประเภทใดบ้าง

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

ให้นักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง เสียงของเครื่องดนตรี โดยครูคอยให้ความรู้เสริมในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจหรือสรุปไม่ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้

ขั้นที่ 4 ฝึกฝนนักเรียน

1. ให้นักเรียนฝึกฟังเสียงของเครื่องดนตรีแต่ละประเภทจนสามารถจำแนกลักษณะเสียงของเครื่องดนตรีได้ จากนั้นให้นักเรียนหลับตา แล้วครูบรรเลงหรือเปิดเสียงเครื่องดนตรีให้นักเรียนฟัง แล้วให้นักเรียนช่วยกันระบุว่าเป็นเสียงของเครื่องดนตรีชนิดใด

2. ให้นักเรียนปฏิบัติ กิจกรรม จำแนกลักษณะของเสียงเครื่องดนตรี บันทึกข้อมูล และช่วยกัน
เฉลยคำตอบ

ขั้นที่ 5 การนำไปใช้

นักเรียนสามารถนำความรู้เรื่อง เสียงของเครื่องดนตรี ไปใช้ในการจำแนกเสียงของเครื่องดนตรี
ในเพลงที่ฟังว่าเป็นเครื่องดนตรีชนิดหรือประเภทใดบ้างที่ใช้ในเพลง

8. กิจกรรมเสนอแนะ

1. กิจกรรมสำหรับกลุ่มสนใจพิเศษ

วิเคราะห์บทเพลงที่สนใจหลาย ๆ เพลงว่า เพราะเหตุใดจึงเลือกใช้เสียงจากเครื่องดนตรีชนิด
หรือประเภทนี้ในบทเพลง บันทึกข้อมูลแล้วนำมาเปรียบเทียบเพื่อหาข้อแตกต่างหรือหาข้อสรุป

2. กิจกรรมสำหรับฝึกทักษะเพิ่มเติม

ฝึกฟังเสียงของเครื่องดนตรีแต่ละชนิดหรือแต่ละประเภทแล้วเปรียบเทียบความแตกต่าง
ระหว่างเสียงของเครื่องดนตรีแต่ละชนิดหรือแต่ละประเภทว่ามีความแตกต่างกันอย่างไร และให้ความรู้สึก
อย่างไร

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. เครื่องดนตรี 4 ประเภท (เครื่องดีด เครื่องสี เครื่องตี เครื่องเป่า)
2. เพลงที่ใช้เครื่องดนตรีชนิดต่าง ๆ บรรเลงประกอบ
3. ใบกิจกรรม
4. ห้องสมุด
5. สื่อการเรียนรู้ ศิลปะ สมบูรณ์แบบ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
6. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
7. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางในการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางในการแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ (ผู้สอน)





แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 22

การใช้และการดูแลรักษาเครื่องดนตรีเบื้องต้น

สาระที่ 2 ดนตรี

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เครื่องดนตรี

เวลา 3 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

เครื่องดนตรีแต่ละชนิดหรือแต่ละประเภทมีวิธีการใช้และการดูแลรักษาตามลักษณะเฉพาะของเครื่องนั้น ๆ การใช้และการดูแลรักษาเครื่องดนตรีตามหลักวิธีได้อย่างถูกต้องจะช่วยให้เกิดความปลอดภัยแก่ตนเอง และช่วยยืดอายุการใช้งานของเครื่องดนตรีได้นานยิ่งขึ้น

2. ตัวชี้วัดขั้นปี

ใช้และเก็บเครื่องดนตรีอย่างถูกต้องและปลอดภัย (ศ 2.1 ป. 4/6)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกวิธีการใช้และการดูแลรักษาเครื่องดนตรีที่ถูกต้องและปลอดภัยได้ (K)
2. ปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นด้วยความซื่อสัตย์และมีความรับผิดชอบ (A)
3. มีทักษะในการใช้และการดูแลรักษาเครื่องดนตรีได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย (P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. สังเกตจากการถามและการแสดงความคิดเห็น 2. จากการตรวจการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประจำหน่วย 3. จากการตรวจแบบทดสอบหลังเรียน	1. สังเกตจากความสนใจกระตือรือร้นในการปฏิบัติกิจกรรมอย่างมีความสุข 2. สังเกตจากความรับผิดชอบและความมีระเบียบขณะปฏิบัติกิจกรรม	1. สังเกตจากพฤติกรรมการปฏิบัติกิจกรรมรายบุคคลและปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม 2. สังเกตจากการปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างคล่องแคล่ว 3. สังเกตจากความตั้งใจและการปฏิบัติตามขั้นตอน

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
4. จากการตรวจใบกิจกรรม	3. ประเมินพฤติกรรมตาม แบบการประเมินด้าน คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม	4. ประเมินพฤติกรรมตามแบบการ ประเมินด้านทักษะ/กระบวนการ

5. สารการเรียนรู้

- การใช้และการดูแลรักษาเครื่องดนตรี

6. แนวทางบูรณาการ

ภาษาไทย	การอ่าน การอภิปราย และการนำเสนอการปฏิบัติกิจกรรม
สังคมศึกษา	การปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่มและการสร้างมนุษยสัมพันธ์
คณิตศาสตร์	การจับคู่และการจำแนก
วิทยาศาสตร์	การสังเกตและการสืบค้นข้อมูล
สุขศึกษา	การพัฒนาทักษะการฟัง
การงานอาชีพ	การใช้และการดูแลรักษาเครื่องดนตรี

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มเล่นเกมแข่งขันกันเขียนชื่อเครื่องดนตรีไทยและเครื่องดนตรีสากลในเวลาที่ครูกำหนด กลุ่มใดเขียนได้มากกว่าเป็นฝ่ายชนะ (นับเฉพาะชื่อเครื่องดนตรีที่ไม่ซ้ำกัน)

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

1. ครูนำเครื่องดนตรีมาให้ให้นักเรียนดู หรือพานักเรียนไปดูเครื่องดนตรีในห้องดนตรี และถามนักเรียนเกี่ยวกับชื่อเครื่องดนตรีแต่ละชิ้นและวิธีการเล่น เพื่อทบทวนความจำ

2. ครูนำเสนอเนื้อหาเรื่อง การใช้และการดูแลรักษาเครื่องดนตรีเบื้องต้น เกี่ยวกับวิธีการใช้และการดูแลรักษาเครื่องดนตรีไทยและเครื่องดนตรีสากลเบื้องต้นให้นักเรียนทราบ และให้นักเรียนดูหนังสือเรียนประกอบ

3. ครูนำภาพเครื่องดนตรีมาให้ให้นักเรียนดูทีละชนิด แล้วให้นักเรียนร่วมกันหรือเลือกกลุ่มตัวแทนบอกวิธีการใช้และการดูแลรักษาเครื่องดนตรีที่อยู่ในภาพ โดยครูคอยอธิบายเพิ่มเติม

4. ให้นักเรียนทดลองใช้และดูแลรักษาเครื่องดนตรีเบื้องต้นตามที่ครูคิดว่าเหมาะสม โดยครูคอยให้คำแนะนำ

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

ให้นักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง การใช้และการดูแลรักษาเครื่องดนตรีเบื้องต้น โดยครูคอยให้ความรู้เสริมในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจหรือสรุปไม่ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้

ขั้นที่ 4 ฝึกฝนนักเรียน

1. ให้นักเรียนปฏิบัติ กิจกรรม อธิบายวิธีการใช้และการดูแลรักษาเครื่องดนตรีไทย และ กิจกรรม อธิบายวิธีการใช้และการดูแลรักษาเครื่องดนตรีสากล แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ

2. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน

3. ให้นักเรียนทำโครงการตามความสนใจ

ขั้นที่ 5 การนำไปใช้

นักเรียนสามารถนำความรู้เรื่อง การใช้และการดูแลรักษาเครื่องดนตรีเบื้องต้น ไปใช้ในการบรรเลงและดูแลรักษาเครื่องดนตรีของตนเองตามหลักปฏิบัติที่ถูกต้องและมีความปลอดภัยกับตนเอง รวมทั้งนำความรู้เกี่ยวกับการใช้และการดูแลรักษาเครื่องดนตรีในระดับเบื้องต้น ไปแนะนำให้ผู้อื่นทราบได้อย่างถูกต้อง

8. กิจกรรมเสนอแนะ

1. กิจกรรมสำหรับกลุ่มสนใจพิเศษ

ศึกษาเกี่ยวกับวิธีการใช้และการดูแลรักษาเครื่องดนตรีแต่ละชนิดเพิ่มเติมจากครูดนตรีหรือผู้รู้ด้านดนตรี แล้วปฏิบัติตามเพื่อเป็นการรักษาและถนอมเครื่องดนตรีให้มีอายุการใช้งานที่ยาวนาน

2. กิจกรรมสำหรับฝึกทักษะเพิ่มเติม

ฝึกทำความสะอาดเครื่องดนตรีแต่ละประเภทตามหลักปฏิบัติอย่างถูกวิธี หรือหลังการเล่นหรือบรรเลงเครื่องดนตรีแต่ละชนิดหรือแต่ละประเภท ให้ปฏิบัติตามวิธีการดูแลรักษาเครื่องดนตรีเบื้องต้นก่อนเป็นลำดับแรก เพื่อให้เครื่องดนตรีมีอายุการใช้งานที่นานขึ้น

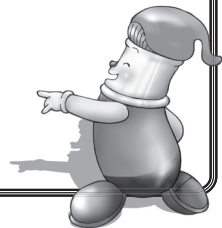
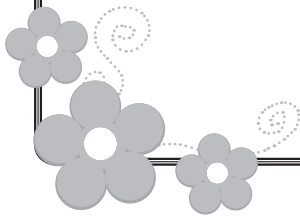
9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. เครื่องดนตรีไทยและเครื่องดนตรีสากลชนิดต่าง ๆ
2. ภาพเครื่องดนตรีไทยและเครื่องดนตรีสากลชนิดต่าง ๆ
3. ใบกิจกรรม
4. ห้องสมุด
5. สื่อการเรียนรู้ ศิลปะ สมบูรณ์แบบ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
6. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
7. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

**10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้**

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางในการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางในการแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ (ผู้สอน)





ทักษะดนตรี



เวลา 8 ชั่วโมง



ฝึกปฏิบัติจนเป็นทักษะการเรียนรู้

ความรู้

- โครงสร้างของบทเพลง
- ทำนองเพลง
- เครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรี
- การร้องเพลง
- การถ่ายทอดเรื่องราวของบทเพลง

ทักษะ/กระบวนการ

- การจำแนก
- การปฏิบัติกิจกรรม
- การอภิปราย
- การอธิบาย
- การขับร้อง
- การคิดวิเคราะห์
- การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

ทักษะดนตรี

ภาระงาน/ชิ้นงาน

- การทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
- การบอกหรือระบุประโยคเพลงง่าย ๆ จากเพลงที่สนใจ
- การจำแนกทิศทางของทำนองเพลง
- การจำแนกรูปแบบจังหวะของทำนองเพลง
- การบอกหรือระบุชื่อโน้ตและความยาวของเสียงโน้ตดนตรีไทย
- การบอกหรือระบุค่าของโน้ตสากล
- การบอกหรือระบุชื่อตัวโน้ตสากลและเครื่องหมายหยุด
- การบอกหรือระบุชื่อโน้ตที่ถูกกำกับไว้ด้วยกุญแจประจำหลัก
- การออกเสียงต่าง ๆ ตามระดับเสียง
- การขับร้องเพลงเป็นโน้ตเพลงและเนื้อเพลงที่สนใจ
- การบอกหรือระบุความหมายของเพลงที่สนใจ
- ใบกิจกรรม
- การทำโครงงาน

คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม

- มีเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติกิจกรรมดนตรี
- เห็นความสำคัญและประโยชน์ของบทเพลงและเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ทางดนตรี
- มีระเบียบวินัยในตนเอง
- ปฏิบัติตนอย่างมีมารยาทในการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น

ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 ทักษะดนตรี

ขั้นที่ 1 ผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน

ตัวชี้วัดขั้นปี

1. บอกประโยคเพลงอย่างง่าย (ศ 2.1 ป. 4/1)
2. ระบุทิศทางการเคลื่อนที่ขึ้น-ลงง่าย ๆ ของทำนอง รูปแบบจังหวะ และความเร็วของจังหวะในเพลงที่ฟัง (ศ 2.1 ป. 4/3)
3. อ่าน เขียนโน้ตดนตรีไทยและสากล (ศ 2.1 ป. 4/4)
4. ร้องเพลงโดยใช้ช่วงเสียงที่เหมาะสมกับตนเอง (ศ 2.1 ป. 4/5)
5. ระบุว่าดนตรีสามารถใช้ในการสื่อเรื่องราว (ศ 2.1 ป. 4/7)

ความเข้าใจที่คงทนของนักเรียน

นักเรียนจะเข้าใจว่า...

1. ประโยคเพลง คือ แนวทำนองสั้น ๆ ของบทเพลงมีลักษณะเป็นการแสดงแนวคิดหนึ่ง ๆ ออกมาทางดนตรี ประกอบด้วยหน่วยวลีที่นำมาประกอบกัน
2. ทำนองเพลง หมายถึง การนำเอาระดับเสียงต่าง ๆ ที่เกิดจากการขับร้องหรือบรรเลงมาเรียบเรียงให้เป็นระบบต่อเนื่องกัน โดยมีจังหวะดนตรีเป็นตัวควบคุม
3. ทิศทางของทำนองมีทั้งขึ้น-ลง-เหมือนเดิม และเรียง-กระโดด-เหมือนเดิม
4. รูปแบบจังหวะของทำนองมีทั้งรูปแบบที่สม่ำเสมอและไม่สม่ำเสมอ
5. ความช้า-เร็วของจังหวะสามารถทำให้อารมณ์และความรู้สึกของผู้ฟังหรือผู้บรรเลงเปลี่ยนแปลงได้
6. เครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรีเปรียบเสมือนเป็นภาษาภาษาหนึ่งทางดนตรีและเป็นสิ่งสำคัญในการเรียนหรือหัดเล่นดนตรี

คำถามสำคัญที่ทำให้เกิดความเข้าใจที่คงทน

1. ประโยคเพลงหมายถึงอะไร
2. ทำนองเพลงหมายถึงอะไร
3. ทำนองเพลงมีลักษณะทิศทางเป็นแบบใด
4. จังหวะของทำนองเพลงมีลักษณะรูปแบบเป็นอย่างไร
5. ความช้า-เร็วของจังหวะสามารถทำให้อารมณ์และความรู้สึกของผู้ฟังเปลี่ยนแปลงได้หรือไม่ เพราะเหตุใด
6. เครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรีไทยและสากลประกอบด้วยอะไรบ้าง และมีความสำคัญอย่างไร
7. ช่วงเสียงหมายถึงอะไร
8. เนื้อหาเรื่องราวในบทเพลงแต่ละเพลงจะถ่ายทอดเรื่องราวเกี่ยวกับเรื่องใดบ้าง



7. การร้องเพลงให้ไพเราะ ผู้ร้องจะต้องร้องโดยใช้ช่วงเสียงที่เหมาะสมกับตนเอง ซึ่งจะช่วยให้การร้องเพลงนั้นไม่เหนื่อยง่าย และเพลงที่ร้องออกมามีความไพเราะยิ่งขึ้น 8. เนื้อหาในบทเพลงสามารถทำให้เราเข้าใจบทเพลงได้ง่ายขึ้นเพราะเป็นภาษาที่เราเข้าใจอยู่แล้ว เมื่อรวมกับเสียงดนตรีและความสามารถของผู้ถ่ายทอดแล้ว ยิ่งทำให้บทเพลงมีคุณค่ายิ่งขึ้น	
ความรู้ของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะรู้ว่า... 1. คำสำคัญที่ควรรู้ ได้แก่ แนวทำนอง จังหวะตบ จังหวะขัด เส้นน้อย และห้องเพลง 2. ประโยคเพลงแต่ละประโยคจะมีความยาวแตกต่างกัน บางครั้งอาจยาว 2–3 ห้อง แต่บางครั้งอาจยาวถึง 8 ห้อง ซึ่งแบ่งออกเป็นประโยคคำถามและประโยคคำตอบ 3. ทิศทางของทำนองสามารถนำมาเรียบเรียงเป็นบทเพลงได้อย่างมากมาย 4. รูปแบบจังหวะของทำนองมีทั้งเป็นรูปแบบที่สม่ำเสมอและไม่สม่ำเสมอ เช่น จังหวะการเต้นของหัวใจ จังหวะตบ จังหวะขัด เป็นต้น 5. ความช้า-เร็วของจังหวะจัดว่าเป็นโครงสร้างที่สำคัญในการเปลี่ยนแปลงอารมณ์เพลง 6. ถ้าเราอ่านหรือเขียนภาษาทางดนตรีได้ถูกต้อง และคล่องแคล่ว ก็จะสามารถเรียนหรือเล่นดนตรีได้เร็วและง่ายขึ้นตามไปด้วย 7. ช่วงเสียงของแต่ละคนจะแตกต่างกัน การร้องเพลงให้ไพเราะนั้น ผู้ร้องจะต้องรู้ว่าตนเองมีช่วงเสียงอยู่ที่ระดับต่ำสุดและสูงสุดระหว่างโน้ตตัวใด 8. การถ่ายทอดเรื่องราวของบทเพลงนั้นมีอยู่มากมายหลายลักษณะ ขึ้นอยู่กับความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจของผู้ฟัง	ทักษะ/ความสามารถของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะสามารถ... 1. บอกประโยคเพลงอย่างง่ายได้ 2. ระบุนิเทศทางการเคลื่อนไหวที่ขึ้น-ลงง่าย ๆ ของทำนองในเพลงที่ฟังถูกต้อง 3. ระบุนิเทศแบบจังหวะและความเร็วของจังหวะในเพลงที่ฟังถูกต้อง 4. อ่านและเขียนโน้ตดนตรีไทยและสากลได้อย่างถูกต้องและมั่นใจ 5. ร้องเพลงที่สนใจโดยใช้ช่วงเสียงที่เหมาะสมกับตนเอง 6. บอกความหมายของเพลงได้และสามารถนำเพลงไปใช้ในการสื่อความหมายได้อย่างเหมาะสม

ขั้นที่ 2 ภาระงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง

1. ภาระงานที่นักเรียนต้องปฏิบัติ

- บอกหรือระบุประโยคเพลงง่าย ๆ จากเพลงที่สนใจ
- จำแนกทิศทางของทำนองเพลง
- ขับร้องเพลงเป็นโน้ตเพลงและเนื้อเพลงที่สนใจ
- บอกหรือระบุค่าของโน้ตสากล
- บอกหรือระบุชื่อโน้ตและความยาวของเสียงโน้ตดนตรีไทย
- บอกหรือระบุความหมายของเพลงที่สนใจ
- บอกหรือระบุชื่อโน้ตที่ถูกกำกับไว้ด้วยกุญแจประจำหลัก
- จำแนกรูปแบบจังหวะของทำนองเพลง
- ออกเสียงต่าง ๆ ตามระดับเสียง และบันทึกผล
- บอกหรือระบุชื่อตัวโน้ตสากลและเครื่องหมายหยุด รวมทั้งโยงเส้นจับคู่

2. วิธีการและเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้

วิธีการประเมินผลการเรียนรู้	เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้
– การทดสอบ – การสนทนาซักถามโดยครู – การแสดงความคิดเห็น การอภิปราย – การฝึกปฏิบัติระหว่างเรียน – การประเมินด้านความรู้ – การประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม – การประเมินด้านทักษะ/กระบวนการ	– แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน – ใบกิจกรรม – แบบประเมินความสามารถในการร้องเพลง – แบบประเมินด้านความรู้ – แบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม – แบบประเมินด้านทักษะ/กระบวนการ

3. สิ่งที่มีงประเมิน

- บอกหรือระบุประโยคเพลงง่าย ๆ จากเพลงที่สนใจได้
- จำแนกรูปแบบจังหวะของทำนองเพลงที่กำหนดให้ได้
- บอกหรือระบุค่าของโน้ตสากลที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง
- บอกหรือระบุชื่อตัวโน้ตสากลและเครื่องหมายหยุด รวมทั้งโยงเส้นจับคู่ได้
- ออกเสียงต่าง ๆ ตามระดับเสียงได้ถูกต้องและพร้อมเพรียงกัน
- บอกหรือระบุชื่อโน้ตที่ถูกกำกับไว้ด้วยกุญแจประจำหลักได้ถูกต้อง
- บอกหรือระบุชื่อโน้ตและความยาวของเสียงโน้ตดนตรีไทยได้ถูกต้อง
- ขับร้องเพลงเป็นโน้ตเพลงและเนื้อเพลงที่สนใจได้ถูกต้องตามโน้ตเพลงและเนื้อเพลง
- บอกหรือระบุความหมายของเพลงที่สนใจได้ถูกต้องหรือมีความสัมพันธ์กัน
- พฤติกรรมการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นด้วยความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบ

ขั้นที่ 3 แผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 23 โครงสร้างของบทเพลง	1 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 24 ทำนองเพลง	1 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 25 เครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรี	3 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 26 การร้องเพลง	2 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 27 การถ่ายทอดเรื่องราวของบทเพลง	1 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 23

โครงสร้างของบทเพลง

สาระที่ 2 ดนตรี

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 ทักษะดนตรี

เวลา 1 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

ประโยคเพลง หมายถึง แนวทำนองสั้น ๆ ของบทเพลงที่มีลักษณะเป็นการแสดงแนวคิดหนึ่ง ๆ ออกมาทางดนตรี ประกอบด้วยหน่วยวลีที่นำมาประกอบกัน สามารถแบ่งออกเป็นประโยคคำถามและประโยคคำตอบ ประโยคเพลงแต่ละประโยคจะมีความยาวแตกต่างกัน บางครั้งอาจยาว 2-3 ห้อง แต่บางครั้งอาจยาวถึง 8 ห้องก็ได้

2. ตัวชี้วัดขั้นปี

บอกประโยคเพลงอย่างง่าย (ศ 2.1 ป. 4/1)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกความหมายของประโยคเพลงได้ (K)
2. บอกหรือระบุประโยคเพลงอย่างง่ายจากเพลงที่ฟังหรือสนใจได้ (K)
3. ปฏิบัติกิจกรรมกับผู้อื่นด้วยความสนุกสนาน เพลิดเพลิน ความซื่อสัตย์ และความรับผิดชอบ (A)
4. แบ่งประโยคเพลงจากเพลงที่ฟังได้อย่างถูกต้อง (P)
5. มีทักษะในการร้องเพลงประกอบการนำเสนอข้อมูล (P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. สังเกตจากการถามและการแสดงความคิดเห็น 2. จากการตรวจการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประจำหน่วย	1. สังเกตจากความสนใจกระตือรือร้นในการปฏิบัติกิจกรรมอย่างมีความสุข	1. สังเกตจากพฤติกรรมขณะปฏิบัติกิจกรรมรายบุคคลและปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม 2. สังเกตจากการปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างคล่องแคล่ว

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
3. จากการตรวจแบบทดสอบ ก่อนเรียน 4. จากการตรวจใบกิจกรรม	2. สังเกตจากความรับผิดชอบ และความมีระเบียบ ขณะปฏิบัติกิจกรรม	3. สังเกตจากความตั้งใจและการปฏิบัติ กิจกรรมตามขั้นตอน

5. การเรียนรู้

- โครงสร้างของบทเพลง
 - ความหมายของประโยคเพลง
 - การแบ่งประโยคเพลง

6. แนวทางบูรณาการ

ภาษาไทย	การอ่าน การแปลความ การอภิปราย และการนำเสนอการปฏิบัติกิจกรรม
สังคมศึกษา	การปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่มและการสร้างมนุษยสัมพันธ์
คณิตศาสตร์	การจำแนกและการเปรียบเทียบ
วิทยาศาสตร์	การสังเกต
สุขศึกษา	การพัฒนาทักษะการฟัง
ภาษาต่างประเทศ	คำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับดนตรีและเนื้อเพลงสากล

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ชี้นำเข้าสู่บทเรียน

1. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนเพื่อประเมินความรู้
2. ครูสนทนาซักถามนักเรียนว่า รู้จักประโยคเพลงหรือไม่ นักเรียนคิดว่าประโยคเพลงคืออะไร และมีลักษณะอย่างไร ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

1. ครูนำเสนอเนื้อหาเรื่อง โครงสร้างของบทเพลง เกี่ยวกับความหมายและลักษณะการแบ่งประโยคเพลงให้นักเรียนทราบ
2. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 3 คน แล้วให้แต่ละกลุ่มยกตัวอย่างเพลงที่กลุ่มสนใจ แล้วบอกประโยคเพลง ประโยคใหญ่ จุดพัก ประโยคคำถาม และประโยคคำตอบในเพลง แล้วออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน พร้อมทั้งร้องเพลงที่กลุ่มเลือกให้เพื่อน ๆ ฟัง

**ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป**

ให้นักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง *โครงสร้างของบทเพลง* โดยครูคอยให้ความรู้เสริมในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจหรือสรุปไม่ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้

ขั้นที่ 4 ฝึกฝนนักเรียน

ให้นักเรียนปฏิบัติ *กิจกรรม บอกประโยคเพลงง่าย ๆ* พร้อมบันทึกผลแล้วนำเสนอข้อมูลหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 5 การนำไปใช้

นักเรียนสามารถนำความรู้เรื่อง *โครงสร้างของบทเพลง* ไปใช้ในการแบ่งประโยคเพลงที่สนใจออกเป็นประโยคคำถามและประโยคคำตอบ เพื่อกำหนดลมหายใจในการร้องเพลงได้อย่างเหมาะสม ทำให้ร้องเพลงได้โดยไม่เหนื่อยง่ายและมีความไพเราะมากขึ้น

**8. กิจกรรมเสนอแนะ****1. กิจกรรมสำหรับกลุ่มสนใจพิเศษ**

ศึกษาความหมายของเพลงที่สนใจที่ละประโยคจนจบทั้งเพลง สรุปความหมายของเพลงเป็นเรื่องราว แล้วนำเสนอให้ผู้อื่นฟังและแสดงความคิดเห็น

2. กิจกรรมสำหรับฝึกทักษะเพิ่มเติม

ฝึกแบ่งประโยคเพลงที่สนใจให้ถูกต้องตามหลักวิธี แล้วฝักร้องให้เกิดความชำนาญและนำเสนอให้ผู้อื่นชมและแสดงความคิดเห็น

**9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้**

- | | |
|---|---|
| 1. บทเพลงต่าง ๆ | 5. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ |
| 2. ใบกิจกรรม | ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด |
| 3. ห้องสมุด | 6. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้น ป. 4 |
| 4. สื่อการเรียนรู้ ศิลปะ สมบูรณ์แบบ | บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด |
| ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด | |

**10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้**

- ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางในการพัฒนา _____
- ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางในการแก้ไข _____
- สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
เหตุผล _____
- การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ (ผู้สอน)



แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 24

ทำนองเพลง

สาระที่ 2 ดนตรี

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 ทักษะดนตรี

เวลา 1 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

ทำนองเพลง หมายถึง การนำเอาระดับเสียงต่าง ๆ ที่เกิดจากการขับร้องหรือบรรเลงมาเรียบเรียงให้เป็นระบบต่อเนื่องกัน โดยมีจังหวะดนตรีเป็นตัวควบคุม ซึ่งทิศทางของทำนองมีทั้งเป็นแบบขึ้น-ลง-เหมือนเดิม และแบบเรียง-กระโดด-เหมือนเดิม ซึ่งทิศทางของทำนองทั้งสองแบบนี้ถูกนำมาเรียบเรียงเป็นบทเพลงได้อย่างมากมาย

รูปแบบจังหวะของทำนองมีทั้งเป็นรูปแบบที่สม่ำเสมอและไม่สม่ำเสมอ เช่น จังหวะการเต้นของหัวใจ จังหวะตบ จังหวะชด เป็นต้น

ความช้า-เร็วของจังหวะจัดว่าเป็นโครงสร้างที่สำคัญ สามารถทำให้อารมณ์และความรู้สึกของผู้ฟังหรือผู้บรรเลงเปลี่ยนแปลงได้

2. ตัวชี้วัดขั้นปี

ระบุทิศทางการเคลื่อนที่ขึ้น-ลงง่าย ๆ ของทำนอง รูปแบบจังหวะ และความเร็วของจังหวะในเพลงที่ฟัง (ศ 2.1 ป. 4/3)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ระบุทิศทางการเคลื่อนที่ขึ้น-ลงง่าย ๆ ของทำนองในเพลงที่ฟังได้ (K)
2. ระบุรูปแบบจังหวะและความเร็วของจังหวะในเพลงที่ฟังได้ (K)
3. ปฏิบัติกิจกรรมกับผู้อื่นด้วยความสนุกสนาน เพลิดเพลิน ความซื่อสัตย์ และความรับผิดชอบ

(A)

4. มีทักษะในการจำแนกทิศทางของทำนองและรูปแบบจังหวะของทำนองเพลง (P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. สังเกตจากการถามและการแสดงความคิดเห็น	1. สังเกตจากความสนใจ กระตือรือร้นในการปฏิบัติกิจกรรมอย่างมีความสุข	1. สังเกตจากพฤติกรรมขณะปฏิบัติกิจกรรมรายบุคคลและปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม



ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
2. จากการตรวจการวัด และประเมินผลการเรียนรู้ประจำหน่วย 3. จากการตรวจใบกิจกรรม	2. สังเกตจากความรับผิดชอบ และความมีระเบียบ ขณะปฏิบัติกิจกรรม	2. สังเกตจากการปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างคล่องแคล่ว 3. สังเกตจากความตั้งใจและปฏิบัติตามขั้นตอน

5. สารการเรียนรู้

- การเคลื่อนที่ขึ้น-ลงของทำนอง
- รูปแบบจังหวะของทำนองเพลง
- รูปแบบจังหวะ
- ความช้า-เร็วของจังหวะ

6. แนวทางบูรณาการ

ภาษาไทย	การอ่าน การอธิบาย และการนำเสนอการปฏิบัติกิจกรรม
สังคมศึกษา	การปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่มและการสร้างมนุษยสัมพันธ์
คณิตศาสตร์	การจำแนก
วิทยาศาสตร์	การสังเกต
สุขศึกษา	การพัฒนาทักษะการฟัง
ภาษาต่างประเทศ	คำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับดนตรีและเนื้อเพลงสากล

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูเปิดเพลงที่มีการบรรเลงเครื่องดนตรีประเภทดำเนินทำนองให้นักเรียนฟัง เช่น การเดี่ยวระนาด เป็นต้น แล้วบอกว่าที่นักเรียนได้ฟังเป็นการบรรเลงทำนองเพลง และถามนักเรียนว่า ทำนองเพลงในการบรรเลงของระนาดที่ได้ฟังนั้นให้ความรู้สึกอย่างไร ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

1. ครูนำเสนอเนื้อหาเรื่อง ทำนองเพลง เกี่ยวกับความหมายของทำนองเพลงและทิศทางของทำนองให้นักเรียนทราบ

2. ครูเปิดเพลงที่มีทำนองแบบขึ้น-ลง-เหมือนเดิมและแบบเรียง-กระโดด-เหมือนเดิมให้นักเรียนฟัง และให้นักเรียนจำแนกทิศทางของทำนองร่วมกัน

3. ครูตั้งคำถามกับนักเรียนว่า ทิศทางของทำนองแบบใดที่สามารถทำให้เกิดความสนุกสนานได้ หรือทิศทางของทำนองแบบใดที่ทำให้เกิดอารมณ์เศร้าได้ ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น

4. ครูอธิบายเนื้อหาเกี่ยวกับรูปแบบจังหวะของทำนอง รูปแบบจังหวะ และความช้า-เร็วของจังหวะให้นักเรียนทราบ และให้นักเรียนซักถามในส่วนที่ไม่เข้าใจ

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

ให้นักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง ทำนองเพลง โดยครูคอยให้ความรู้เสริมในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจ หรือสรุปไม่ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้

ขั้นที่ 4 ฝึกฝนนักเรียน

ให้นักเรียนปฏิบัติ กิจกรรม จำแนกทิศทางของทำนองและรูปแบบจังหวะของทำนองเพลง พร้อมบันทึกผล และนำเสนอข้อมูลหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 5 การนำไปใช้

นักเรียนสามารถนำความรู้เรื่อง ทำนองเพลง ไปใช้ในการแต่งเพลงตามจินตนาการของตนเอง โดยยึดรูปแบบของทิศทางทำนองเพลงเป็นแบบอย่าง แล้วฝึกฝนจนเกิดความชำนาญ ซึ่งจะสามารถเป็นนักแต่งเพลงที่ดีได้

8. กิจกรรมเสนอแนะ

1. กิจกรรมสำหรับกลุ่มสนใจพิเศษ

นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4-5 คน ร่วมกันแต่งทำนองเพลงตามทิศทางการเคลื่อนที่ขึ้น-ลงของทำนองเพลง รูปแบบจังหวะ และความเร็วของจังหวะ แล้วแต่งเนื้อร้องลงไปในการทำนอง และนำมาร้องให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง และนำไปใช้ร้องในโอกาสต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความกล้าแสดงออก

2. กิจกรรมสำหรับฝึกทักษะเพิ่มเติม

ฝึกจำแนกทิศทางการเคลื่อนที่ขึ้น-ลงของทำนองเพลง รูปแบบจังหวะ และความเร็วของจังหวะในเพลงที่สนใจให้เกิดความชำนาญ และนำไปแต่งเพลงตามลักษณะของทิศทางการเคลื่อนที่ขึ้น-ลงของทำนองเพลง รูปแบบจังหวะ และความเร็วของจังหวะได้

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. CD-ROM เพลงที่มีการบรรเลงเครื่องดนตรีประเภทดำเนินทำนอง เพลงที่มีทำนองแบบขึ้น-ลง-เหมือนเดิม และแบบเรียง-กระโดด-เหมือนเดิม

2. ใบกิจกรรม

3. ห้องสมุด

4. สื่อการเรียนรู้ ศิลปะ สมบูรณ์แบบ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

5. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

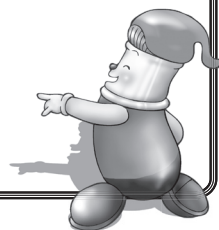
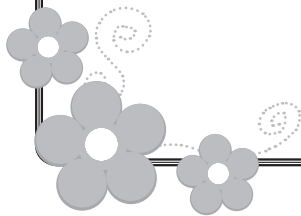
6. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด



10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางในการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางในการแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ (ผู้สอน)



แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 25

เครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรี

สาระที่ 2 ดนตรี

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 ทักษะดนตรี

เวลา 3 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

เครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรีเป็นสิ่งสำคัญในการเรียนหรือฝึกหัดเล่นดนตรี ซึ่งเครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรีเปรียบเสมือนเป็นภาษาทางดนตรี ถ้าหากเราอ่านหรือเขียนภาษาทางดนตรีได้ถูกต้องและคล่องแคล่ว ก็จะสามารถเรียนหรือเล่นดนตรีได้เร็วและง่ายขึ้นตามไปด้วย

2. ตัวชี้วัดขั้นปี

อ่าน เขียนโน้ตดนตรีไทยและสากล (ศ 2.1 ป. 4/4)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. จำแนกเครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรีไทยและสากลได้ (K)
2. อ่านและเขียนโน้ตไทยและโน้ตสากลได้ (K)
3. ปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นด้วยความสนุกสนาน เพลิดเพลิน ความซื่อสัตย์ และความรับผิดชอบ (A)
4. มีทักษะในการอ่านและเขียนโน้ตไทยและโน้ตสากล (P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. สังเกตจากการถามและการแสดงความคิดเห็น 2. จากการตรวจการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประจำหน่วย 3. จากการตรวจใบกิจกรรม	1. สังเกตจากความสนใจ กระตือรือร้นในการปฏิบัติกิจกรรม และปฏิบัติกิจกรรมอย่างมีความสุข 2. สังเกตจากความรับผิดชอบและความมีระเบียบขณะปฏิบัติกิจกรรม	1. สังเกตจากพฤติกรรมขณะปฏิบัติกิจกรรมรายบุคคลและปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม 2. สังเกตจากการปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างคล่องแคล่ว 3. สังเกตจากความตั้งใจและการปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอน



ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
	3. สังเกตจากการยอมรับ ความคิดเห็นของผู้อื่น ขณะปฏิบัติกิจกรรม	

5. สารการเรียนรู้

- เครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรี
 - กุญแจประจำหลัก
 - บรรทัดห้าเส้น
 - โน้ตและเครื่องหมายหยุด
 - เส้นกันห้อง
- โครงสร้างโน้ตเพลงไทย
 - การแบ่งห้อง
 - การแบ่งจังหวะ

6. แนวทางบูรณาการ

ภาษาไทย	การอ่าน การแปลความหมาย การอธิบาย และการนำเสนอการปฏิบัติกิจกรรม
สังคมศึกษา	การปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่มและการสร้างมนุษยสัมพันธ์
คณิตศาสตร์	การจำแนกและการเปรียบเทียบ
วิทยาศาสตร์	การสังเกตและการค้นคว้า
สุขศึกษา	การพัฒนาทักษะการฟัง
ภาษาต่างประเทศ	เครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรีและเนื้อเพลงสากล

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูนำภาพโน้ตหรือแผนภูมิโน้ตดนตรีไทยและดนตรีสากลมาให้ให้นักเรียนดู แล้วถามนักเรียนว่ารู้จักชื่อโน้ตตัวใดบ้าง ให้นักเรียนช่วยกันตอบเพื่อประเมินความรู้ก่อนเรียน

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

1. ครูนำเสนอเนื้อหาเรื่อง เครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรี เกี่ยวกับเครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรีไทยและเครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรีสากลให้นักเรียนทราบ

2. ครูนำนักเรียนอ่านโน้ตดนตรีไทยและโน้ตดนตรีสากลจนเกิดความคล่องแคล่ว
3. ให้นักเรียนช่วยกันตอบคำถามใน กิจกรรม จำแนกเครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรีไทย และช่วยกันเฉลยคำตอบ
4. ให้นักเรียนเขียนโน้ตดนตรีไทยและโน้ตดนตรีสากลตามคำบอกลงในสมุด โดยครูเป็นผู้กำหนดตามความเหมาะสม

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

ให้นักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง เครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรี โดยครูคอยให้ความรู้เสริมในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจหรือสรุปไม่ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้

ขั้นที่ 4 ฝึกฝนนักเรียน

1. ให้นักเรียนฝึกเขียนโน้ตดนตรีไทยและโน้ตดนตรีสากล และออกมาอ่านชื่อโน้ตให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง
2. ให้นักเรียนปฏิบัติ กิจกรรม จำแนกสัญลักษณ์ทางดนตรีสากล และกิจกรรม สังเกตโน้ตตามกฎแฉะประจำหลัก แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ

ขั้นที่ 5 การนำไปใช้

นักเรียนสามารถนำความรู้เรื่อง เครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรี ไปใช้ในการขับร้องเพลงหรือหัดเล่นเครื่องดนตรีตามโน้ตเพลง เพื่อจะได้ถูกต้องตามบทเพลงและตามความต้องการของผู้ประพันธ์เพลงที่ต้องการถ่ายทอดอารมณ์ของบทเพลงออกมาได้อย่างแท้จริง

8. กิจกรรมเสนอแนะ

1. กิจกรรมสำหรับกลุ่มสนใจพิเศษ

ศึกษาความหมายและหน้าที่ของเครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรีไทยและสากลอย่างละเอียด แล้วฝักร้องหรือบรรเลงตามเครื่องหมายและสัญลักษณ์ในบทเพลงอย่างเคร่งครัด เพื่อจะได้เกิดความชำนาญและคล่องแคล่ว ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการร้องหรือบรรเลงดนตรีได้อย่างสมบูรณ์

2. กิจกรรมสำหรับฝึกทักษะเพิ่มเติม

- ฝึกเขียนโน้ตไทยและโน้ตสากลให้เกิดความชำนาญ
- รวบรวมเครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรีไทยและดนตรีสากล แล้วนำไปติดเป็นป้ายนิเทศให้ผู้สนใจทราบ
- นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4–5 คน ร่วมกันศึกษาค้นคว้าเครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรีไทยและสากล รวบรวมและนำมาอภิปรายให้ครูและเพื่อน ๆ ในชั้นฟัง

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. ภาพโน้ตหรือแผนภูมิโน้ตดนตรีไทยและดนตรีสากล
2. ใบกิจกรรม



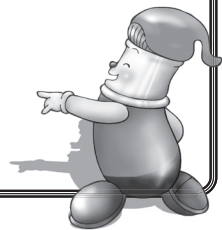
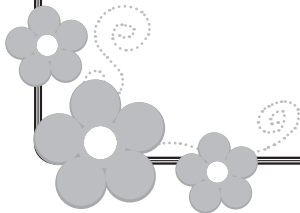
3. ห้องสมุด
4. สื่อการเรียนรู้ ศิลปะ สมบูรณ์แบบ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
5. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
6. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด



10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางในการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางในการแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ (ผู้สอน)



แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 26

การร้องเพลง

สาระที่ 2 ดนตรี
หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 ทักษะดนตรี

เวลา 2 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

การร้องเพลงให้ไพเราะ ผู้ร้องจะต้องรู้ว่าตนเองมีระดับความกว้างของเสียง (ช่วงเสียง) อยู่ในระดับต่ำสุดและสูงสุดระหว่างโน้ตตัวใด ซึ่งช่วงเสียงของแต่ละคนก็จะแตกต่างกัน การร้องเพลงโดยใช้ช่วงเสียงที่เหมาะสมกับตนเอง จะช่วยให้ผู้ขับร้องเพลงนั้นไม่เหน็ดเหนื่อย และเพลงที่ร้องออกมามีความไพเราะยิ่งขึ้น

2. ตัวชี้วัดขั้นปี่

ร้องเพลงโดยใช้ช่วงเสียงที่เหมาะสมกับตนเอง (ศ 2.1 ป. 4/5)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายความหมายของช่วงเสียงได้ (K)
2. ปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นด้วยความสนุกสนาน เพลิดเพลิน ความซื่อสัตย์ และความรับผิดชอบ (A)
3. เลือกร้องเพลงโดยใช้ช่วงเสียงที่เหมาะสมกับตนเอง (P)
4. มีทักษะในการร้องเพลงโดยใช้ช่วงเสียงที่เหมาะสมกับตนเอง (P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. สังเกตจากการถามและการแสดงความคิดเห็น 2. จากการตรวจการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประจำหน่วย	1. สังเกตจากความสนใจ กระตือรือร้นในการปฏิบัติกิจกรรม และปฏิบัติกิจกรรมอย่างมีความสุข	1. สังเกตจากพฤติกรรมขณะปฏิบัติกิจกรรมรายบุคคลและปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม 2. สังเกตจากการปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างคล่องแคล่ว



ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
3. จากการตรวจใบกิจกรรม	2. สังเกตจากความรับผิดชอบและความมีระเบียบ ขณะปฏิบัติกิจกรรม 3. สังเกตจากการยอมรับ ความคิดเห็นของผู้อื่น ขณะปฏิบัติกิจกรรม	3. สังเกตจากความตั้งใจและปฏิบัติ กิจกรรมตามขั้นตอน 4. การประเมินตามแบบประเมินความ สามารถในการร้องเพลง

5. การเรียนรู้

- การขับร้องเพลงในบันไดเสียงที่เหมาะสมกับตนเอง

6. แนวทางบูรณาการ

ภาษาไทย	การอ่าน การอธิบาย และการนำเสนอการปฏิบัติกิจกรรม
สังคมศึกษา	การปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่มและการสร้างมนุษยสัมพันธ์
คณิตศาสตร์	การนับจังหวะและการจำแนก
วิทยาศาสตร์	การสังเกต
สุขศึกษา	การพัฒนาทักษะการฟัง
ภาษาต่างประเทศ	คำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับดนตรีและเนื้อเพลงสากล

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ให้นักเรียนแต่ละคนออกมาทักทายอย่างขี้อ้อนที่ตนเองชื่นชอบ และบอกเหตุผลประกอบว่าชื่นชอบเพราะอะไร พร้อมกับร้องเพลงของนักร้องคนหนึ่งที่นักเรียนชื่นชอบให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

1. ครูนำเสนอเนื้อหาเรื่อง การร้องเพลง โดยอธิบายเกี่ยวกับการร้องเพลงโดยใช้ช่วงเสียงที่เหมาะสมกับตนเองให้นักเรียนทราบ

2. ครูนำนักเรียนปฏิบัติ กิจกรรม ปฏิบัติออกเสียงตามระดับเสียง โดยให้นักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่มละ 4-5 คน ฝึกไล่ระดับเสียง โดยไล่เสียงตามโน้ตก่อนจนจำแนกระดับเสียงได้ แล้วเปลี่ยนจากซีกโน้ตเป็นเสียง อา เอ อี โอ และอุ ตามระดับเสียงโน้ตเดิมพร้อม ๆ กัน และร่วมกันตอบคำถามหลังการปฏิบัติกิจกรรม

3. ครูนำนักเรียนร้องเพลงกอไฟ เพลงมองดูดาว และเพลง London bridge ตามระดับโน้ต

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

ให้นักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง การร้องเพลง โดยครูคอยให้ความรู้เสริมในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจ หรือสรุปไม่ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้

ขั้นที่ 4 ฝึกฝนนักเรียน

1. ให้นักเรียนเลือกร้องเพลงที่สนใจโดยใช้ช่วงเสียงที่เหมาะสมกับตนเอง และออกมาร้องเพลงให้ครูและเพื่อน ๆ ฟังหน้าชั้นเรียน

2. ให้นักเรียนปฏิบัติ กิจกรรม ปฏิบัติขับร้องเพลง และกิจกรรม ปฏิบัติขับร้องเพลงตามความสนใจ พร้อมบันทึกผลและนำเสนอข้อมูลหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 5 การนำไปใช้

นักเรียนสามารถนำความรู้เรื่อง การร้องเพลง ไปใช้ในการเลือกร้องเพลงในช่วงเสียงที่เหมาะสมกับตนเอง และนำไปร้องประกวดตามเวทีประกวดหรือตามโอกาสต่าง ๆ เพื่อแสดงความสามารถพิเศษของตนเอง หรือขับร้องเพื่อผ่อนคลายความเครียดจากการเรียน และสร้างความสนุกสนานเพลิดเพลินได้

8. กิจกรรมเสนอแนะ

1. กิจกรรมสำหรับกลุ่มสนใจพิเศษ

ฝึกร้องเพลงที่สนใจตามระดับเสียงปกติจากแผ่นเพลง และถ้ารู้สึกว่ายังต่ำกว่าเสียงปกติอยู่ให้เพิ่มคีย์เพลง (บันไดเสียง) โดยการเพิ่มที่เครื่องหมายชาร์ป (#) ซึ่งเป็นเครื่องหมายที่ปรากฏอยู่ที่เครื่องเล่น CD หรือถ้ารู้สึกว่ายังสูงกว่าเสียงปกติให้ลดคีย์เพลง (บันไดเสียง) โดยการลดที่เครื่องหมายแฟลต (b) ซึ่งเป็นเครื่องหมายที่ปรากฏอยู่ที่เครื่องเล่น CD เพื่อหาช่วงเสียงที่เหมาะสมกับตนเอง และจำช่วงเสียงของตนเองไว้เพื่อใช้ร้องในครั้งต่อไป

2. กิจกรรมสำหรับฝึกทักษะเพิ่มเติม

- ฝึกไล่ระดับเสียงตามระดับเสียงต่าง ๆ ให้เกิดความชำนาญและคล่องแคล่ว
- ฝึกร้องเพลงกอไผ่ เพลงมองดูดาว และเพลง London bridge ให้ตรงตามเนื้อเพลงและให้ตรงระดับโน้ต หรือเพลงอื่น ๆ ที่นักเรียนสนใจ โดยขอคำแนะนำจากครูหรือผู้รู้ด้านดนตรี

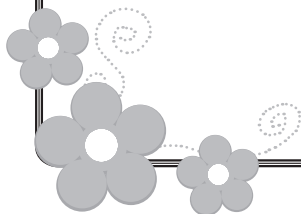
9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. เพลงกอไผ่ เพลงมองดูดาว เพลง London bridge และบทเพลงต่าง ๆ ที่มีการบันทึกโน้ตเพลง
2. ใบกิจกรรม
3. ห้องสมุด
4. สื่อการเรียนรู้ ศิลปะ สมบูรณ์แบบ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
5. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
6. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

**10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้**

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางในการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางในการแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ (ผู้สอน)



แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 27

การถ่ายทอดเรื่องราวของบทเพลง

สาระที่ 2 ดนตรี

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 ทักษะดนตรี

เวลา 1 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

การถ่ายทอดเรื่องราวของบทเพลงนั้นเมื่ออยู่มากมายหลายลักษณะ ขึ้นอยู่กับความสามารถในการรับรู้ และการเข้าใจของผู้ฟัง สิ่งที่สามารถทำให้เราเข้าใจบทเพลงได้ง่ายขึ้นก็คือ เนื้อหาในบทเพลง ซึ่งสามารถ เข้าใจได้ง่ายกว่าองค์ประกอบอื่น ๆ เพราะเนื้อหาในบทเพลงเป็นภาษาที่เราเข้าใจกันดีอยู่แล้ว เมื่อประกอบ กับการถ่ายทอดออกมาผ่านเสียงดนตรีและความสามารถของผู้ถ่ายทอดแล้ว บทเพลงก็就会有ความหมาย และมีคุณค่ายิ่งขึ้น

2. ตัวชี้วัดขั้นปี

ระบุว่าดนตรีสามารถใช้ในการสื่อเรื่องราว (ศ 2.1 ป. 4/7)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. แปลความหมายของเพลงที่สนใจได้ถูกต้อง (K)
2. ปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นด้วยความสนุกสนาน เพลิดเพลิน ความซื่อสัตย์ และความรับผิดชอบ (A)
3. มีทักษะในการฟังเพื่อหาความหมายของเพลง (P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. สังเกตจากการถามและ การแสดงความคิดเห็น 2. จากการตรวจการวัด และประเมินผลการเรียน รู้ประจำหน่วย	1. สังเกตจากความสนใจ กระตือรือร้นในการปฏิบัติกิจกรรม และปฏิบัติ กิจกรรมอย่างมีความสุข	1. สังเกตจากพฤติกรรมขณะปฏิบัติ กิจกรรมรายบุคคลและปฏิบัติ กิจกรรมกลุ่ม



ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
3. จากการตรวจใบกิจกรรม	2. สังเกตจากความรับผิดชอบและความมีระเบียบขณะปฏิบัติกิจกรรม 3. สังเกตจากการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นขณะปฏิบัติกิจกรรม 4. ประเมินพฤติกรรมตามแบบการประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม	2. สังเกตจากการปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างคล่องแคล่ว 3. สังเกตจากความตั้งใจและปฏิบัติตามขั้นตอน 4. ประเมินพฤติกรรมตามแบบการประเมินด้านทักษะ/กระบวนการ

5. สารการเรียนรู้

- ความหมายของเนื้อหาในบทเพลง

6. แนวทางบูรณาการ

ภาษาไทย	การอ่าน การแปลความ การอธิบาย และการนำเสนอการปฏิบัติกิจกรรม
สังคมศึกษา	การปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่ม การสร้างมนุษยสัมพันธ์ และการศึกษาประวัติศาสตร์ของชาติไทยจากบทเพลง
คณิตศาสตร์	การจำแนก
วิทยาศาสตร์	การสังเกตและการค้นคว้า
สุขศึกษา	การพัฒนาทักษะการฟัง
ภาษาต่างประเทศ	เนื้อเพลงสากล

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูสนทนากับนักเรียนว่า การที่เราจะรู้ว่าเพลงแต่ละเพลงมีความไพเราะหรือไม่นั้น นักเรียนคิดว่าขึ้นอยู่กับสิ่งใดเป็นสำคัญ พร้อมทั้งตั้งคำถามกับนักเรียนว่าเพลงชาติไทยมีเนื้อหาเรื่องราวเกี่ยวกับเรื่องใดบ้าง ให้นักเรียนช่วยกันตอบตามความคิดเห็นของตนเอง

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

1. ครูนำเสนอเนื้อหาเรื่อง การถ่ายทอดเรื่องราวของบทเพลง โดยอธิบายให้นักเรียนทราบว่าการที่เราจะรับรู้เพลงที่เราฟังนั้นมีความไพเราะหรือไม่ ขึ้นอยู่กับความสามารถในการรับรู้และเข้าใจเกี่ยวกับความหมายของเนื้อหาในเพลง เช่น ถ้าเราไม่ได้ยินเสียงเพลง เราก็จะไม่สามารถรับรู้ความไพเราะได้ หรือถ้าเราไม่เข้าใจความหมายของเนื้อหาในเพลงเราก็จะไม่ว่าเพลงกล่าวถึงเรื่องใด เป็นต้น

2. ครูเปิดเพลงตามที่ครูเห็นว่าเหมาะสมให้นักเรียนฟัง แล้วให้นักเรียนเขียนสรุปความหมายของเพลงว่าถ่ายทอดเรื่องราวได้ออกมา และรวบรวมส่ง หลังจากนั้นครูเฉลยความหมายของเพลงให้นักเรียนฟังและร่วมกันแสดงความคิดเห็น

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

ให้นักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง การถ่ายทอดเรื่องราวของบทเพลง โดยครูคอยให้ความรู้เสริมในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจหรือสรุปไม่ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้

ขั้นที่ 4 ฝึกฝนนักเรียน

1. ให้นักเรียนปฏิบัติ กิจกรรม แปลความหมายของเพลงที่ชื่นชอบ พร้อมบันทึกผลและนำเสนอข้อมูลหน้าชั้นเรียน

2. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน

3. ให้นักเรียนทำโครงงานตามความสนใจ

ขั้นที่ 5 การนำไปใช้

นักเรียนสามารถนำความรู้เรื่อง การถ่ายทอดเรื่องราวของบทเพลง ไปใช้ในการแปลความหมายของเพลงที่สนใจ ว่าเนื้อหาเรื่องราวของเพลงเป็นอย่างไร กล่าวถึงอะไร เจตนาอารมณ์ของผู้แต่งมุ่งให้เห็นหรือเข้าใจในเรื่องใด เพื่อที่จะได้รับคุณค่าของเพลงอย่างครบสมบูรณ์

8. กิจกรรมเสนอแนะ

1. กิจกรรมสำหรับกลุ่มสนใจพิเศษ

ศึกษาเพลงสำคัญที่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์ชาติไทยหรือประวัติของเรื่องราวอื่น ๆ ซึ่งปรากฏในเพลงที่สนใจว่าถ่ายทอดเรื่องราวในอดีตออกมาในเรื่องใดบ้าง สรุปแล้วนำไปอภิปรายให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง

2. กิจกรรมสำหรับฝึกทักษะเพิ่มเติม

– นำเพลงที่มีความหมายหรือเนื้อหาเกี่ยวกับอาชีพที่ตนอยากเป็นในอนาคตมาใช้สื่อความหมาย โดยนำมาร้องให้เพื่อน ๆ ทายว่าตนเองอยากประกอบอาชีพอะไร

– ฝึกแปลความหมายของเพลงที่สนใจว่าถ่ายทอดเรื่องราวได้ออกมา เขียนสรุปลงในสมุดแล้วนำมาขับร้องให้เพื่อน ๆ ฟัง

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. CD-ROM เพลงต่าง ๆ ตามความเหมาะสม



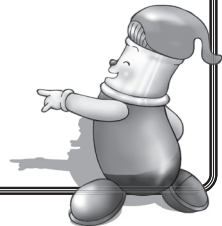
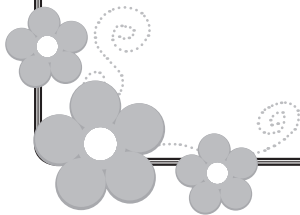
2. ไปกิจกรรม
3. ห้อยสมุด
4. สื่อการเรียนรู้ ศิลปะ สมบูรณ์แบบ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
5. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
6. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด



10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางในการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางในการแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ (ผู้สอน)





ดนตรีกับมรดก ทางวัฒนธรรม



ฝึกปฏิบัติจนเป็นเป้าหมายการเรียนรู้

เวลา 2 ชั่วโมง

ความรู้

- ความสัมพันธ์ระหว่างวิถีชีวิตกับผลงานทางดนตรี
- การอนุรักษ์วัฒนธรรมทางดนตรี

ทักษะ/กระบวนการ

- การจำแนก
- การศึกษาค้นคว้า
- การอภิปราย
- การอธิบาย
- การปฏิบัติกิจกรรม
- การคิดสร้างสรรค์
- การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

ดนตรีกับมรดก ทางวัฒนธรรม

ภาระงาน/ชิ้นงาน

- การทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
- การศึกษาบทเพลงที่สะท้อนเรื่องราวของวิถีชีวิต
- การบอกหรือระบุว่าบทเพลงต้องการถ่ายทอดอะไร
- การศึกษาค้นคว้าบทเพลงหรือการแสดงดนตรีในโอกาสต่าง ๆ
- การวาดภาพหรือหาภาพมาประกอบการนำเสนอข้อมูล
- การอธิบายแนวทางในการอนุรักษ์วัฒนธรรมทางดนตรีไทย
- การอธิบายแนวทางในการอนุรักษ์วัฒนธรรมทางดนตรีในท้องถิ่นของตนเอง
- ใบกิจกรรม
- การทำโครงงาน

คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม

- มีเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติกิจกรรมดนตรี
- เห็นความสำคัญและประโยชน์ของบทเพลงกับวิถีชีวิตและการอนุรักษ์วัฒนธรรมทางดนตรี
- มีระเบียบและวินัยในตนเอง
- ปฏิบัติตนอย่างมีมารยาทในการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น

ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้ **หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 ดนตรีกับมรดกทางวัฒนธรรม**

ขั้นที่ 1 ผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน

ตัวชี้วัดชั้นปี

1. บอกแหล่งที่มาและความสัมพันธ์ของวิถีชีวิตไทยที่สะท้อนในดนตรีและเพลงท้องถิ่น (ศ 2.2 ป. 4/1)
2. ระบุความสำคัญในการอนุรักษ์ส่งเสริมวัฒนธรรมทางดนตรี (ศ 2.2 ป. 4/2)

ความเข้าใจที่คงทนของนักเรียน นักเรียนจะเข้าใจว่า...

1. ความสัมพันธ์ระหว่างดนตรีกับวิถีชีวิตของคนเรามีมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน โดยถูกถ่ายทอดเรื่องราวผ่านบทเพลงต่าง ๆ
2. บทเพลงมีเนื้อหาที่สะท้อนถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษย์ เช่น เรื่องราวที่เกี่ยวกับความรัก ความเศร้าเสียใจ ความสุขสนุกสนาน เรื่องราวที่เกี่ยวกับอาชีพการงาน เป็นต้น
3. การบรรเลงดนตรีจะขึ้นอยู่กับโอกาส โดยส่วนมากจะใช้ในการขับกล่อม ให้ความบันเทิง สร้างบรรยากาศ และสร้างความศักดิ์สิทธิ์ให้กับพิธีกรรมต่าง ๆ
4. บทเพลง เครื่องดนตรี วงดนตรี และวิธีการบรรเลงที่เป็นแบบแผน ถือเป็นมรดกทางวัฒนธรรมอันล้ำค่าที่ตกทอดมาจากบรรพบุรุษ เป็นผลงานที่เกิดจากภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นจะต้องอนุรักษ์วัฒนธรรมทางดนตรีเหล่านี้ไว้ให้คงอยู่ต่อไป

คำถามสำคัญที่ทำให้เกิดความเข้าใจที่คงทน

1. ดนตรีเกิดขึ้นได้อย่างไร
2. ดนตรีมีความสัมพันธ์กับชีวิตของคนเราอย่างไร
3. เนื้อหาเรื่องราวในบทเพลงสามารถสะท้อนเรื่องราวในวิถีชีวิตของคนเราในเรื่องใดบ้าง
4. เพราะเหตุใดเราจึงต้องอนุรักษ์วัฒนธรรมทางดนตรีไว้
5. บอกแนวทางในการอนุรักษ์วัฒนธรรมทางดนตรี พร้อมอธิบาย
6. เราสามารถพบเห็นการแสดงดนตรีต่าง ๆ ในท้องถิ่นของเราได้ในโอกาสใดบ้าง
7. นักเรียนสามารถใช้บทเพลงถ่ายทอดเรื่องราวของตนเองได้อย่างไร

ความรู้ของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะรู้ว่...

1. คำสำคัญที่ควรรู้ ได้แก่ เดี่ยว ภูมิปัญญา ชล่ง เพลงไทยเดิม และลบลู่

ทักษะ/ความสามารถของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน

นักเรียนจะสามารถ...

1. บอกแหล่งที่มาและเล่าถึงความสัมพันธ์ของวิถีชีวิตไทยที่สะท้อนในดนตรีและเพลงพื้นบ้านได้อย่างเข้าใจ

2. บทเพลงใดมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับบุคคลหรือกลุ่มคนใด ก็จะทำให้เพลงนั้นเป็นที่นิยมของบุคคลหรือกลุ่มคนนั้นตามไปด้วย 3. เราสามารถพบเห็นการแสดงดนตรีได้ตามโอกาสทั่วไป เช่น ดนตรีในงานบุญ งานบวช งานแต่งงาน งานศพ เป็นต้น รวมทั้งดนตรีที่ใช้ประกอบพิธีกรรมสำคัญต่าง ๆ และดนตรีเพื่อความบันเทิงอื่น ๆ 4. ในการอนุรักษ์และสืบทอดวัฒนธรรมทางดนตรีควรปฏิบัติตามแนวทางที่ถูกต้อง รวมทั้งเห็นคุณค่าและความสำคัญ	2. บอกความสำคัญในการอนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรมทางดนตรีให้ผู้อื่นเข้าใจได้อย่างถูกต้อง 3. อธิบายแนวทางในการอนุรักษ์วัฒนธรรมทางดนตรีไทยและดนตรีในท้องถิ่นของตนเองให้ผู้ที่สนใจรับรู้ได้ 4. บอกหรือระบุว่าบทเพลงต้องการถ่ายทอดหรือต้องการสื่อถึงอะไร
ขั้นที่ 2 การงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง	
1. การงานที่นักเรียนต้องปฏิบัติ	
– ศึกษาบทเพลงที่สะท้อนเรื่องราวของวิถีชีวิตและระบุว่าบทเพลงต้องการถ่ายทอดเรื่องใด แล้วนำเสนอหน้าชั้นเรียน – ศึกษาค้นคว้าบทเพลงหรือการแสดงดนตรีในโอกาสต่าง ๆ แล้วบันทึกข้อมูล พร้อมทั้งวาดภาพหรือหาภาพมาติดประกอบ แล้วนำเสนอหน้าชั้นเรียน – อธิบายแนวทางในการอนุรักษ์วัฒนธรรมทางดนตรีไทย แล้วบันทึกข้อมูล พร้อมทั้งวาดภาพประกอบ แล้วนำเสนอหน้าชั้นเรียน – อธิบายแนวทางในการอนุรักษ์วัฒนธรรมทางดนตรีในท้องถิ่นของตนเอง แล้วบันทึกข้อมูล พร้อมทั้งวาดภาพหรือหาภาพมาติดประกอบ แล้วนำเสนอหน้าชั้นเรียน	
2. วิธีการและเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้	
วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ – การทดสอบ – การสนทนาซักถามโดยครู – การแสดงความคิดเห็น การอภิปราย – การฝึกปฏิบัติระหว่างเรียน – การประเมินด้านความรู้ – การประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม – การประเมินด้านทักษะ/กระบวนการ	เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ – แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน – ใบกิจกรรม – แบบประเมินด้านความรู้ – แบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม – แบบประเมินด้านทักษะ/กระบวนการ

**3. สิ่งที่มุ่งประเมิน**

- ความสามารถในการศึกษาบทเพลงที่สะท้อนเรื่องราวของวิถีชีวิตได้
- ความสามารถในการบอกหรือระบุว่าบทเพลงต้องการถ่ายทอดอะไรได้
- ความสามารถในการศึกษาค้นคว้าบทเพลงหรือการแสดงดนตรีในโอกาสต่าง ๆ บันทึกข้อมูล แล้วนำเสนอหน้าชั้นเรียน
- ความสามารถในการวาดภาพหรือหาภาพมาประกอบการนำเสนอข้อมูลได้อย่างเหมาะสม
- ความสามารถในการอธิบายแนวทางในการอนุรักษ์วัฒนธรรมทางดนตรีไทยได้
- ความสามารถในการอธิบายแนวทางในการอนุรักษ์วัฒนธรรมทางดนตรีในท้องถิ่นของตนเองได้
- พฤติกรรมการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นด้วยความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบ

ขั้นที่ 3 แผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 28 ความสัมพันธ์ระหว่างวิถีชีวิตกับผลงานทางดนตรี	1 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 29 การอนุรักษ์วัฒนธรรมทางดนตรี	1 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 28

ความสัมพันธ์ระหว่างวิถีชีวิตกับผลงานทางดนตรี

สาระที่ 2 ดนตรี

หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 ดนตรีกับมรดกทางวัฒนธรรม

เวลา 1 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

ดนตรีมีความสัมพันธ์กับวิถีชีวิตของคนเราตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบัน โดยถูกถ่ายทอดเรื่องราวผ่านบทเพลงต่าง ๆ ซึ่งมีเนื้อหาที่สะท้อนถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษย์ ทั้งในเรื่องราวที่เกี่ยวกับความรัก ความเศร้าเสียใจ ความสนุกสนาน เรื่องราวเกี่ยวกับอาชีพการงาน เป็นต้น ซึ่งบทเพลงใดมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับบุคคลหรือกลุ่มคนใด ก็จะทำให้เพลงนั้นเป็นที่นิยมของบุคคลหรือกลุ่มคนนั้นตามไปด้วย ส่วนโอกาสในการบรรเลงดนตรีโดยส่วนมากจะใช้ในการขับกล่อม ให้ความบันเทิง สร้างบรรยากาศ และสร้างความศักดิ์สิทธิ์ให้กับพิธีกรรมต่าง ๆ

2. ตัวชี้วัดขั้นปี

บอกแหล่งที่มาและความสัมพันธ์ของวิถีชีวิตไทยที่สะท้อนในดนตรีและเพลงท้องถิ่น
(ศ 2.2 ป. 4/1)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกแหล่งที่มาและความสัมพันธ์ของวิถีชีวิตไทยที่สะท้อนในดนตรีและเพลงท้องถิ่นได้ (K)
2. บอกหรือระบุว่าบทเพลงต้องการถ่ายทอดหรือต้องการสื่อถึงอะไรได้ (K)
3. ปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นด้วยความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบ (A)
4. มีทักษะในการใช้บทเพลงที่สนใจถ่ายทอดเรื่องราวของตนเองได้ (P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. สังเกตจากการถามและการแสดงความคิดเห็น 2. จากการตรวจการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประจำหน่วย	1. สังเกตจากความสนใจกระตือรือร้นในการปฏิบัติกิจกรรมอย่างมีความสุข	1. สังเกตจากพฤติกรรมขณะปฏิบัติกิจกรรมรายบุคคลและปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม 2. สังเกตจากการปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างคล่องแคล่ว



ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
3. จากการตรวจแบบทดสอบก่อนเรียน 4. จากการตรวจใบกิจกรรม	2. สังเกตจากความรับผิดชอบ และความมีระเบียบขณะปฏิบัติกิจกรรม	3. สังเกตจากความตั้งใจและปฏิบัติตามขั้นตอน

5. การเรียนรู้

- ความสัมพันธ์ของวิถีชีวิตกับผลงานดนตรี
 - เนื้อหาเรื่องราวในบทเพลงกับวิถีชีวิต
 - โอกาสในการบรรเลงดนตรี

6. แนวทางบูรณาการ

ภาษาไทย	การอ่าน การแปลความ การอธิบาย และการนำเสนอการปฏิบัติกิจกรรม
สังคมศึกษา	การปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่ม การสร้างมนุษยสัมพันธ์ และการศึกษาบทเพลงที่สะท้อนเรื่องราวของวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น
คณิตศาสตร์	การจำแนกและการเปรียบเทียบ
วิทยาศาสตร์	การสังเกตและการค้นคว้า
สุขศึกษา	การพัฒนาทักษะการฟัง

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนเพื่อประเมินความรู้
2. ครูเปิดวิดีโอทัศน์ที่แสดงภาพและเสียงเพลงเกี่ยวข้าวหรือเพลงอื่น ๆ ที่สะท้อนให้เห็นวิถีชีวิตต่าง ๆ ที่ครูคิดว่าเหมาะสมให้นักเรียนดู จากนั้นครูถามเพื่อประเมินนักเรียนว่า เพลงนี้มีความสัมพันธ์กับนักเรียนหรือไม่ และเนื้อหาเรื่องราวในบทเพลงมีความเกี่ยวข้องกับใครหรือเกี่ยวข้องกับอาชีพใด ให้นักเรียนช่วยกันตอบและแสดงความคิดเห็น

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

1. ครูนำเสนอเนื้อหาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างวิถีชีวิตกับผลงานดนตรี โดยอธิบายเกี่ยวกับบทเพลงกับวิถีชีวิตของมนุษย์มีความสัมพันธ์กันอย่างไร เนื้อหาเรื่องราวในบทเพลงที่สะท้อนในวิถีชีวิตเรื่องใด และโอกาสในการบรรเลงดนตรีในท้องถิ่นมีโอกาสใดบ้างให้นักเรียนทราบ และให้นักเรียนดูภาพในหนังสือเรียนประกอบ
2. ครูถามนักเรียนว่า นักเรียนคิดว่ามีเพลงใดที่เกิดขึ้นจากความกลัวของมนุษย์บ้าง ให้นักเรียนช่วยกันตอบและแสดงความคิดเห็นเพื่อประเมินความเข้าใจของนักเรียน โดยครูอาจยกตัวอย่างชื่อเพลงที่เกิดขึ้นจากความกลัวของมนุษย์ที่ครูคิดว่าเหมาะสมให้นักเรียนได้เข้าใจยิ่งขึ้น

3. ครูอธิบายเพิ่มเติมว่า บทเพลงใดที่มีเนื้อหาและความหมายตรงหรือใกล้เคียงกับวิถีการดำเนินชีวิตของเรา ก็จะทำให้บทเพลงนั้นเป็นที่นิยมของเราตามไปด้วย

4. ครูยกตัวอย่างเพลงเกี่ยวข้าวที่เปิดให้นักเรียนดูและฟังในตอนต้นชั่วโมงว่า เป็นเพลงที่มีความเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของชาวนา ความสามัคคี ความสนุกสนาน เป็นต้น หรือครูอาจยกตัวอย่างเพลงที่มีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับวิถีชีวิตของนักเรียนตามที่ครูคิดว่าเหมาะสม

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

ให้นักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง *ความสัมพันธ์ระหว่างวิถีชีวิตกับผลงานทางดนตรี* โดยครูคอยให้ความรู้เสริมในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจหรือสรุปไม่ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้

ขั้นที่ 4 ฝึกฝนนักเรียน

1. ครูให้นักเรียนแต่ละคนหาเพลงที่มีความหมายเกี่ยวข้องหรือใกล้เคียงกับวิถีชีวิตของตนเองมากที่สุด แล้วออกมาร้องและอภิปรายหน้าชั้นเรียนว่ามีความเกี่ยวข้องกับนักเรียนอย่างไร

2. ให้นักเรียนปฏิบัติ *กิจกรรม ศึกษาบทเพลงที่สะท้อนเรื่องราวของชีวิต และกิจกรรม ศึกษาค้นคว้าบทเพลงหรือการแสดงดนตรีในโอกาสต่าง ๆ* พร้อมบันทึกผล และนำเสนอข้อมูลหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 5 การนำไปใช้

นักเรียนสามารถนำความรู้เรื่อง *ความสัมพันธ์ระหว่างวิถีชีวิตกับผลงานทางดนตรี* ไปใช้ในการแปลความหมายของเพลงที่สนใจว่าต้องการสื่อหรือต้องการถ่ายทอดเรื่องใดออกมา เพื่อจะได้เป็นผู้ฟังที่ดี และได้รับคุณค่าจากดนตรีหรือบทเพลงอย่างแท้จริง

8. กิจกรรมเสนอแนะ

1. กิจกรรมสำหรับกลุ่มสนใจพิเศษ

ร้องเพลงเลียนแบบเพลงที่ชื่นชอบ โดยการนำเรื่องราววิถีชีวิตของตนเองไปแทนเนื้อเพลงเดิม ให้ความหมายลงตัวและเหมาะสม ฝึกร้องให้เกิดความชำนาญแล้วนำไปร้องให้เพื่อน ๆ ฟัง

2. กิจกรรมสำหรับฝึกทักษะเพิ่มเติม

หาโอกาสเข้าชมกิจกรรมดนตรีตามโอกาสต่าง ๆ แล้ววิเคราะห์หาว่าเป็นการใช้ดนตรีเพื่อจุดประสงค์ใด จดบันทึกและนำมาจัดเป็นหมวดหมู่เพื่อเปรียบเทียบหาความแตกต่าง

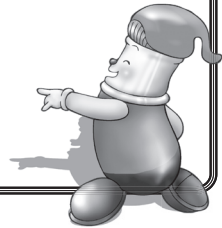
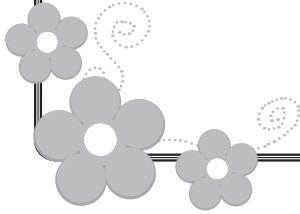
9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. CD-ROM ที่แสดงภาพและเสียงเพลงเกี่ยวข้าวหรือเพลงอื่น ๆ ที่สะท้อนให้เห็นวิถีชีวิตต่าง ๆ
2. กิจกรรมดนตรีต่าง ๆ ที่สามารถพบเห็นในสังคม
3. ใบกิจกรรม
4. ห้องสมุด
5. สื่อการเรียนรู้ ศิลปะ สมบูรณ์แบบ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
6. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
7. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

**10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้**

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางในการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางในการแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ (ผู้สอน)



แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 29

การอนุรักษ์วัฒนธรรมทางดนตรี

สาระที่ 2 ดนตรี

หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 ดนตรีกับมรดกทางวัฒนธรรม

เวลา 1 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

บทเพลง เครื่องดนตรี วงดนตรี และวิธีการบรรเลงที่เป็นแบบแผนปรากฏอยู่ทุกวันนี้ ถือเป็นมรดกทางวัฒนธรรมอันล้ำค่าที่ตกทอดมาจากบรรพบุรุษ เป็นผลงานที่เกิดจากภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งสิ่งสำคัญและจำเป็นจะต้องอนุรักษ์วัฒนธรรมทางดนตรีเหล่านี้ไว้ให้คงอยู่ต่อไป โดยปฏิบัติตามแนวทางในการอนุรักษ์และสืบทอดวัฒนธรรมต่าง ๆ เหล่านี้ให้เห็นคุณค่าและความสำคัญ

2. ตัวชี้วัดขั้นปี

ระบุความสำคัญในการอนุรักษ์ส่งเสริมวัฒนธรรมทางดนตรี (ศ 2.2 ป. 4/2)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกความสำคัญและความจำเป็นในการอนุรักษ์ส่งเสริมวัฒนธรรมทางดนตรีได้ (K)
2. อธิบายแนวทางในการอนุรักษ์วัฒนธรรมทางดนตรีไทยและดนตรีพื้นบ้านให้ผู้อื่นเข้าใจได้ (K)
3. เห็นคุณค่าและความสำคัญในการอนุรักษ์วัฒนธรรมทางดนตรี (A)
4. ปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นด้วยความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบ (A)
5. มีทักษะในการวาดภาพหรือหาภาพมาประกอบการนำเสนอข้อมูลได้อย่างเหมาะสมและสัมพันธ์กัน (P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. สังเกตจากการถามและการแสดงความคิดเห็น	1. สังเกตจากความสนใจ กระตือรือร้นในการปฏิบัติกิจกรรม และปฏิบัติกิจกรรมอย่างมีความสุข	1. สังเกตจากพฤติกรรมขณะปฏิบัติกิจกรรมรายบุคคลและปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม



ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
2. จากการตรวจการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประจำหน่วย	2. สังเกตจากความรับผิดชอบ และความมีระเบียบขณะปฏิบัติกิจกรรม	2. สังเกตจากการปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างคล่องแคล่ว
3. จากการตรวจแบบทดสอบหลังเรียน	3. ประเมินพฤติกรรมตามแบบการประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม	3. สังเกตจากความตั้งใจและปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอน
4. จากการตรวจใบกิจกรรม		4. ประเมินพฤติกรรมตามแบบการประเมินด้านทักษะ/กระบวนการ

5. การเรียนรู้

- การอนุรักษ์วัฒนธรรมทางดนตรี
 - ความสำคัญและความจำเป็นในการอนุรักษ์
 - แนวทางในการอนุรักษ์

6. แนวทางบูรณาการ

ภาษาไทย	การอ่าน การอภิปราย และการนำเสนอการปฏิบัติกิจกรรม
สังคมศึกษา	การปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่ม การสร้างมนุษยสัมพันธ์ และการอนุรักษ์วัฒนธรรมทางดนตรี
คณิตศาสตร์	การจำแนก
วิทยาศาสตร์	การสังเกตและการสืบค้นข้อมูล
สุขศึกษา	การพัฒนาทักษะการฟังและการพัฒนากล้ามเนื้อนิ้วมือจากการวาดภาพ

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูถามนักเรียนว่า ดนตรีพื้นบ้านหรือดนตรีไทยเป็นมรดกทางวัฒนธรรมหรือไม่ และทำไมเราจึงจำเป็นต้องอนุรักษ์มรดกเหล่านี้ไว้ ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

1. ครูนำเสนอเนื้อหาเรื่อง การอนุรักษ์วัฒนธรรมทางดนตรี เกี่ยวกับความสำคัญและความจำเป็นในการอนุรักษ์และแนวทางในการอนุรักษ์วัฒนธรรมทางดนตรีให้นักเรียนทราบ

2. ครูตั้งคำถามกับนักเรียนว่า ในชุมชนของนักเรียนมีกิจกรรมทางดนตรีอะไรบ้างที่ถือเป็นมรดกหรือวัฒนธรรมทางดนตรี โดยครูสุ่มเลือกนักเรียนตอบคำถามและแสดงความคิดเห็น 5 คน เพื่อประเมินความเข้าใจ

3. ครูอธิบายเพิ่มเติมว่า การสืบทอดวัฒนธรรมทางดนตรีนั้นมีอยู่มากมายหลายวิธี ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับโอกาสต่าง ๆ ที่ดนตรีสามารถเข้าไปเกี่ยวข้องกับหน้าที่ในสังคมของแต่ละบุคคล แต่อย่างไรก็ตามไม่ว่าจะด้วยวิธีใดก็ล้วนแต่เป็นการอนุรักษ์และรักษามรดกทางวัฒนธรรมทางดนตรีของเราให้คงอยู่จนถึงปัจจุบันได้เช่นกัน

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

ให้นักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง การอนุรักษ์วัฒนธรรมทางดนตรี โดยครูคอยให้ความรู้เสริมในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจหรือสรุปไม่ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้

ขั้นที่ 4 ฝึกฝนนักเรียน

1. ให้นักเรียนปฏิบัติ กิจกรรม อธิบายแนวทางในการอนุรักษ์วัฒนธรรมทางดนตรีไทย และกิจกรรม อธิบายแนวทางในการอนุรักษ์วัฒนธรรมทางดนตรีในท้องถิ่นของตนเอง พร้อมบันทึกผล และนำเสนอข้อมูลหน้าชั้นเรียน

2. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน

3. ให้นักเรียนทำโครงการตามความสนใจ

ขั้นที่ 5 การนำไปใช้

นักเรียนสามารถนำความรู้เรื่อง การอนุรักษ์วัฒนธรรมทางดนตรี ไปใช้เป็นแนวทางในการอนุรักษ์วัฒนธรรมทางดนตรีของแต่ละท้องถิ่นอย่างถูกต้องและเกิดคุณค่า ซึ่งถือเป็นการสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมของชาติไว้สืบไป

8. กิจกรรมเสนอแนะ

1. กิจกรรมสำหรับกลุ่มสนใจพิเศษ

หาโอกาสเรียนหรือหัดเล่นดนตรีไทยหรือดนตรีพื้นบ้านจากศิลปินดนตรีหรือครูดนตรีในท้องถิ่น ฝึกฝนให้เกิดความชำนาญ แล้วนำมาแสดงให้ผู้อื่นชม ซึ่งถือเป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมทางดนตรีอีกวิธีหนึ่ง

2. กิจกรรมสำหรับฝึกทักษะเพิ่มเติม

ถ้ามีโอกาสชมการแสดงหรือศึกษาเกี่ยวกับดนตรีไทยหรือดนตรีพื้นบ้าน ให้จดบันทึกเรื่องราวต่าง ๆ เช่น ประวัติความเป็นมา ประเภทของเครื่องดนตรี บทเพลง และถ่ายภาพเก็บไว้ด้วย เพื่อนำมาเปรียบเทียบหาความเหมือนและความแตกต่างของดนตรีไทยและดนตรีพื้นบ้าน

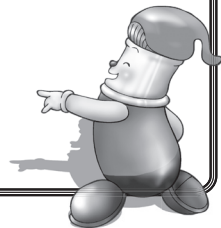
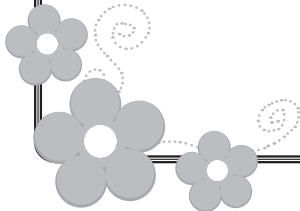
9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. กิจกรรมดนตรีที่ถือเป็นมรดกทางวัฒนธรรมต่าง ๆ เช่น พิธีไหว้ครูดนตรีไทย เป็นต้น
2. ใบกิจกรรม
3. หอสมุด
4. ศิลปินดนตรีหรือครูดนตรีในท้องถิ่น
5. สื่อการเรียนรู้ ศิลปะ สมบูรณ์แบบ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
6. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
7. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

**10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้**

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางในการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางในการแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ (ผู้สอน)





นาฏศิลป์ไทย กับวัฒนธรรม



เวลา 12 ชั่วโมง



ฝึกปฏิบัติกับสื่อเป้าหมายการเรียนรู้

ความรู้

- การแสดงรำวงมาตรฐานเพลงหญิงไทยใจงาม
- การแสดงระบำดอกบัว
- การแสดงรำรองเง็ง
- การแสดงระบำจันทน์รำพัด

ทักษะ/กระบวนการ

- ทักษะการปฏิบัติกิจกรรมเป็นรายบุคคล
- ทักษะการปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่ม
- ทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน
- การศึกษาค้นคว้า
- กระบวนการคิด
- การสังเกต
- การเคลื่อนไหวร่างกาย
- การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน
- การวิเคราะห์
- ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- การปฏิบัติ

นาฏศิลป์ไทยกับวัฒนธรรม

ภาระงาน/ชิ้นงาน

- การทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
- การศึกษาการแสดงรำวงมาตรฐานเพลงหญิงไทยใจงาม ระบำดอกบัว รำรองเง็ง และระบำจันทน์รำพัด
- บอกถึงประวัติความเป็นมาของการแสดงรำวงมาตรฐาน
- แสดงรำวงมาตรฐานเพลงหญิงไทยใจงาม
- สร้างสรรค์ทำรำประกอบเพลงหญิงไทยใจงาม
- บอกถึงประวัติความเป็นมาของการแสดงระบำดอกบัว
- อธิบายและแสดงทำรำระบำดอกบัว
- บอกถึงประวัติความเป็นมาของการแสดงรำรองเง็ง
- เปรียบเทียบการแสดงรำรองเง็งกับการแสดงรำวงมาตรฐาน
- แสดงรำรองเง็ง
- สร้างสรรค์ทำรำประกอบเพลงรองเง็ง
- เปรียบเทียบการแสดงระบำจันทน์รำพัดกับการแสดงระบำดอกบัว
- แสดงระบำจันทน์รำพัด
- การปฏิบัติจริง - การนำเสนอผลงาน - การจัดทำรายงาน
- การจัดทำสมุดภาพ - การทำโครงงาน - ใบกิจกรรม

คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม

- เห็นคุณค่าและความสำคัญของการแสดงนาฏศิลป์ไทย
- ปฏิบัติกิจกรรมเป็นรายบุคคลและปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่มด้วยความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ
- ปฏิบัติตนอย่างมีมารยาทในการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น

พักการออกแบบการจัดการเรียนรู้ **หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 นาฏศิลป์ไทยกับวัฒนธรรม**

ขั้นที่ 1 ผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน

ตัวชี้วัดชั้นปี

1. แสดงการเคลื่อนไหวในจังหวะต่าง ๆ ตามความคิดของตน (ศ 3.1 ป. 4/3)
2. แสดงนาฏศิลป์เป็นคู่และหมู่ (ศ 3.1 ป. 4/4)
3. อธิบายประวัติความเป็นมาของนาฏศิลป์หรือชุดการแสดงอย่างง่าย ๆ (ศ 3.2 ป. 4/1)
4. เปรียบเทียบการแสดงนาฏศิลป์กับการแสดงที่มาจากวัฒนธรรมอื่น (ศ 3.2 ป. 4/2)
5. อธิบายความสำคัญของการแสดงความเคารพในการเรียนและการแสดงนาฏศิลป์ (ศ 3.2 ป. 4/3)

ความเข้าใจที่คงทนของนักเรียน

นักเรียนจะเข้าใจว่า...

1. รำวงมาตรฐานเป็นการแสดงที่ปรับปรุงมาจาก รำวงพื้นเมือง หรือเรียกว่า “รำโชน”
2. สิ่งสำคัญอย่างหนึ่งในการแสดงรำวงมาตรฐาน คือ ผู้แสดงจะต้องหันหน้ามาทำความเคารพ ซึ่งกันและกันก่อนเริ่มแสดงและหลังจากจบการแสดง ซึ่งถือเป็นการขอบคุณที่ทำให้เกียรติมา ร่วมรำรำด้วยกัน และเป็นการแสดงให้เห็น ถึงวัฒนธรรมอันดีงามของไทย
3. ระบำดอกบัวมีลักษณะการแสดงเป็นคู่ร่วมกัน เป็นหมู่ที่เรียกว่า “ระบำ” ซึ่งจะให้ผู้แสดงเป็นผู้หญิงล้วน โดยผู้แสดงจะรำรำสื่อความหมาย ตามเนื้อเพลง
4. รำรองเง็งเป็นการแสดงที่มาจากวัฒนธรรมด้าน การแสดงของชาวมลายู
5. รำรองเง็งมีลักษณะท่ารำเป็นการเคลื่อนไหว ร่างกายในรูปแบบต่าง ๆ ตามจังหวะเพลง อย่างนุ่มนวลซึ่งดูแล้วคล้ายการเต้นรำ
6. การแสดงรำวงมาตรฐานกับการแสดงรำรองเง็ง เป็นการแสดงที่ผู้แสดงจะต้องหันหน้ามาทำ ความเคารพซึ่งกันและกันก่อนเริ่มแสดงและ หลังจากจบการแสดงเหมือนกัน

คำถามสำคัญที่ทำให้เกิดความเข้าใจที่คงทน

1. รำวงมาตรฐานมีที่มาอย่างไร
2. สิ่งสำคัญอย่างหนึ่งในการแสดงรำวงมาตรฐาน คืออะไร
3. ระบำดอกบัวมีลักษณะการแสดงอย่างไร
4. รำรองเง็งเป็นการแสดงที่มาจากวัฒนธรรม ด้านการแสดงของชนชาติใด
5. รำรองเง็งมีลักษณะท่ารำอย่างไร
6. การแสดงรำวงมาตรฐานกับการแสดงรำ รองเง็งมีลักษณะเหมือนกันอย่างไร
7. การแสดงระบำจิ้นรำพัดกับการแสดงระบำ ดอกบัวมีความแตกต่างกันในเรื่องใด

7. ระบำจิ้นรำพัดจะแต่งกายแบบชุดจีน ส่วนระบำดอกบัวจะแต่งกายแบบชุดไทย	
ความรู้ของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะรู้ว่า... 1. คำสำคัญที่ควรรู้ ได้แก่ รำวงมาตรฐาน รำโทน กรมศิลปากร ห่มผ้าสไบ 2 ชาย ห่มผ้าสไบเฉียง ชาวไทยมุสลิม และเดินรำ 2. รำวงมาตรฐานเป็นการแสดงที่ปรับปรุงมาจากการแสดงรำโทน ใช้วงดนตรีไทยบรรเลงเพลงประกอบการแสดง และมีลักษณะท่ารำที่อ่อนช้อย เวลาแสดงจะเดินเป็นวงกลม ใช้ผู้แสดงหญิงชายคู่กัน 3. ระบำดอกบัวเป็นการแสดงที่มาจากละครเรื่อง รถมเสน ใช้วงดนตรีปี่พาทย์เครื่องห้า มีลักษณะท่ารำที่อ่อนช้อย และการแปรรูปแปรแถวที่สวยงาม แสดงเป็นหมู่ โดยผู้แสดงจะถือดอกบัวข้างละ 1 ดอก ร่ายรำสื่อความหมายตามเนื้อเพลง และให้ผู้แสดงเป็นผู้หญิงล้วน 4. รำรองเง็งเป็นการแสดงพื้นเมืองของชาวไทยมุสลิม ซึ่งได้รับแบบอย่างการแสดงมาจากชาวมลายู ใช้ดนตรีพื้นเมืองของภาคใต้บรรเลงเพลงประกอบการแสดง มีลักษณะท่ารำเป็นการเคลื่อนไหวร่างกายในรูปแบบต่าง ๆ ตามจังหวะเพลงอย่างนุ่มนวล จะแสดงรวมกันเป็นหมู่ตั้งแต่ 2 คู่ขึ้นไป โดยใช้ผู้แสดงเป็นผู้หญิงกับผู้ชายคู่กัน หรือจะใช้ผู้หญิงแสดงล้วนก็ได้ 5. ระบำจิ้นรำพัดเป็นการแสดงที่ประดิษฐ์ขึ้นเพื่อนำมาใช้ฝึกหัดนักเรียนโดยทั่วไป โดยนำทำนองเพลงจิ้นลั่นถันของเก่ามาแล้วประพันธ์บทเพลงขึ้นใหม่ และใช้วงปี่พาทย์บรรเลงเพลงประกอบการแสดง มีลักษณะท่ารำที่สวยงาม แสดงให้เห็นถึงการถือพัดรำและเคลื่อนไหวร่างกายส่วนต่าง ๆ ได้อย่างสอดคล้องสวยงาม ใช้ผู้หญิงล้วนแสดงรวมกันเป็นหมู่	ทักษะ/ความสามารถของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะสามารถ... 1. อธิบายถึงที่มา เพลงและวงดนตรีประกอบการแสดง ลักษณะท่ารำ ลักษณะการแสดง การแต่งกาย และโอกาสที่ใช้ในการแสดงของการแสดงรำวงมาตรฐานและการแสดงรำรองเง็งได้ 2. อธิบายถึงที่มา เพลงและวงดนตรีประกอบการแสดง ลักษณะท่ารำ ลักษณะการแสดง การแต่งกายและอุปกรณ์การแสดง และโอกาสที่ใช้ในการแสดงของการแสดงระบำดอกบัวและการแสดงระบำจิ้นรำพัดได้ 3. ฝึกปฏิบัติรำวงมาตรฐานเพลงหญิงไทยใจงาม ระบำดอกบัว รำรองเง็ง และระบำจิ้นรำพัดได้ 4. สร้างสรรค์ท่ารำประกอบเพลงหญิงไทยใจงาม และเพลงรำรองเง็งได้ 5. เปรียบเทียบการแสดงรำวงมาตรฐานกับการแสดงรำรองเง็งได้ 6. เปรียบเทียบการแสดงระบำดอกบัวกับการแสดงระบำจิ้นรำพัดได้

ขั้นที่ 2 การงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง

1. การงานที่นักเรียนต้องปฏิบัติ

- บอกถึงประวัติความเป็นมาของการแสดงรำวงมาตรฐาน
- แสดงรำวงมาตรฐานเพลงหญิงไทยใจงาม
- สร้างสรรค์ทำรำประกอบเพลงหญิงไทยใจงาม
- บอกถึงประวัติความเป็นมาของการแสดงระบำดอกบัว
- อธิบายและแสดงทำรำระบำดอกบัว
- บอกถึงประวัติความเป็นมาของการแสดงรำรองเงิ้ง
- เปรียบเทียบการแสดงรำรองเงิ้งกับการแสดงรำวงมาตรฐาน
- แสดงรำรองเงิ้ง
- สร้างสรรค์ทำรำประกอบเพลงรองเงิ้ง
- เปรียบเทียบการแสดงระบำจิ้นรำพัดกับการแสดงระบำดอกบัว
- แสดงระบำจิ้นรำพัด
- บันทึกข้อมูลการแสดงความคิดเห็นและการอภิปราย

2. วิธีการและเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้

วิธีการประเมินผลการเรียนรู้	เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้
– การทดสอบ – การสนทนาซักถามโดยครู – การแสดงความคิดเห็น การอภิปราย – การฝึกปฏิบัติระหว่างเรียน – การประเมินตนเองของนักเรียน – การประเมินด้านความรู้ – การประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม – การประเมินด้านทักษะ/กระบวนการ	– แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน – แบบบันทึกข้อมูลการแสดงความคิดเห็นและการอภิปราย – ใบกิจกรรม – แบบบันทึกผลการปฏิบัติกิจกรรม – แบบประเมินความสามารถด้านทักษะทางนาฏศิลป์ – แบบประเมินด้านความรู้ – แบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม – แบบประเมินด้านทักษะ/กระบวนการ

3. สิ่งที่มีประเมิน

- ความสามารถในการบอกถึงที่มา เพลงและวงดนตรีประกอบการแสดง ลักษณะท่ารำ ลักษณะการแสดง การแต่งกาย และโอกาสที่ใช้ในการแสดงของการแสดงรำวงมาตรฐานและการแสดงรำรองเงิ้งได้

- ความสามารถในการอธิบายถึงที่มา เพลงและวงดนตรีประกอบการแสดง ลักษณะท่ารำ ลักษณะการแสดง การแต่งกายและอุปกรณ์การแสดง และโอกาสที่ใช้ในการแสดงของการแสดงระบำดอกบัว และการแสดงระบำจันทน์รำพัด
- ความสามารถในการอธิบายถึงความเหมือนและความแตกต่างของการแสดงรำวงมาตรฐานกับการแสดงรำรองเง็ง และการแสดงระบำดอกบัวกับการแสดงระบำจันทน์รำพัด
- ความสามารถในการแสดงรำวงมาตรฐานเพลงหญิงไทยใจงาม ระบำดอกบัว รำรองเง็ง และระบำจันทน์รำพัด
- ความสามารถในการสร้างสรรค์ท่ารำประกอบเพลงหญิงไทยใจงามและเพลงรำรองเง็ง
- ความสามารถในการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการปฏิบัติกิจกรรม
- ความสามารถในการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นด้วยความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ และความประหยัดจนงานสำเร็จ

ขั้นที่ 3 แผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 30 รำวงมาตรฐาน	3 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 31 ระบำดอกบัว	3 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 32 รำรองเง็ง	3 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 33 ระบำจันทน์รำพัด	3 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 30

ร่างมาตรฐาน

สาระที่ 3 นาฏศิลป์

หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 นาฏศิลป์ไทยกับวัฒนธรรม

เวลา 3 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

ร่างมาตรฐานเป็นการแสดงที่ปรับปรุงมาจากร่างพื้นเมืองหรือเรียกว่า รำโทน ที่มีลักษณะการแสดงเป็นคู่ระหว่างผู้หญิงกับผู้ชายตั้งแต่ 2 คู่ขึ้นไปซึ่งเรียกว่า รำหมู่ โดยก่อนเริ่มการแสดงและหลังจากจบการแสดง ผู้แสดงจะต้องหันหน้าเข้าหากันเพื่อแสดงความเคารพต่อกันซึ่งถือเป็นการขอบคุณที่ให้เกิดติมารวมรำรำ โดยร่างมาตรฐานจะมีทั้งหมด 10 เพลง แต่ละเพลงจะมีการกำหนดทำรำประจำเพลงไว้ เช่น เพลงหญิงไทยใจงามจะใช้ท่าพรหมสี่หน้าและท่ารำยุงฟ้อนหาง เป็นต้น

2. ตัวชี้วัดขั้นปี

1. แสดงการเคลื่อนไหวในจังหวะต่าง ๆ ตามความคิดของตน (ศ 3.1 ป. 4/3)
2. แสดงนาฏศิลป์เป็นคู่และหมู่ (ศ 3.1 ป. 4/4)
3. อธิบายประวัติความเป็นมาของนาฏศิลป์หรือชุดการแสดงอย่างง่าย ๆ (ศ 3.2 ป. 4/1)
4. อธิบายความสำคัญของการแสดงความเคารพในการเรียนและการแสดงนาฏศิลป์ (ศ 3.2 ป. 4/3)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายถึงที่มา เพลงและวงดนตรีประกอบการแสดง ลักษณะท่ารำ ลักษณะการแสดง การแต่งกาย และโอกาสที่ใช้ในการแสดงของการแสดงร่างมาตรฐานได้ (K)
2. แสดงร่างมาตรฐานด้วยความสนุกสนานเพลิดเพลิน (A)
3. ขับร้องและปฏิบัติท่ารำเพลงหญิงไทยใจงามได้ (P)
4. สร้างสรรค์ท่ารำประกอบเพลงหญิงไทยใจงามได้ (P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. สังเกตจากการถามและการแสดงความคิดเห็น	1. สังเกตจากความซื่อสัตย์ในการปฏิบัติกิจกรรม	1. สังเกตจากการปฏิบัติตามกิจกรรม

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
2. จากการตรวจการวัด และประเมินผลการเรียน รู้ประจำหน่วย 3. จากการตรวจแบบทดสอบ ก่อนเรียน 4. จากการตรวจใบกิจกรรม	2. สังเกตจากความมีน้ำใจ และความเสียสละในการ ปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น 3. สังเกตจากการปฏิบัติ กิจกรรมด้วยความสนุก สนานและเพลิดเพลิน 4. สังเกตจากการยอมรับ ความคิดเห็นของผู้อื่น ขณะปฏิบัติกิจกรรม	2. สังเกตจากการขับร้องและปฏิบัติ ทำรำเพลงหญิงไทยใจงาม 3. สังเกตจากการสร้างสรรค์ทำรำ ประกอบเพลงหญิงไทยใจงาม 4. สังเกตจากการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างคล่องแคล่ว

5. การเรียนรู้

- การประดิษฐ์ทำทางหรือทำรำประกอบจังหวะพื้นเมือง
- การแสดงนาฏศิลป์ ประเภทคู่และหมู่
 - รำวงมาตรฐาน
- ที่มาของชุดการแสดง
- ความเป็นมาของนาฏศิลป์
 - การทำความเคารพก่อนเรียนและก่อนแสดง

6. แนวทางบูรณาการ

ภาษาไทย	การพูดอธิบายที่มา เพลงและวงดนตรีประกอบการแสดง ลักษณะท่ารำ ลักษณะการแสดง การแต่งกาย และโอกาสที่ใช้ในการแสดงของการแสดงรำวงมาตรฐาน การแสดงความคิดเห็น การถามและการตอบข้อสงสัยต่าง ๆ
สังคมศึกษา	การเรียนรู้การแสดงรำวงมาตรฐานเกี่ยวกับวัฒนธรรมด้านต่าง ๆ การปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่ม และการสร้างมนุษยสัมพันธ์
คณิตศาสตร์	การนับจังหวะขณะรำ
วิทยาศาสตร์	การสังเกตท่ารำเพลงหญิงไทยใจงามของครูและปฏิบัติตาม
สุขศึกษา	การพัฒนาทักษะการฟัง การร้อง และการเคลื่อนไหวร่างกายขณะรำ
ศิลปะ (ดนตรี)	การขับร้องเพลงหญิงไทยใจงาม
การงานอาชีพฯ	การใช้และจัดเก็บอุปกรณ์ในการปฏิบัติกิจกรรม



7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนเพื่อประเมินความรู้
2. ครูให้นักเรียนดูภาพการแสดงร้องมาตรฐานทั้ง 10 เพลง พร้อมกับตั้งคำถามว่าการแสดงในภาพคือการแสดงอะไร และนักเรียนทราบหรือไม่ว่าท่ารำแต่ละท่ามีชื่อเรียกว่าอย่างไรบ้าง แล้วมีลักษณะการแต่งกายอย่างไร โดยให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นและอภิปรายตามความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ของตนเอง

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

1. ครูนำเสนอเนื้อหาเรื่อง *ร่ำวงมาตรฐาน* เกี่ยวกับที่มา เพลงและวงดนตรีประกอบการแสดง ลักษณะท่ารำ ลักษณะการแสดง การแต่งกาย และโอกาสที่ใช้ในการแสดงของการแสดงร่ำวงมาตรฐาน โดยให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนดังนี้

1) ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5-6 คน จากนั้นให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาจับวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดทำแผ่นป้ายการแสดงร่ำวงมาตรฐาน ได้แก่ กระดาษเทา-ขาว ขนาด A4 1 แผ่น กาว กรรไกร สีเมจิก และกระดาษสี

2) ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันจัดทำแผ่นป้ายความรู้เรื่องการแสดงร่ำวงมาตรฐาน ซึ่งแผ่นป้ายความรู้ของแต่ละกลุ่มจะอธิบายถึงที่มา เพลงและวงดนตรีประกอบการแสดง ลักษณะท่ารำ ลักษณะการแสดง การแต่งกาย และโอกาสที่ใช้ในการแสดงของการแสดงร่ำวงมาตรฐาน โดยการจัดทำแผ่นป้ายความรู้ในแต่ละกลุ่มจะต้องจัดทำด้วยความเป็นระเบียบเรียบร้อยและใช้วัสดุอุปกรณ์ด้วยความประหยัดและคุ้มค่า

- 3) ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มผลัดกันออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

2. ครูนำเสนอเนื้อหาเรื่อง *ร่ำวงมาตรฐาน* เกี่ยวกับการแสดงร่ำวงมาตรฐานเพลงหญิงไทยใจงาม โดยให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนดังนี้

1) ครูเปิดสื่อวีดิทัศน์การแสดงร่ำวงมาตรฐานเพลงหญิงไทยใจงามให้นักเรียนชม เพื่อให้ นักเรียนเห็นลักษณะการแสดง ลักษณะท่ารำ

- 2) ครูตีแผนภูมิเพลงหญิงไทยใจงามบนกระดานดำแล้วอ่านเนื้อเพลงให้นักเรียนฟัง 1 เที่ยว

3) ครูอ่านเนื้อเพลงหญิงไทยใจงามให้นักเรียนฟัง และให้นักเรียนอ่านตามจนจำเนื้อเพลงได้แม่นยำ

4) ครูเปิดแถบบันทึกเสียงเพลงหญิงไทยใจงามให้นักเรียนฟัง 1 เที่ยว และให้นักเรียนฝึก ร้องตาม พร้อมกับตบมือเป็นจังหวะตามไปด้วยจนจำเนื้อเพลงและขับร้องได้ถูกต้องตามจังหวะเพลง

5) ครูสาธิตท่ารำเพลงหญิงไทยใจงามทีละท่า แล้วให้นักเรียนปฏิบัติตามจนสามารถปฏิบัติตามได้ (โดยไม่เปิดแถบบันทึกเสียงเพลง)

6) ครูสาธิตท่ารำเพลงหญิงไทยใจงามจนจบเพลง แล้วให้นักเรียนปฏิบัติตามจนสามารถปฏิบัติตามได้ (โดยเปิดแถบบันทึกเสียงเพลง)

7) ให้นักเรียนแสดงทำรำเพลงหญิงไทยใจงามประกอบการเปิดแถบบันทึกเสียงเพลงหลาย ๆ ครั้งจนเกิดความชำนาญ โดยครูคอยดูแลและให้คำแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องเพื่อให้แสดงท่าทางได้ถูกต้องสวยงาม

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นและอภิปรายสรุปเรื่อง รำวงมาตรฐาน เป็นความคิดของชั้นเรียน โดยครูคอยให้ความรู้เสริมในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจหรือสรุปไม่ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้

ขั้นที่ 4 ฝึกฝนนักเรียน

1. ให้นักเรียนปฏิบัติ กิจกรรม ประวัติความเป็นมาของรำวงมาตรฐาน โดยให้นักเรียนอ่านข้อความในแต่ละข้อและเขียนเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่กล่าวถูกต้อง จากนั้นให้นักเรียนเติมคำลงในช่องของแต่ละข้อให้ถูกต้องสัมพันธ์กัน และให้นักเรียนโยงเส้นจับคู่เครื่องแต่งกายของการแสดงรำวงมาตรฐานในแต่ละข้อให้สัมพันธ์กัน

2. ให้นักเรียนปฏิบัติ กิจกรรม การแสดงรำวงมาตรฐานเพลงหญิงไทยใจงาม โดยให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4 คู่ ร่วมกันฝึกปฏิบัติทำรำพร้อมกับขับร้องเพลงหญิงไทยใจงาม จากนั้นให้แต่ละกลุ่มผลัดกันออกมาแสดงรำวงมาตรฐานเพลงหญิงไทยใจงามหน้าชั้นเรียน

3. ให้นักเรียนปฏิบัติ กิจกรรม สร้างสรรค์ทำรำประกอบเพลงหญิงไทยใจงาม โดยให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 6 คน ร่วมกันคิดทำรำประกอบเพลงหญิงไทยใจงามและฝึกปฏิบัติจนเกิดความชำนาญ จากนั้นให้แต่ละกลุ่มผลัดกันออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 5 การนำไปใช้

นักเรียนสามารถนำ การแสดงรำวงมาตรฐานเพลงหญิงไทยใจงาม ที่ได้เรียนรู้และฝึกปฏิบัติ ไปใช้แสดงในวันสำคัญหรือโอกาสต่าง ๆ ได้ เช่น วันสงกรานต์ วันลอยกระทง เป็นต้น

8. กิจกรรมเสนอแนะ

1. กิจกรรมสำหรับกลุ่มสนใจพิเศษ

นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน ร่วมกันศึกษาค้นคว้ารำวงพื้นเมืองและนำมาเปรียบเทียบกับรำวงมาตรฐานว่ามีความเหมือนและความแตกต่างกันอย่างไรบ้าง แล้วให้แต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงานการศึกษาค้นคว้า

2. กิจกรรมสำหรับฝึกทักษะเพิ่มเติม

นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4-5 คน เลือกเพลงไทยลูกทุ่งที่นักเรียนชื่นชอบมา 1 เพลง และนำทำรำเพลงหญิงไทยใจงามมาใช้ประกอบเพลงที่นักเรียนเลือก แล้วฝึกปฏิบัติทำรำให้ถูกต้องตรงตามจังหวะเพลง จากนั้นให้แต่ละกลุ่มผลัดกันออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. ภาพการแสดงรำวงมาตรฐาน
2. สื่อวีดิทัศน์การแสดงรำวงมาตรฐานเพลงหญิงไทยใจงาม



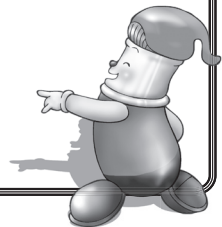
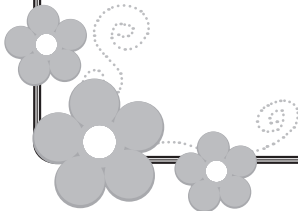
3. แถบบันทึกลีขงเพลงหญงไทยใจงามและเครื่องเล่นแถบบันทึกลีขง
4. ใบกิจกรรม
5. สถานที่ต่าง ๆ เช่น โรงเรียน บ้าน ศูนย์วัฒนธรรม สถานที่จัดการแสดงวัฒนธรรมท้องถิ่น เป็นต้น
6. อินเทอร์เน็ต
7. สื่อการเรียนรู้ ศิลปะ สมบูรณ์แบบ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
8. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
9. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด



10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางในการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางในการแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ (ผู้สอน)



แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 31

ระบำดอกบัว

สาระที่ 3 นาฏศิลป์

หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 นาฏศิลป์ไทยกับวัฒนธรรม

เวลา 3 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

ระบำดอกบัวเป็นการแสดงที่มาจากละครเรื่อง รถมเสน ตอนหม่อมนางรำแสดงถวายท้าววรลัทธิ ซึ่งกรมศิลปากรได้ทำการปรับปรุงการแสดงและนำออกแสดงให้ประชาชนทั่วไปได้ชมเมื่อ พ.ศ. 2500 และลักษณะการแสดงเป็นการรำรำที่แสดงเป็นคู่ร่วมกันเป็นหมู่ที่เรียกว่า ระบำ ซึ่งจะให้ผู้แสดงเป็นผู้หญิงล้วน โดยผู้แสดงจะถือดอกบัวทั้งสองมือและรำรำสื่อความหมายตามเนื้อเพลง

2. ตัวชี้วัดชั้นปี

1. แสดงการเคลื่อนไหวในจังหวะต่าง ๆ ตามความคิดของตน (ศ 3.1 ป. 4/3)
2. แสดงนาฏศิลป์เป็นคู่และหมู่ (ศ 3.1 ป. 4/4)
3. อธิบายประวัติความเป็นมาของนาฏศิลป์หรือชุดการแสดงอย่างง่าย ๆ (ศ 3.2 ป. 4/1)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายถึงที่มา เพลงและวงดนตรีประกอบการแสดง ลักษณะท่ารำ ลักษณะการแสดง การแต่งกายและอุปกรณ์การแสดง รวมถึงโอกาสที่ใช้ในการแสดงของการแสดงระบำดอกบัวได้ (K)
2. แสดงระบำดอกบัวด้วยความสนุกสนานเพลิดเพลิน (A)
3. ขับร้องและปฏิบัติท่ารำเพลงระบำดอกบัวได้ (P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นและการเล่าประสบการณ์	1. สังเกตจากความกระตือรือร้นและความขยันหมั่นเพียร	1. สังเกตจากการปฏิบัติตามกิจกรรม 2. สังเกตจากการขับร้องและปฏิบัติท่ารำเพลงระบำดอกบัว



ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
2. จากการตรวจการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประจำหน่วย 3. จากการตรวจใบกิจกรรม	2. สังเกตจากการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับสมาชิกในกลุ่ม 3. สังเกตจากการช่วยเหลือและการมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น	3. สังเกตจากการปฏิบัติกิจกรรมเป็นรายบุคคลและปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่มอย่างคล่องแคล่ว



5. การเรียนรู้

- การแสดงนาฏศิลป์ ประเภทคู่และหมู่
 - ระบำ
- ความเป็นมาของนาฏศิลป์
 - ที่มาของชุดการแสดง



6. แนวทางบูรณาการ

ภาษาไทย	การพูดถึงที่มา เพลงและวงดนตรีประกอบการแสดง ลักษณะท่ารำ ลักษณะการแสดง การแต่งกายและอุปกรณ์การแสดง รวมถึงโอกาสที่ใช้ในการแสดงของการแสดงระบำดอกบัว การแสดงความคิดเห็น การถามและการตอบข้อสงสัยต่าง ๆ
สังคมศึกษา	การปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่มและการสร้างมนุษยสัมพันธ์
คณิตศาสตร์	การนับจังหวะขณะรำ
วิทยาศาสตร์	การสังเกตการสาธิตท่ารำระบำดอกบัวของครูและปฏิบัติตาม
สุขศึกษา	การพัฒนาทักษะการฟัง การร้อง และการเคลื่อนไหวร่างกายขณะรำ
ศิลปะ (ดนตรี)	การขับร้องเพลงระบำดอกบัว
การงานอาชีพฯ	การประดิษฐ์ดอกบัวจากกระดาษ



7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูแจกกระดาษสี ขนาด 21×21 ซม. ให้นักเรียนคนละ 2 แผ่น และก้านติดดอกไม้คนละ 2 อัน จากนั้นครูให้นักเรียนแต่ละคนนำกระดาษที่แจกให้มาวางบนโต๊ะคนละ 1 แผ่น และให้นักเรียน

พับกระดาษตามครู เมื่อนักเรียนแต่ละคนพับกระดาษตามครูเสร็จแล้ว นักเรียนแต่ละคนก็จะมีดอกบัวคนละ 2 ดอก จากนั้นก็ให้นักเรียนแต่ละคนนำก้อนที่แจกให้มาติดกับดอกบัว

2. ครูถามนักเรียนว่า นักเรียนคิดว่าดอกไม้ที่นักเรียนประดิษฐ์ขึ้นมานั้นคือดอกไม้อะไร และนักเรียนคิดว่าถ้าดอกไม้ชนิดนี้เป็นดอกไม้สดจะสามารถนำมาใช้ประโยชน์อะไรได้บ้าง เช่น นักเรียนอาจจะตอบว่าบูชาพระ ทำพานไหว้ครู เป็นต้น โดยให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นและอภิปรายตามความรู้ความเข้าใจ และประสบการณ์ของตนเอง

3. ครูนำคำตอบของนักเรียนมาเชื่อมโยงกับเรื่องระบำดอกบัว ว่าดอกบัวที่ให้นักเรียนประดิษฐ์ขึ้นนั้นโดยทั่วไปจะนำมาใช้บูชาพระ ทำพานไหว้ครู หรือใช้ตกแต่งสถานที่ในงานต่าง ๆ ได้ และยังสามารถทำเป็นอุปกรณ์การแสดงระบำดอกบัวได้ด้วย

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

1. ครูนำเสนอเนื้อหาเรื่อง ระบำดอกบัว เกี่ยวกับที่มา เพลงและวงดนตรีประกอบการแสดง ลักษณะท่ารำ ลักษณะการแสดง การแต่งกายและอุปกรณ์การแสดง รวมถึงโอกาสที่ใช้ในการแสดงของการแสดงระบำดอกบัว โดยให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมดังนี้

1) ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5-6 คน แล้วให้ดูสื่อวีดิทัศน์การแสดงระบำดอกบัวร่วมกัน และให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสังเกตลักษณะการรำ ลักษณะการแสดง ดนตรีประกอบการแสดง การแต่งกายและอุปกรณ์การแสดง

2) ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนผลัดกันออกมานำเสนอสิ่งที่ได้จากการสังเกตในการชมการแสดงระบำดอกบัวหน้าชั้นเรียน

2. ครูให้นักเรียนฝึกปฏิบัติการแสดงระบำดอกบัว ดังนี้

1) ครูติดแผ่นภูมิเพลงระบำดอกบัวบนกระดานดำแล้วอ่านเนื้อเพลงให้นักเรียนฟัง 1 เที่ยว

2) ครูอ่านเนื้อเพลงระบำดอกบัวให้นักเรียนฟัง และให้นักเรียนอ่านตามจนจำเนื้อเพลงได้

แม่นยำ

3) ครูเปิดแถบบันทึกเสียงเพลงระบำดอกบัวให้นักเรียนฟัง 1 เที่ยว และให้นักเรียนฝึกร้องตาม พร้อมกับตบมือเป็นจังหวะตามไปด้วยจนจำเนื้อเพลงและขับร้องได้ถูกต้องตามจังหวะเพลง

4) ครูสาธิตท่ารำระบำดอกบัวที่ละท่า แล้วให้นักเรียนปฏิบัติตามจนสามารถปฏิบัติตามได้ (โดยไม่เปิดแถบบันทึกเสียงเพลง)

5) ครูสาธิตท่ารำระบำดอกบัวจนจบเพลง แล้วให้นักเรียนปฏิบัติตามจนสามารถปฏิบัติตามได้ (โดยไม่เปิดแถบบันทึกเสียงเพลง)

6) ให้นักเรียนแสดงท่ารำระบำดอกบัวประกอบการเปิดแถบบันทึกเสียงเพลงหลาย ๆ ครั้ง จนเกิดความชำนาญ โดยครูคอยดูแลและให้คำแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องเพื่อให้แสดงท่าทางได้ถูกต้องสวยงาม

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

ให้นักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง ระบำดอกบัว เป็นความคิดของนักเรียน โดยครูคอยให้ความรู้เสริมในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจหรือสรุปไม่ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้



ขั้นที่ 4 ฝึกฝนนักเรียน

1. ให้นักเรียนปฏิบัติ กิจกรรม ประวัติความเป็นมาของการแสดงระบำดอกบัว โดยให้นักเรียนพิจารณาข้อความในแต่ละข้อและโยงเส้นจับคู่ข้อความให้สัมพันธ์กัน
2. ให้นักเรียนปฏิบัติ กิจกรรม รู้จักประยุกต์ใช้เครื่องแต่งกาย โดยให้นักเรียนพิจารณาว่าข้อชุดการแสดงใดที่สามารถนำเครื่องแต่งกายระบำดอกบัวไปประยุกต์ใช้ได้ แล้วโยงเส้นให้ถูกต้อง
3. ให้นักเรียนปฏิบัติ กิจกรรม ระบำดอกบัว โดยให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 8 คนร่วมกันฝึกปฏิบัติท่ารำพร้อมกับขับร้องเพลงระบำดอกบัว จากนั้นให้แต่ละกลุ่มผลัดกันออกมาแสดงระบำดอกบัวหน้าชั้นเรียน
4. ให้นักเรียนปฏิบัติ กิจกรรม อธิบายท่ารำประกอบเพลงระบำดอกบัว โดยให้นักเรียนพิจารณาภาพแต่ละภาพว่าสื่อความหมายตรงกับเนื้อเพลงท่อนใด และนำเนื้อเพลงท่อนนั้นไปใส่ไว้ได้ภาพ

ขั้นที่ 5 การนำไปใช้

นักเรียนสามารถนำ การแสดงระบำดอกบัว ที่ได้เรียนรู้และฝึกปฏิบัติไปใช้แสดงในวันสำคัญหรือโอกาสต่าง ๆ ได้ เช่น วันเด็กแห่งชาติ วันพ่อแห่งชาติ เป็นต้น

8. กิจกรรมเสนอแนะ

1. กิจกรรมสำหรับกลุ่มสนใจพิเศษ

นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5–6 คน ร่วมศึกษาค้นคว้าว่าการแสดงนาฏศิลป์ไทยชุดใดบ้างที่มีลักษณะการแสดงเป็นคู่และเป็นหมู่เหมือนการแสดงระบำดอกบัว และให้แต่ละกลุ่มผลัดกันออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

2. กิจกรรมสำหรับฝึกทักษะเพิ่มเติม

นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 6 คน นำท่ารำระบำดอกบัวไปใช้ประกอบเพลงไทยลูกทุ่งที่นักเรียนชื่นชอบและร่วมกันฝึกซ้อมให้เกิดความชำนาญ แล้วให้แต่ละกลุ่มผลัดกันออกมาแสดงผลงานหน้าชั้นเรียน

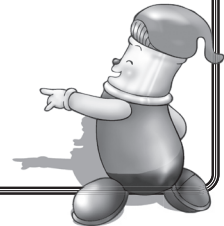
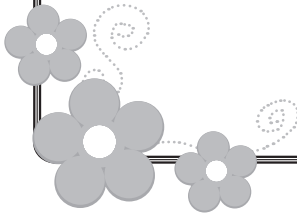
9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. สื่อวีดิทัศน์การแสดงระบำดอกบัว
2. แถบบันทึกเสียงเพลงระบำดอกบัวและเครื่องเล่นแถบบันทึกเสียง
3. ใบกิจกรรม
4. สถานที่ต่าง ๆ เช่น โรงเรียน บ้าน ศูนย์วัฒนธรรม สถานที่จัดการแสดงวัฒนธรรมท้องถิ่น เป็นต้น
5. อินเทอร์เน็ต
6. สื่อการเรียนรู้ ศิลปะ สมบูรณ์แบบ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
7. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
8. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

**10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้**

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางในการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางในการแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ (ผู้สอน)



แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 32

รำรองเงิง

สาระที่ 3 นาฏศิลป์

หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 นาฏศิลป์ไทยกับวัฒนธรรม

เวลา 3 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

รำรองเงิงเป็นการแสดงพื้นเมืองของชาวไทยมุสลิม ซึ่งการแสดงชุดนี้ได้รับอิทธิพลทางวัฒนธรรมด้านการแสดงมาจากชาวมลายู ซึ่งลักษณะท่ารำเป็นการเคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะเพลงอย่างนุ่มนวล คล้ายกับการเต้นรำ ส่วนลักษณะการแสดงจะแสดงรวมกันเป็นหมู่ตั้งแต่ 2 คู่ขึ้นไป โดยจะใช้ผู้แสดงเป็นผู้หญิงกับผู้ชายคู่กัน หรือผู้หญิงแสดงล้วนก็ได้ ก่อนแสดงผู้แสดงจะแสดงความเคารพต่อกันแล้วจึงเริ่มแสดง เมื่อแสดงจบเพลง ผู้แสดงก็จะทำความเคารพต่อกันอีกครั้งเหมือนกับการแสดงรำวงมาตรฐาน

2. ตัวชี้วัดขั้นปี

1. แสดงการเคลื่อนไหวในจังหวะต่าง ๆ ตามความคิดของตน (ศ 3.1 ป. 4/3)
2. แสดงนาฏศิลป์เป็นคู่และหมู่ (ศ 3.1 ป. 4/4)
3. อธิบายประวัติความเป็นมาของนาฏศิลป์หรือชุดการแสดงอย่างง่าย ๆ (ศ 3.2 ป. 4/1)
4. เปรียบเทียบการแสดงนาฏศิลป์กับการแสดงที่มาจากวัฒนธรรมอื่น (ศ 3.2 ป. 4/2)
5. อธิบายความสำคัญของการแสดงความเคารพในการเรียนและการแสดงนาฏศิลป์

(ศ 3.2 ป. 4/3)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายถึงที่มา เพลงและวงดนตรีประกอบการแสดง ลักษณะท่ารำ ลักษณะการแสดง การแต่งกาย และโอกาสที่ใช้ในการแสดงของการแสดงรำรองเงิงได้ (K)
2. บอกถึงความเหมือนและความแตกต่างของการแสดงรำรองเงิงกับการแสดงรำวงมาตรฐานได้ (K)
3. แสดงรำรองเงิงด้วยความสนุกสนานเพลิดเพลิน (A)
4. ปฏิบัติท่ารำรองเงิงได้ (P)
5. สร้างสรรค์ท่ารำประกอบเพลงรองเงิงได้ (P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. สังเกตจากการถามและการแสดงความคิดเห็น 2. จากการตรวจการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประจำหน่วย 3. จากการตรวจแบบทดสอบก่อนเรียน 4. จากการตรวจใบกิจกรรม	1. สังเกตจากความซื่อสัตย์ในการปฏิบัติกิจกรรม 2. สังเกตจากความมีน้ำใจและความเสียสละในการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น 3. สังเกตจากการปฏิบัติกิจกรรมด้วยความสนุกสนานและเพลิดเพลิน 4. สังเกตจากการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นขณะปฏิบัติกิจกรรม	1. สังเกตจากการปฏิบัติตามกิจกรรม 2. สังเกตจากการปฏิบัติท่ารำรองเง็ง 3. สังเกตจากการสร้างสรรค์ท่ารำประกอบเพลงรองเง็ง 4. สังเกตจากการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างคล่องแคล่ว

5. สื่อการเรียนรู้

- การประดิษฐ์ท่าทางหรือท่ารำประกอบจังหวะพื้นเมือง
- การแสดงนาฏศิลป์ ประเภทคู่และหมู่
- ที่มาของชุดการแสดง
- การชมการแสดง
 - นาฏศิลป์
 - การแสดงของท้องถิ่น
- ความเป็นมาของนาฏศิลป์
 - การทำความเคารพก่อนเรียนและก่อนแสดง

6. แนวทางบูรณาการ

ภาษาไทย	การพูดอธิบายที่มา เพลงและวงดนตรีประกอบการแสดง ลักษณะท่ารำ ลักษณะการแสดง การแต่งกาย และโอกาสที่ใช้ในการแสดงของการแสดงรำรองเง็ง การแสดงความคิดเห็น การถามและการตอบข้อสงสัยต่าง ๆ
สังคมศึกษา	การเรียนรู้การแสดงรำรองเง็งเกี่ยวกับวัฒนธรรมด้านต่าง ๆ การปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่ม และการสร้างมนุษยสัมพันธ์



คณิตศาสตร์	การนับจังหวะขณะรำ
วิทยาศาสตร์	การสังเกตการสาดิท่าร่าร่งเง้งของครูและปฏิบัติตาม
สุขศึกษา	การพัฒนาทักษะการฟัง การร้อง และการเคลื่อนไหวร่างกายขณะรำ
ศิลปะ (ดนตรี)	ดนตรีประกอบการแสดงร่าร่งเง้ง
การงานอาชีพ	ใช้และจัดเก็บอุปกรณ์ในการปฏิบัติกิจกรรม



7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูให้นักเรียนดูภาพการแสดงร่าร่งเง้งพร้อมกับตั้งคำถามถามนักเรียนว่า นักเรียนทราบหรือไม่ว่าการแสดงในภาพคือการแสดงอะไร และนักเรียนคิดว่าการแสดงร่าร่งเง้งนี้ได้รับวัฒนธรรมมาจากชาติใด โดยให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นและอภิปรายตามความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ของตนเอง

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

1. ครูนำเสนอเนื้อหาเรื่อง ร่าร่งเง้ง เกี่ยวกับที่มา เพลงและวงดนตรีประกอบการแสดง ลักษณะท่ารำ ลักษณะการแสดง การแต่งกาย และโอกาสที่ใช้ในการแสดงของการแสดงร่าร่งเง้ง โดยให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนดังนี้

1) ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5–6 คน แจกแบบบันทึกการแสดงร่าร่งเง้ง และฟังครูอธิบายถึงที่มา เพลงและวงดนตรีประกอบการแสดงร่าร่งเง้ง แล้วทำการบันทึกในแบบบันทึกการแสดงร่าร่งเง้ง

2) ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มชมวีดิทัศน์การแสดงร่าร่งเง้งร่วมกัน พร้อมทั้งให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสังเกตลักษณะท่ารำ ลักษณะการแสดง การแต่งกาย แล้วทำการบันทึกในแบบบันทึกการแสดงร่าร่งเง้ง

3) ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มผลัดกันส่งตัวแทนออกมานำเสนอสิ่งที่ได้จากการชมการแสดงร่าร่งเง้งหน้าชั้นเรียน

2. ครูสอนให้นักเรียนฝึกปฏิบัติการแสดงร่าร่งเง้ง ดังนี้

1) ครูเปิดแถบบันทึกเสียงเพลงร่าร่งเง้งให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนตบมือตามจังหวะเพลงจนนักเรียนจับจังหวะได้

2) ครูสาธิตท่าร่าร่งเง้งทีละท่า แล้วให้นักเรียนปฏิบัติตามจนสามารถปฏิบัติตามได้ (โดยไม่เปิดแถบบันทึกเสียงเพลง)

3) ครูสาธิตท่าร่าร่งเง้งจนจบเพลง แล้วให้นักเรียนปฏิบัติตามจนสามารถปฏิบัติตามได้ (โดยเปิดแถบบันทึกเสียงเพลง)

4) ให้นักเรียนแสดงท่าร่าร่งเง้งประกอบการเปิดแถบบันทึกเสียงเพลงหลาย ๆ ครั้งจนเกิดความชำนาญ โดยครูคอยดูแลและให้คำแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องเพื่อให้แสดงท่าทางได้ถูกต้องสวยงาม

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

ให้นักเรียนร่วมกันสรุป รำร้องเงืง เป็นความคิดของนักเรียน โดยครูคอยให้ความรู้เสริมในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจหรือสรุปไม่ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้

ขั้นที่ 4 ฝึกฝนนักเรียน

1. ให้นักเรียนปฏิบัติ กิจกรรม ประวัติความเป็นมาของการแสดงรำร้องเงืง โดยให้นักเรียนพิจารณาข้อความในแต่ละข้อ แล้วใส่ข้อความที่หายไปลงในช่องว่างให้ถูกต้องสมบูรณ์

2. ให้นักเรียนปฏิบัติ กิจกรรม ความเหมือนและความแตกต่างของการแสดงรำร้องเงืงกับการแสดงรำวงมาตรฐาน โดยให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความเหมือนและความแตกต่างของการแสดงรำร้องเงืงกับการแสดงรำวงมาตรฐาน

3. ให้นักเรียนปฏิบัติ กิจกรรม รำร้องเงืง โดยให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 8 คน เป็นผู้ชาย 4 คน ผู้หญิง 4 คน ร่วมกันฝึกปฏิบัติทำรำร้องเงืงตามจังหวะเพลง จากนั้นให้แต่ละกลุ่มผลัดกันออกมาแสดงรำร้องเงืงหน้าชั้นเรียน

4. ให้นักเรียนปฏิบัติ กิจกรรม สร้างสรรค์ท่าทางประกอบเพลงร้องเงืง โดยให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 6 คน ร่วมกันคิดทำรำร้องเงืง กลุ่มละ 5 ท่า และฝึกปฏิบัติจนเกิดความชำนาญ จากนั้นให้แต่ละกลุ่มออกมาแสดงผลงานหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 5 การนำไปใช้

นักเรียนนำการแสดง รำร้องเงืง ไปแสดงในงานต้อนรับแขก งานเทศกาล และวันสำคัญ เช่น วันงานประจำปี เทศกาลสงกรานต์ เป็นต้น

8. กิจกรรมเสนอแนะ

1. กิจกรรมสำหรับกลุ่มสนใจพิเศษ

ให้นักเรียนนำการแสดงรำร้องเงืงไปจัดแสดงในชุมชนเพื่อให้คนในชุมชนได้รับชม

2. กิจกรรมสำหรับฝึกทักษะเพิ่มเติม

ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 6 คน ร่วมกันฝึกปฏิบัติทำรำร้องเงืงให้ชำนาญและสวยงาม จากนั้นให้แต่ละกลุ่มผลัดกันออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. ภาพการแสดงรำร้องเงืง
2. วิดีทัศน์การแสดงรำร้องเงืงและแถบบันทึกเสียงเพลงรำร้องเงืง
3. ใบกิจกรรม
4. สถานที่ต่าง ๆ เช่น โรงเรียน บ้าน ศูนย์วัฒนธรรม สถานที่จัดการแสดงวัฒนธรรมท้องถิ่น เป็นต้น
5. อินเทอร์เน็ต



176

คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ ศิลปะ ป. 4

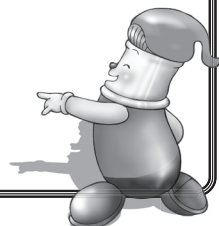
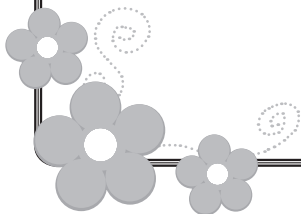
6. สื่อการเรียนรู้ ศิลปะ สมบูรณ์แบบ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
7. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
8. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด



10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางในการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางในการแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ (ผู้สอน)



แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 33

ระบำจิ้นรำพัด

สาระที่ 3 นาฏศิลป์

หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 นาฏศิลป์ไทยกับวัฒนธรรม

เวลา 3 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

ระบำจิ้นรำพัดเป็นการแสดงที่ประดิษฐ์ขึ้นเพื่อนำมาใช้ฝึกหัดนักเรียนโดยทั่วไป และต่อมาได้นำไปจัดแสดงในโอกาสต่าง ๆ มีลักษณะท่ารำที่สวยงาม แสดงให้เห็นถึงการถือพัดรำและเคลื่อนไหวร่างกายส่วนต่าง ๆ ได้อย่างสอดคล้องสวยงาม และใช้ผู้แสดงเป็นผู้หญิงล้วนแสดงรวมกันเป็นหมู่

2. ตัวชี้วัดขั้นปี

1. แสดงนาฏศิลป์เป็นคู่และหมู่ (ศ 3.1 ป. 4/4)
2. อธิบายประวัติความเป็นมาของนาฏศิลป์หรือชุดการแสดงอย่างง่าย ๆ (ศ 3.2 ป. 4/1)
3. เปรียบเทียบการแสดงนาฏศิลป์กับการแสดงที่มาจากวัฒนธรรมอื่น (ศ 3.2 ป. 4/2)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายถึงที่มา เพลงและวงดนตรีประกอบการแสดง ลักษณะท่ารำ ลักษณะการแสดง การแต่งกายและอุปกรณ์การแสดง รวมทั้งโอกาสที่ใช้ในการแสดงของการแสดงระบำจิ้นรำพัดได้ (K)
2. เปรียบเทียบการแสดงระบำจิ้นรำพัดกับระบำดอกบัวได้ (K)
3. แสดงระบำจิ้นรำพัดด้วยความสนุกสนานเพลิดเพลิน (A)
4. ขับร้องเพลงและปฏิบัติท่ารำระบำจิ้นรำพัดได้ (P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. สังเกตจากการถามและการแสดงความคิดเห็น 2. จากการตรวจการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประจำหน่วย	1. สังเกตจากความซื่อสัตย์ในการปฏิบัติกิจกรรม 2. สังเกตจากการปฏิบัติกิจกรรมด้วยความสนุกสนานและเพลิดเพลิน	1. สังเกตจากการปฏิบัติตามกิจกรรม 2. สังเกตจากการขับร้องเพลงและปฏิบัติท่ารำระบำจิ้นรำพัด



ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
3. จากการตรวจใบกิจกรรม 4. จากการตรวจแบบทดสอบ หลังเรียน	3. สังเกตจากการยอมรับ ความคิดเห็นของผู้อื่น ขณะปฏิบัติกิจกรรม 4. ประเมินพฤติกรรมตาม แบบการประเมินผลด้าน คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม	3. สังเกตจากการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างคล่องแคล่ว 4. ประเมินพฤติกรรมตามแบบการ ประเมินผลด้านทักษะ/กระบวนการ

5. สารการเรียนรู้

- การประดิษฐ์ท่าทางหรือท่ารำประกอบจังหวะพื้นเมือง
- การแสดงนาฏศิลป์ ประเภทคู่และหมู่
 - ระบำ
- ความเป็นมาของนาฏศิลป์
- ที่มาของชุดการแสดง
- การชมการแสดง
 - นาฏศิลป์
 - การแสดงของท้องถิ่น

6. แนวทางบูรณาการ

ภาษาไทย	การอธิบายถึงที่มา เพลงและวงดนตรีประกอบการแสดง ลักษณะท่ารำ ลักษณะการแสดง การแต่งกายและอุปกรณ์การแสดง รวมทั้งโอกาสที่ใช้ในการแสดงของการแสดงระบำจันทราพัต การแสดงความคิดเห็น การถามและการตอบข้อสงสัยต่าง ๆ
สังคมศึกษา	การเรียนรู้การแสดงระบำจันทราพัตเกี่ยวกับวัฒนธรรมด้านต่าง ๆ การปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่ม และการสร้างมนุษยสัมพันธ์
คณิตศาสตร์	การนับจังหวะขณะรำ
วิทยาศาสตร์	การสังเกตการสาธิตท่ารำระบำจันทราพัตของครูและปฏิบัติตาม
สุขศึกษา	การพัฒนาทักษะการฟัง การร้อง และการเคลื่อนไหวร่างกายขณะรำ
ศิลปะ (ดนตรี)	การขับร้องเพลงระบำจันทราพัต
การงานอาชีพ	การใช้และจัดเก็บอุปกรณ์ในการปฏิบัติกิจกรรม

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูแจกกระดาษสี ขนาด 21×21 ซม. ให้นักเรียนคนละ 2 แผ่น จากนั้นครูให้นักเรียนแต่ละคนนำกระดาษที่แจกให้มาวางบนโต๊ะคนละ 1 แผ่น และให้นักเรียนพับกระดาษตามครู เมื่อนักเรียนแต่ละคนพับกระดาษตามครูเสร็จแล้ว นักเรียนแต่ละคนก็จะมีพัดคนละ 2 เล่ม

2. ครูถามนักเรียนว่า นักเรียนคิดว่าพัดที่ประดิษฐ์ขึ้นมานั้นสามารถนำไปใช้ประโยชน์อะไรได้บ้าง เช่น นักเรียนอาจจะตอบว่านำมาพัดกายให้คลายร้อน นำไปตกแต่งห้องเพื่อความสวยงาม หรือนำมาเป็นอุปกรณ์การแสดงนาฏศิลป์ เป็นต้น โดยให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นและอภิปรายตามความรู้ความเข้าใจ และประสบการณ์ของตนเอง

3. ครูนำคำตอบของนักเรียนมาเชื่อมโยงกับเรื่องระบำจิ้นรำพัดว่าพัดที่ให้นักเรียนประดิษฐ์ขึ้นนี้เราจะนำมาใช้เป็นอุปกรณ์ประกอบการแสดงระบำจิ้นรำพัด

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

1. ครูนำเสนอเนื้อหาเรื่อง ระบำจิ้นรำพัด เกี่ยวกับที่มา เพลงและวงดนตรีประกอบการแสดง ลักษณะท่าร่ำ ลักษณะการแสดง การแต่งกาย และโอกาสที่ใช้ในการแสดงของการแสดงระบำจิ้นรำพัด โดยให้นักเรียนปฏิบัติตามกิจกรรมตามขั้นตอนดังนี้

1) ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5-6 คน แจกแบบบันทึกการแสดงระบำจิ้นรำพัด และฟังครูอธิบายถึงที่มา เพลงและวงดนตรีประกอบการแสดงระบำจิ้นรำพัด แล้วทำการบันทึกในแบบบันทึกการแสดงระบำจิ้นรำพัด

2) ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มชมวีดิทัศน์การแสดงระบำจิ้นรำพัดร่วมกัน และให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสังเกตลักษณะท่าร่ำ ลักษณะการแสดง การแต่งกาย แล้วทำการบันทึกในแบบบันทึกการแสดงระบำจิ้นรำพัด จากนั้นให้แต่ละกลุ่มนำข้อมูลการแสดงระบำจิ้นรำพัดที่ได้บันทึกไว้มาเปรียบเทียบกับการแสดงรำรองเง็งว่ามีลักษณะความเหมือนและความแตกต่างกันในเรื่องใดบ้าง

3) ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มผลัดกันส่งตัวแทนออกมานำเสนอสิ่งที่ได้จากการชมการแสดงระบำจิ้นรำพัด และจากการเปรียบเทียบการแสดงระบำจิ้นรำพัดกับการแสดงรำรองเง็งหน้าชั้นเรียน

2. ครูสอนให้นักเรียนฝึกปฏิบัติการแสดงระบำจิ้นรำพัด ดังนี้

1) ครูตีตบแผนภูมิเพลงจิ้นรำพัดบนกระดานดำ แล้วอ่านเนื้อเพลงให้นักเรียนฟัง 1 ครั้ง

2) ครูอ่านเนื้อเพลงจิ้นรำพัดให้นักเรียนฟัง และให้นักเรียนอ่านตามจนจำเนื้อเพลงได้แม่นยำ

3) ครูเปิดแถบบันทึกเสียงเพลงระบำจิ้นรำพัดให้นักเรียนฟัง 1 รอบ และให้นักเรียนฝึกร้องตาม พร้อมกับตบมือเป็นจังหวะตามไปด้วยจนจำเนื้อเพลงและขับร้องได้ถูกต้องตามจังหวะเพลง

4) ครูสาธิตท่าร่ำระบำจิ้นรำพัดทีละท่า แล้วให้นักเรียนปฏิบัติตามจนสามารถปฏิบัติตามได้ (โดยไม่เปิดแถบบันทึกเสียงเพลง)

5) ครูสาธิตท่าร่ำระบำจิ้นรำพัดจนจบเพลง แล้วให้นักเรียนปฏิบัติตามจนสามารถปฏิบัติตามได้ (โดยเปิดแถบบันทึกเสียงเพลง)



6) ให้นักเรียนแสดงทำรำระบำจิ้นรำพัดประกอบการเปิดแถบบันทึกเสียงเพลงหลาย ๆ ครั้ง จนเกิดความชำนาญ โดยครูคอยดูแลและให้คำแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องเพื่อให้แสดงท่าทางได้ถูกต้อง สวยงาม

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

ให้นักเรียนร่วมกันสรุป ระบำจิ้นรำพัด เป็นความคิดของนักเรียน โดยครูคอยให้ความรู้เสริม ในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจหรือสรุปไม่ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้

ขั้นที่ 4 ฝึกฝนนักเรียน

1. ให้นักเรียนปฏิบัติ กิจกรรม เปรียบเทียบระบำจิ้นรำพัดกับระบำดอกบัว โดยให้นักเรียน เปรียบเทียบระบำจิ้นรำพัดกับระบำดอกบัวโดยเติมข้อความลงในตารางการเปรียบเทียบให้ถูกต้อง

2. ให้นักเรียนปฏิบัติ กิจกรรม การแสดงระบำจิ้นรำพัด โดยให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 8 คน ร่วมกันฝึกปฏิบัติทำรำพร้อมกับขับร้องเพลงระบำจิ้นรำพัดให้ถูกต้อง พร้อมเพรียง และสวยงาม และ ให้แต่ละกลุ่มผลัดกันออกมาแสดงระบำจิ้นรำพัดหน้าชั้นเรียน

3. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน

4. ให้นักเรียนทำโครงงานตามความสนใจ

ขั้นที่ 5 การนำไปใช้

นักเรียนสามารถนำ การแสดงระบำจิ้นรำพัด ไปใช้แสดงในวันสำคัญของโรงเรียน เช่น วันคล้ายวันสถาปนาโรงเรียน วันกีฬาสี เป็นต้น



8. กิจกรรมเสนอแนะ

1. กิจกรรมสำหรับกลุ่มสนใจพิเศษ

ให้นักเรียนนำทำรำระบำจิ้นรำพัดไปใช้ประกอบเพลงไทยลูกทุ่งที่นักเรียนชื่นชอบและร่วมกัน ฝึกซ้อมให้เกิดความชำนาญ แล้วนำไปแสดงในชุมชนในโอกาสต่าง ๆ

2. กิจกรรมสำหรับฝึกทักษะเพิ่มเติม

ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 6 คน ร่วมกันฝึกปฏิบัติระบำจิ้นรำพัดให้ถูกต้อง สวยงาม พร้อมเพรียง แล้วออกมาแสดงผลงานหน้าชั้นเรียน



9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. สื่อวีดิทัศน์การแสดงระบำจิ้นรำพัด
2. แถบบันทึกเสียงเพลงระบำจิ้นรำพัดและเครื่องเล่นแถบบันทึกเสียง
3. ใบกิจกรรม
4. สถานที่ต่าง ๆ เช่น โรงเรียน บ้าน ศูนย์วัฒนธรรม สถานที่จัดการแสดงวัฒนธรรมท้องถิ่น เป็นต้น
5. อินเทอร์เน็ต
6. สื่อการเรียนรู้ ศิลปะ สมบูรณ์แบบ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

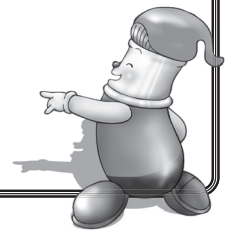
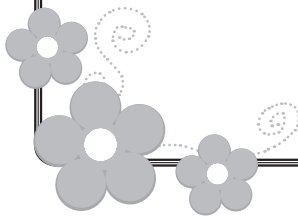
7. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
8. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด



10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางในการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางในการแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ (ผู้สอน)





การเสกนากุศลป และการละคร



เวลา 6 ชั่วโมง



ฝึกนบกัศนเป้าหมายการเรยนรู้

ความรู้

- พื้นฐานการเสกนากุศลปและการละครของไทย ไดแก นากุศลป ภาษาท่า
- การใช้นากุศลปและภาษาท่าประกอบเพลงปลุกใจ เรารู้

ทักษะ/กระบวนการ

- ทักษะการปฏิบัติกิจกรรมเป็นรายบุคคล
- ทักษะการปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่ม
- ทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน
- การศึกษาค้นคว้า - การวิเคราะห์
- กระบวนการคิด - ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- การสังเกต
- การเคลื่อนไหวร่างกาย
- การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

การเสกนากุศลป และการละคร

ภาระงาน/ชิ้นงาน

- การทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
- การศึกษาพื้นฐานสำคัญของการเสกนากุศลปและการละคร ไดแก นากุศลป และภาษาท่า
- บอกชื่อนากุศลปทีในแต่ละภาพ
- ฝึกปฏิบัตินากุศลป
- บอกสิ่งที่ชื่นชอบในการเสกนากุศลป
- บอกชื่อและจำแนกภาษาท่าในแต่ละภาพ
- ฝึกปฏิบัติการใช้ภาษาท่าในการถ่ายทอดเรื่องราว
- ศึกษาการใช้นากุศลปและภาษาท่าประกอบเพลงปลุกใจ เรารู้
- การเสกท่าประกอบเพลงปลุกใจ เรารู้
- การใช้นากุศลปและภาษาท่าประกอบเพลงลูกทุ่งที่ชื่นชอบ
- การปฏิบัติจริง - การนำเสนอผลงาน - การจัดทำรายงาน
- การจัดทำสมุดภาพ - การทำโครงงาน - ใบกิจกรรม

คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม

- การมีเจตคติที่ดีต่อการเสกนากุศลปและการละคร
- เห็นคุณค่าและความสำคัญของการเสกนากุศลปและการละคร
- ปฏิบัติกิจกรรมเป็นรายบุคคลและปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่มด้วยความซื่อสัตย์
- ความรับผิดชอบ
- ปฏิบัติตนอย่างมีมารยาทในการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น

ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 8 การแสดงนาฏศิลป์และการละคร

ขั้นที่ 1 ผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน

ตัวชี้วัดชั้นปี

1. ระบุทักษะพื้นฐานทางนาฏศิลป์และการละครที่ใช้สื่อความหมายและอารมณ์ (ศ 3.1 ป. 4/1)
2. ใช้ภาษาท่าและนาฏยศัพท์หรือศัพท์ทางการละครง่าย ๆ ในการถ่ายทอดเรื่องราว (ศ 3.1 ป. 4/2)
3. เล่าสิ่งที่ชื่นชอบในการแสดง โดยเน้นจุดสำคัญของเรื่องและลักษณะเด่นของตัวละคร (ศ 3.1 ป. 4/5)

ความเข้าใจที่คงทนของนักเรียน นักเรียนจะเข้าใจว่า...

1. พื้นฐานทางการแสดงนาฏศิลป์และการละคร คือ การฝึกปฏิบัตินาฏยศัพท์ท่าต่าง ๆ และการฝึกใช้ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ในการสื่อความหมายแทนให้ถูกต้องและสวยงาม
2. การใช้นาฏยศัพท์และภาษาท่าประกอบเพลงปลุกใจ เราสู้ คือ การนำนาฏยศัพท์ เช่น ตั้งวง จีบ ประทับ ก้าวเท้า เป็นต้น มาผสมผสานเป็นท่ารำที่มีความหมายตามบทเพลง ซึ่งท่ารำที่ใช้สื่อความหมายตามบทเพลงนี้ก็คือภาษาท่า

คำถามสำคัญที่ทำให้เกิดความเข้าใจที่คงทน

1. พื้นฐานทางการแสดงนาฏศิลป์และการละครได้แก่อะไรบ้าง
2. การใช้นาฏยศัพท์และภาษาท่าประกอบเพลงปลุกใจ เราสู้ มีวิธีการอย่างไร

ความรู้ของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะรู้ว่า...

1. คำสำคัญที่ควรรู้ ได้แก่ นาฏยศัพท์ ภาษาท่า จรดเท้า ล่อแก้ว ลดวง และเปิดฉาก
2. นาฏยศัพท์ คือ คำศัพท์ที่ใช้เรียกลักษณะท่ารำไทยแต่ละท่า โดยแบ่งออกเป็น 3 หมวดได้แก่
 - 1) หมวดนามศัพท์ คือ ชื่อที่ใช้เรียกลักษณะท่ารำ เช่น วงบน วงกลาง วงล่าง เป็นต้น
 - 2) หมวดกริยาศัพท์ คือ การเรียกท่ารำเพื่อให้ท่ารำงดงามมากขึ้น เช่น ลดวง กดไหล เป็นต้น

ทักษะ/ความสามารถของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน

นักเรียนจะสามารถ...

1. บอกชื่อนาฏยศัพท์ในแต่ละภาพ
2. ฝึกปฏิบัตินาฏยศัพท์
3. บอกชื่อและจำแนกภาษาท่าในแต่ละภาพ
4. ฝึกปฏิบัติการใช้ภาษาท่าในการถ่ายทอดเรื่องราว
5. การแสดงท่ารำประกอบเพลงปลุกใจ เราสู้
6. การใช้นาฏยศัพท์และภาษาท่าประกอบเพลงลูกทุ่งที่ชื่นชอบ

3) หมวดศัพท์เบ็ดเตล็ด คือ ชื่อที่ใช้เรียกทำราวทั่วไป เช่น เเดินมือ เหลื่อมล่าง เป็นต้น 3. ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ คือ การร่ายรำที่สื่อความหมายแทนคำพูด อารมณ์ และความรู้สึกที่ไม่สามารถสื่อความหมายด้วยการพูดโดยตรงและการแสดงอากัปกิริยา ได้แก่ ภาษาท่าที่ใช้แทนคำพูด ภาษาท่าที่ใช้สื่อความหมายถึงการแสดงอารมณ์และความรู้สึก ภาษาท่าที่ใช้สื่อความหมายถึงการแสดงอากัปกิริยา	
ขั้นที่ 2 ภาระงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง	
1. ภาระงานที่นักเรียนต้องปฏิบัติ	
– การศึกษาพื้นฐานสำคัญของการแสดงนาฏศิลป์และการละคร ได้แก่ นาฏยศัพท์และภาษาท่า – บอกชื่อนาฏยศัพท์ในแต่ละภาพ – ฝึกปฏิบัตินาฏยศัพท์ – บอกสิ่งที่ชื่นชอบในการแสดงนาฏยศัพท์ – บอกชื่อและจำแนกภาษาท่าในแต่ละภาพ – ฝึกปฏิบัติการใช้ภาษาท่าในการถ่ายทอดเรื่องราว – ศึกษาการใช้นาฏยศัพท์และภาษาท่าประกอบเพลงปลุกใจ เราสู้ – การแสดงท่ารำประกอบเพลงปลุกใจ เราสู้ – การใช้นาฏยศัพท์และภาษาท่าประกอบเพลงลูกทุ่งที่ชื่นชอบ	
2. วิธีการและเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้	
วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ – การทดสอบ – การสนทนาซักถามโดยครู – การแสดงความคิดเห็น การอภิปราย – การฝึกปฏิบัติระหว่างเรียน – การประเมินตนเองของนักเรียน – การประเมินด้านความรู้ – การประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม – การประเมินด้านทักษะ/กระบวนการ	เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ – แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน – แบบบันทึกข้อมูลการแสดงความคิดเห็นและการอภิปราย – ใบกิจกรรม – แบบประเมินความสามารถด้านทักษะทางนาฏศิลป์ – แบบประเมินด้านความรู้ – แบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม – แบบประเมินด้านทักษะ/กระบวนการ

3. สิ่งที่มีประเมิน

- ความสามารถในการบอกถึงพื้นฐานสำคัญของการแสดงนาฏศิลป์และการละคร และวิธีการใช้นาฏยศัพท์และภาษาท่าประกอบเพลงปลุกใจ เราสู้
- ความสามารถในการแสดงนาฏยศัพท์และภาษาท่าในการถ่ายทอดเรื่องราว
- ความสามารถในการใช้นาฏยศัพท์และภาษาท่าประกอบเพลงปลุกใจ เราสู้
- ความสามารถในการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการปฏิบัติกิจกรรม
- ความสามารถในการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นด้วยความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ และความประหยัดจนงานสำเร็จ

ขั้นที่ 3 แผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 34 พื้นฐานทางการแสดงนาฏศิลป์และการละครของไทย	3 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 35 การแสดงท่ารำประกอบเพลงปลุกใจ เราสู้	3 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 34

พื้นฐานทางการแสดงนาฏศิลป์และการละครของไทย

สาระที่ 3 นาฏศิลป์

หน่วยการเรียนรู้ที่ 8 การแสดงนาฏศิลป์
และการละคร

เวลา 3 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

นาฏยศัพท์และภาษาท่าถือเป็นสิ่งสำคัญในการแสดงนาฏศิลป์และการละคร ดังนั้น ผู้ที่เรียนนาฏศิลป์จึงต้องศึกษาและฝึกปฏิบัตินาฏยศัพท์และภาษาท่าให้เข้าใจและเกิดความชำนาญจึงจะสามารถแสดงนาฏศิลป์และการละครได้อย่างถูกต้องและสวยงาม

2. ตัวชี้วัดขั้นปี

- ระบุทักษะพื้นฐานทางนาฏศิลป์และการละครที่ใช้สื่อความหมายและอารมณ์ (ศ 3.1 ป. 4/1)
- ใช้ภาษาท่าและนาฏยศัพท์หรือศัพท์ทางการละครง่าย ๆ ในการถ่ายทอดเรื่องราว (ศ 3.1 ป. 4/2)
- เล่าสิ่งที่ชื่นชอบในการแสดง โดยเน้นจุดสำคัญของเรื่องและลักษณะเด่นของตัวละคร

(ศ 3.1 ป. 4/5)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- ระบุพื้นฐานทางนาฏศิลป์และการละครที่ใช้สื่อความหมายและอารมณ์ได้ (K)
- อธิบายความหมายของนาฏยศัพท์และยกตัวอย่างได้ (K)
- อธิบายความหมายของภาษาท่าและยกตัวอย่างได้ (K)
- ฝึกปฏิบัตินาฏยศัพท์และภาษาท่าด้วยความสนุกสนานเพลิดเพลิน (A)
- บอกถึงสิ่งที่ตนเองชื่นชอบในการปฏิบัตินาฏยศัพท์และภาษาท่าในการถ่ายทอดเรื่องราวได้ (A)
- ฝึกปฏิบัตินาฏยศัพท์และภาษาท่าได้ (P)
- ใช้นาฏยศัพท์และภาษาท่าในการถ่ายทอดเรื่องราวได้ (P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. สังเกตจากการถามและการแสดงความคิดเห็น	1. สังเกตจากการปฏิบัติกิจกรรมด้วยความสนุกสนานและเพลิดเพลิน	1. สังเกตจากการฝึกปฏิบัตินาฏยศัพท์และภาษาท่า

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
2. จากการตรวจการวัด และประเมินผลการเรียนรู้ประจำหน่วย 3. จากการตรวจแบบทดสอบก่อนเรียน 4. จากการตรวจใบกิจกรรม	2. สังเกตจากการบอกถึงสิ่งที่ตนเองชื่นชอบในการปฏิบัตินาฏยศัพท์และภาษาท่าในการถ่ายทอดเรื่องราว 3. สังเกตการปฏิบัติกิจกรรมอย่างเป็นขั้นตอนและมีระเบียบ	2. สังเกตจากการใช้นาฏยศัพท์และภาษาท่าในการถ่ายทอดเรื่องราวได้ 3. สังเกตจากการปฏิบัติกิจกรรมรายบุคคลและปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างคล่องแคล่ว

5. สารการเรียนรู้

- หลักและวิธีการปฏิบัตินาฏศิลป์
 - การฝึกภาษาท่า
 - การฝึกนาฏยศัพท์
- การใช้ศัพท์ทางการละครในการถ่ายทอดเรื่องราว
- การเล่าเรื่อง
 - จุดสำคัญ
 - ลักษณะเด่นของตัวละคร

6. แนวทางบูรณาการ

ภาษาไทย	การพูดถึงพื้นฐานของการแสดงนาฏศิลป์และการละคร การแสดงความคิดเห็น การถามและการตอบข้อสงสัยต่าง ๆ
สังคมศึกษา	การปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่มและการสร้างมนุษยสัมพันธ์
วิทยาศาสตร์	การสังเกตการสาธิตทำนาฏยศัพท์และภาษาท่าของครูและปฏิบัติตาม
สุขศึกษา	การพัฒนาทักษะการฟัง การร้อง และการเคลื่อนไหวร่างกายขณะรำ

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ชี้นำเข้าสู่บทเรียน

1. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนเพื่อประเมินความรู้
2. ครูเปิดวิดีโอทัศน์การแสดงละครรำของไทยให้นักเรียนชม และตั้งคำถามถามนักเรียนว่า การแสดงที่นักเรียนชมอยู่นี้มีลักษณะการแสดงอย่างไรบ้าง และนักเรียนคิดว่าผู้แสดงละครรำนี้จะต้องฝึกปฏิบัติพื้นฐานการแสดงอะไรมาบ้างจึงแสดงละครรำได้สวยงาม โดยให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นและอภิปรายตามความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ของตนเอง

3. ครูนำคำตอบของนักเรียนมาเชื่อมโยงกับเรื่องพื้นฐานทางการแสดงนาฏศิลป์และการละครของไทย

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

1. ครูนำเสนอเนื้อหาเรื่อง พื้นฐานทางการแสดงนาฏศิลป์และการละครของไทย เกี่ยวกับนาฏยศัพท์และภาษาท่า โดยให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนดังนี้

1) ครูอธิบายความหมายของนาฏยศัพท์ และลักษณะของนาฏยศัพท์แต่ละหมวด
2) ครูให้นักเรียนศึกษาตัวอย่างนาฏยศัพท์ในหนังสือเรียน ซึ่งได้แก่ ลักษณะของจีบ ตั้งวง ตีไหล่ ลักคอง กรายมือ สะดุดเท้า กระทุ้งเท้า พร้อมกับทดลองปฏิบัติตามทีละท่า โดยครูจะคอยให้คำแนะนำ

3) ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4–5 คน และให้แต่ละกลุ่มเลือกนาฏยศัพท์ กลุ่มละ 5 ท่า จากนั้นให้แต่ละกลุ่มออกมาแสดงนาฏยศัพท์ทั้ง 5 ท่าให้ครูดู โดยครูจะให้คำแนะนำและแก้ไขปรับปรุงแก่นักเรียนทีละคน

4) ครูอธิบายความหมายของภาษาท่าทางนาฏศิลป์พร้อมกับยกตัวอย่างประกอบอธิบายโดยการแสดงภาษาท่าทางนาฏศิลป์แต่ละท่าให้นักเรียนดู

5) ครูให้นักเรียนศึกษาตัวอย่างภาษาท่าทางนาฏศิลป์ในหนังสือเรียน ซึ่งได้แก่ ภาษาท่าที่ใช้สื่อความหมายแทนคำพูด ภาษาท่าที่ใช้สื่อความหมายถึงการแสดงอารมณ์ความรู้สึก และภาษาท่าที่ใช้สื่อความหมายถึงการแสดงอากัปกิริยา พร้อมกับทดลองปฏิบัติตามทีละท่า โดยครูจะคอยให้คำแนะนำ

2. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน ให้ชมวีดิทัศน์การแสดงโชว์ร่วมกัน และให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสังเกตการใช้นาฏยศัพท์หรือศัพท์ทางการละครง่าย ๆ ในการถ่ายทอดเรื่องราวของผู้แสดงว่า ลักษณะลีลาการร่ายรำเป็นอย่างไรบ้าง จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาอธิบายและยกตัวอย่างการใช้นาฏยศัพท์หรือศัพท์ทางการละครง่าย ๆ ในการถ่ายทอดเรื่องราวของการแสดงโชว์ที่ได้ชม โดยการแสดงให้เพื่อน ๆ ดูหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นและอภิปรายสรุปเรื่อง พื้นฐานทางการแสดงนาฏศิลป์และการละครของไทย เป็นความคิดของชั้นเรียน โดยครูคอยให้ความรู้เสริมในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจหรือสรุปไม่ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้

ขั้นที่ 4 ฝึกฝนนักเรียน

1. ให้นักเรียนปฏิบัติ กิจกรรม นาฏยศัพท์ โดยให้นักเรียนสังเกตภาพท่าร่ายที่กำหนดให้ว่ามีชื่อเรียกตามนาฏยศัพท์ว่าอะไร และเขียนคำตอบลงใต้ภาพ

2. ให้นักเรียนปฏิบัติ กิจกรรม ฝึกปฏิบัตินาฏยศัพท์ โดยให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน ร่วมกันฝึกปฏิบัตินาฏยศัพท์ที่ชอบกลุ่มละ 5 ท่า และเขียนบรรยายวิธีการปฏิบัติ จากนั้นนักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาแสดงการปฏิบัติท่าร่ายให้ครูและเพื่อน ๆ ชม พร้อมกับแสดงความคิดเห็นกับคำถามที่กำหนดให้ด้วย

3. ให้นักเรียนปฏิบัติ กิจกรรม นาฏยศัพท์ในรูปแบบการแสดงนาฏศิลป์ชุดต่าง ๆ โดยให้นักเรียนพิจารณาภาพการแสดงนาฏศิลป์ที่กำหนดให้ว่ามีนาฏยศัพท์ท่าใดบ้าง

4. ให้นักเรียนปฏิบัติ กิจกรรม ฝึกปฏิบัติภาษาท่า โดยให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน ร่วมกันฝึกปฏิบัติภาษาท่า และวาดภาพการฝึกปฏิบัติการใช้ภาษาท่าของนักเรียนลงในกรอบพร้อมกับบรรยายวิธีปฏิบัติตามความเข้าใจของนักเรียน

5. ให้นักเรียนปฏิบัติ กิจกรรม พื้นฐานของการใช้ภาษาท่าในการถ่ายทอดเรื่องราว โดยให้นักเรียนเรียงภาพให้สอดคล้องกับประโยคโดยใส่หมายเลขเรียงลำดับลงใน และฝึกปฏิบัติภาษาท่าตามภาพที่เรียงถูกต้องแล้ว

ขั้นที่ 5 การนำไปใช้

นักเรียนสามารถนำความรู้เรื่อง พื้นฐานทางการแสดงนาฏศิลป์และการละครของไทย ที่ได้เรียนรู้และฝึกปฏิบัติมาเป็นพื้นฐานในการเรียนนาฏศิลป์ในระดับสูงต่อไปได้



8. กิจกรรมเสนอแนะ

1. กิจกรรมสำหรับกลุ่มสนใจพิเศษ

นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน ร่วมกันจัดทำสมุดภาพนาฏยศัพท์จากบทเรียนและค้นหาเพิ่มเติมนอกเหนือจากบทเรียน

2. กิจกรรมสำหรับฝึกทักษะเพิ่มเติม

นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5–6 คน เลือกเพลงที่ชื่นชอบกลุ่มละ 1 เพลง และนำนาฏยศัพท์และภาษาท่ามาแสดงประกอบเพลง แล้วให้แต่ละกลุ่มผลัดกันออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน



9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

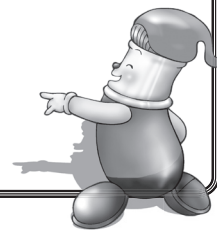
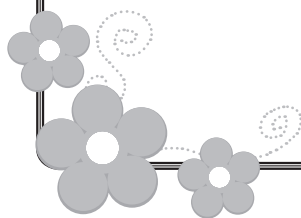
1. สื่อวีดิทัศน์การแสดงละครรำของไทยและการแสดงโขน
2. ใบกิจกรรม
3. สถานที่ต่าง ๆ เช่น โรงเรียน บ้าน โรงละคร เป็นต้น
4. อินเทอร์เน็ต
5. สื่อการเรียนรู้ ศิลปะ สมบูรณ์แบบ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
6. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
7. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด



10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางในการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางในการแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ (ผู้สอน)



แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 35

การแสดงทำรำประกอบเพลงปลุกใจ เราสู้

สาระที่ 3 นาฏศิลป์
หน่วยการเรียนรู้ที่ 8 การแสดงนาฏศิลป์
และการละคร

เวลา 3 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

การแสดงทำรำประกอบเพลงปลุกใจ เราสู้ คือ การนำนาฏยศัพท์ เช่น ตั้งวง จีบ ประเท้า ก้าวเท้า เป็นต้น มาผสมผสานเป็นทำรำที่มีความหมายตามบทเพลง ซึ่งทำรำที่ใช้สื่อความหมายตามบทเพลงนี้ก็คือภาษาท่า

2. ตัวชี้วัดชั้นปี

ใช้ภาษาท่าและนาฏยศัพท์หรือศัพท์ทางการละครง่าย ๆ ในการถ่ายทอดเรื่องราว (ศ 3.1 ป. 4/2)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายถึงการแสดงทำรำประกอบเพลงปลุกใจ เราสู้ ได้ถูกต้อง (K)
2. แสดงทำรำประกอบเพลงปลุกใจ เราสู้ ด้วยความสนุกสนานเพลิดเพลิน (A)
3. มีทักษะในการขับร้องและแสดงทำรำประกอบเพลงปลุกใจ เราสู้ (P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นและการเล่าประสบการณ์ 2. จากการตรวจการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประจำหน่วย 3. จากการตรวจใบกิจกรรม 4. จากการตรวจแบบทดสอบหลังเรียน	1. สังเกตจากความกระตือรือร้นและความขยันหมั่นเพียร 2. สังเกตจากการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับสมาชิกในกลุ่มด้วยความสนุกสนานเพลิดเพลิน	1. สังเกตจากการปฏิบัติตามกิจกรรม 2. สังเกตจากการขับร้องและแสดงทำรำประกอบเพลงปลุกใจ เราสู้ 3. สังเกตจากการปฏิบัติกิจกรรมเป็นรายบุคคลและปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่มอย่างคล่องแคล่ว 4. ประเมินพฤติกรรมตามแบบการประเมินผลด้านทักษะ/กระบวนการ



ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
	3. สังเกตจากการช่วยเหลือ และการมีความรับผิดชอบ ในการปฏิบัติ กิจกรรมร่วมกับผู้อื่น 4. ประเมินพฤติกรรมตาม แบบการประเมินผลด้าน คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม	

5. สารการเรียนรู้

- การใช้ภาษาทำและนาฏยศัพท์ประกอบเพลงปลุกใจและเพลงพระราชนิพนธ์

6. แนวทางบูรณาการ

ภาษาไทย	การพูดถึงการใช้นาฏยศัพท์และภาษาทำประกอบเพลงปลุกใจ เราสู้ การแสดง ความคิดเห็น การถามและการตอบข้อสงสัยต่าง ๆ
สังคมศึกษา	การปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่มและการสร้างมนุษยสัมพันธ์
คณิตศาสตร์	การนับจังหวะขณะรำ
วิทยาศาสตร์	การสังเกตการสาธิตทำท่าประกอบเพลงปลุกใจ เราสู้ ของครูและปฏิบัติตาม
สุขศึกษา	การพัฒนาทักษะการฟัง การร้อง และการเคลื่อนไหวร่างกายขณะรำ
ศิลปะ (ดนตรี)	การขับร้องเพลงปลุกใจ เราสู้

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูทบทวนพื้นฐานทางการแสดงนาฏศิลป์และการละครของไทยเกี่ยวกับนาฏยศัพท์และภาษา
ทำ แล้วนำมาเชื่อมโยงกับเรื่องการใช้นาฏยศัพท์และภาษาทำประกอบเพลงปลุกใจ เราสู้

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

1. ครูนำเสนอเนื้อหาเรื่อง การใช้นาฏยศัพท์และภาษาทำประกอบเพลงปลุกใจ เราสู้ เกี่ยวกับ
วิธีการใช้นาฏยศัพท์และภาษาทำประกอบเพลงปลุกใจ เราสู้ เนื้อเพลง และท่าประกอบเพลงปลุกใจ
เราสู้

2. ครูสาธิตการแสดงท่าประกอบเพลงปลุกใจ เราสู้ โดยให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมดังนี้

- 1) ครูตีตบแผนภูมิเพลงปลุกใจ เราสู้ บนกระดานดำ แล้วอ่านเนื้อเพลงให้นักเรียนฟัง 1 เที่ยว
- 2) ครูอ่านเพลงปลุกใจ เราสู้ ให้นักเรียนฟัง และให้นักเรียนอ่านตามจนจำเนื้อเพลงได้แม่นยำ
- 3) ครูเปิดแถบบันทึกเสียงเพลงปลุกใจ เราสู้ ให้นักเรียนฟัง 1 เที่ยว และให้นักเรียนฝึกร้องตาม พร้อมกับตบมือเป็นจังหวะตามไปด้วยจนจำเนื้อเพลงและขับร้องได้ถูกต้องตามจังหวะเพลง
- 4) ครูสาธิตท่ารำทีละท่า แล้วให้นักเรียนปฏิบัติตามจนสามารถปฏิบัติตามได้ (โดยไม่เปิดแถบบันทึกเสียงเพลง)
- 5) ครูสาธิตท่ารำจนจบเพลง แล้วให้นักเรียนปฏิบัติตามจนสามารถปฏิบัติตามได้ (โดยเปิดแถบบันทึกเสียงเพลง)
- 6) ให้นักเรียนแสดงท่ารำประกอบการเปิดแถบบันทึกเสียงเพลงหลาย ๆ ครั้งจนเกิดความชำนาญ โดยครูคอยดูแลและให้คำแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องเพื่อให้แสดงท่าทางได้ถูกต้องสวยงาม

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

ให้นักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง การใช้นาฏยศัพท์และภาษาท่าประกอบเพลงปลุกใจ เราสู้ เป็นความคิดของนักเรียน โดยครูคอยให้ความรู้เสริมในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจหรือสรุปไม่ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้

ขั้นที่ 4 ฝึกฝนนักเรียน

1. ให้นักเรียนปฏิบัติ กิจกรรม การแสดงท่ารำประกอบเพลงปลุกใจ (เพลงเราสู้) โดยให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 6 คน ร่วมกันฝึกการแสดงท่ารำประกอบเพลงปลุกใจ (เพลงเราสู้) จากนั้นให้แต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงานให้ครูและเพื่อน ๆ ชมหน้าชั้นเรียน
2. ให้นักเรียนปฏิบัติ กิจกรรม การแสดงท่ารำประกอบเพลงตามความคิดสร้างสรรค์ โดยให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 6 คน เลือกเพลงลูกทุ่งที่นักเรียนชื่นชอบมา 1 เพลง และคิดท่ารำที่สื่อความหมายตามบทเพลง พร้อมทั้งฝึกปฏิบัติท่ารำประกอบเพลงจนเกิดความพร้อมเพรียงสวยงาม จากนั้นให้แต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงานให้ครูและเพื่อน ๆ ชมหน้าชั้นเรียน
3. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน
4. ให้นักเรียนทำโครงการตามความสนใจ

ขั้นที่ 5 การนำไปใช้

นักเรียนสามารถนำความรู้เรื่อง การใช้นาฏยศัพท์และภาษาท่าประกอบเพลงปลุกใจ เราสู้ ที่ได้เรียนรู้และฝึกปฏิบัติมาใช้เป็นพื้นฐานในการสร้างสรรค์ท่าทางหรือท่ารำประกอบเพลงเพื่อนำไปแสดงในโอกาสต่าง ๆ ได้

8. กิจกรรมเสนอแนะ

1. กิจกรรมสำหรับกลุ่มสนใจพิเศษ

นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5-6 คน นำการแสดงท่ารำประกอบเพลงปลุกใจ เราสู้ โดยดัดแปลงสร้างสรรค์ท่ารำเพิ่มเติมได้ตามจินตนาการความคิดสร้างสรรค์ แล้วนำไปแสดงเผยแพร่ให้เพื่อน ๆ ในโรงเรียนชมกันในช่วงเวลาพักกลางวัน



2. กิจกรรมสำหรับฝึกทักษะเพิ่มเติม

นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 6 คน ร่วมกันสร้างสรรค์ทำรำประกอบเพลงพระราชนิพนธ์ที่นักเรียนชื่นชอบกลุ่มละ 1 เพลง แล้วให้แต่ละกลุ่มผลัดกันออกมาแสดงหน้าชั้นเรียน



9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

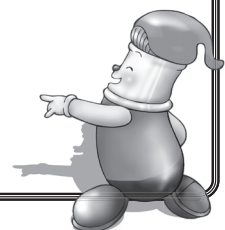
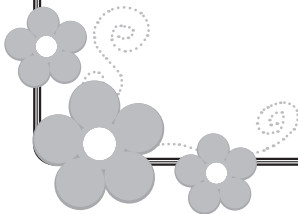
1. ใบกิจกรรม
2. สถานที่ต่าง ๆ เช่น โรงเรียน บ้าน ศูนย์วัฒนธรรม เป็นต้น
3. แผนภูมิเพลงปลุกใจ เราสู้
4. แถบบันทึกเสียงเพลงปลุกใจ เราสู้
5. อินเทอร์เน็ต
6. สื่อการเรียนรู้ ศิลปะ สมบูรณ์แบบ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
7. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
8. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด



10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางในการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางในการแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ (ผู้สอน)





ความเป็นมาและคุณค่า ของนาฏศิลป์ไทย



เวลา 3 ชั่วโมง



ฝึกปฏิบัติจนเป็นเป้าหมายการเรียนรู้

ความรู้

- ความเป็นมาของนาฏศิลป์ไทย ได้แก่ การเลียนแบบ การเคลื่อนไหวของสัตว์ การบูชาและขอขมา สิ่งศักดิ์สิทธิ์ การร่ายรำประกอบพิธีกรรมในวันสำคัญ การร้องรำทำเพลงเพื่อความสนุกสนาน วิธีการทำมหากินของชาวบ้านในแต่ละท้องถิ่น
- คุณค่าของนาฏศิลป์ไทย

ทักษะ/กระบวนการ

- ทักษะการปฏิบัติกิจกรรมเป็นรายบุคคล
- ทักษะการปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่ม
- ทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน
- การศึกษาค้นคว้า - การวิเคราะห์
- กระบวนการคิด
- การสังเกต
- การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

ความเป็นมาและคุณค่า ของนาฏศิลป์ไทย

ภาระงาน/ชิ้นงาน

- การทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
- การศึกษาความเป็นมาของการแสดงนาฏศิลป์ไทยและคุณค่าของนาฏศิลป์ไทย
- อธิบายความเป็นมาและคุณค่าของนาฏศิลป์ไทยที่ควรค่าแก่การสืบทอด
- อธิบายถึงการแสดงโน้มน้าวมีคุณค่าต่อการรักษาและสืบทอดอย่างไร
- การนำเสนอผลงาน
- การจัดทำรายงาน
- การจัดทำสมุดภาพ
- การทำโครงงาน
- ใบกิจกรรม

คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม

- เห็นคุณค่าและความสำคัญของการแสดงนาฏศิลป์ไทย
- ปฏิบัติกิจกรรมเป็นรายบุคคลและปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่มด้วยความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบ
- ปฏิบัติตนอย่างมีมารยาทในการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น

บึงการออกแบบการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 9 ความเป็นมาและคุณค่าของนาฏศิลป์ไทย

ขั้นที่ 1 ผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน

ตัวชี้วัดชั้นปี

- อธิบายประวัติความเป็นมาของนาฏศิลป์หรือชุดการแสดงอย่างง่าย ๆ (ศ 3.2 ป. 4/1)
- ระบุเหตุผลที่ควรรักษาและสืบทอดการแสดงนาฏศิลป์ (ศ 3.2 ป. 4/4)

ความเข้าใจที่คงทนของนักเรียน

นักเรียนจะเข้าใจว่า...

- นาฏศิลป์ไทยเป็นศิลปะการรำรำที่เกิดจากความคิดสร้างสรรค์ของคนไทยที่มีมาช้านาน ซึ่งนาฏศิลป์ไทยนี้มีที่มาที่หลากหลาย เช่น การเลียนแบบท่าทางการเคลื่อนไหวของสัตว์ การบูชาและขอขมาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ การรำรำ ประกอบพิธีกรรมในวันสำคัญ การร้องรำทำเพลงเพื่อความสนุกสนาน วิธีการทำมาหากินของชาวบ้านในแต่ละท้องถิ่น
- นาฏศิลป์ไทยมีคุณค่าที่เหมาะสมแก่การสืบทอดให้คงอยู่ตลอดไป เพื่อให้คนทั่วไปได้เห็นถึงความสวยงามของศิลปะการแสดงในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การรำรำ การเต้น การพ้อง การเซิ้ง เป็นต้น และความวิจิตรงดงามของเครื่องแต่งกาย ซึ่งการแสดงนาฏศิลป์ไทยจะสะท้อนถึงวัฒนธรรมไทยด้านต่าง ๆ ที่สอดแทรกอยู่ในการแสดง

คำถามสำคัญที่ทำให้เกิดความเข้าใจที่คงทน

- นาฏศิลป์ไทยมีที่มาอย่างไรบ้าง
- เหตุใดจึงควรรักษาและสืบทอดนาฏศิลป์ไทย

ความรู้ของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน

นักเรียนจะรู้ว่า...

- คำสำคัญที่ควรรู้ ได้แก่ ระบำมยุราภิมัมย์ ระบำฤๅษะเริง และพิธีบายศรีสู่ขวัญ
- นาฏศิลป์ไทยเกิดจากการนำเอกลักษณ์ท่าทางการเคลื่อนไหวของสัตว์มาดัดแปลงเป็นท่าทางการรำรำที่มีความงดงามตามแบบนาฏศิลป์ไทย

ทักษะ/ความสามารถของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน

นักเรียนจะสามารถ...

- อธิบายความเป็นมาและคุณค่าของนาฏศิลป์ไทยที่ควรค่าแก่การสืบทอด
- อธิบายถึงการแสดงโขนว่ามีคุณค่าต่อการรักษาและสืบทอดอย่างไร

3. นาฏศิลป์ไทยเกิดจากการบูชาและขอขมาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่แต่ละท้องถิ่นให้ความเคารพนับถือ เช่น ฟ้อนภูไทเป็นการรำรำเพื่อถวายพระธาตุเชิงชุมของชาวภูไท เป็นต้น
4. นาฏศิลป์ไทยเกิดจากการรำรำประกอบพิธีกรรมในวันสำคัญต่าง ๆ ของแต่ละท้องถิ่น เช่น ฟ้อนบายศรีเป็นการฟ้อนรำที่ใช้ในพิธีบายศรีสู่ขวัญในการต้อนรับแขกบ้านแขกเมือง เป็นต้น
5. นาฏศิลป์ไทยเกิดจากการร้องรำทำเพลงเพื่อความสนุกสนานของชาวบ้านในแต่ละท้องถิ่นที่มีมาช้านาน เช่น การละเล่นเต้นกำรำเคียว การละเล่นเพลงเรือ เป็นต้น
6. นาฏศิลป์ไทยเกิดจากวิธีการทำมาหากินของชาวบ้านในแต่ละท้องถิ่นโดยการถ่ายทอดเรื่องราวเป็นท่าทางการรำรำในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ฟ้อนสาวไหม เซิ้งแพรวากาฬสินธุ์ ระบำปาเต๊ะ เป็นต้น
7. นาฏศิลป์ไทยเป็นศิลปะการรำรำที่แสดงให้เห็นว่าคนไทยเราได้คิดและสร้างสรรค์นาฏศิลป์ไทยได้อย่างงดงาม จนกลายเป็นศิลปะอย่างหนึ่งที่แสดงให้เห็นถึงเอกลักษณ์ของชาติไทย
8. นาฏศิลป์ไทยเป็นศิลปะการรำรำที่สะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตของคนไทยในแต่ละท้องถิ่นและลักษณะสังคมไทยที่แตกต่างกัน
9. นาฏศิลป์ไทยเป็นศิลปะอย่างหนึ่งที่บ่งบอกว่าประเทศไทยมีความเจริญรุ่งเรืองมาช้านานและนาฏศิลป์ไทยเป็นศิลปะการแสดงที่ช่วยสร้างความบันเทิงใจให้แก่มนุษย์

ขั้นที่ 2 ภาระงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง

1. ภาระงานที่นักเรียนต้องปฏิบัติ

- การศึกษาความเป็นมาของการแสดงนาฏศิลป์ไทยและคุณค่าของนาฏศิลป์ไทย
- อธิบายความเป็นมาและคุณค่าของนาฏศิลป์ไทยที่ควรค่าแก่การสืบทอด
- อธิบายถึงการแสดงโชว์ว่ามีคุณค่าต่อการรักษาและสืบทอดอย่างไร

2. วิธีการและเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้

วิธีการประเมินผลการเรียนรู้

- การทดสอบ
- การสนทนาซักถามโดยครู
- การแสดงความคิดเห็น การอภิปราย
- การฝึกปฏิบัติระหว่างเรียน
- การประเมินตนเองของนักเรียน
- การประเมินด้านความรู้
- การประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม
- การประเมินด้านทักษะ/กระบวนการ

เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้

- แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
- แบบบันทึกข้อมูลการแสดงความคิดเห็นและการอภิปราย
- ใบกิจกรรม
- แบบบันทึกข้อมูลการชมวิดิทัศน์การแสดงนาฏศิลป์
- แบบประเมินการนำเสนอผลงาน
- แบบประเมินด้านความรู้
- แบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม
- แบบประเมินด้านทักษะ/กระบวนการ

3. สิ่งที่มุ่งประเมิน

- ความสามารถในการบอกถึงความเป็นมาและคุณค่าของนาฏศิลป์ไทยที่ควรค่าแก่การสืบทอด
- ความสามารถในการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการปฏิบัติกิจกรรม
- ความสามารถในการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นด้วยความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ และความประหยัดจนงานสำเร็จ

ขั้นที่ 3 แผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 36 ที่มาและคุณค่าของนาฏศิลป์ไทย

3 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 36

ที่มาและคุณค่าของนาฏศิลป์ไทย

สาระที่ 3 นาฏศิลป์
หน่วยการเรียนรู้ที่ 9 ความเป็นมาและคุณค่า
ของนาฏศิลป์ไทย

เวลา 3 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

นาฏศิลป์ไทยเป็นศิลปะการร่ายรำที่เกิดจากความคิดสร้างสรรค์ของคนไทยที่มีมาช้านาน ซึ่งนาฏศิลป์ไทยนี้มีที่มาที่หลากหลาย เช่น การเลียนแบบท่าทางการเคลื่อนไหวของสัตว์ การบูชาและขอขมาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ การร่ายรำประกอบพิธีกรรมในวันสำคัญ การร้องรำทำเพลงเพื่อความสนุกสนาน วิธีการทำมาหากินของชาวบ้านในแต่ละท้องถิ่น เป็นต้น โดยนาฏศิลป์ไทยเป็นศิลปะการแสดงที่มีความสวยงาม ซึ่งจะสะท้อนถึงวัฒนธรรมไทยด้านต่าง ๆ ที่สอดแทรกอยู่ในการแสดง ดังนั้นเราควรที่จะรักษาและสืบทอดให้คงอยู่ตลอดไป

2. ตัวชี้วัดชั้นปี

- อธิบายประวัติความเป็นมาของนาฏศิลป์หรือชุดการแสดงอย่างง่าย ๆ (ศ 3.2 ป. 4/1)
- ระบุเหตุผลที่ควรรักษาและสืบทอดการแสดงนาฏศิลป์ (ศ 3.2 ป. 4/4)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- อธิบายที่มาและคุณค่าของนาฏศิลป์ไทยได้ (K)
- ฝึกปฏิบัติกิจกรรมด้วยความสนุกสนานเพลิดเพลิน (A)
- ชมวีดิทัศน์การแสดงนาฏศิลป์ไทยแล้วสามารถพูดสรุปถึงที่มาและคุณค่าของการแสดงที่ควรค่าแก่การรักษาและสืบทอด (P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. สังเกตจากการถามและการแสดงความคิดเห็น	1. สังเกตจากการปฏิบัติกิจกรรมด้วยความสนุกสนานและเพลิดเพลิน	1. สังเกตจากการปฏิบัติตามกิจกรรม



ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
2. จากการตรวจการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประจำหน่วย	2. สังเกตจากการปฏิบัติกิจกรรมอย่างเป็นขั้นตอนและเป็นระเบียบ	2. สังเกตจากการพูดสรุปถึงที่มาและคุณค่าของการแสดงที่ควรค่าแก่การรักษาและสืบทอด
3. จากการตรวจแบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน	3. ประเมินพฤติกรรมตามแบบการประเมินผลด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม	3. ประเมินพฤติกรรมตามแบบการประเมินผลด้านทักษะ/กระบวนการ
4. จากการตรวจใบกิจกรรม		

5. การเรียนรู้

- ที่มาของชุดการแสดง
- ความเป็นมาของนาฏศิลป์
 - คุณค่า

6. แนวทางบูรณาการ

ภาษาไทย	การพูดถึงที่มาและคุณค่าของการแสดงนาฏศิลป์ไทย การแสดงความคิดเห็น การถามและการตอบข้อสงสัยต่าง ๆ
สังคมศึกษา	การศึกษาถึงที่มาของการแสดงนาฏศิลป์ไทย การปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่ม และการสร้างมนุษยสัมพันธ์

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนเพื่อประเมินความรู้
2. ครูเปิดวิดีโอทัศน์การแสดงระบำกวางหรือระบำมฤคเร้งให้นักเรียนชม และตั้งคำถามถามนักเรียนว่า นักเรียนคิดว่าการแสดงชุดนี้มีประวัติความเป็นมาอย่างไร และเป็นศิลปะการแสดงที่มีความสวยงามอย่างไรบ้าง
3. ครูนำคำตอบของนักเรียนมาเชื่อมโยงกับเรื่องที่มาและคุณค่าของนาฏศิลป์ไทย

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

ครูนำเสนอเนื้อหา *ความเป็นมาและคุณค่าของนาฏศิลป์ไทย* เกี่ยวกับที่มาของนาฏศิลป์ไทย และคุณค่าของนาฏศิลป์ไทย โดยให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนดังนี้

- 1) ครูให้นักเรียนศึกษาที่มาของนาฏศิลป์ไทย และคุณค่าของนาฏศิลป์ไทยจากหนังสือเรียน และครูคอยตั้งคำถามถามนักเรียนรวมทั้งคอยให้คำแนะนำ
- 2) ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4-5 คน ชมวิดีโอทัศน์การแสดงนาฏศิลป์ไทย แล้วตอบคำถามตามหัวข้อที่กำหนดไว้ในแบบบันทึกข้อมูลการชมวิดีโอทัศน์การแสดงนาฏศิลป์

3) ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มพลัดกันออกมานำเสนอข้อมูลหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นและอภิปรายสรุปเรื่อง *ความเป็นมาและคุณค่าของนาฏศิลป์ไทย* เป็นความคิดของชั้นเรียน โดยครูคอยให้ความรู้เสริมในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจหรือสรุปไม่ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้

ขั้นที่ 4 ฝึกฝนนักเรียน

1. ให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม *อธิบายถึงความเป็นมาและคุณค่าของนาฏศิลป์ไทยที่ควรแก่การสืบทอด* โดยให้นักเรียนอธิบายถึงความเป็นมาและคุณค่าของนาฏศิลป์ไทยที่ควรแก่การสืบทอด
2. ให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม *คุณค่าของการแสดงนาฏศิลป์ไทย* โดยให้นักเรียนพิจารณาว่า ภาพการแสดงโขนที่กำหนดให้มีคุณค่าต่อการรักษาและสืบทอดอย่างไร
3. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน
4. ให้นักเรียนทำโครงงานตามความสนใจ

ขั้นที่ 5 การนำไปใช้

นักเรียนสามารถนำความรู้เรื่อง *ความเป็นมาและคุณค่าของนาฏศิลป์ไทย* ไปประยุกต์ใช้กับกิจกรรมการเรียนรู้ในวิชาสังคมศึกษา เรื่องของวัฒนธรรมและประเพณีของไทยได้

8. กิจกรรมเสนอแนะ

1. กิจกรรมสำหรับกลุ่มสนใจพิเศษ

นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5–6 คน ร่วมกันจัดทำสมุดภาพประวัติความเป็นมาของการแสดงนาฏศิลป์ไทย

2. กิจกรรมสำหรับฝึกทักษะเพิ่มเติม

นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5–6 คน เลือกศึกษาค้นคว้าประวัติความเป็นมาของการแสดงนาฏศิลป์ไทย กลุ่มละ 1 ชุดการแสดง จากนั้นให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

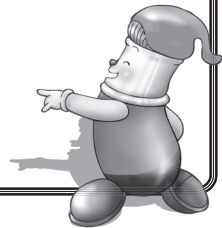
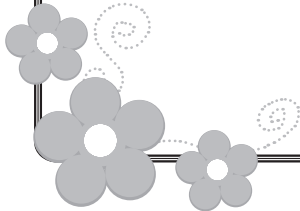
9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. สื่อวีดิทัศน์การแสดงนาฏศิลป์ไทย
2. ใบกิจกรรม
3. สถานที่ต่าง ๆ เช่น โรงเรียน บ้าน โรงละคร เป็นต้น
4. อินเทอร์เน็ต
5. สื่อการเรียนรู้ ศิลปะ สมบูรณ์แบบ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
6. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
7. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้น ป. 4 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

**10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้**

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางในการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางในการแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

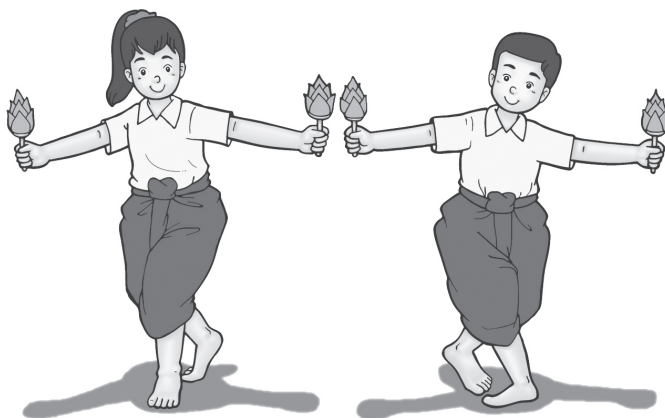
ลงชื่อ _____ (ผู้สอน)



ตอนที่ 3

เอกสาร/ความรู้เสริมสำหรับครู

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ





แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน (หน่วยการเรียนรู้ที่ 1)

ตอนที่ 1

คำชี้แจง

เขียนเครื่องหมาย ☐ ล้อมรอบตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้อง

1. ข้อใดไม่ใช่ทัศนธาตุ

- ก สี
- ข เส้น
- ค พื้นผิว
- ☒ ง ไม่มีข้อใดถูก

2. เส้นโค้งของถนนเป็นเส้นลักษณะใด

- ก เส้นในธรรมชาติ
- ☒ ข เส้นในสิ่งแวดล้อม
- ค เส้นในงานทัศนศิลป์
- ง ถูกทุกข้อ

3. ลวดลายบนตัวม้าลายเป็นลักษณะของเส้นในข้อใด

- ☒ ก เส้นในธรรมชาติ
- ข เส้นในสิ่งแวดล้อม
- ค เส้นในงานทัศนศิลป์
- ง ถูกทุกข้อ

4. ข้อใดคือเส้นในงานทัศนศิลป์

- ก เส้นของใบไม้
- ข เส้นของบานประตู
- ค เส้นของกลีบดอกไม้
- ☒ ง เส้นในงานประติมากรรม

5. สีคู่ไปรษณีย์คือสีอะไร

- ก สีส้ม
- ☒ ข สีแดง
- ค สีเขียว
- ง สีเหลือง

6. สีในธรรมชาติคือสีในข้อใด

- ก สีในงานปั้น
- ข สีของรั้วบ้าน
- ☒ ค สีของปีกแมลง
- ง สีของป้ายจราจร

7. รูปร่างมีกี่มิติ

- ☒ ก 2 มิติ
- ข 3 มิติ
- ค 4 มิติ
- ง 5 มิติ

8. รูปทรงในธรรมชาติคือข้อใด

- ก รูปทรงของบัลลูน
- ข รูปทรงของรถยนต์
- ☒ ค รูปทรงของผลมะละกอ
- ง รูปทรงในงานภาพพิมพ์

9. ความรู้สึกที่ยาบ ละเอียด มั่นวาว และขรุขระ คือทัศนธาตุในข้อใด
- ก เส้น
 - ☒ ข พื้นผิว
 - ค รูปทรง
 - ง พื้นที่ว่าง
10. พื้นผิวของถนนคือพื้นผิวในข้อใด
- ก พื้นผิวในธรรมชาติ
 - ☒ ข พื้นผิวในสิ่งแวดล้อม
 - ค พื้นผิวในงานทัศนศิลป์
 - ง ถูกทุกข้อ
11. พื้นผิวของดาวคกมีลักษณะอย่างไร
- ก เรียบ
 - ☒ ข ขรุขระ
 - ค มั่นวาว
 - ง ละเอียด
12. ภาพที่มีพื้นที่ว่างมากเกินไปจะมีลักษณะเป็นอย่างไร
- ☒ ก โโล่ง
 - ข พอดี
 - ค อึดอัด
 - ง ข้อ ก และ ข ถูก
13. สิ่งของที่อยู่ไกลจะมีขนาดอย่างไร
- ☒ ก ขนาดเล็ก
 - ข ขนาดกลาง
 - ค ขนาดใหญ่
 - ง ไม่สามารถสรุปได้
14. ในทางศิลปะน้ำหนักหมายถึงข้อใด
- ก ค่าความหนักของสิ่งของ
 - ☒ ข ค่าความอ่อนแก่ของสี
 - ค ค่าความหนักของสิ่งมีชีวิต
 - ง ค่าความสวยงามของผลงาน
- 15.เงาตกทอดมีลักษณะอย่างไร
- ก มีน้ำหนักอ่อน
 - ☒ ข หอดไปตามพื้น
 - ค อยู่ตรงข้ามกับแสง
 - ง ไม่มีข้อใดถูก
16. ส่วนที่มีน้ำหนักอ่อนที่สุดคือส่วนใด
- ก ส่วนที่ไม่ถูกแสง
 - ข ส่วนที่มีวัตถุบังแสง
 - ค ส่วนที่แสงเข้าไม่ถึง
 - ☒ ง ส่วนของวัตถุที่รับแสง
17. วรรณศิลป์ให้ความรู้สึกอย่างไร
- ก เย็น
 - ☒ ข ร้อน
 - ค สดชื่น
 - ง ถูกทุกข้อ
18. ข้อใดคือสีกลาง
- ก สีแดง
 - ข สีเขียว
 - ค สีน้ำเงิน
 - ☒ ง สีเหลือง
19. ข้อใดคือการใช้วรรณศิลป์ที่ถูกต้อง
- ก แอมใส่เสื้อสีแดงเพื่อให้รู้สึกเย็นสบาย
 - ☒ ข อ่านหนังสือที่ร้านเพื่อให้เกิดความสดชื่น
 - ค เอกทาน้ำตาลที่พนักงานเพื่อให้เกิดความสดชื่น
 - ง ถูกทุกข้อ
20. มนุษย์มีสีผิวใกล้เคียงกับสีอะไร
- ก สีฟ้า
 - ข สีเขียว
 - ค สีน้ำเงิน
 - ☒ ง สีน้ำตาล



ตอนที่ 2

คำชี้แจง

ให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนดให้ถูกต้อง

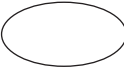
1. นักเรียนวาดเส้นในธรรมชาติและเส้นในสิ่งแวดล้อมลงในกรอบสี่เหลี่ยมให้ถูกต้อง

(เส้นในธรรมชาติ)

พิจารณาจากผลงานของนักเรียน

(เส้นในสิ่งแวดล้อม)

พิจารณาจากผลงานของนักเรียน

2. นักเรียนระบายสีให้เกิดน้ำหนักลงใน  ให้สวยงาม

พิจารณาจากผลงานของนักเรียน



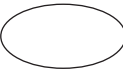
3. นักเรียนวาดรูปร่างและรูปทรงดินสอลงในกรอบสี่เหลี่ยม

(รูปร่างดินสอ)

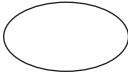
พิจารณาจากผลงานของนักเรียน

(รูปทรงดินสอ)

พิจารณาจากผลงานของนักเรียน

4. นักเรียนสร้างสรรค์พื้นผิวลงใน  ให้สวยงาม

พิจารณาจากผลงานของนักเรียน

5. นักเรียนระบายสีวรรณสีอ่อนและวรรณสีเย็นลงใน  ให้สวยงาม

พิจารณาจากผลงานของนักเรียน

(วรรณสีอ่อน)

พิจารณาจากผลงานของนักเรียน

(วรรณสีเย็น)



การประเมินผลด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (หน่วยการเรียนรู้ที่ 1)

สำหรับครู สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรม แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริง

รายการประเมิน	พฤติกรรมการแสดงออก	คะแนน		
		3	2	1
1. ความใฝ่รู้ในศิลปะ	1. มีความสนใจและกระตือรือร้นในการศึกษาเกี่ยวกับทัศนธาตุ การจัดภาพ และอิทธิพลของวรรณศิลป์			
	2. เห็นคุณค่าและความสำคัญของทัศนธาตุ การจัดภาพ และอิทธิพลของวรรณศิลป์			
2. ความรับผิดชอบ ขยัน และอดทน	1. ปฏิบัติกิจกรรมสำเร็จตามกำหนด โดยไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก			
	2. ยอมรับข้อผิดพลาดและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น			
3. ความซื่อสัตย์	1. นำเสนอข้อมูลตามความเป็นจริงโดยไม่กล่าวลวงโทษ			
	2. ไม่หลีกเลียงความผิดเพื่อผลประโยชน์ของตนเอง			
4. ความมีระเบียบวินัย	1. ตรงต่อเวลาและปฏิบัติตามกิจกรรมศิลปะตามขั้นตอน			
	2. ดูแลและจัดเก็บทำความสะอาดวัสดุ อุปกรณ์ และผลงานอย่างเรียบร้อย			
5. ความมีเจตคติ ที่ดีต่อศิลปะ	1. เรียนวิชาศิลปะด้วยความสุข สนุกสนาน			
	2. มีนิสัยช่วยเหลือผู้อื่นด้วยจิตใจที่ดีงาม			
คะแนนที่ได้				
คะแนนรวม				
ระดับคุณภาพเฉลี่ย				

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	2.34–3.00	1.67–2.33	1.00–1.66
ระดับคุณภาพ	3 ดีมาก, ดี	2 พอใช้	1 ควรปรับปรุง

สรุประดับคุณภาพด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐)

ระดับคุณภาพที่ได้	☐ ดีมาก, ดี	☐ พอใช้	☐ ควรปรับปรุง
-------------------	------------------------------------	--------------------------------	--------------------------------------

หมายเหตุ: การหาระดับคุณภาพเฉลี่ยหาได้จากการนำคะแนนที่ได้ในแต่ละช่องมารวมกันแล้วหารด้วยจำนวนข้อ จากนั้นนำระดับคุณภาพเฉลี่ยมาเทียบกับเกณฑ์การตัดสินคุณภาพและสรุปผลการประเมิน



การประเมินผลด้านทักษะ/กระบวนการ (หน่วยการเรียนรู้ที่ 1)

สำหรับครู สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรม แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริง

รายการประเมิน	พฤติกรรมที่แสดงออก	คะแนน		
		3	2	1
1. ทักษะกระบวนการปฏิบัติกิจกรรมศิลปะ	1. จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ที่เกี่ยวข้องกับทัศนธาตุ การจัดภาพ และอิทธิพลของวรรณะสี			
	2. ปฏิบัติการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์อย่างมีขั้นตอน			
	3. ตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขผลงานทัศนศิลป์ได้อย่างถูกต้อง			
	4. นำความรู้ความสามารถเกี่ยวกับทัศนธาตุ การจัดภาพ และอิทธิพลของวรรณะสีไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน			
2. ทักษะกระบวนการคิด	1. อภิปรายผลงานทัศนศิลป์ตามหลักการอย่างถูกต้อง			
	2. ถ่ายทอดความคิดจินตนาการลงในผลงานทัศนศิลป์			
	3. บอกอารมณ์ความรู้สึกของตนเองที่มีต่อผลงานทัศนศิลป์			
	4. นำทัศนธาตุ การจัดภาพ และอิทธิพลของวรรณะสีมาสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์อย่างมีความคิดสร้างสรรค์			
3. ทักษะกระบวนการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม	1. มีส่วนร่วมในการจัดการวางแผนและแบ่งหน้าที่กับเพื่อนในกลุ่ม			
	2. ปฏิบัติกิจกรรมตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย			
	3. ให้ความร่วมมือกับสมาชิกในกลุ่ม			
	4. แสดงความคิดเห็นและเสนอแนะในการปฏิบัติกิจกรรมทัศนศิลป์			
	5. ยอมรับข้อผิดพลาดและรับฟังความคิดเห็นร่วมกัน			
คะแนนที่ได้				
คะแนนรวม				
ระดับคุณภาพเฉลี่ย				

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	2.34–3.00	1.67–2.33	1.00–1.66
ระดับคุณภาพ	3 ดีมาก, ดี	2 พอใช้	1 ควรปรับปรุง

สรุประดับคุณภาพด้านทักษะ/กระบวนการ (เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐)

ระดับคุณภาพที่ได้	☐ ดีมาก, ดี	☐ พอใช้	☐ ควรปรับปรุง
-------------------	------------------------------------	--------------------------------	--------------------------------------

หมายเหตุ: การหาระดับคุณภาพเฉลี่ยทำได้จากการนำคะแนนที่ได้ในแต่ละช่องมารวมกันแล้วหารด้วยจำนวนข้อ จากนั้นนำระดับคุณภาพเฉลี่ยมาเทียบกับเกณฑ์การตัดสินคุณภาพและสรุปผลการประเมิน

ตัวอย่างแบบประเมินผล
เรื่อง พื้นฐานงานศิลป์ (หน่วยการเรียนรู้ที่ 1)

ชื่อ _____ นามสกุล _____ เลขที่ _____ ภาคเรียนที่ _____ ชั้น _____

รายการประเมิน	5 คะแนน	4 คะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
การเปรียบเทียบลักษณะของรูปร่าง รูปทรงใน ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และงานทัศนศิลป์					
การอธิบายอิทธิพลของสีวรรณะอุ่นและวรรณะ เย็นที่มีต่ออารมณ์ของมนุษย์					
การจำแนกทัศนธาตุของสิ่งต่าง ๆ ในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และงานทัศนศิลป์					
การบรรยายลักษณะของภาพเกี่ยวกับการจัด ระยะ ความลึก น้ำหนัก และแสงเงาในภาพ					

หมายเหตุ: อาจลดประเด็นในการประเมินหรือลดคะแนนในแต่ละประเด็นได้ตามความเหมาะสม
เกณฑ์การให้คะแนน

- 5 คะแนน = ปฏิบัติได้คล่องแคล่ว สร้างสรรค์ มั่นใจ มีหลักการ และเนื้อหาถูกต้องชัดเจน
4 คะแนน = ปฏิบัติได้คล่องแคล่ว มั่นใจ มีหลักการ และเนื้อหาถูกต้อง
3 คะแนน = ปฏิบัติได้ถูกต้องตามเนื้อหา
2 คะแนน = ปฏิบัติได้ถูกต้องและไม่ถูกต้องบ้าง
1 คะแนน = ปฏิบัติไม่ถูกต้อง

ลงชื่อ _____ (ผู้ประเมิน)



แบบทดสอบก่อนเรียน–หลังเรียน

(หน่วยการเรียนรู้ที่ 2)

ตอนที่ 1

คำชี้แจง

เขียนเครื่องหมาย ☐ ล้อมรอบตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้อง

1. สีในวรรณคดีชื่อข้อใด

- ☒ ก สีส้ม สีแดง สีม่วง
- ข สีส้ม สีม่วง สีนํ้าเงิน
- ค สีฟ้า สีแดง สีเหลือง
- ง สีม่วง สีเขียว สีเหลือง

2. วรรณคดีไหนให้ความรู้ลึกซึ้งอย่างไร

- ☒ ก สดชื่น ค ต่อสู้ดิ้นรน
- ข ร้อนแรง ง ความรุนแรง

3. ข้อใดไม่เข้าพวก

- ☒ ก สีแดง ค สีนํ้าเงิน
- ข สีเขียว ง สีเหลือง

4. สีที่มีคุณสมบัติทึบแสงคือข้อใด

- ก สีนํ้า ☒ ค สีโปสเตอร์
- ข สีเทียน ง ถูกทุกข้อ

5. การเก็บพู่กันที่ถูกต้องคือข้อใด

- ก วางรวมไว้กับดินสอ
- ☒ ข วางพู่กันด้านขนตั้งขึ้น
- ค วางพู่กันด้านขนคว่ำลง
- ง ใช้เทปกาวยึดพู่กันให้แน่น

6. กระดาษที่เหมาะสมสำหรับทำเป็นแม่พิมพ์คือข้อใด

- ก กระดาษที่มีความบาง
- ☒ ข กระดาษที่มีความขรุขระ
- ค กระดาษที่มีความอ่อนนุ่ม
- ง ถูกทุกข้อ

7. วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในงานพิมพ์ภาพคือข้อใด

- ก ลูกกลิ้ง
- ข สีโปสเตอร์
- ค กระดาษปอนด์
- ☒ ง ถูกทุกข้อ

8. แม่พิมพ์แยกชิ้นเป็นอย่างไร

- ☒ ก เป็นแม่พิมพ์ที่พิมพ์ทีละชิ้น
- ข เป็นแม่พิมพ์ที่แยกกันใช้กับเพื่อน
- ค เป็นแม่พิมพ์ที่ประกอบติดกันเป็นแผ่น
- ง ไม่มีข้อใดถูก

9. ขั้นตอนการสร้างแม่พิมพ์กระดาษคือข้อใด

- ก กลิ้งสีให้เสมอกัน
- ข ร่างภาพตามที่ต้องการ
- ☒ ค ตัดกระดาษตามแบบ
- ง ใช้หลังช้อนถูบนกระดาษ

10. ข้อใดไม่ถูกต้อง

- ก ตันร่างภาพตามจินตนาการ
- ข ตักใช้พู่กันระบายสีแทนลูกกลิ้ง
- ค ตักใช้กระดาษผิวยาบพิมพ์ภาพ
- ☒ ง ตายสัลดัตเตอร์ที่ยังไม่ปิดใบมีดให้เพื่อน

11. สีเขียวนํ้าเงินคือสีวรรณะใด

- ก วรรณะอุ่น
- ☒ ข วรรณะเย็น
- ค เป็นได้ทั้งวรรณะอุ่นและวรรณะเย็น
- ง ไม่สามารถสรุปได้



12. จานสีเป็นสีใด

ก สีดำ

ข สีแดงเข้ม

☒ ค สีขาว ทึบแสง

ง สีขาวใส ๆ มองทะลุผ่านได้

13. สีเทียนมีส่วนผสมของอะไร

☒ ก ขี้ผึ้ง

ข แป้งมัน

ค ทินเนอร์

ง แอลกอฮอล์

14. เมื่อใช้สีโปสเตอร์เสร็จแล้วควรทำอะไร

ก นำขวดไปทิ้ง

ข วางผ้าปิดปากขวดไว้

☒ ค ปิดฝาขวดให้สนิท

ง ใช้เทปกาวยันปิดฝาขวด

15. ข้อใดไม่ใช่อุปกรณ์เสริมในการวาดภาพ

ก ฟองน้ำ

ข ผ้าสะอาด

☒ ค แวนกันแดด

ง กระดาษทิชชู

16. ข้อใดไม่ใช่วัสดุและอุปกรณ์ในการวาดภาพ

ก สีน้ำ

☒ ค ลูกกลิ้ง

ข ฟองน้ำ

ง ภาชนะใส่น้ำ

17. การออกแบบในข้อใดถูกต้อง

ก ออกแบบตามเพื่อน

ข ออกแบบโดยลอกจากภาพที่สนใจ

ค ออกแบบจากงานเก่าแล้วนำมาแก้ไข

☒ ง ออกแบบตามจินตนาการหลาย ๆ แบบ

18. ข้อใดไม่ใช่สีที่ใช้ในการพิมพ์ภาพ

ก สีน้ำ

ข สีน้ำมัน

ค สีโปสเตอร์

☒ ง สีเทียนน้ำมัน

19. ดินสอร่างภาพใช้เบอร์อะไร

☒ ก เบอร์ HB

ข เบอร์ EE

ค เบอร์ 6B

ง เบอร์อะไรก็ได้

20. ข้อใดเกี่ยวข้องกับการพิมพ์ภาพมากที่สุด

ก การปั้นตุ๊กตา

☒ ข การพิมพ์ตรายาง

ค การเป่าสีเป็นรูปภาพ

ง การระบายสีบนหุ่นปูนปลาสเตอร์

ตอนที่ 2

คำชี้แจง

ตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

1. วรรณะสีอ่อนประกอบไปด้วยสีอะไรบ้าง

สีเหลือง สีส้มเหลือง สีส้ม สีส้มแดง สีแดง สีม่วงแดง และสีม่วง

2. สีน้ำมีคุณลักษณะอย่างไร

เป็นสีที่ใช้น้ำผสมในการระบายสี มีคุณสมบัติโปร่งใส การลดน้ำหนักของสีใช้วิธีผสมน้ำให้เจือจาง ไม่ควรระบายสีทับกันหลาย ๆ ครั้ง เพราะจะทำให้สีหม่น

3. วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษมีอะไรบ้าง

กระดาษที่ใช้ทำแม่พิมพ์ กระดาษพิมพ์ ดินสอสำหรับร่างภาพ สีชนิดต่าง ๆ พู่กันหรือลูกกลิ้ง คัตเตอร์ และกรรไกร



4. การพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษคืออะไร

การพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษ คือ การนำกระดาษมาทำเป็นแม่พิมพ์ด้วยวิธีการต่าง ๆ แล้วนำมาจุ่มสีหรือทาสี แล้วกดทับลงบนกระดาษตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

5. การสร้างแม่พิมพ์ขึ้นเดียวคืออะไร

การสร้างแม่พิมพ์ขึ้นเดียว คือ การนำกระดาษที่ตัดตามแบบแล้วมาประกอบติดกันเป็นแผ่นเดียวกันตามภาพที่ออกแบบไว้



การประเมินผลด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (หน่วยการเรียนรู้ที่ 2)

สำหรับครู สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรม แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริง

รายการประเมิน	พฤติกรรมการแสดงออก	คะแนน		
		3	2	1
1. ความใฝ่รู้ในศิลปะ	1. มีความสนใจและกระตือรือร้นในการวาดภาพระบายสีและการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษ			
	2. ชื่นชมและเห็นคุณค่าในการวาดภาพระบายสีและการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษ			
2. ความรับผิดชอบ ขั้นต้น และอดทน	1. ปฏิบัติกิจกรรมสำเร็จตามกำหนดโดยไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก			
	2. ยอมรับข้อผิดพลาดและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น			
3. ความซื่อสัตย์	1. นำเสนอข้อมูลความเป็นจริงโดยไม่กล่าวการลงโทษ			
	2. ไม่หลีกเลียงความผิดเพื่อผลประโยชน์ของตนเอง			
4. ความมีระเบียบวินัย	1. ตรงต่อเวลาและปฏิบัติตามกิจกรรมศิลปะตามขั้นตอน			
	2. ดูแลและจัดเก็บทำความสะอาดวัสดุ อุปกรณ์ และผลงานอย่างเรียบร้อย			
5. ความมีเจตคติ ที่ดีต่อศิลปะ	1. เรียนวิชาศิลปะด้วยความสุข สนุกสนาน			
	2. มีนิสัยช่วยเหลือผู้อื่นด้วยจิตใจที่ดียิ่ง			
คะแนนที่ได้				
คะแนนรวม				
ระดับคุณภาพเฉลี่ย				

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	2.34–3.00	1.67–2.33	1.00–1.66
ระดับคุณภาพ	3 ดีมาก, ดี	2 พอใช้	1 ควรปรับปรุง

สรุประดับคุณภาพด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐)

ระดับคุณภาพที่ได้	☐ ดีมาก, ดี	☐ พอใช้	☐ ควรปรับปรุง
-------------------	------------------------------------	--------------------------------	--------------------------------------

หมายเหตุ: การหาระดับคุณภาพเฉลี่ยทำได้จากการนำคะแนนที่ได้ในแต่ละช่องมารวมกันแล้วหารด้วยจำนวนข้อ จากนั้นนำระดับคุณภาพเฉลี่ยมาเทียบกับเกณฑ์การตัดสินคุณภาพและสรุปผลการประเมิน



การประเมินผลด้านทักษะ/กระบวนการ (หน่วยการเรียนรู้ที่ 2)

สำหรับครู สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรม แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริง

รายการประเมิน	พฤติกรรมการแสดงออก	คะแนน		
		3	2	1
1. ทักษะกระบวนการปฏิบัติกิจกรรมศิลปะ	1. จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์และเลือกใช้อย่างถูกต้อง			
	2. ปฏิบัติการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะตามขั้นตอน			
	3. ตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขผลงานศิลปะได้อย่างถูกต้อง			
	4. นำความรู้ความสามารถในวิชาศิลปะไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน			
2. ทักษะกระบวนการคิด	1. อภิปรายการวาดภาพระบายสีและการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษตามหลักการอย่างถูกต้อง			
	2. ถ่ายทอดความคิดจินตนาการลงในการวาดภาพระบายสีและการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษ			
	3. บอกแนวความคิดของตนเองที่มีต่อการวาดภาพระบายสีและการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษ			
	4. ความคิดสร้างสรรค์ในการวาดภาพระบายสีและการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษ			
	5. เปรียบเทียบความคิดความรู้สึกที่ถ่ายทอดผ่านผลงานของตนเองและบุคคลอื่นได้			
3. ทักษะกระบวนการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม	1. มีส่วนร่วมในการจัดการวางแผนและแบ่งหน้าที่กับเพื่อนในกลุ่ม			
	2. ปฏิบัติกิจกรรมตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย			
	3. ให้ความร่วมมือกับสมาชิกในกลุ่ม			
	4. แสดงความคิดเห็นและเสนอแนะในการวาดภาพระบายสีและการพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษ			
	5. ยอมรับข้อผิดพลาดและรับฟังความคิดเห็นร่วมกัน			

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	2.34–3.00	1.67–2.33	1.00–1.66
ระดับคุณภาพ	3 ดีมาก, ดี	2 พอใช้	1 ควรปรับปรุง

คะแนนที่ได้

คะแนนรวม

ระดับคุณภาพเฉลี่ย

สรุประดับคุณภาพด้านทักษะ/กระบวนการ (เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐)

ระดับคุณภาพที่ได้	☐ ดีมาก, ดี	☐ พอใช้	☐ ควรปรับปรุง
-------------------	------------------------------------	--------------------------------	--------------------------------------

หมายเหตุ: การหาระดับคุณภาพเฉลี่ยหาได้จากการนำคะแนนที่ได้ในแต่ละช่องมารวมกันแล้วหารด้วยจำนวนข้อ จากนั้นนำระดับคุณภาพเฉลี่ยมาเทียบกับเกณฑ์การตัดสินคุณภาพและสรุปผลการประเมิน

เรื่อง _____	
ข้อมูลที่จดบันทึก	ภาพประกอบ
	



ชื่อ _____
นามสกุล _____
เลขที่ _____
วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ใบแนวความคิด (หน่วยการเรียนรู้ที่ 2)

ภาพประกอบ



ชื่อผลงาน _____

ขนาด _____

วัสดุ อุปกรณ์ _____

วิธีการสร้างสรรค์ _____

เนื้อหาของผลงาน _____

อุปสรรคที่เกิดขึ้น _____

การแก้ไขปัญหา _____

การนำไปใช้ประโยชน์ _____

ชื่อ _____ นามสกุล _____ เลขที่ _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ตัวอย่างแบบประเมินผล
เรื่อง สร้างสรรค์งานศิลป์ (หน่วยการเรียนรู้ที่ 2)

ชื่อ _____ นามสกุล _____ เลขที่ _____ ภาคเรียนที่ _____ ชั้น _____

รายการประเมิน	5 คะแนน	4 คะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
การใช้วัสดุ อุปกรณ์สร้างสรรค์งานพิมพ์ภาพ					
การใช้วัสดุ อุปกรณ์สร้างสรรค์งานวาดภาพระบายสี					
การใช้สีวรรณะอุ่นและสีวรรณะเย็นถ่ายทอดความรู้สึกและจินตนาการ					
การเปรียบเทียบความคิดความรู้สึกที่ถ่ายทอดผ่านงานทัศนศิลป์ทั้งของตนเองและบุคคลอื่น					
การเลือกใช้วรรณะสีเพื่อถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกในการสร้างงานทัศนศิลป์					

หมายเหตุ: อาจลดประเด็นในการประเมินหรือลดคะแนนในแต่ละประเด็นได้ตามความเหมาะสม
เกณฑ์การให้คะแนน

- 5 คะแนน = ปฏิบัติได้คล่องแคล่ว สร้างสรรค์ มั่นใจ มีหลักการ และเนื้อหาถูกต้องชัดเจน
- 4 คะแนน = ปฏิบัติได้คล่องแคล่ว มั่นใจ มีหลักการ และเนื้อหาถูกต้อง
- 3 คะแนน = ปฏิบัติได้ถูกต้องตามเนื้อหา
- 2 คะแนน = ปฏิบัติได้ถูกต้องและไม่ถูกต้องบ้าง
- 1 คะแนน = ปฏิบัติไม่ถูกต้อง

ลงชื่อ _____ (ผู้ประเมิน)



แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน (หน่วยการเรียนรู้ที่ 3)

ตอนที่ 1

คำชี้แจง

เขียนเครื่องหมาย ☐ ล้อมรอบตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้อง

1. สัตว์ในข้อใดมีลวดลายเส้นปรากฏบนลำตัวอย่างชัดเจน

- ก ลิง
- ข ช้าง
- ☒ ค ม้าลาย
- ง ปลาทอง

2. ข้อใดไม่ใช่ทัศนธาตุ

- ก สี
- ☒ ข เสียง
- ค รูปร่าง
- ง พื้นที่ว่าง

3. ไฟจราจรมีสีอะไรบ้าง

- ก สีแดง สีม่วง สีเขียว
- ข สีแดง สีชมพู สีเขียว
- ☒ ค สีแดง สีเหลือง สีเขียว
- ง สีแดง สีเหลือง สีนํ้าเงิน

4. สีที่พบเห็นในสิ่งแวดล้อมคือข้อใด

- ก สีของใบไม้
- ข สีของเต้าทอง
- ค สีของดอกบัว
- ☒ ง สีของรถยนต์

5. สีในงานทัศนศิลป์คือข้อใด

- ก สีในงานวาดภาพ
- ข สีในงานภาพพิมพ์
- ค สีในงานปั้นดินน้ำมัน
- ☒ ง ถูกทุกข้อ

6. ข้อใดมีลักษณะเป็นรูปร่างมากที่สุด

- ก กล้อง
- ข ขวดน้ำ
- ค ถ้วยกาแฟ
- ☒ ง แผ่นกระดาษ

7. รูปร่างแสดงถึงอะไรบ้าง

- ☒ ก ความตื้นและความลึก
- ข ความกว้างและความลึก
- ค ความหนาและความบาง
- ง ความกว้างและความยาว

8. ข้อใดคือรูปทรงในงานปั้น

- ก ธนบัตร
- ข ภาพถ่าย
- ☒ ค อนุสาวรีย์
- ง ภาพวาดระบายสี

9. พื้นผิวให้ความรู้สึกอย่างไร

- ก มัน
- ข หยาบ
- ค ขรุขระ
- ☒ ง ถูกทุกข้อ

10. พื้นที่ว่างตรงกลางของขนมโดนัทเป็นรูปร่างอะไร

- ☒ ก วงกลม
- ข สีเหลี่ยม
- ค สามเหลี่ยม
- ง ไม่มีข้อใดถูก

11. สีกลางคือสีอะไร

- ก สีส้ม
- ☒ ข สีม่วง
- ค สีเขียว
- ง สีน้ำเงิน

12. สีที่ให้ความรู้สึกสดชื่นคือสีใด

- ก สีส้ม
- ข สีม่วง
- ค สีแดง
- ☒ ง สีเขียว

13. ภาพที่มีสีสันโปร่งในระบายด้วยสีอะไร

- ☒ ก สีน้ำ
- ข สีเทียน
- ค สีโปสเตอร์
- ง ถูกทุกข้อ

14. ลูกกลิ้งใช้กับงานในข้อใด

- ก งานปั้น
- ข งานออกแบบ
- ☒ ค งานพิมพ์ภาพ
- ง งานวาดภาพระบายสี

15. งานประเพณีคือข้อใด

- ก งานลอยกระทง
- ข งานบวชลูกแก้ว
- ค งานแห่เทียนพรรษา
- ☒ ง ถูกทุกข้อ

16. สิ่งที่ทำให้เกิดความเจริญงอกงามคือ
ความหมายในข้อใด

- ก ดนตรี
- ข ศิลปะ
- ค ศาสนา
- ☒ ง วัฒนธรรม

17. เรือเครื่องผูกมัดจะผูกด้วยวัสดุอะไร

- ก ปอ
- ข ลวด
- ☒ ค หวาย
- ง เชือกฟาง

18. เอกลักษณ์ของเรือนไทยคือข้อใด

- ก ยกพื้นสูง
- ข ก่ออิฐฉาบปูน
- ค หลังคาสอบแหลม
- ☒ ง ข้อ ก และ ค ถูก

19. ข้อใดเกี่ยวข้องกับการตกแต่งอาหารใน
วัฒนธรรมไทย

- ก บั๊นดิน
- ข ระบายสี
- ☒ ค แกะสลัก
- ง พิมพ์ภาพ

20. วัฒนธรรมการแต่งกายแตกต่างกันเพราะอะไร

- ก ภูมิอากาศ
- ข วิธีการดำเนินชีวิต
- ค วัฒนธรรมประจำท้องถิ่น
- ☒ ง ถูกทุกข้อ



ตอนที่ 2

คำชี้แจง

ตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

1. อธิบายความหมายของงานทัศนศิลป์ในท้องถิ่นมาพอสังเขป

งานทัศนศิลป์ในท้องถิ่นเป็นงานศิลปะที่สร้างสรรค์ขึ้นโดยบุคคลในท้องถิ่น มีรูปแบบที่แสดงออกถึงความเป็นมาและวัฒนธรรมประจำท้องถิ่น มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวซึ่งสืบทอดมาจากบรรพบุรุษ

2. อธิบายความหมายและยกตัวอย่างงานทัศนศิลป์ในงานเฉลิมฉลองในท้องถิ่นมาพอสังเขป

งานทัศนศิลป์ในงานเฉลิมฉลองในท้องถิ่น หมายถึง ผลงานศิลปะที่มีความเกี่ยวข้องกับงานแสดงความยินดี งานบุญ หรืองานเฉลิมฉลองต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น เช่น งานบุญบั้งไฟ งานบุญหลวง การละเล่นผีตาโขน เป็นต้น

3. วัฒนธรรมมีความหมายอย่างไร

วัฒนธรรม หมายถึง สิ่งที่ทำให้เกิดความเจริญงอกงามแก่หมู่คณะ

4. วัฒนธรรมในการปลูกเรือนที่เป็นเอกลักษณ์อันโดดเด่นของเรือนไทยคืออะไร

เป็นเรือนยกพื้นสูง ตัวเรือนใช้เป็นที่อยู่อาศัย มีหลังคาที่สอบแหลมใช้ในการระบาย

อากาศร้อน กันแดด กันฝน ซึ่งแต่ละท้องถิ่นมีลักษณะแตกต่างกันไปตามภูมิภาค

5. วัฒนธรรมในการแต่งกายที่แตกต่างกันเกิดจากอะไร

เกิดจากสภาพภูมิประเทศ ภูมิอากาศ วัฒนธรรมประจำท้องถิ่น และวิถีการดำเนินชีวิตที่
แตกต่างกัน



การประเมินผลด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (หน่วยการเรียนรู้ที่ 3)

สำหรับครู สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรม แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริง

รายการประเมิน	พฤติกรรมการแสดงออก	คะแนน		
		3	2	1
1. ความใฝ่รู้ในศิลปะ	1. มีความสนใจและกระตือรือร้นในการเรียนรู้เกี่ยวกับงานทัศนศิลป์ในวัฒนธรรมท้องถิ่นและงานทัศนศิลป์จากวัฒนธรรมต่าง ๆ			
	2. ตระหนักและเห็นคุณค่าในการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ในวัฒนธรรมท้องถิ่นและงานทัศนศิลป์จากวัฒนธรรมต่าง ๆ			
2. ความรับผิดชอบ ยืนยัน และอดทน	1. ปฏิบัติกิจกรรมสำเร็จตามกำหนดโดยไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก			
	2. ยอมรับข้อผิดพลาดและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น			
3. ความซื่อสัตย์	1. นำเสนอข้อมูลความเป็นจริงโดยไม่กล่าวการลงโทษ			
	2. ไม่หลีกเลียงความผิดเพื่อผลประโยชน์ของตนเอง			
4. ความมีระเบียบวินัย	1. ตรงต่อเวลาและปฏิบัติตามกิจกรรมศิลปะตามขั้นตอน			
	2. ดูแลและจัดเก็บทำความสะอาดวัสดุ อุปกรณ์ และผลงานอย่างเรียบร้อย			
5. ความมีเจตคติที่ดีต่อศิลปะ	1. เรียนวิชาศิลปะด้วยความสุข สนุกสนาน			
	2. มีนิสัยช่วยเหลือผู้อื่นด้วยจิตใจที่ดีงาม			
คะแนนที่ได้				
คะแนนรวม				
ระดับคุณภาพเฉลี่ย				

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	2.34–3.00	1.67–2.33	1.00–1.66
ระดับคุณภาพ	3 ดีมาก, ดี	2 พอใช้	1 ควรปรับปรุง

สรุประดับคุณภาพด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐)

ระดับคุณภาพที่ได้	☐ ดีมาก, ดี	☐ พอใช้	☐ ควรปรับปรุง
-------------------	------------------------------------	--------------------------------	--------------------------------------

หมายเหตุ: การหาระดับคุณภาพเฉลี่ยหาได้จากการนำคะแนนที่ได้ในแต่ละช่องมารวมกันแล้วหารด้วยจำนวนข้อ จากนั้นนำระดับคุณภาพเฉลี่ยมาเทียบกับเกณฑ์การตัดสินคุณภาพและสรุปผลการประเมิน



การประเมินผลด้านทักษะ/กระบวนการ (หน่วยการเรียนรู้ที่ 3)

สำหรับครู สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรม แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริง

รายการประเมิน	พฤติกรรมที่แสดงออก	คะแนน		
		3	2	1
1. ทักษะกระบวนการปฏิบัติกิจกรรมศิลปะ	1. จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์และเลือกใช้ถูกต้อง			
	2. ปฏิบัติการสร้างสรรค์ผลงานเกี่ยวกับงานทัศนศิลป์ในวัฒนธรรมท้องถิ่นและงานทัศนศิลป์จากวัฒนธรรมต่าง ๆ ตามขั้นตอน			
	3. ตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขผลงานเกี่ยวกับงานทัศนศิลป์ในวัฒนธรรมท้องถิ่นและงานทัศนศิลป์จากวัฒนธรรมต่าง ๆ			
	4. นำความรู้ความสามารถเกี่ยวกับงานทัศนศิลป์ในวัฒนธรรมท้องถิ่นและงานทัศนศิลป์จากวัฒนธรรมต่าง ๆ ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง			
2. ทักษะกระบวนการคิด	1. ระบุและอธิบายเกี่ยวกับงานทัศนศิลป์ในเหตุการณ์และงานเฉลิมฉลองของวัฒนธรรมในท้องถิ่นได้ถูกต้อง			
	2. บรรยายเกี่ยวกับงานทัศนศิลป์ที่มาจากวัฒนธรรมต่าง ๆ ได้ถูกต้อง			
	3. ถ่ายทอดความคิดจินตนาการลงในผลงานทัศนศิลป์ในวัฒนธรรมท้องถิ่นและงานทัศนศิลป์จากวัฒนธรรมต่าง ๆ			
	4. บอกอารมณ์ความรู้สึกของตนเองที่มีต่อผลงานทัศนศิลป์ในวัฒนธรรมท้องถิ่นและงานทัศนศิลป์จากวัฒนธรรมต่าง ๆ			
3. ทักษะกระบวนการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม	1. มีส่วนร่วมในการจัดการวางแผนและแบ่งหน้าที่กับเพื่อนในกลุ่ม			
	2. ปฏิบัติกิจกรรมตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย			
	3. ให้ความร่วมมือกับสมาชิกในกลุ่ม			
	4. แสดงความคิดเห็นและเสนอแนะในการปฏิบัติกิจกรรม			
	5. ยอมรับข้อผิดพลาดและรับฟังความคิดเห็นร่วมกัน			
คะแนนที่ได้				
คะแนนรวม				
ระดับคุณภาพเฉลี่ย				

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	2.34–3.00	1.67–2.33	1.00–1.66
ระดับคุณภาพ	3 ดีมาก, ดี	2 พอใช้	1 ควรปรับปรุง

สรุประดับคุณภาพด้านทักษะ/กระบวนการ (เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐)

ระดับคุณภาพที่ได้	☐ ดีมาก, ดี	☐ พอใช้	☐ ควรปรับปรุง
-------------------	------------------------------------	--------------------------------	--------------------------------------

หมายเหตุ: การหาระดับคุณภาพเฉลี่ยทำได้จากการนำคะแนนที่ได้ในแต่ละช่องมารวมกันแล้วหารด้วยจำนวนข้อ จากนั้นนำระดับคุณภาพเฉลี่ยมาเทียบกับเกณฑ์การตัดสินคุณภาพและสรุปผลการประเมิน



แบบฉบับทั้งการฉลบบันทึกและวาดภาพประกอบ (เน้นการเรียนรู้ที่ 3)

[illegible]

ตัวอย่างแบบประเมินผล
เรื่อง งานศิลป์กับวัฒนธรรม (หน่วยการเรียนรู้ที่ 3)

ชื่อ _____ นามสกุล _____ เลขที่ _____ ภาคเรียนที่ _____ ชั้น _____

รายการประเมิน	5 คะแนน	4 คะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
การระบุและอธิบายเกี่ยวกับงานทัศนศิลป์ในเหตุการณ์ และงานเฉลิมฉลองของวัฒนธรรมในท้องถิ่น					
การบรรยายงานทัศนศิลป์ที่มาจากวัฒนธรรมต่าง ๆ					
การสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ในวัฒนธรรมท้องถิ่นและจากวัฒนธรรมต่าง ๆ					

หมายเหตุ: อาจลดประเด็นในการประเมินหรือลดคะแนนในแต่ละประเด็นได้ตามความเหมาะสม
เกณฑ์การให้คะแนน

- 5 คะแนน = ปฏิบัติได้คล่องแคล่ว สร้างสรรค์ มั่นใจ มีหลักการ และเนื้อหาถูกต้องชัดเจน
- 4 คะแนน = ปฏิบัติได้คล่องแคล่ว มั่นใจ มีหลักการ และเนื้อหาถูกต้อง
- 3 คะแนน = ปฏิบัติได้ถูกต้องตามเนื้อหา
- 2 คะแนน = ปฏิบัติได้ถูกต้องและไม่ถูกต้องบ้าง
- 1 คะแนน = ปฏิบัติไม่ถูกต้อง

ลงชื่อ _____ (ผู้ประเมิน)



แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน (หน่วยการเรียนรู้ที่ 4)

ตอนที่ 1

คำชี้แจง

เขียนเครื่องหมาย ☐ ล้อมรอบตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้อง

1. เครื่องดนตรีไทยแบ่งออกเป็นกี่ประเภท

- ก 2 ประเภท ☒ ค 4 ประเภท
ข 3 ประเภท ง 5 ประเภท

2. ข้อใดไม่ใช่ประเภทของเครื่องดนตรีไทย

- ก เครื่องตี ค เครื่องเป่า
ข เครื่องดีด ☒ ง เครื่องสาย

3.



จากภาพ เป็นเครื่องดนตรีไทยประเภทใด

- ก เครื่องตี ☒ ค เครื่องดีด
ข เครื่องสี ง เครื่องเป่า

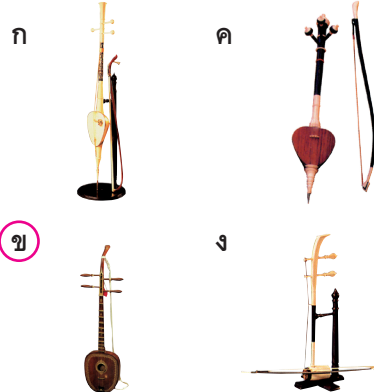
4. ข้อใดเป็นเครื่องดนตรีประเภทเครื่องเป่า



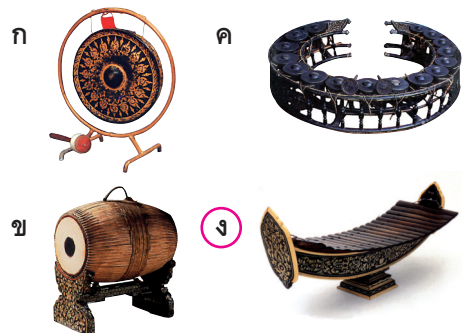
5. เครื่องดนตรีไทยถูกแบ่งประเภทด้วยวิธีใด

- ก แบ่งตามลักษณะของเสียงเครื่องดนตรี
ข แบ่งตามลักษณะรูปร่างของเครื่องดนตรี
ค แบ่งตามวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ทำเครื่องดนตรี
☒ ง แบ่งตามลักษณะวิธีการบรรเลงของเครื่องดนตรี

6. เครื่องดนตรีในข้อใดต่างจากพวก



7. ข้อใดเป็นเครื่องตีที่ทำด้วยไม้



8. เครื่องดนตรีสากลแบ่งออกเป็นกี่ประเภท

- ก 3 ประเภท ☒ ค 5 ประเภท
ข 4 ประเภท ง 6 ประเภท

9. ฮาร์ปเป็นเครื่องดนตรีประเภทใด

- ก เครื่องตี
☒ ข เครื่องสาย
ค เครื่องลมไม้
ง เครื่องลมทองเหลือง

10. เครื่องดนตรีในข้อใดต่างจากพวก



11. เครื่องดนตรีในข้อใดอยู่ในประเภทเดียวกัน

- ☒ ก ไซโลโฟน ไวบราโฟน
- ข ไซโลโฟน แซ็กโซโฟน
- ค ไวบราโฟน แซ็กโซโฟน
- ง ถูกทุกข้อ

12. เครื่องดนตรีในภาพ
ชื่อว่าอะไร

- ก กลองใหญ่
- ข กลองสแนร์
- ค กลองเทเนอร์
- ☒ ง กลองทิมพานี่

13. ออร์แกนเป็นเครื่องดนตรีประเภทใด

- ก เครื่องตี
- ข เครื่องลมไม้
- ค เครื่องลมทองเหลือง
- ☒ ง เครื่องลิ้นนิ้วหรือคีย์บอร์ด

14. “เสียงมีลักษณะที่ขาดจากกันและไม่ต่อเนื่อง” คือลักษณะของเสียงที่เกิดจากเครื่องดนตรีชนิดใด

- ☒ ก กีตาร์
- ข ไวโอลิน
- ค ปิกโกโล
- ง ทรอมโบน

15. “เสียงมีลักษณะที่ดังชัดเจน ฟังแล้วรู้สึกคึกคักและเข้มแข็ง” คือลักษณะของเสียงที่เกิดจากเครื่องดนตรีชนิดใด

- ก ฮาร์ป
- ☒ ค กลองใหญ่
- ข วิโอลา
- ง แซ็กโซโฟน

16. “สามารถบรรเลงเลียนเสียงได้ใกล้เคียงกับเสียงมนุษย์มากที่สุด” คือลักษณะของเสียงที่เกิดจากเครื่องดนตรีชนิดใด

- ก เปียโน
- ☒ ข แซ็กโซโฟน
- ค กลองสแนร์
- ง วิโอลอนเชลโล

17. เครื่องดนตรีชนิดใดไม่ควรเก็บไว้ในที่ที่มีความชื้นมาก

- ก กรับพวง
- ☒ ข กลองแขก
- ค ระนาดเอก
- ง มโหรีวงเล็ก

18. เครื่องดนตรีชนิดใดเมื่อบรรเลงเสร็จจะต้องลดสายทุกครั้ง

- ก ขิม
- ☒ ค ซอด้
- ข พิณ
- ง มโหรีวง

19. ข้อใดไม่ใช่หลักวิธีในการใช้เครื่องดนตรี

- ☒ ก การปรับแต่งเครื่องดนตรี
- ข การเก็บรักษาเครื่องดนตรี
- ค การจับและการถือเครื่องดนตรี
- ง การประกอบและการถอดเครื่องดนตรี

20. การประกอบและถอดเครื่องดนตรีไม่ถูกวิธีจะส่งผลอย่างไร

- ก เครื่องดนตรีเกิดการชำรุด
- ข เครื่องดนตรีมีอายุการใช้งานที่สั้นลง
- ค เครื่องดนตรีมีรอยขีดข่วน ขาดความสวยงามและความสมบูรณ์
- ☒ ง ถูกทุกข้อ



ตอนที่ 2

คำชี้แจง

ตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

1. เครื่องดนตรีไทยแบ่งออกเป็นกี่ประเภท อะไรบ้าง

เครื่องดนตรีไทยแบ่งออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่ เครื่องดีด เครื่องสี เครื่องตี และเครื่องเป่า

2. เครื่องดนตรีสากลแบ่งออกเป็นกี่ประเภท อะไรบ้าง

เครื่องดนตรีสากลแบ่งออกเป็น 5 ประเภท ได้แก่ เครื่องสาย เครื่องลมไม้ เครื่องลมทองเหลือง เครื่องตีหรือเครื่องกระทบ และเครื่องลิ่มนิ้วหรือคีย์บอร์ด

3. บอกวิธีการดูแลรักษาเครื่องตีของไทยประเภทเครื่องกำกับจังหวะมาพอเข้าใจ

1) ควรมีที่บหรือกล่องเก็บเครื่องดนตรีโดยเฉพาะหรือเก็บไว้ในตู้ เพราะเครื่องดนตรีเหล่านี้มีขนาดเล็ก อาจหายได้

2) ไม่ควรเก็บรวมกันเป็นกอง ซึ่งไม่สะดวกต่อการใช้หรืออาจกระทบกระแทกกันทำให้เสียหายได้

3) ทำความสะอาดให้เรียบร้อยทุกครั้งทั้งก่อนใช้และหลังการใช้

4. การใช้และการดูแลรักษาเครื่องดนตรีไม่ถูกวิธีจะส่งผลอย่างไร อธิบายมาพอเข้าใจ

พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน



การประเมินผลด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (หน่วยการเรียนรู้ที่ 4)

สำหรับครู สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรม แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริง

รายการประเมิน	พฤติกรรมที่แสดงออก	คะแนน		
		3	2	1
1. ความใฝ่รู้ในการเรียนดนตรี	1. กล้าแสดงออกทางดนตรีด้วยความมั่นใจ			
	2. ถ่ายทอดกิจกรรมดนตรีด้วยความคิดและจินตนาการ			
	3. ตรวจสอบและแก้ไขปรับปรุงกิจกรรมดนตรีได้ถูกต้องและพัฒนาขึ้น			
2. ความรับผิดชอบ ชยัน และอดทน	1. ปฏิบัติกิจกรรมตามที่ได้รับมอบหมาย			
	2. ปฏิบัติกิจกรรมสำเร็จตามกำหนด			
	3. ยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น			
3. ความซื่อสัตย์	1. ปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง			
	2. แสดงความคิดเห็นตามความเป็นจริง			
	3. นำเสนอข้อมูลตามจริง			
4. ความมีระเบียบวินัย	1. ปฏิบัติกิจกรรมอย่างเป็นระบบและสะอาดเรียบร้อย			
	2. ตรงต่อเวลาและปฏิบัติตามขั้นตอน			
5. ความมีเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติกิจกรรมดนตรี	1. ปฏิบัติกิจกรรมอย่างมีความสุข			
	2. มีความสนใจและกระตือรือร้นต่อการปฏิบัติกิจกรรม			
คะแนนที่ได้				
คะแนนรวม				
ระดับคุณภาพเฉลี่ย				

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	2.34–3.00	1.67–2.33	1.00–1.66
ระดับคุณภาพ	3 ดีมาก, ดี	2 พอใช้	1 ควรปรับปรุง

สรุประดับคุณภาพด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐)

ระดับคุณภาพที่ได้	☐ ดีมาก, ดี	☐ พอใช้	☐ ควรปรับปรุง
-------------------	------------------------------------	--------------------------------	--------------------------------------

หมายเหตุ: การหาระดับคุณภาพเฉลี่ยทำได้จากการนำคะแนนที่ได้ในแต่ละช่องมารวมกันแล้วหารด้วยจำนวนข้อ จากนั้นนำระดับคุณภาพเฉลี่ยมาเทียบกับเกณฑ์การตัดสินคุณภาพและสรุปผลการประเมิน



การประเมินผลด้านทักษะ/กระบวนการ (หน่วยการเรียนรู้ที่ 4)

สำหรับครู สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรม แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริง

รายการประเมิน	พฤติกรรมที่แสดงออก	คะแนน		
		3	2	1
1. ทักษะกระบวนการปฏิบัติทางดนตรี	1. บอกประเภทของเครื่องดนตรีที่ใช้ในเพลงที่ฟังได้			
	2. ใช้และดูแลรักษาเครื่องดนตรีไทยและเครื่องดนตรีสากลได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย			
	3. ถ่ายทอดกิจกรรมดนตรีด้วยความคิดและจินตนาการ			
	4. นำความรู้ความสามารถทางดนตรีไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้			
2. ทักษะกระบวนการคิด	1. จำแนกประเภทของเครื่องดนตรีไทยและสากลได้			
	2. จำแนกลักษณะเสียงของเครื่องดนตรีไทยและสากลได้			
	3. จำแนกประเภทและลักษณะเสียงของเครื่องดนตรีที่ใช้ในเพลงที่ฟังได้			
	4. อธิบายวิธีการใช้และวิธีการดูแลรักษาเครื่องดนตรีไทยและสากลได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย			
3. ทักษะกระบวนการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม	1. วางแผนการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับสมาชิกในกลุ่ม			
	2. ให้ความร่วมมือกับสมาชิกในกลุ่ม			
	3. ปฏิบัติกิจกรรมตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย			
	4. ช่วยเหลือสมาชิกในกลุ่มเพื่อให้งานสำเร็จ			
	5. แสดงความคิดเห็นและเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรม			
คะแนนที่ได้				
คะแนนรวม				
ระดับคุณภาพเฉลี่ย				

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	2.34–3.00	1.67–2.33	1.00–1.66
ระดับคุณภาพ	3 ดีมาก, ดี	2 พอใช้	1 ควรปรับปรุง

สรุประดับคุณภาพด้านทักษะ/กระบวนการ (เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐)

ระดับคุณภาพที่ได้	☐ ดีมาก, ดี	☐ พอใช้	☐ ควรปรับปรุง
-------------------	------------------------------------	--------------------------------	--------------------------------------

หมายเหตุ: การหาระดับคุณภาพเฉลี่ยทำได้จากการนำคะแนนที่ได้ในแต่ละช่องมารวมกันแล้วหารด้วยจำนวนข้อ จากนั้นนำระดับคุณภาพเฉลี่ยมาเทียบกับเกณฑ์การตัดสินคุณภาพและสรุปผลการประเมิน



แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน (หน่วยการเรียนรู้ที่ 5)

ตอนที่ 1

คำชี้แจง

เขียนเครื่องหมาย ☐ ล้อมรอบตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้อง

1. ข้อใดหมายถึงประโยคเพลง

- ก ระดับเสียงสูง-ต่ำสลับกัน
- ข จังหวะสั้น ๆ ชั่วขณะหนึ่ง
- ☒ ค แนวทำนองสั้น ๆ ของบทเพลง
- ง ถูกทุกข้อ

2. ข้อใดคือลักษณะของประโยคใหญ่

- ก มีลักษณะเป็นประโยคคำถาม
- ข มีลักษณะเป็นประโยคคำตอบ
- ค มีลักษณะเป็นประโยคบอกเล่า
- ☒ ง ข้อ ก และ ข ถูก

3. Cadence หมายถึงอะไร

- ☒ ก การพักเสียง
- ข การลากเสียง
- ค การบรรเลงต่อเนื่อง
- ง ถูกทุกข้อ

4. ข้อใดหมายถึงทิศทางของทำนองแบบ

ขึ้น-ลง-เหมือนเดิม

- ☒ ก เป็นการเคลื่อนไหวของระดับเสียงแบบเคลื่อนที่สูงขึ้น ต่ำลง หรือซ้ำอยู่ที่เดิม
- ข เป็นการเคลื่อนไหวของระดับเสียงแบบเคลื่อนที่สูงขึ้น ต่ำลง สลับกันเหมือนเดิมตลอดทั้งเพลง
- ค เป็นการเคลื่อนไหวของระดับเสียงแบบเคลื่อนที่สูงขึ้น ต่ำลง หรือหยุดอยู่ตรงที่เดิมเป็นบางท่อน
- ง ไม่มีข้อใดถูก

5. ดํ จากสัญลักษณ์นี้มีความหมายว่าอย่างไร

- ☒ ก โดสูง
- ข โดต่ำ
- ค โดกลาง
- ง ถูกทุกข้อ

6.

รูปแบบจังหวะของทำนองเพลงนี้คือข้อใด

- ก 
- ☒ ข 
- ค 
- ง ไม่มีข้อใดถูก

7. ซอลในเพลงไทยใช้สัญลักษณ์ใด

- ☒ ก ซ
- ข อ
- ค ล
- ง ถูกทุกข้อ

8. พื้นฐานในการขับร้องและการบรรเลงดนตรีจะต้องศึกษาเรื่องใดเป็นสำคัญ

- ☒ ก โน้ต
- ข เครื่องดนตรี
- ค สีสันของเสียง
- ง ถูกทุกข้อ

9. $\circ$ เครื่องหมายนี้มีชื่อว่าอะไร

- ก โน้ตตัวดำ
- ข โน้ตตัวขาว
- ☒ ค โน้ตตัวกลม
- ง โน้ตตัวเข็บบิต 1 ชั้น

10. ข้อใดคือโน้ตตัวขาว

- ก $\circ$
- ☒ ข $\bigcirc$
- ค $\bullet$
- ง ♩

11. $\text{♩} + \text{♩} = ?$ เครื่องหมาย ? คือข้อใด

- ก $\circ$
- ข $\bigcirc$
- ☒ ค $\bullet$
- ง ♩

12. ♩ เครื่องหมายนี้มีชื่อว่าอะไร

- ก เครื่องหมายหยุดตัวดำ
- ข เครื่องหมายหยุดตัวขาว
- ค เครื่องหมายหยุดตัวกลม
- ☒ ง เครื่องหมายหยุดตัวเข็บบิต 2 ชั้น

13. ข้อใดไม่สัมพันธ์กัน

- ก $\circ -$
- ข $\bigcirc -$
- ค $\bullet \text{~}$
- ☒ ง $\text{♩} \sim$

14. กฎแจฟาคือข้อใด

- ก ∞
- ☒ ข ♩
- ค ♩
- ง ♩

15. กฎแจซอลคือข้อใด

- ก ∞
- ข ♩
- ค ♩
- ☒ ง ♩

16. ข้อใดหมายถึงช่วงเสียง

- ☒ ก ระดับความกว้างของเสียง
- ข ระดับความดัง-เบาของเสียง
- ค ระดับความยาว-สั้นของเสียง
- ง ถูกทุกข้อ

17. บทเพลงจะมีคุณค่ามากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับสิ่งใดมากที่สุด

- ก ความสมบูรณ์ของดนตรี
- ข เนื้อหาสาระของบทเพลง
- ค ความสามารถของนักร้อง
- ☒ ง อารมณ์ความรู้สึกของผู้ฟัง

18. โน้ตดนตรีไทยที่มีเสียงสูงเขียนอย่างไร

- ก ใส่จุดใต้ตัวโน้ต
- ข ใส่จุดหลังตัวโน้ต
- ค ใส่จุดหน้าตัวโน้ต
- ☒ ง ใส่จุดเหนือตัวโน้ต

19. ข้อใดสามารถทำให้เราเข้าใจบทเพลงได้ง่ายขึ้น

- ก เสียงดนตรี
- ข จังหวะเพลง
- ☒ ค เนื้อหาของบทเพลง
- ง ถูกทุกข้อ

20. โน้ตเพลงไทย 1 บรรทัดประกอบด้วยห้องเพลงกี่ห้อง

- ก 4 ห้อง
- ข 6 ห้อง
- ☒ ค 8 ห้อง
- ง 10 ห้อง



240

คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ ศิลปะ ป. 4

ตอนที่ 2

คำชี้แจง

ตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

1. ประโยคเพลงหมายถึงอะไร

ประโยคเพลง หมายถึง แนวทำนองสั้น ๆ ของบทเพลงที่มีลักษณะเป็นการแสดงความคิดหนึ่ง ๆ
ออกมาทางดนตรี จะประกอบด้วยหน่วยวลีที่นำมาประกอบกัน

2. เครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรีมีประโยชน์อย่างไร อธิบายมาพอเข้าใจ

พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน

3. เครื่องหมายหยุดหมายถึงอะไร

เครื่องหมายหยุด หมายถึง เครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ที่ใช้บันทึกแทนความเจ็บ ส่วนจะเจ็บหรือหยุดนานเท่าใดนั้นขึ้นอยู่กับลักษณะของเครื่องหมายหยุดและเครื่องหมายกำหนดจังหวะ ซึ่งมีชื่อเรียกและมีค่าแตกต่างกันออกไป

4. โน้ตเพลงไทยมีกี่ตัว อะไรบ้าง และใช้สัญลักษณ์ใดบ้างเขียนแทนตัวโน้ตแต่ละตัว

โน้ตเพลงไทย มี 7 ตัว ได้แก่ โด ใช้สัญลักษณ์ ด ซอล ใช้สัญลักษณ์ ซ
เร ใช้สัญลักษณ์ ร ลา ใช้สัญลักษณ์ ล
มี ใช้สัญลักษณ์ ม ที ใช้สัญลักษณ์ ท
ฟา ใช้สัญลักษณ์ ฟ

5. เพลงชาติไทยมีความหมายเกี่ยวกับเรื่องใด

เพลงชาติไทยมีความหมายเกี่ยวกับการที่ประเทศไทยเป็นที่รวมของคนไทย แผ่นดินทุกหนแห่งเป็นของคนไทย ประเทศจะยั่งยืนได้เพราะทุกคนมีความสามัคคีกัน รักความสงบ มีความเสียสละ และความกล้าหาญพร้อมที่จะสละเลือดเนื้อและชีวิตเพื่อชาติไทย



การประเมินผลด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (หน่วยการเรียนรู้ที่ 5)

สำหรับครู สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรม แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริง

รายการประเมิน	พฤติกรรมการแสดงออก	คะแนน		
		3	2	1
1. ความใฝ่รู้ในการเรียนดนตรี	1. กล้าแสดงออกทางดนตรีด้วยความมั่นใจ			
	2. ถ่ายทอดกิจกรรมทางดนตรีด้วยความคิดและจินตนาการ			
	3. ตรวจสอบและแก้ไขปรับปรุงกิจกรรมดนตรีได้ถูกต้องและพัฒนาขึ้น			
2. ความรับผิดชอบ ขยัน และอดทน	1. ปฏิบัติกิจกรรมตามที่ได้รับมอบหมาย			
	2. ปฏิบัติกิจกรรมสำเร็จตามกำหนด			
	3. ยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น			
3. ความซื่อสัตย์	1. ปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง			
	2. แสดงความคิดเห็นตามความเป็นจริง			
	3. นำเสนอข้อมูลตามจริง			
4. ความมีระเบียบวินัย	1. ปฏิบัติกิจกรรมอย่างเป็นระบบและสะอาดเรียบร้อย			
	2. ตรงต่อเวลาและปฏิบัติตามขั้นตอน			
5. ความมีเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติกิจกรรมดนตรี	1. ปฏิบัติกิจกรรมอย่างมีความสุข			
	2. มีความสนใจและกระตือรือร้นต่อการปฏิบัติกิจกรรม			
คะแนนที่ได้				
คะแนนรวม				
ระดับคุณภาพเฉลี่ย				

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	2.34–3.00	1.67–2.33	1.00–1.66
ระดับคุณภาพ	3 ดีมาก, ดี	2 พอใช้	1 ควรปรับปรุง

สรุประดับคุณภาพด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐)

ระดับคุณภาพที่ได้	☐ ดีมาก, ดี	☐ พอใช้	☐ ควรปรับปรุง
-------------------	------------------------------------	--------------------------------	--------------------------------------

หมายเหตุ: การหาระดับคุณภาพเฉลี่ยทำได้จากการนำคะแนนที่ได้ในแต่ละช่องมารวมกันแล้วหารด้วยจำนวนข้อ จากนั้นนำระดับคุณภาพเฉลี่ยมาเทียบกับเกณฑ์การตัดสินคุณภาพและสรุปผลการประเมิน



การประเมินผลด้านทักษะ/กระบวนการ (หน่วยการเรียนรู้ที่ 5)

สำหรับครู สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรม แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริง

รายการประเมิน	พฤติกรรมที่แสดงออก	คะแนน		
		3	2	1
1. ทักษะกระบวนการปฏิบัติทางดนตรี	1. อ่านและเขียนโน้ตดนตรีไทยและสากลเบื้องต้นได้			
	2. เลือกร้องเพลงโดยใช้ช่วงเสียงที่เหมาะสมกับตนเอง			
	3. แบ่งประโยคเพลงได้อย่างถูกต้อง			
	4. ถ่ายทอดกิจกรรมทางดนตรีด้วยความคิดและจินตนาการ			
	5. นำความรู้ความสามารถทางดนตรีไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้			
2. ทักษะกระบวนการคิด	1. บอกความหมายของประโยคเพลงได้			
	2. บอกหรือระบุประโยคเพลงอย่างง่ายได้			
	3. ระบุนิเทศทางการเคลื่อนไหวที่ขึ้น-ลงง่าย ๆ ของทำนองในเพลงที่ฟังได้			
	4. ระบุรูปแบบจังหวะและความเร็วของจังหวะในเพลงที่ฟังได้			
	5. จำแนกเครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรีไทยและสากลได้			
	6. แปลความหมายของเครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรีไทยและสากลได้ถูกต้อง			
	7. อธิบายความหมายของช่วงเสียงได้			
	8. แปลความหมายของเพลงที่สนใจได้ถูกต้อง			
3. ทักษะกระบวนการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม	1. วางแผนการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับสมาชิกในกลุ่ม			
	2. ให้ความร่วมมือกับสมาชิกในกลุ่ม			
	3. ปฏิบัติกิจกรรมตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย			
	4. ช่วยเหลือสมาชิกในกลุ่มเพื่อให้กิจกรรมสำเร็จ			
	5. แสดงความคิดเห็นและเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรม			
เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ		คะแนนที่ได้		
ช่วงคะแนนเฉลี่ย	2.34–3.00	1.67–2.33	1.00–1.66	คะแนนรวม
ระดับคุณภาพ	3 ดีมาก, ดี	2 พอใช้	1 ควรปรับปรุง	ระดับคุณภาพเฉลี่ย

สรุประดับคุณภาพด้านทักษะ/กระบวนการ (เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐)

ระดับคุณภาพที่ได้	☐ ดีมาก, ดี	☐ พอใช้	☐ ควรปรับปรุง
-------------------	------------------------------------	--------------------------------	--------------------------------------

หมายเหตุ: การหาระดับคุณภาพเฉลี่ยทำได้จากการนำคะแนนที่ได้ในแต่ละช่องมารวมกันแล้วหารด้วยจำนวนข้อ จากนั้นนำระดับคุณภาพเฉลี่ยมาเทียบกับเกณฑ์การตัดสินคุณภาพและสรุปผลการประเมิน

ตัวอย่าง
แบบประเมินความสามารถในการร้องเพลง
(หน่วยการเรียนรู้ที่ 5)
(แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 26 การร้องเพลง)

- ให้นักเรียนเลือกร้องเพลงที่สนใจโดยใช้ช่วงเสียงที่เหมาะสมกับตนเอง และออกมาร้องเพลงหน้าชั้นเรียนให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง

เกณฑ์การให้คะแนน					
เลข ที่	1. ร้องเพลงโดยใช้ ช่วงเสียงเหมาะสม กับตนเอง	2. ร้องตรงตาม จังหวะและ ทำนอง	3. เนื้อร้องถูกต้อง และออกเสียง ชัดเจน	4. พฤติกรรมใน การแสดงออก	คะแนน รวม
	4 คะแนน	4 คะแนน	3 คะแนน	4 คะแนน	15 คะแนน
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					

หมายเหตุ: อาจลดประเด็นในการประเมินหรือลดคะแนนในแต่ละประเด็นได้ตามความเหมาะสม
เกณฑ์การให้คะแนน

1. ร้องเพลงโดยใช้ช่วงเสียงเหมาะสมกับตนเอง

- เลือกใช้ระดับเสียงสูง-ต่ำได้อย่างมีความเหมาะสมกับตนเอง ให้ 4 คะแนน
- เลือกใช้ระดับเสียงสูง-ต่ำมากเกินไปแต่ยังร้องขึ้นเสียงสูงและลงเสียงต่ำได้ ให้ 3 คะแนน
- เลือกใช้ระดับเสียงสูง-ต่ำเกินไปจนร้องขึ้นเสียงสูงไม่ถึงหรือลงเสียงต่ำไม่ถึง ให้ 2 คะแนน

2. ร้องเพลงตรงตามจังหวะและทำนอง

- ร้องเพลงตรงตามจังหวะและทำนอง ให้ 4 คะแนน
- ร้องเพลงตรงตามจังหวะแต่เพี้ยนทำนอง ให้ 3 คะแนน

- ร้องเพลงเพี้ยนจังหวะแต่ตรงตามทำนอง ให้ 2 คะแนน
- ร้องเพลงเพี้ยนทำนองและเพี้ยนจังหวะ ให้ 1 คะแนน

3. เนื้อร้องถูกต้องและออกเสียงชัดเจน

- ร้องเพลงตรงตามเนื้อร้องและออกเสียงคำชัดเจน ให้ 3 คะแนน
- ร้องเพลงตรงตามเนื้อร้องแต่ออกเสียงคำไม่ชัดเจน ให้ 2 คะแนน
- ร้องเพลงไม่ตรงตามเนื้อร้องและออกเสียงคำไม่ชัดเจน ให้ 1 คะแนน

4. พฤติกรรมในการแสดงออก

- ร้องเพลงด้วยความมั่นใจ เสียงดังสม่ำเสมอ และเป็นธรรมชาติ ให้ 4 คะแนน
- ร้องเพลงด้วยความมั่นใจ เสียงดังสม่ำเสมอ แต่ไม่เป็นธรรมชาติ ให้ 3 คะแนน
- ไม่มีความมั่นใจในการร้องเพลง เสียงดังสม่ำเสมอ และไม่เป็นธรรมชาติ ให้ 2 คะแนน
- ไม่มีความมั่นใจในการร้องเพลง เสียงดัง-เบาไม่สม่ำเสมอ และไม่เป็นธรรมชาติ ให้ 1 คะแนน



แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน (หน่วยการเรียนรู้ที่ 6)

ตอนที่ 1

คำชี้แจง

เขียนเครื่องหมาย ☐ ล้อมรอบตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้อง

- มนุษย์ในสมัยโบราณมีความเชื่อว่าปรากฏการณ์ทางธรรมชาติเกิดจากสิ่งใด
 - ความกลัว
 - ☒ สิ่งศักดิ์สิทธิ์
 - ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 - การเวียนบรรจบของฤดูกาล
- เนื้อหาเรื่องราวในบทเพลงที่สามารถสะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นจะเกี่ยวกับเรื่องใด
 - ความรัก
 - อาชีพการงาน
 - ความผิดหวัง
 - ☒ ถูกทุกข้อ
- เพลงเกี่ยวกับข้าวสามารถนำมาใช้ถ่ายทอดเรื่องราวของอาชีพใด
 - ชาวไร่
 - ☒ ชาวนา
 - ชาวสวน
 - แม่ค้าขายข้าวแกง
- เพลงเกี่ยวกับข้าวมีประโยชน์อย่างไร
 - ทำให้เกิดความสามัคคีในหมู่คณะ
 - ใช้เกี่ยวพาราสีกันระหว่างหนุ่มสาว
 - สร้างความสนุกสนานระหว่างเกี่ยวข้าว
 - ☒ ถูกทุกข้อ
- สิ่งใดที่ถือเป็นมรดกทางวัฒนธรรมทางดนตรีที่ตกทอดมาจากบรรพบุรุษ
 - วงดนตรี
 - เครื่องดนตรี
 - วิธีการบรรเลง
 - ☒ ถูกทุกข้อ
- ดนตรีที่เราเห็นในพิธีกรรมต่าง ๆ เป็นการใช้นดนตรีเพื่อจุดประสงค์ใด
 - สร้างบรรยากาศให้พิธีกรรม
 - สร้างสมาธิให้ผู้ร่วมพิธีกรรม
 - สร้างความศักดิ์สิทธิ์ให้พิธีกรรม
 - ☒ ถูกทุกข้อ
- ข้อใดถือเป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมทางดนตรี
 - จัดพิธีไหว้ครูดนตรี
 - เรียนดนตรีในระหว่างปิดเทอม
 - ประยุกต์ใช้เพลงในชีวิตประจำวัน
 - ☒ ถูกทุกข้อ
- พิธีไหว้ครูดนตรีไทยเป็นการแสดงสิ่งใด
 - ความเคารพ
 - ความศรัทธา
 - ความกตัญญูทวดเวที
 - ☒ ถูกทุกข้อ
- เพลงที่สามารถใช้ถ่ายทอดเรื่องราววิถีชีวิตของคนในชนบทได้ดีที่สุดคือเพลงประเภทใด
 - เพลงไทย
 - เพลงสากล
 - ☒ เพลงพื้นบ้าน
 - เพลงไทยสากล
- ข้อใดไม่ใช่ดนตรีเพื่อความบันเทิง
 - การประกวดวงดนตรี
 - การประกวดร้องเพลง
 - การบรรเลงดนตรีแห่งชาติ
 - ☒ การบรรเลงดนตรีในพิธีกรรม

11. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง

- ก คนตรีสามารถทำให้งิจกรรมต่าง ๆ มีความสนุกสนานได้
- ข คนตรีสามารถทำให้พิธีกรรมมีความศักดิ์สิทธิ์และความขลัง
- ☒ ค การฟังเพลงขณะขับรถทำให้มีสมาธิในการเดินทางเป็นอย่างดี
- ง ไม่มีข้อใดถูก

12. ข้อใดไม่ใช่เหตุผลในการอนุรักษ์วัฒนธรรมทางดนตรี

- ก เพราะดนตรีเป็นมรดกทางวัฒนธรรม
- ข เพราะดนตรีเกิดจากภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ
- ค เพราะดนตรีสามารถถ่ายทอดเรื่องราวจากอดีตจนถึงปัจจุบัน
- ☒ ง เพราะดนตรีสามารถทำให้มนุษย์สร้างความรู้ความสามารถในด้านอื่น ๆ ได้

13. ข้อใดไม่ถือเป็นความสัมพันธ์ระหว่างดนตรีกับวิถีชีวิตของคนเรา

- ก ดนตรีเกิดจากความรัก
- ข ดนตรีเกิดจากความกลัว
- ☒ ค ดนตรีเกิดจากความโกรธ
- ง ดนตรีเกิดจากความเสียใจ

14. ดนตรีพื้นบ้านในแต่ละท้องถิ่นมีลักษณะเหมือนกันหรือแตกต่างกัน เพราะเหตุใด

- ก เหมือนกัน เพราะถูกถ่ายทอดมาจากที่เดียวกัน
- ข เหมือนกัน เพราะเกิดจากภูมิปัญญาของคน ๆ เดียวกัน
- ☒ ค แตกต่างกัน เพราะวิถีชีวิตและวัฒนธรรมต่างกัน
- ง ไม่มีข้อใดถูก

15. การไหว้ครูถือเป็นมรดกทางวัฒนธรรมด้านใด

- ก ด้านศาสนา
- ข ด้านความรู้
- ☒ ค ด้านภูมิปัญญา
- ง ไม่มีข้อใดถูก

16. โอกาสใดที่เราจะพบเห็นการแสดงดนตรีพื้นบ้าน

- ก เมื่อมีพิธีกรรมต่าง ๆ
- ข เมื่อว่างเว้นจากการทำงาน
- ค เมื่อมีงานบุญชุมชนของคนในท้องถิ่น
- ☒ ง ถูกทุกข้อ

17. เรื่องราวในบทเพลงที่เกี่ยวกับเรื่องใดสามารถเข้าถึงอารมณ์และจิตใจของคนเราได้ง่าย

- ก ความรัก
- ข ความผิดหวัง
- ค ความสนุกสนาน
- ☒ ง ถูกทุกข้อ

18. แรกเริ่มของบทเพลงในอดีต เนื้อร้องมีลักษณะอย่างไร

- ก เป็นกลอนแปด
- ข เป็นบทร้อยกรอง
- ค เป็นบทกวีที่ไพเราะ
- ☒ ง เป็นคำพูดธรรมดา

19. เพราะเหตุใดบทเพลงของแต่ละท้องถิ่นจึงมีลักษณะแตกต่างกัน

- ก เพราะมีวัฒนธรรมต่างกัน
- ข เพราะวิถีในการดำเนินชีวิตต่างกัน
- ค เพราะขนบธรรมเนียมประเพณีต่างกัน
- ☒ ง ถูกทุกข้อ

20. ข้อใดไม่ใช่แนวทางในการอนุรักษ์และสืบทอดวัฒนธรรมทางดนตรีไทย

- ก เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทยตามโอกาส
- ☒ ข จัดประชุม อบรม สัมมนาเกี่ยวกับเรื่องการขายเครื่องดนตรีไทย
- ค จัดให้มีการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาด้านดนตรีไทย
- ง จัดให้มีการผลิตสื่อประเภทต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับมรดกทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาด้านดนตรีไทย



ตอนที่ 2

คำชี้แจง

ตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

1. เนื้อหาเรื่องราวในบทเพลงจะกล่าวถึงเรื่องใดที่สามารถสะท้อนถึงวิถีชีวิตของคนเราได้

เรื่องความรัก ความเสียใจ ความสุขสมหวัง ความสนุกสนาน อาชีพการงาน หรือเรื่องราวต่าง ๆ
ที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์ ความรู้สึก และจิตใจของมนุษย์

2. ถ้าในโลกนี้ไม่มีเสียงดนตรีนักเรียนคิดว่าจะเป็นอย่างไร

พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน



3. บอกวิธีหรือแนวทางในการอนุรักษ์วัฒนธรรมทางดนตรีมาพอเข้าใจ

พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน

[illegible]



การประเมินผลด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (หน่วยการเรียนรู้ที่ 6)

สำหรับครู สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรม แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริง

รายการประเมิน	พฤติกรรมการแสดงออก	คะแนน		
		3	2	1
1. ความใฝ่รู้ในการเรียนดนตรี	1. กล้าแสดงออกทางดนตรีด้วยความมั่นใจ			
	2. ถ่ายทอดกิจกรรมดนตรีด้วยความคิดและจินตนาการ			
	3. ตรวจสอบและแก้ไขปรับปรุงกิจกรรมดนตรีได้ถูกต้องและพัฒนาขึ้น			
2. ความรับผิดชอบ ขยัน และอดทน	1. ปฏิบัติกิจกรรมตามที่ได้รับมอบหมาย			
	2. ปฏิบัติกิจกรรมสำเร็จตามกำหนด			
	3. ยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น			
3. ความซื่อสัตย์	1. ปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง			
	2. แสดงความคิดเห็นตามความเป็นจริง			
	3. นำเสนอข้อมูลตามจริง			
4. ความมีระเบียบวินัย	1. ปฏิบัติกิจกรรมอย่างเป็นระบบและสะอาดเรียบร้อย			
	2. ตรงต่อเวลาและปฏิบัติตามขั้นตอน			
5. ความมีเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติกิจกรรมดนตรี	1. ปฏิบัติกิจกรรมอย่างมีความสุข			
	2. มีความสนใจและกระตือรือร้นต่อการปฏิบัติกิจกรรม			
คะแนนที่ได้				
คะแนนรวม				
ระดับคุณภาพเฉลี่ย				

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	2.34–3.00	1.67–2.33	1.00–1.66
ระดับคุณภาพ	3 ดีมาก, ดี	2 พอใช้	1 ควรปรับปรุง

สรุประดับคุณภาพด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐)

ระดับคุณภาพที่ได้	☐ ดีมาก, ดี	☐ พอใช้	☐ ควรปรับปรุง
-------------------	------------------------------------	--------------------------------	--------------------------------------

หมายเหตุ: การหาระดับคุณภาพเฉลี่ยทำได้จากการนำคะแนนที่ได้ในแต่ละช่องมารวมกันแล้วหารด้วยจำนวนข้อ จากนั้นนำระดับคุณภาพเฉลี่ยมาเทียบกับเกณฑ์การตัดสินคุณภาพและสรุปผลการประเมิน



การประเมินผลด้านทักษะ/กระบวนการ (หน่วยการเรียนรู้ที่ 6)

สำหรับครู สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรม แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริง

รายการประเมิน	พฤติกรรมการแสดงออก	คะแนน		
		3	2	1
1. ทักษะกระบวนการปฏิบัติทางดนตรี	1. ใช้บทเพลงที่สนใจถ่ายทอดเรื่องราวของตนเองได้			
	2. เห็นคุณค่าและความสำคัญในการอนุรักษ์วัฒนธรรมทางดนตรี			
	3. วาดภาพหรือหาภาพมาประกอบการนำเสนอข้อมูลได้อย่างเหมาะสมและสัมพันธ์กัน			
	4. ถ่ายทอดกิจกรรมทางดนตรีด้วยความคิดและจินตนาการ			
	5. นำความรู้ความสามารถทางดนตรีไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้			
2. ทักษะกระบวนการคิด	1. บอกแหล่งที่มาและความสัมพันธ์ของวิถีชีวิตไทยที่สะท้อนในดนตรีและเพลงท้องถิ่นได้			
	2. บอกความสำคัญและความจำเป็นในการอนุรักษ์ส่งเสริมวัฒนธรรมทางดนตรีได้			
	3. บอกหรือระบุได้ว่าบทเพลงต้องการถ่ายทอดหรือต้องการสื่อถึงอะไร			
	4. อธิบายแนวทางในการอนุรักษ์วัฒนธรรมทางดนตรีไทยและดนตรีพื้นบ้านให้ผู้อื่นเข้าใจได้			
3. ทักษะกระบวนการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม	1. วางแผนการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับสมาชิกในกลุ่ม			
	2. ให้ความร่วมมือกับสมาชิกในกลุ่ม			
	3. ปฏิบัติกิจกรรมตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย			
	4. ช่วยเหลือสมาชิกในกลุ่มเพื่อให้กิจกรรมสำเร็จ			
	5. แสดงความคิดเห็นและเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรม			
คะแนนที่ได้				
คะแนนรวม				
เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ				
ระดับคุณภาพเฉลี่ย				

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	2.34–3.00	1.67–2.33	1.00–1.66
ระดับคุณภาพ	3 ดีมาก, ดี	2 พอใช้	1 ควรปรับปรุง

สรุประดับคุณภาพด้านทักษะ/กระบวนการ (เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐)

ระดับคุณภาพที่ได้	☐ ดีมาก, ดี	☐ พอใช้	☐ ควรปรับปรุง
-------------------	------------------------------------	--------------------------------	--------------------------------------

หมายเหตุ: การหาระดับคุณภาพเฉลี่ยทำได้จากการนำคะแนนที่ได้ในแต่ละช่องมารวมกันแล้วหารด้วยจำนวนข้อ จากนั้นนำระดับคุณภาพเฉลี่ยมาเทียบกับเกณฑ์การตัดสินคุณภาพและสรุปผลการประเมิน



แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน (หน่วยการเรียนรู้ที่ 7)

ตอนที่ 1

คำชี้แจง

เขียนเครื่องหมาย ☐ ล้อมรอบตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้อง

1. การแสดงในข้อใดที่ปรับปรุงมาจากรำโทน

- ก รำรองเง็ง
- ข ระบำดอกบัว
- ค ระบำจิ้นรำพัด
- ☒ ง รำวงมาตรฐาน

2. ข้อใดคือเครื่องดนตรีที่นำมาบรรเลงเพลง
รำวงมาตรฐาน

- ก ขิม ค จะเข้
- ☒ ข โทณ ง ไวโอลิน

3. ทำรำในข้อใดที่ไม่มีในรำวงมาตรฐาน

- ก ท่าแขกเต้าเข้ารัง
- ข ท่าช้างประสานงา
- ค ท่าชักแบ่งผัดหน้า
- ☒ ง ท่ายอดตองต้องลม

4. ทำพรหมสี่หน้า คือท่ารำของรำวงมาตรฐาน
เพลงใด

- ก เพลงรำมาชิมารำ
- ข เพลงคืนเดือนหงาย
- ค เพลงดอกไม้ของชาติ
- ☒ ง เพลงหญิงไทยใจงาม

5. รำวงมาตรฐานแต่งบทเพลงขึ้นใหม่กี่เพลง

- ☒ ก 10 เพลง ค 12 เพลง
- ข 11 เพลง ง 13 เพลง

6. รำวงมาตรฐานมีท่ารำทั้งหมดกี่ท่า

- ก 12 ท่า ค 14 ท่า
- ข 13 ท่า ☒ ง 15 ท่า

7. เนื้อหาของเพลงรำวงมาตรฐานมีลักษณะ
อย่างไร

- ☒ ก ปงบอกถึงวัฒนธรรมอันดีงามของชาติ
- ข ปงบอกถึงความเจริญรุ่งเรืองของชาติ
- ค ปงบอกถึงการได้รับอิทธิพลทาง
วัฒนธรรมที่หลากหลายของแต่ละชนชาติ
- ง ถูกทุกข้อ

8. การแสดงในข้อใดที่ผู้แสดงเป็นชายและ
หญิงคู่กัน

- ก รำลิ่นวล ค ระบำจิ้นรำพัด
- ข ระบำดอกบัว ☒ ง รำวงมาตรฐาน

9. ระบำดอกบัวมีลักษณะการรำอย่างไร

- ก การรำรำตามบทละคร
- ข การรำรำตามจังหวะเพลงที่สนุกสนาน
- ☒ ค การรำรำสื่อความหมายตามบทเพลง
- ง ถูกทุกข้อ

10. ระบำดอกบัวมีลักษณะการแสดงอย่างไร

- ก แสดงเดี่ยว
- ข แสดงเป็นคู่
- ☒ ค แสดงเป็นหมู่
- ง แสดงเป็นเรื่องราว

11. การแสดงชุดใดที่มีลักษณะการแต่งกาย
เหมือนระบำดอกบัว

- ☒ ก รำโคม ค ฟ้อนอวยพร
- ข ระบำลพบุรี ง ระบำตารีกีปัส

12. เนื้อเพลงประโยคใดที่มีทำนองเหมือน

“พอนสุคนธ์”

- ก ทศนาทวิไล ค กันด้วยเริงรำ
ข ขอมอบชีวิต ☒ ง เพื่อทรงเกษมสราญ

13. เนื้อเพลงท่อนใดที่ใช้ทำนองเหมือน “ส่วน
วิจิตรพิศอำไพ”

- ☒ ก หอมจรวงผึ้งขจร
ข อันปทุมยอดผกา
ค งามตระการบานหทัย
ง ข้อ ข และ ค ถูก

14. ภาพใดคือท่ารำที่มีความหมายว่า “ด้วยจิตจง
รักภักดี”



15. การแสดงข้อใดที่รับอิทธิพลทางวัฒนธรรม
ด้านการแสดงมาจากชาวมลายู

- ☒ ก รำรองเง็ง ค ระบำร่อนแร่
ข ระบำวิชณี ง รำวงพื้นเมือง

16. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง

- ก เพลงรำรองเง็งเป็นเพลงที่ไม่มีเนื้อร้อง
ข การแสดงรำรองเง็งจะใช้ผู้แสดงเป็นหญิง
กับชาย
ค ไวโอลินเป็นเครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลง
เพลงรำรองเง็ง
☒ ง ท่าทางการแสดงรำรองเง็งมีลักษณะ
เหมือนระบำดอกบัว

17. การแสดงข้อใดที่ก่อนจะเริ่มแสดงผู้แสดง
ต้องหันหน้ามาทำความเคารพต่อกันก่อน

- ก รำรองเง็ง ค ระบำเงินรำพัด
ข รำวงมาตรฐาน ☒ ง ข้อ ก และ ข ถูก

18. ผู้แสดงชายของรำรองเง็งมีลักษณะการแต่ง
กายอย่างไร

- ก นุ่งโจงกระเบน ใส่เสื้อราชปะแตน สวม
รองเท้ายาว
ข นุ่งโจงกระเบน ใส่เสื้อคอกลมและผ้า
คาดเอว
ค สวมกางเกงขาสั้น ใส่เสื้อพระราชทาน
แขนยาว สวมรองเท้ายาว
☒ ง สวมกางเกงขาสั้นและนุ่งผ้าโสร่งทับ
กางเกงระดับหัวเข่าและคาดผ้าทับบนเอว
สวมเสื้อแขนกระบอก และสวมหมวก

19. ลักษณะการรำรำของรำรองเง็งเหมือนการ
แสดงข้อใด

- ก เซิ้ง ค ฟ้อน
☒ ข เต้นรำ ง ละคร

20. ระบำเงินรำพัดมีลักษณะการแสดงเหมือนระบำข้อใด

- ก ระบำดอกบัว
☒ ข ระบำพรตน์
ค ระบำฤๅษะเริง
ง ระบำยุราภิรมย์



ตอนที่ 2

คำชี้แจง

ตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

1. อธิบายลักษณะการแสดงรำรองเง็ง

ผู้แสดงจะแสดงความเคารพต่อกันก่อนเริ่มการแสดงและหลังจากจบการแสดง ซึ่งรำรองเง็งจะแสดงรวมกันเป็นหมู่ตั้งแต่ 2 คู่ขึ้นไป โดยใช้ผู้แสดงเป็นผู้หญิงกับผู้ชายคู่กันหรือผู้หญิงแสดงล้วนก็ได้

2. รำรองเง็งมีประวัติความเป็นมาอย่างไร

เป็นการแสดงพื้นเมืองของชาวไทยมุสลิม ซึ่งการแสดงนี้ได้รับอิทธิพลทางวัฒนธรรมด้านการแสดงมาจากชาวมลายู โดยการแสดงนี้เดิมเป็นการละเล่นชนิดหนึ่งที่เลียนแบบมาจากการแสดงของชาวตะวันตก ที่นำมาดัดแปลงเป็นการแสดงแบบพื้นเมืองของชาวมลายู นิยมเล่นกันในราชสำนัก โดยชาวไทยมุสลิมได้นำรำรองเง็งมาจากคณะละครมลายูที่เข้ามาแสดงในประเทศไทย ซึ่งแต่เดิมรำรองเง็งเป็นการแสดงที่นิยมเล่นกันในบ้านขุนนางชาวไทยมุสลิม และต่อมาได้แพร่หลายสู่ชาวบ้านทั่วไปมาจนถึงปัจจุบัน

3. อธิบายลักษณะการแต่งกายของระบำจิ้นรำพัด

นุ่งกางเกงจีน สวมเสื้อแขนยาวคอตั้งผ้าด้านหน้าและติดกระดุม มีผ้าคล้องคอ คาดทับด้วยผ้าคาดเอว และถักผมเปีย 2 ข้าง



การประเมินผลด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (หน่วยการเรียนรู้ที่ 7)

สำหรับครู สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรม แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริง

รายการประเมิน	พฤติกรรมการแสดงออก	คะแนน		
		3	2	1
1. ความใฝ่รู้ในการเรียน	มีความสนใจและกระตือรือร้นในการเรียนรู้เรื่องนาฏศิลป์ไทยกับวัฒนธรรมในแต่ละชุดการแสดง			
2. ความรับผิดชอบ ชยัน และอดทน	1. เรียนรู้เรื่องนาฏศิลป์ไทยกับวัฒนธรรมได้สำเร็จอย่างเต็มความสามารถ			
	2. ยอมรับข้อผิดพลาดและรับฟังคำแนะนำเพื่อปรับปรุงการฝึกปฏิบัติทุกครั้ง			
3. ความซื่อสัตย์	แสดงความคิดเห็นต่อการแสดงของเพื่อนอย่างมีเหตุผล			
4. ความมีระเบียบวินัย	ตรงต่อเวลา และเรียนรู้เรื่องนาฏศิลป์ไทยกับวัฒนธรรมอย่างละเอียดถี่ถ้วน			
5. ความมีเจตคติที่ดีต่อนาฏศิลป์	1. ปฏิบัติกิจกรรมนาฏศิลป์ไทยกับวัฒนธรรมอย่างมีความสุขสนุกสนาน			
	2. รู้จักการช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจ			
คะแนนที่ได้				
คะแนนรวม				
ระดับคุณภาพเฉลี่ย				

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	2.34–3.00	1.67–2.33	1.00–1.66
ระดับคุณภาพ	3 ดีมาก, ดี	2 พอใช้	1 ควรปรับปรุง

สรุประดับคุณภาพด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐)

ระดับคุณภาพที่ได้	☐ ดีมาก, ดี	☐ พอใช้	☐ ควรปรับปรุง
-------------------	------------------------------------	--------------------------------	--------------------------------------

หมายเหตุ: การหาระดับคุณภาพเฉลี่ยทำได้จากการนำคะแนนที่ได้ในแต่ละช่องมารวมกันแล้วหารด้วยจำนวนข้อ จากนั้นนำระดับคุณภาพเฉลี่ยมาเทียบกับเกณฑ์การตัดสินคุณภาพและสรุปผลการประเมิน



การประเมินผลด้านทักษะ/กระบวนการ (หน่วยการเรียนรู้ที่ 7)

สำหรับครู สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรม แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริง

รายการประเมิน	พฤติกรรมที่แสดงออก	คะแนน		
		3	2	1
1. ทักษะกระบวนการปฏิบัตินาฏศิลป์	1. ขับร้องเพลงหมั้วไทยใจงามได้ถูกต้อง			
	2. สังเกตและปฏิบัติท่ารำเพลงหมั้วไทยใจงามได้ถูกต้องสวยงามและตรงตามจังหวะเพลง			
	3. ขับร้องเพลงระบำดอกบัวได้ถูกต้อง			
	4. สังเกตและปฏิบัติท่ารำระบำดอกบัวได้ถูกต้องสวยงามและตรงตามจังหวะเพลง			
	5. สังเกตและปฏิบัติท่ารำรองเง็งได้ถูกต้องสวยงามและตรงตามจังหวะเพลง			
	6. ขับร้องเพลงระบำจันทน์รำพัดได้ถูกต้อง			
	7. สังเกตและปฏิบัติท่ารำระบำจันทน์รำพัดได้ถูกต้องสวยงามและตรงตามจังหวะเพลง			
2. ทักษะกระบวนการคิด	1. แสดงท่าทางประกอบจังหวะเพลงตามความคิดของตนเองอย่างสร้างสรรค์			
	2. ปรับปรุงและแก้ไขการแสดงท่าทางในรูปแบบต่าง ๆ ได้ถูกต้องเหมาะสม			
3. ทักษะกระบวนการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม	1. ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มได้เป็นอย่างดี			
	2. ปฏิบัติกิจกรรมตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้เป็นอย่างดี			
	3. แสดงความคิดเห็นในการปฏิบัติกิจกรรม			
	4. ช่วยเหลือการปฏิบัติกิจกรรมในกลุ่มจนสำเร็จ			

คะแนนที่ได้

คะแนนรวม

ระดับคุณภาพเฉลี่ย

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	2.34–3.00	1.67–2.33	1.00–1.66
ระดับคุณภาพ	3 ดีมาก, ดี	2 พอใช้	1 ควรปรับปรุง

สรุประดับคุณภาพด้านทักษะ/กระบวนการ (เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐)

ระดับคุณภาพที่ได้	☐ ดีมาก, ดี	☐ พอใช้	☐ ควรปรับปรุง
-------------------	------------------------------------	--------------------------------	--------------------------------------

หมายเหตุ: การหาระดับคุณภาพเฉลี่ยทำได้จากการนำคะแนนที่ได้ในแต่ละช่องมารวมกันแล้วหารด้วยจำนวนข้อ จากนั้นนำระดับคุณภาพเฉลี่ยมาเทียบกับเกณฑ์การตัดสินคุณภาพและสรุปผลการประเมิน

แบบบันทึกการแสดง _____ (หน่วยการเรียนรู้ที่ 7)

การแสดง _____
ที่มาของการแสดง
เพลงและวงดนตรีประกอบการแสดง
ลักษณะท่ารำ
ลักษณะการแสดง
การแต่งกายและอุปกรณ์การแสดง
โอกาสที่ใช้ในการแสดง

ตัวอย่าง

แบบประเมินความสามารถด้านทักษะทางนาฏศิลป์
เรื่อง การแสดงรำวงมาตรฐาน (หน่วยการเรียนรู้ที่ 7)
ภาคเรียนที่ _____ ชั้น _____

รายการประเมิน	คะแนน 15	รายบุคคล/กลุ่ม														
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1. การฝึกซ้อมและเตรียมความพร้อม	2															
2. การขับร้องเพลงประกอบการรำ	3															
3. แสดงท่ารำถูกต้องตรงตามจังหวะเพลง	3															
4. ความพร้อมเพรียงสวยงามในการแสดง	3															
5. ความตั้งใจและความกล้าแสดงออก	2															
6. ความประหยัดและพอเพียงในการจัดการแสดง	2															
คะแนนที่ได้																

หมายเหตุ: อาจลดประเด็นในการประเมินหรือลดคะแนนในแต่ละประเด็นได้ตามความเหมาะสม
เกณฑ์การให้คะแนน

1. การฝึกซ้อมและเตรียมความพร้อม

- มีการฝึกซ้อมและเตรียมความพร้อมเป็นอย่างดี ให้ 2 คะแนน
- ไม่ค่อยมีการฝึกซ้อมและเตรียมความพร้อม ให้ 1 คะแนน
- ไม่มีการฝึกซ้อมและเตรียมความพร้อม ให้ 0 คะแนน

2. การขับร้องเพลงประกอบการรำ

- ขับร้องเพลงประกอบการรำได้ถูกต้องชัดเจนดีมาก ให้ 3 คะแนน
- ขับร้องเพลงประกอบการรำได้ถูกต้องชัดเจนดี ให้ 2 คะแนน

- ขับร้องเพลงประกอบการรำไม่ค่อยถูกต้องชัดเจน ให้ 1 คะแนน
 - ขับร้องเพลงประกอบการรำไม่ถูกต้องชัดเจน ให้ 0 คะแนน
- 3. แสดงท่ารำถูกต้องตรงตามจังหวะเพลง**
- แสดงท่ารำถูกต้องตรงตามจังหวะเพลงได้ดีมาก ให้ 3 คะแนน
 - แสดงท่ารำถูกต้องตรงตามจังหวะเพลงได้ดี ให้ 2 คะแนน
 - แสดงท่ารำไม่ค่อยถูกต้องตรงตามจังหวะเพลง ให้ 1 คะแนน
 - แสดงท่ารำไม่ถูกต้องตรงตามจังหวะเพลง ให้ 0 คะแนน
- 4. ความพร้อมเพรียงสวยงามในการแสดง**
- มีความพร้อมเพรียงสวยงามในการแสดงอย่างดียเยี่ยม ให้ 3 คะแนน
 - มีความพร้อมเพรียงสวยงามในการแสดงเป็นอย่งดี ให้ 2 คะแนน
 - ไม่ค่อยมีความพร้อมเพรียงสวยงามในการแสดง ให้ 1 คะแนน
 - ไม่มีความพร้อมเพรียงสวยงามในการแสดง ให้ 0 คะแนน
- 5. ความตั้งใจและความกล้าแสดงออก**
- มีความตั้งใจและความกล้าแสดงออกเป็นอย่งดี ให้ 2 คะแนน
 - ไม่ค่อยมีความตั้งใจและความกล้าแสดงออก ให้ 1 คะแนน
 - ไม่มีความตั้งใจและไม่มีความกล้าแสดงออก ให้ 0 คะแนน
- 6. ความประหยัดและพอเพียงในการจัดการแสดง**
- มีความประหยัดและพอเพียงในการจัดการแสดงเป็นอย่งดี ให้ 2 คะแนน
 - ไม่ค่อยมีความประหยัดและพอเพียงในการจัดการแสดง ให้ 1 คะแนน
 - ไม่มีความประหยัดและพอเพียงในการจัดการแสดง ให้ 0 คะแนน

ตัวอย่าง

แบบประเมินความสามารถด้านทักษะทางนาฏศิลป์
เรื่อง การแสดงระบำดอกบัว (หน่วยการเรียนรู้ที่ 7)
ภาคเรียนที่ _____ ชั้น _____

รายการประเมิน	คะแนน 15	รายบุคคล/กลุ่ม														
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1. การฝึกซ้อมและเตรียมความพร้อม	2															
2. การขับร้องเพลงประกอบการแสดง	2															
3. แสดงท่ารำถูกต้องตรงตามจังหวะเพลง	3															
4. แสดงท่ารำได้พร้อมเพรียงสวยงาม	2															
5. สร้างสรรค์จัดเตรียม และเก็บอุปกรณ์การแสดง	2															
6. ความตั้งใจและความกล้าแสดงออก	2															
7. ความประหยัดและพอเพียงในการจัดการแสดง	2															
คะแนนที่ได้																

หมายเหตุ: อาจลดประเด็นในการประเมินหรือลดคะแนนในแต่ละประเด็นได้ตามความเหมาะสม
เกณฑ์การให้คะแนน

1. การฝึกซ้อมและเตรียมความพร้อม

- มีการฝึกซ้อมและเตรียมความพร้อมเป็นอย่างดี ให้ 2 คะแนน
- ไม่ค่อยมีการฝึกซ้อมและเตรียมความพร้อม ให้ 1 คะแนน
- ไม่มีการฝึกซ้อมและเตรียมความพร้อม ให้ 0 คะแนน

2. การขับร้องเพลงประกอบการแสดง

- ขับร้องเพลงประกอบการแสดงได้ถูกต้องชัดเจนเป็นอย่างดี ให้ 2 คะแนน
- ขับร้องเพลงประกอบการแสดงได้ถูกต้องชัดเจนค่อนข้างดี ให้ 1 คะแนน
- ขับร้องเพลงประกอบการแสดงไม่ค่อยถูกต้องชัดเจน ให้ 0 คะแนน

3. แสดงท่ารำถูกต้องตรงตามจังหวะเพลง

- แสดงท่ารำถูกต้องตรงตามจังหวะเพลงได้ดีมาก ให้ 3 คะแนน
- แสดงท่ารำถูกต้องตรงตามจังหวะเพลงได้ดี ให้ 2 คะแนน
- แสดงท่ารำไม่ถูกต้องตรงตามจังหวะเพลง ให้ 1 คะแนน
- แสดงท่ารำไม่ถูกต้องตรงตามจังหวะเพลง ให้ 0 คะแนน

4. แสดงท่ารำได้พร้อมเพรียงสวยงาม

- แสดงท่ารำได้พร้อมเพรียงสวยงาม ให้ 2 คะแนน
- แสดงท่ารำไม่ค่อยพร้อมเพรียงสวยงาม ให้ 1 คะแนน
- แสดงท่ารำไม่พร้อมเพรียงสวยงาม ให้ 0 คะแนน

5. สร้างสรรค์ จัดเตรียม และเก็บอุปกรณ์การแสดง

- สร้างสรรค์ จัดเตรียม และเก็บอุปกรณ์การแสดงได้ถูกต้องเหมาะสม ให้ 2 คะแนน
- สร้างสรรค์ จัดเตรียม และเก็บอุปกรณ์การแสดงไม่ถูกต้องเหมาะสม ให้ 1 คะแนน
- สร้างสรรค์ จัดเตรียม และเก็บอุปกรณ์การแสดงไม่ถูกต้องเหมาะสม ให้ 0 คะแนน

6. ความตั้งใจและความกล้าแสดงออก

- มีความตั้งใจและความกล้าแสดงออกเป็นอย่างดี ให้ 2 คะแนน
- ไม่ค่อยมีความตั้งใจและความกล้าแสดงออก ให้ 1 คะแนน
- ไม่มีความตั้งใจและไม่มีความกล้าแสดงออก ให้ 0 คะแนน

7. ความประหยัดและพอเพียงในการจัดการแสดง

- มีความประหยัดและพอเพียงในการจัดการแสดงเป็นอย่างดี ให้ 2 คะแนน
- ไม่ค่อยมีความประหยัดและพอเพียงในการจัดการแสดง ให้ 1 คะแนน
- ไม่มีความประหยัดและพอเพียงในการจัดการแสดง ให้ 0 คะแนน

ตัวอย่าง

แบบประเมินความสามารถด้านทักษะทางนาฏศิลป์ (หน่วยการเรียนรู้ที่ 7)

เรื่อง การแสดงรำรองเง็ง/การแสดงระบำจันทน์รำพัด

ภาคเรียนที่ _____ ชั้น _____

รายการประเมิน	คะแนน 15	รายบุคคล/กลุ่ม														
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1. การฝึกซ้อมและเตรียมความพร้อม	2															
2. การขับร้องเพลงประกอบการแสดง	2															
3. แสดงท่ารำได้ถูกต้องตรงตามจังหวะเพลง	2															
4. แสดงท่ารำได้พร้อมเพรียงสวยงาม	2															
5. สร้างสรรค์ท่ารำได้สอดคล้องกับเนื้อเพลง	3															
6. ความตั้งใจและความกล้าแสดงออก	2															
7. ความประหยัดและพอเพียงในการจัดการแสดง	2															
คะแนนที่ได้																

หมายเหตุ: อาจลดประเด็นในการประเมินหรือลดคะแนนในแต่ละประเด็นได้ตามความเหมาะสม
เกณฑ์การให้คะแนน

1. การฝึกซ้อมและเตรียมความพร้อม

- มีการฝึกซ้อมและเตรียมความพร้อมเป็นอย่างดี

ให้ 2 คะแนน

- ไม่ค่อยมีการฝึกซ้อมและเตรียมความพร้อม ให้ 1 คะแนน
 - ไม่มีการฝึกซ้อมและเตรียมความพร้อม ให้ 0 คะแนน
- 2. การขับร้องเพลงประกอบการแสดง**
- ขับร้องเพลงประกอบการแสดงได้ถูกต้องชัดเจนเป็นอย่างดี ให้ 2 คะแนน
 - ขับร้องเพลงประกอบการแสดงได้ถูกต้องชัดเจนค่อนข้างดี ให้ 1 คะแนน
 - ขับร้องเพลงประกอบการแสดงไม่ค่อยถูกต้องชัดเจน ให้ 0 คะแนน
- 3. แสดงท่ารำได้ถูกต้องตรงตามจังหวะเพลง**
- แสดงท่ารำได้ถูกต้องตรงตามจังหวะเพลง ให้ 2 คะแนน
 - แสดงท่ารำไม่ค่อยถูกต้องตรงตามจังหวะเพลง ให้ 1 คะแนน
 - แสดงท่ารำไม่ถูกต้องตรงตามจังหวะเพลง ให้ 0 คะแนน
- 4. แสดงท่ารำได้พร้อมเพรียงสวยงาม**
- แสดงท่ารำได้พร้อมเพรียงสวยงาม ให้ 2 คะแนน
 - แสดงท่ารำไม่ค่อยพร้อมเพรียงสวยงาม ให้ 1 คะแนน
 - แสดงท่ารำไม่พร้อมเพรียงสวยงาม ให้ 0 คะแนน
- 5. สร้างสรรค์ท่ารำได้สอดคล้องกับเนื้อเพลง**
- สร้างสรรค์ท่ารำได้สอดคล้องกับเนื้อเพลงอย่างดียเยี่ยม ให้ 3 คะแนน
 - สร้างสรรค์ท่ารำได้สอดคล้องกับเนื้อเพลงเป็นอย่างดี ให้ 2 คะแนน
 - สร้างสรรค์ท่ารำไม่ค่อยสอดคล้องกับเนื้อเพลง ให้ 1 คะแนน
 - สร้างสรรค์ท่ารำไม่สอดคล้องกับเนื้อเพลง ให้ 0 คะแนน
- 6. ความตั้งใจและความกล้าแสดงออก**
- มีความตั้งใจและความกล้าแสดงออกเป็นอย่างดี ให้ 2 คะแนน
 - ไม่ค่อยมีความตั้งใจและความกล้าแสดงออก ให้ 1 คะแนน
 - ไม่มีความตั้งใจและไม่มีความกล้าแสดงออก ให้ 0 คะแนน
- 7. ความประหยัดและพอเพียงในการจัดการแสดง**
- มีความประหยัดและพอเพียงในการจัดการแสดงเป็นอย่างดี ให้ 2 คะแนน
 - ไม่ค่อยมีความประหยัดและพอเพียงในการจัดการแสดง ให้ 1 คะแนน
 - ไม่มีความประหยัดและพอเพียงในการจัดการแสดง ให้ 0 คะแนน



แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน (หน่วยการเรียนรู้ที่ 8)

ตอนที่ 1

คำชี้แจง

เขียนเครื่องหมาย ☐ ล้อมรอบตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้อง

1. ข้อใดคือความหมายของนาฏยศัพท์

- ☒ ก คำศัพท์ที่ใช้เรียกลักษณะท่ารำ
 - ข คำศัพท์ที่ใช้เรียกลักษณะภาษาท่า
 - ค คำศัพท์ที่ใช้เรียกลักษณะการแสดงนาฏศิลป์ไทย
 - ง คำศัพท์ที่ใช้เรียกลักษณะเพลงประกอบการแสดงนาฏศิลป์ไทย
- ใช้ข้อความต่อไปนี้ตอบคำถามข้อ 2-4
- ก หมวดนามศัพท์
 - ข หมวดกิริยาศัพท์
 - ค หมวดนามศัพท์ทั่วไป
 - ง หมวดศัพท์เบ็ดเตล็ด

2. หลบเข้า เป็นนาฏยศัพท์หมวดใด ข

3. เดินมือ เป็นนาฏยศัพท์หมวดใด ง

4. กระดกเท้า เป็นนาฏยศัพท์หมวดใด ก

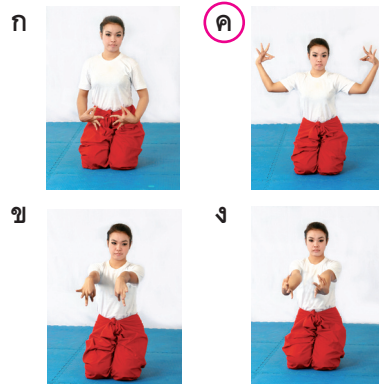
5. นิ้วหัวแม่มือจรดตรงข้อที่ 1 ของนิ้วชี้ ส่วนนิ้วที่เหลือทั้งสามนิ้วเหยียดตึง และหักข้อมือเข้าหาลำแขน คือลักษณะนาฏยศัพท์ข้อใด

- ☒ ก จีบ
- ค ล่อแก้ว
- ข ตั้งวง
- ง จีบหงาย

6. ยกแขนขึ้นในลักษณะโค้งนิ้วทั้งสี่ คือ นิ้วชี้ นิ้วกลาง นิ้วนาง และนิ้วก้อยเหยียดตรง และเก็บนิ้วหัวแม่มือเข้าด้านในหักข้อมือเข้าหาหน้าแขน คือลักษณะนาฏยศัพท์ข้อใด

- ☒ ก ตั้งวง
- ค โบกมือ
- ข ลดวง
- ง ปาดมือ

7. ภาพในข้อใดคือท่ารำที่เรียกว่า “จีบปรกข้าง”



8.



จากภาพ เป็นลักษณะการจีบแบบใด

- ก จีบยาว
- ค จีบชายพก
- ☒ ข จีบส่งหลัง
- ง จีบปรกข้าง

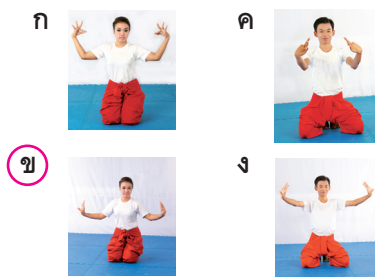
9.



จากภาพ เป็นลักษณะท่ารำใด

- ก ยกเท้า
- ค เปิดสัน
- ข จรดเท้า
- ☒ ง กระดกเท้า

10. ภาพในข้อใดคือท่ารำที่เรียกว่า “ตั้งวงกลาง”



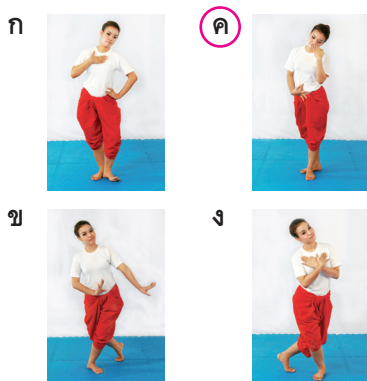
11. กิริยาการเคลื่อนไหวของมือที่จับหางย ลำแขนเหยียดตรงเสมอกับไหล่ และค่อย ๆ ม้วนจีบออกตั้งวงบน คือลักษณะท่ารำใด

- ก ลักคอง **ค** กรายมือ
ข ตีไหล่ ง สะดุดเท้า

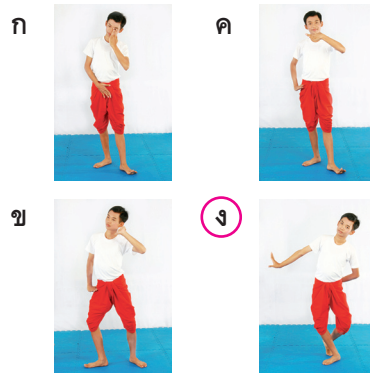
12. ข้อใดไม่ใช่ภาษาท่าที่ใช้สื่อความหมายแทนคำพูด

- ก** มือซ้ายชูที่ข้างแก้มและกระชากลง มือขวาเท้าเอว เอียงศีรษะด้านซ้าย
ข แขนมือซ้ายและยกมือขึ้นตั้งฉากระดับศีรษะ มือขวาจิบส่งหลัง และเอียงศีรษะด้านขวา
ค มือซ้ายจิบเข้าหาตัวและม้วนมือที่จิบออกเป็นตั้งวง มือขวาจิบส่งหลังแขนตึง และเอียงศีรษะด้านขวา
ง มือซ้ายจิบคว่ำและกรีดนิ้วเข้าหาตัวด้านหน้า มือขวาจิบส่งหลังแขนตึง และเอียงศีรษะด้านขวา

13. ภาพใดคือภาษาท่าที่สื่อความหมายว่า “ร้องไห้”



14. ภาพใดคือภาษาท่าที่สื่อให้เห็นถึงลักษณะการเดิน



15. ข้อใดคือภาษาท่าที่สื่อความหมายต่างจากพวก

- ก ท่าอาย **ค** ท่าเรียก
ข ท่าโกรธ ง ท่าร้องไห้

16. การแสดงข้อใดที่มีลักษณะการแสดงเป็นรำตีบ

- ก โชน
ข ระบำ
ค ละครรำ
ง ถูกทุกข้อ

17. ภาพใดที่สื่อความหมายว่า “คุ้มเหย้า”





268

คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ ศิลปะ ป. 4

18. “บรรพบุรุษของไทยแต่โบราณ” ตรงคำว่า “โบราณ” ใช้ท่ารำในภาพใดสื่อความหมาย

ก



ข



ค



ง



19. ท่ารำในภาพใดที่สื่อความหมายว่า “หน้าที่เรา”

ก



ข



ค



ง



20.



จากภาพ จะใช้สื่อความหมายตามเนื้อเพลงประโยคใด

ก

จะได้มีพสุธา

ค

มียอมให้ผู้ใด

ข บ้านเมืองเรา

ง

เสียเลือดเสียเนื้อ

ตอนที่ 2

คำชี้แจง

ตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

1. อธิบายพื้นฐานของการแสดงนาฏศิลป์และละครไทย

คือ การฝึกปฏิบัตินาฏยศัพท์ท่าต่าง ๆ และการฝึกใช้ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ในการสื่อความหมาย
แทนให้ถูกต้องและสวยงาม

2. อธิบายลักษณะการกระทุ้งเท้าและกระดกเท้าว่ามีวิธีการอย่างไร

การเคาะจุมกเท้าที่วางอยู่ด้านหลัง 1 ครั้ง และกระดกเท้าขึ้นทันที

3. อธิบายการแสดงท่าประกอบเพลงปลุกใจ เราสู้ ว่ามีวิธีการอย่างไร

คือ การนำนาฏยศัพท์ เช่น ตั้งวง จีบ ประเท้า ก้าวเท้า เป็นต้น มาผสมผสานเป็นท่ารำที่มีความหมายตามบทเพลงที่เรียกว่ารำตีบท ซึ่งการรำตีบทจะพบในการแสดงละครรำ โขน และรำ



การประเมินผลด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (หน่วยการเรียนรู้ที่ 8)

สำหรับครู สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรม แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริง

รายการประเมิน	พฤติกรรมการแสดงออก	คะแนน		
		3	2	1
1. ความรู้ในการเรียน	มีความสนใจและกระตือรือร้นในการเรียนรู้เรื่องการแสดงนาฏศิลป์และการละคร			
2. ความรับผิดชอบ ขั้น และอดทน	1. เรียนรู้เรื่องการแสดงนาฏศิลป์และการละครได้สำเร็จอย่างเต็มความสามารถ			
	2. ยอมรับข้อผิดพลาดและรับฟังคำแนะนำเพื่อปรับปรุงการฝึกปฏิบัติทุกครั้ง			
3. ความซื่อสัตย์	แสดงความคิดเห็นต่อการแสดงของเพื่อนอย่างมีเหตุผล			
4. ความมีระเบียบวินัย	ตรงต่อเวลาและเรียนรู้เรื่องการแสดงนาฏศิลป์และการละครอย่างละเอียดถี่ถ้วน			
5. ความมีเจตคติ ที่ดีต่อนาฏศิลป์	1. ปฏิบัติกิจกรรมการแสดงนาฏศิลป์และการละครอย่างมีความสุข สนุกสนาน			
	2. รู้จักการช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจ			
คะแนนที่ได้				
คะแนนรวม				
ระดับคุณภาพเฉลี่ย				

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	2.34–3.00	1.67–2.33	1.00–1.66
ระดับคุณภาพ	3 ดีมาก, ดี	2 พอใช้	1 ควรปรับปรุง

สรุประดับคุณภาพด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐)

ระดับคุณภาพที่ได้	☐ ดีมาก, ดี	☐ พอใช้	☐ ควรปรับปรุง
-------------------	------------------------------------	--------------------------------	--------------------------------------

หมายเหตุ: การหาระดับคุณภาพเฉลี่ยหาได้จากการนำคะแนนที่ได้ในแต่ละช่องมารวมกันแล้วหารด้วยจำนวนข้อ จากนั้นนำระดับคุณภาพเฉลี่ยมาเทียบกับเกณฑ์การตัดสินคุณภาพและสรุปผลการประเมิน



การประเมินผลด้านทักษะ/กระบวนการ (หน่วยการเรียนรู้ที่ 8)

สำหรับครู สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรม แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริง

รายการประเมิน	พฤติกรรมการแสดงออก	คะแนน		
		3	2	1
1. ทักษะกระบวนการปฏิบัตินาฏศิลป์	1. สังเกตและปฏิบัตินาฏยศัพท์ได้อย่างถูกต้องสวยงาม			
	2. สังเกตและปฏิบัติภาษาท่าได้อย่างถูกต้องสวยงาม			
	3. ขับร้องเพลงปลุกใจ เราสู้ ได้ถูกต้อง			
	4. ใช้นาฏยศัพท์และภาษาท่าประกอบเพลงปลุกใจ เราสู้ ได้ถูกต้องสวยงามและตรงตามจังหวะเพลง			
	5. ใช้ภาษาท่าในการถ่ายทอดเรื่องราวของการแสดงละครได้อย่างถูกต้องสวยงาม			
2. ทักษะกระบวนการคิด	1. แสดงท่าทางประกอบจังหวะเพลงตามความคิดของตนเองอย่างสร้างสรรค์			
	2. ปรับปรุงและแก้ไขการแสดงท่าทางในรูปแบบต่าง ๆ ได้ถูกต้องเหมาะสม			
3. ทักษะกระบวนการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม	1. ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มได้เป็นอย่างดี			
	2. ปฏิบัติกิจกรรมตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้เป็นอย่างดี			
	3. แสดงความคิดเห็นในการปฏิบัติกิจกรรม			
	4. ช่วยเหลือการปฏิบัติกิจกรรมในกลุ่มจนสำเร็จ			
คะแนนที่ได้				
คะแนนรวม				
ระดับคุณภาพเฉลี่ย				

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	2.34–3.00	1.67–2.33	1.00–1.66
ระดับคุณภาพ	3 ดีมาก, ดี	2 พอใช้	1 ควรปรับปรุง

สรุประดับคุณภาพด้านทักษะ/กระบวนการ (เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐)

ระดับคุณภาพที่ได้	☐ ดีมาก, ดี	☐ พอใช้	☐ ควรปรับปรุง
-------------------	------------------------------------	--------------------------------	--------------------------------------

หมายเหตุ: การหาระดับคุณภาพเฉลี่ยหาได้จากการนำคะแนนที่ได้ในแต่ละช่องมารวมกันแล้วหารด้วยจำนวนข้อ จากนั้นนำระดับคุณภาพเฉลี่ยมาเทียบกับเกณฑ์การตัดสินคุณภาพและสรุปผลการประเมิน

ตัวอย่าง

แบบประเมินความสามารถด้านทักษะทางนาฏศิลป์ (หน่วยการเรียนรู้ที่ 8)

เรื่อง การใช้นาฏยศัพท์และภาษาท่าประกอบเพลง_____

ภาคเรียนที่_____ชั้น_____

รายการประเมิน	คะแนน 15	รายบุคคล/กลุ่ม														
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1. การฝึกซ้อมและเตรียมความพร้อม	2															
2. การขับร้องเพลงประกอบการแสดง	2															
3. แสดงท่ารำได้ถูกต้องตรงตามจังหวะเพลง	2															
4. แสดงท่ารำได้พร้อมเพรียงสวยงาม	2															
5. สร้างสรรค์ท่ารำได้สอดคล้องกับเนื้อเพลง	3															
6. ความตั้งใจและความกล้าแสดงออก	2															
7. ความประหยัดและพอเพียงในการจัดการแสดง	2															
คะแนนที่ได้																

หมายเหตุ: อาจลดประเด็นในการประเมินหรือลดคะแนนในแต่ละประเด็นได้ตามความเหมาะสม
เกณฑ์การให้คะแนน

1. การฝึกซ้อมและเตรียมความพร้อม

- มีการฝึกซ้อมและเตรียมความพร้อมเป็นอย่างดี
- ไม่ค่อยมีการฝึกซ้อมและเตรียมความพร้อม

ให้ 2 คะแนน

ให้ 1 คะแนน

- ไม่มีการฝึกซ้อมและเตรียมความพร้อม ให้ 0 คะแนน
- 2. การขับร้องเพลงประกอบการแสดง**
- ขับร้องเพลงประกอบการแสดงได้ถูกต้องชัดเจนเป็นอย่างไร ให้ 2 คะแนน
 - ขับร้องเพลงประกอบการแสดงได้ถูกต้องชัดเจนค่อนข้างดี ให้ 1 คะแนน
 - ขับร้องเพลงประกอบการแสดงไม่ค่อยถูกต้องชัดเจน ให้ 0 คะแนน
- 3. แสดงท่ารำได้ถูกต้องตรงตามจังหวะเพลง**
- แสดงท่ารำได้ถูกต้องตรงตามจังหวะเพลง ให้ 2 คะแนน
 - แสดงท่ารำไม่ค่อยถูกต้องตรงตามจังหวะเพลง ให้ 1 คะแนน
 - แสดงท่ารำไม่ถูกต้องตรงตามจังหวะเพลง ให้ 0 คะแนน
- 4. แสดงท่ารำได้พร้อมเพรียงสวยงาม**
- แสดงท่ารำได้พร้อมเพรียงสวยงาม ให้ 2 คะแนน
 - แสดงท่ารำไม่ค่อยพร้อมเพรียงสวยงาม ให้ 1 คะแนน
 - แสดงท่ารำไม่พร้อมเพรียงสวยงาม ให้ 0 คะแนน
- 5. สร้างสรรค์ท่ารำได้สอดคล้องกับเนื้อเพลง**
- สร้างสรรค์ท่ารำได้สอดคล้องกับเนื้อเพลงอย่างดียิ่ง ให้ 3 คะแนน
 - สร้างสรรค์ท่ารำได้สอดคล้องกับเนื้อเพลงเป็นอย่างดี ให้ 2 คะแนน
 - สร้างสรรค์ท่ารำไม่ค่อยสอดคล้องกับเนื้อเพลง ให้ 1 คะแนน
 - สร้างสรรค์ท่ารำไม่สอดคล้องกับเนื้อเพลง ให้ 0 คะแนน
- 6. ความตั้งใจและความกล้าแสดงออก**
- มีความตั้งใจและความกล้าแสดงออกเป็นอย่างดี ให้ 2 คะแนน
 - ไม่ค่อยมีความตั้งใจและความกล้าแสดงออก ให้ 1 คะแนน
 - ไม่มีความตั้งใจและไม่มีความกล้าแสดงออก ให้ 0 คะแนน
- 7. ความประหยัดและพอเพียงในการจัดการแสดง**
- มีความประหยัดและพอเพียงในการจัดการแสดงเป็นอย่างดี ให้ 2 คะแนน
 - ไม่ค่อยมีความประหยัดและพอเพียงในการจัดการแสดง ให้ 1 คะแนน
 - ไม่มีความประหยัดและพอเพียงในการจัดการแสดง ให้ 0 คะแนน

ตัวอย่าง

แบบประเมินความสามารถด้านทักษะทางนาฏศิลป์ (หน่วยการเรียนรู้ที่ 8)

เรื่อง การแสดงนาฏยศัพท์

ภาคเรียนที่ _____ ชั้น _____

รายการประเมิน	คะแนน 10	รายบุคคล/กลุ่ม														
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1. การฝึกซ้อมและเตรียมความพร้อม	2															
2. แสดงนาฏยศัพท์แต่ละท่าได้ถูกต้อง	3															
3. แสดงท่านาฏยศัพท์ได้พร้อมเพรียงสวยงาม	3															
4. ความตั้งใจและความกล้าแสดงออก	2															
คะแนนที่ได้																

หมายเหตุ: อาจลดประเด็นในการประเมินหรือลดคะแนนในแต่ละประเด็นได้ตามความเหมาะสม
เกณฑ์การให้คะแนน

1. การฝึกซ้อมและเตรียมความพร้อม

- มีการฝึกซ้อมและเตรียมความพร้อมเป็นอย่างดี ให้ 2 คะแนน
- ไม่ค่อยมีการฝึกซ้อมและเตรียมความพร้อม ให้ 1 คะแนน
- ไม่มีการฝึกซ้อมและเตรียมความพร้อม ให้ 0 คะแนน

2. แสดงนาฏยศัพท์แต่ละท่าได้ถูกต้อง

- แสดงนาฏยศัพท์แต่ละท่าได้ถูกต้อง ให้ 3 คะแนน
- แสดงนาฏยศัพท์แต่ละท่าได้ถูกต้องเป็นบางท่า ให้ 2 คะแนน
- แสดงนาฏยศัพท์แต่ละท่าไม่ค่อยถูกต้อง ให้ 1 คะแนน
- แสดงนาฏยศัพท์แต่ละท่าไม่ถูกต้อง ให้ 0 คะแนน

3. แสดงทำนาฏยศัพท์ได้พร้อมเพรียงสวยงาม

- | | |
|---|-------------|
| - แสดงทำนาฏยศัพท์ได้พร้อมเพรียงสวยงามมาก | ให้ 3 คะแนน |
| - แสดงทำนาฏยศัพท์ได้พร้อมเพรียงสวยงาม | ให้ 2 คะแนน |
| - แสดงทำนาฏยศัพท์ไม่ค่อยพร้อมเพรียงสวยงาม | ให้ 1 คะแนน |
| - แสดงทำนาฏยศัพท์ไม่พร้อมเพรียงสวยงาม | ให้ 0 คะแนน |

4. ความตั้งใจและความกล้าแสดงออก

- | | |
|---|-------------|
| - มีความตั้งใจและความกล้าแสดงออกเป็นอย่างดี | ให้ 2 คะแนน |
| - ไม่ค่อยมีความตั้งใจและความกล้าแสดงออก | ให้ 1 คะแนน |
| - ไม่มีความตั้งใจและไม่มีความกล้าแสดงออก | ให้ 0 คะแนน |

ตัวอย่าง

แบบประเมินความสามารถด้านทักษะทางนาฏศิลป์ (หน่วยการเรียนรู้ที่ 8)

เรื่อง การแสดงภาษาท่าทางนาฏศิลป์

ภาคเรียนที่ _____ ชั้น _____

รายการประเมิน	คะแนน 10	รายบุคคล/กลุ่ม														
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1. การฝึกซ้อมและเตรียมความพร้อม	2															
2. แสดงภาษาท่าทางนาฏศิลป์แต่ละท่าได้ถูกต้อง	3															
3. แสดงภาษาท่าทางนาฏศิลป์ได้พร้อมเพรียงสวยงาม	3															
4. ความตั้งใจและความกล้าแสดงออก	2															
คะแนนที่ได้																

หมายเหตุ: อาจลดประเด็นในการประเมินหรือลดคะแนนในแต่ละประเด็นได้ตามความเหมาะสม

เกณฑ์การให้คะแนน

1. การฝึกซ้อมและเตรียมความพร้อม

- มีการฝึกซ้อมและเตรียมความพร้อมเป็นอย่างดี ให้ 2 คะแนน
- ไม่ค่อยมีการฝึกซ้อมและเตรียมความพร้อม ให้ 1 คะแนน
- ไม่มีการฝึกซ้อมและเตรียมความพร้อม ให้ 0 คะแนน

2. แสดงภาษาท่าทางนาฏศิลป์แต่ละท่าได้ถูกต้อง

- แสดงภาษาท่าทางนาฏศิลป์แต่ละท่าได้ถูกต้อง ให้ 3 คะแนน
- แสดงภาษาท่าทางนาฏศิลป์แต่ละท่าได้ถูกต้องเป็นบางท่า ให้ 2 คะแนน
- แสดงภาษาท่าทางนาฏศิลป์แต่ละท่าไม่ค่อยถูกต้อง ให้ 1 คะแนน
- แสดงภาษาท่าทางนาฏศิลป์แต่ละท่าไม่ถูกต้อง ให้ 0 คะแนน

3. แสดงภาษาท่าทางนาฏศิลป์ได้พร้อมเพรียงสวยงาม

- | | |
|--|-------------|
| - แสดงภาษาท่าทางนาฏศิลป์ได้พร้อมเพรียงสวยงามมาก | ให้ 3 คะแนน |
| - แสดงภาษาท่าทางนาฏศิลป์ได้พร้อมเพรียงสวยงาม | ให้ 2 คะแนน |
| - แสดงภาษาท่าทางนาฏศิลป์ไม่ค่อยพร้อมเพรียงสวยงาม | ให้ 1 คะแนน |
| - แสดงภาษาท่าทางนาฏศิลป์ไม่พร้อมเพรียงสวยงาม | ให้ 0 คะแนน |

4. ความตั้งใจและความกล้าแสดงออก

- | | |
|---|-------------|
| - มีความตั้งใจและความกล้าแสดงออกเป็นอย่างดี | ให้ 2 คะแนน |
| - ไม่ค่อยมีความตั้งใจและความกล้าแสดงออก | ให้ 1 คะแนน |
| - ไม่มีความตั้งใจและไม่มีความกล้าแสดงออก | ให้ 0 คะแนน |



แบบทดสอบก่อนเรียน–หลังเรียน (หน่วยการเรียนรู้ที่ 9)

ตอนที่ 1

คำชี้แจง

เขียนเครื่องหมาย ☐ ล้อมรอบตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้อง

- การแสดงข้อใดที่มาจากการเล่นแบบทำทางของสัตว์
 - ระบำนพรัตน์
 - ระบำเทพบันเทิง
 - ☒ ระบำยุวราภิมรย์
 - ระบำนางสงกรานต์
- การแสดงข้อใดไม่ได้มาจากการร่ายรำประกอบพิธีกรรมในวันสำคัญ
 - ฟ้อนเล็บ
 - ☒ ระบำปาเต๊ะ
 - ฟ้อนบายศรี
 - ระบำตาริบุหงารำไป
- เชื่งตั้งหวายแต่เดิมเป็นการแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นเพื่ออะไร
 - เพื่อนำมาร้องรำเพื่อความสนุกสนาน
 - ☒ เพื่อเป็นการร่ายรำขอขมาสิ่งศักดิ์สิทธิ์
 - เพื่อเป็นการร่ายรำประกอบพิธีกรรมในวันสำคัญ
 - ถูกทุกข้อ
- ฟ้อนข้อใดที่ร่ายรำเพื่อถวายพระธาตุเชิงชุม
 - ฟ้อนเล็บ
 - ☒ ฟ้อนภูไท
 - ฟ้อนเทียน
 - ฟ้อนสาวไหม
- การแสดงข้อใดมาจากการร้องรำทำเพลงเพื่อความสนุกสนานของคนไทยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 - ☒ การละเล่นผีตาโขน
 - การละเล่นเพลงเรือ
 - การละเล่นเพลงเหย่ย
 - การละเล่นเพลงแต่นกจำเริญ
- การแสดงข้อใดที่สะท้อนให้เห็นถึงวิถีการทำมาหากินของคนไทยภาคใต้
 - ฟ้อนภูไท
 - เซิ้งกระติบ
 - ☒ ระบำปาเต๊ะ
 - ฟ้อนสาวไหม
- การแสดงข้อใดที่แสดงให้เห็นถึงคุณค่าของประเพณีท้องถิ่นของไทย

☒ ก เซิ้งบั้งไฟ	ค ระบำวิชณี
ข ระบำออบ	ง เซื่งตั้งหวาย
- ฟ้อนสาวไหมกับระบำปาเต๊ะเป็นการแสดงที่สะท้อนให้เห็นวิถีชีวิตของคนไทยในเรื่องใด
 - ภาษา
 - ประเพณี
 - ☒ ค วิธีการทำมาหากิน
 - ความเชื่อทางศาสนา

9. การแสดงข้อใดที่แสดงให้เห็นถึงความงามของภาษาท้องถิ่นของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- ลำตัด
 - ☒ หมอลำ
 - เพลงเรือ
 - เพลงเหย่ย
10. เหตุใดเราจึงต้องช่วยกันรักษาสืบทอดนาฏศิลป์ไทย
- เพราะนาฏศิลป์ไทยเป็นศิลปะการรำรำที่สะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตของคนไทย
 - เพราะนาฏศิลป์ไทยเป็นศิลปะการแสดงที่แสดงให้เห็นถึงเอกลักษณ์ของชาติไทย
 - เพราะนาฏศิลป์ไทยเป็นศิลปะการแสดงที่บ่งบอกว่าประเทศไทยมีความเจริญรุ่งเรืองมาช้านาน
 - ☒ ถูกทุกข้อ
11. การแสดงรำกลองยาวเหมาะที่จะนำไปแสดงในวันสำคัญวันใด
- วันสารทจีน
 - วันสงกรานต์
 - วันลอยกระทง
 - ☒ ข้อ ข และ ค ถูก
12. ข้อใดกล่าวถูกต้อง
- นาฏศิลป์ไทยเป็นศิลปะการแสดงที่ได้รับอิทธิพลมาจากประเทศอินเดีย
 - นาฏศิลป์ไทยเป็นศิลปะการแสดงที่ช่วยสร้างความบันเทิงใจให้แก่มนุษย์
 - นาฏศิลป์ไทยเป็นศิลปะการแสดงที่สามารถพบเห็นได้ในงานเทศกาลสำคัญต่าง ๆ
 - ☒ ข้อ ข และ ค ถูก
13. การแสดงข้อใดที่เหมาะสมจะนำมารำรำในพิธีบายศรีสู่ขวัญ
- ระบำดอกบัว
 - ระบำตารีกีปัส
 - ระบำพราตน์
 - ☒ รำเชิญพระขวัญ
14. การแสดงข้อใดที่สื่อให้เห็นถึงอาชีพหัตถกรรมไทยที่ปฏิบัติสืบทอดกันมาช้านาน
- ระบำร่อนแร่
 - ระบำสุโขทัย
 - ☒ เชื้อแพรวากาพสินธุ์
 - การละเล่นต๋นกำรำเคียว
15. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง
- การรักษาและสืบทอดนาฏศิลป์ไทยทำให้นาฏศิลป์ไทยไม่สูญหาย
 - ☒ การรักษาและสืบทอดนาฏศิลป์ไทยทำให้ชาวต่างชาติเกิดความภาคภูมิใจ
 - การรักษาและสืบทอดนาฏศิลป์ไทยทำให้ประเพณีและวัฒนธรรมไทยคงอยู่
 - การรักษาและสืบทอดนาฏศิลป์ไทยทำให้ลูกหลานไทยในภายหน้าได้มีนาฏศิลป์ไทยไว้ชื่นชม
16. ข้อใดไม่ถูกต้อง
- งานลอยกระทง-ระบำสุโขทัย
 - ประเพณีจองพารา-พ่อนกกระทา
 - งานบุญผะเหวด-การละเล่นผีตาโขน
 - ☒ ประเพณีแห่ปราสาทผึ้ง-เชื้อแพรวากาพสินธุ์
17. การแสดงข้อใดที่แสดงให้เห็นถึงความงามของนาฏศิลป์ชั้นสูงที่มีการสืบทอดกันมาช้านาน
- ☒ การแสดงโขน
 - การแสดงละคร
 - การแสดงพื้นเมือง
 - ถูกทุกข้อ



18. การแสดงข้อใดที่มีประวัติความเป็นมาไม่
เข้าพวก

ก ฟ้อนภูไท

ข เชิงช้างไฟ

ค เชิงตงหวาย

ง ระบำมฤคเริง

19. การรักษาและสืบทอดนาฏศิลป์ไทยเป็น
หน้าที่ของใคร

ก ครู

ข นักเรียน

ค คนไทยทุกคน

ง ศิลปินแห่งชาติ

20. ข้อใดไม่ได้เป็นการรักษาและสืบทอดนาฏศิลป์ไทย

ก ศึกษาค้นคว้าการแสดงนาฏศิลป์ตะวันตก

ข จัดการแสดงนาฏศิลป์ไทยช่วงเวลาพักกลางวัน

ค เปิดวีดิทัศน์การแสดงนาฏศิลป์ไทยให้นักเรียนชม

ง นำการแสดงนาฏศิลป์ไทยไปเผยแพร่ยังต่างประเทศ

ตอนที่ 2

คำชี้แจง

ตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

1. ฟ้อนภูไทและเชิงตงหวายมีประวัติความเป็นมาอย่างไร

ฟ้อนภูไทเป็นการร่ายรำเพื่อถวายพระธาตุเชิงชุมของชาวภูไท ส่วนเชิงตงหวายเป็นการร่ายรำเพื่อ
บูชาและขอขมาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ของชาวอีสาน

2. นักเรียนคิดว่าเพราะเหตุใดคนไทยจึงต้องรักษาและสืบทอดนาฏศิลป์ไทยให้คงอยู่

พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน



การประเมินผลด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (หน่วยการเรียนรู้ที่ 9)

สำหรับครู สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรม แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริง

รายการประเมิน	พฤติกรรมการแสดงออก	คะแนน		
		3	2	1
1. ความรู้ในการเรียน	มีความสนใจและกระตือรือร้นในการเรียนรู้เรื่องความเป็นมาและคุณค่าของนาฏศิลป์ไทย			
2. ความรับผิดชอบ ขั้นต้น และอดทน	1. เรียนรู้เรื่องความเป็นมาและคุณค่าของนาฏศิลป์ไทยได้สำเร็จอย่างเต็มความสามารถ			
	2. ยอมรับข้อผิดพลาดและรับฟังคำแนะนำเพื่อปรับปรุงการฝึกปฏิบัติทุกครั้ง			
3. ความซื่อสัตย์	แสดงความคิดเห็นต่อผลงานของเพื่อนอย่างมีเหตุผล			
4. ความมีระเบียบวินัย	ตรงต่อเวลาและเรียนรู้เรื่องความเป็นมาและคุณค่าของนาฏศิลป์ไทยอย่างละเอียดถี่ถ้วน			
5. ความมีเจตคติที่ดีต่อนาฏศิลป์	1. ปฏิบัติกิจกรรมเรื่องความเป็นมาและคุณค่าของนาฏศิลป์ไทยอย่างมีความสุข สนุกสนาน			
	2. รู้จักการช่วยเหลือผู้อื่นในการเรียนนาฏศิลป์ด้วยความเต็มใจ			
คะแนนที่ได้				
คะแนนรวม				
ระดับคุณภาพเฉลี่ย				

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	2.34–3.00	1.67–2.33	1.00–1.66
ระดับคุณภาพ	3 ดีมาก, ดี	2 พอใช้	1 ควรปรับปรุง

สรุประดับคุณภาพด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐)

ระดับคุณภาพที่ได้	☐ ดีมาก, ดี	☐ พอใช้	☐ ควรปรับปรุง
-------------------	------------------------------------	--------------------------------	--------------------------------------

หมายเหตุ: การหาระดับคุณภาพเฉลี่ยทำได้จากการนำคะแนนที่ได้ในแต่ละช่องมารวมกันแล้วหารด้วยจำนวนข้อ จากนั้นนำระดับคุณภาพเฉลี่ยมาเทียบกับเกณฑ์การตัดสินคุณภาพและสรุปผลการประเมิน



การประเมินผลด้านทักษะ/กระบวนการ (หน่วยการเรียนรู้ที่ 9)

สำหรับครู สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรม แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริง

รายการประเมิน	พฤติกรรมที่แสดงออก	คะแนน		
		3	2	1
1. ทักษะกระบวนการปฏิบัตินาฏศิลป์	1. สามารถอธิบายประวัติความเป็นมาของนาฏศิลป์ไทยได้อย่างถูกต้อง			
	2. สามารถอธิบายถึงเหตุผลที่ควรรักษาและสืบทอดนาฏศิลป์ไทยได้อย่างถูกต้อง			
2. ทักษะกระบวนการคิด	1. สามารถบอกเหตุผลที่ควรรักษาและสืบทอดนาฏศิลป์ไทยจากความคิดของตนเองได้			
	2. ปรับปรุงและแก้ไขการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้นาฏศิลป์ในรูปแบบต่าง ๆ ได้ถูกต้องเหมาะสมและมีความคิดสร้างสรรค์			
3. ทักษะกระบวนการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม	1. ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มได้เป็นอย่างดี			
	2. ปฏิบัติกิจกรรมตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้เป็นอย่างดี			
	3. แสดงความคิดเห็นในการปฏิบัติกิจกรรม			
	4. ช่วยเหลือการปฏิบัติกิจกรรมในกลุ่มจนสำเร็จ			
คะแนนที่ได้				
คะแนนรวม				
ระดับคุณภาพเฉลี่ย				

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	2.34–3.00	1.67–2.33	1.00–1.66
ระดับคุณภาพ	3 ดีมาก, ดี	2 พอใช้	1 ควรปรับปรุง

สรุประดับคุณภาพด้านทักษะ/กระบวนการ (เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐)

ระดับคุณภาพที่ได้	☐ ดีมาก, ดี	☐ พอใช้	☐ ควรปรับปรุง
-------------------	------------------------------------	--------------------------------	--------------------------------------

หมายเหตุ: การหาระดับคุณภาพเฉลี่ยทำได้จากการนำคะแนนที่ได้ในแต่ละช่องมารวมกันแล้วหารด้วยจำนวนข้อ จากนั้นนำระดับคุณภาพเฉลี่ยมาเทียบกับเกณฑ์การตัดสินคุณภาพและสรุปผลการประเมิน

แบบบันทึกข้อมูลการชมวิดิทัศน์การแสดงนาฏศิลป์ (หน่วยการเรียนรู้ที่ 9)

การแสดง _____

1. การแสดงนาฏศิลป์ไทยที่นักเรียนได้รับชมนั้นมีประวัติความเป็นมาอย่างไร

2. การแสดงนาฏศิลป์ไทยชุดนี้สะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรมไทยอย่างไรบ้าง

3. นักเรียนคิดว่าเพราะเหตุใดการแสดงนาฏศิลป์ไทยที่นักเรียนชมนี้จึงควรแก่การรักษาและสืบทอด

สมาชิกกลุ่มที่ _____

- | | | | |
|---------------|---------------|--------------|------------|
| 1. ชื่อ _____ | นามสกุล _____ | เลขที่ _____ | ชั้น _____ |
| 2. ชื่อ _____ | นามสกุล _____ | เลขที่ _____ | ชั้น _____ |
| 3. ชื่อ _____ | นามสกุล _____ | เลขที่ _____ | ชั้น _____ |
| 4. ชื่อ _____ | นามสกุล _____ | เลขที่ _____ | ชั้น _____ |
| 5. ชื่อ _____ | นามสกุล _____ | เลขที่ _____ | ชั้น _____ |

ตัวอย่าง
แบบประเมินการนำเสนอผลงาน (หน่วยการเรียนรู้ที่ 9)
เรื่อง การชมวิดิทัศน์การแสดงนาฏศิลป์
ภาคเรียนที่ _____ ชั้น _____

รายการประเมิน	คะแนน 10	รายบุคคล/กลุ่ม									
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1. เนื้อหาถูกต้องชัดเจน	2										
2. การลำดับเนื้อหาก่อนหลัง	2										
3. ความเรียบร้อยในการทำงาน	2										
4. ความสามัคคีในการทำงานร่วมกัน	1										
5. นำเสนอผลงาน	2										
6. ความประหยัดและพอเพียงในการจัดทำผังมโนทัศน์	1										
คะแนนที่ได้											

หมายเหตุ: อาจลดประเด็นในการประเมินหรือลดคะแนนในแต่ละประเด็นได้ตามความเหมาะสม

เกณฑ์การให้คะแนน

1. เนื้อหาถูกต้องชัดเจน

- เนื้อหาถูกต้องชัดเจนตามหัวข้อที่กำหนด ให้ 2 คะแนน
- เนื้อหาไม่ค่อยถูกต้องชัดเจนตามหัวข้อที่กำหนด ให้ 1 คะแนน
- เนื้อหาไม่ถูกต้องชัดเจนตามหัวข้อที่กำหนด ให้ 0 คะแนน

2. การลำดับเนื้อหาก่อนหลัง

- มีการลำดับเนื้อหาก่อนหลังได้ถูกต้องและเข้าใจง่าย ให้ 2 คะแนน
- มีการลำดับเนื้อหาก่อนหลังไม่ค่อยถูกต้องและสับสน ให้ 1 คะแนน
- มีการลำดับเนื้อหาก่อนหลังไม่ถูกต้องและสับสน ให้ 0 คะแนน

**3. ความเรียบร้อยในการทำงาน**

- มีความเรียบร้อยในการทำงาน
- ไม่ค่อยมีความเรียบร้อยในการทำงาน
- ไม่มีความเรียบร้อยในการทำงาน

ให้ 2 คะแนน

ให้ 1 คะแนน

ให้ 0 คะแนน

4. ความสามัคคีในการทำงานร่วมกัน

- มีความสามัคคีในการทำงานร่วมกัน
- ไม่มีความสามัคคีในการทำงานร่วมกัน

ให้ 1 คะแนน

ให้ 0 คะแนน

5. นำเสนอผลงาน

- นำเสนอผลงานได้น่าสนใจ ฟังแล้วเข้าใจ
- นำเสนอผลงานไม่ค่อยน่าสนใจ ฟังแล้วไม่ค่อยเข้าใจ
- นำเสนอผลงานไม่น่าสนใจ ฟังแล้วไม่เข้าใจ

ให้ 2 คะแนน

ให้ 1 คะแนน

ให้ 0 คะแนน

6. ความประหยัดและพอเพียงในการจัดทำผังมโนทัศน์

- มีความประหยัดและพอเพียงในการจัดทำผังมโนทัศน์
- ไม่มีความประหยัดและพอเพียงในการจัดทำผังมโนทัศน์

ให้ 1 คะแนน

ให้ 0 คะแนน



แบบทดสอบปลายปี



ด้านความรู้

ตอนที่ 1

คำชี้แจง เขียนเครื่องหมาย ☐ ล้อมรอบตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้อง

- เส้นที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติคือข้อใด
 - ☐ เส้นในตัวการ์ตูน
 - ☒ เส้นบนตัวม้าลาย
 - ☐ เส้นของรางรถไฟ
 - ☐ เส้นตรงของเสาพระอุโบสถ
- การเคลื่อนที่ของจุดที่เรียงต่อกันไปในทิศทางที่กำหนดคือความหมายในข้อใด
 - ☐ ก สี ค รูปร่าง
 - ☒ ข เส้น ง รูปทรง
- สีของไฟจราจร เป็นสีในประเภทใด
 - ☐ ก สีในธรรมชาติ
 - ☒ ข สีในสิ่งแวดล้อม
 - ☐ ค สีในงานทัศนศิลป์
 - ☐ ง ถูกทุกข้อ
- รูปร่าง มีกี่มิติ
 - ☒ ก 2 มิติ ค 4 มิติ
 - ☐ ข 3 มิติ ง ไม่มีข้อใดถูก
- ผลมะละกอทั้งลูกที่แสดงความตื้น ลึก หนา และบาง เป็นรูปในข้อใด
 - ☐ ก รูปร่าง
 - ☒ ข รูปทรง
 - ☐ ค เป็นได้ทั้งรูปร่างและรูปทรง
 - ☐ ง ไม่สามารถสรุปได้
- รูปทรง มีกี่มิติ
 - ☐ ก 1 มิติ ☒ ค 3 มิติ
 - ☐ ข 2 มิติ ง 4 มิติ
- พื้นผิวที่มีความหยาบมากที่สุดคือข้อใด
 - ☐ ก ผิวกระจก
 - ☒ ข ผิวหนังจะเข้
 - ☐ ค ผิวกลีบบุหลาบ
 - ☐ ง ผิวกระดาษวาดเขียน
- พื้นที่ว่างตรงกลางวงแหวนมีลักษณะเป็นอย่างไร
 - ☐ ก วงรี ค หกเหลี่ยม
 - ☒ ข วงกลม ง สามเหลี่ยม
- ข้อใดมีความหนาแน่นที่สุด
 - ☐ ก ก้อนอิฐ
 - ☒ ข เหยือกบา
 - ☐ ค สันรองเท้าหนัง
 - ☐ ง หนังสือพจนานุกรม
- ส่วนที่แสงเข้าไม่ถึง เรียกว่าอะไร
 - ☒ ก เงา ค เงาตกทอด
 - ☐ ข แสง ง ถูกทุกข้อ
- วรรณะสีเย็นให้ความรู้สีอย่างไร
 - ☐ ก สดชื่น ค ความคิดฝัน
 - ☐ ข เยือกเย็น ☒ ง ถูกทุกข้อ
- สีเหลืองตรงข้าม กับสีอะไรในวงจรสี
 - ☐ ก สีดำ ☒ ค สีม่วง
 - ☐ ข สีส้ม ง สีน้ำเงิน
- สีชนิดใดใช้น้ำผสม
 - ☐ ก สีเทียน ☒ ค สีโปสเตอร์
 - ☐ ข ดินสอสี ง สีเทียนน้ำมัน



14. สีชนิดใดที่ใช้ในงานพิมพ์ภาพ

- ก สีเทียน
- ข สีชอล์ก
- ☒ ค หมึกโรเนียว
- ง สีเทียนน้ำมัน

15. สีเขียวตรงข้าม กับสีอะไรในวงจสี

- ☒ ก สีแดง
- ค สีน้ำเงิน
- ข สีชมพู
- ง สีเหลือง

16. อุปกรณ์ในข้อใดไม่ใช้ในงานพิมพ์ภาพ

- ก ดินเหนียว
- ค กระดาษแก้ว
- ข สีชอล์ก
- ☒ ง ถูกทุกข้อ

17. พิธีที่เกี่ยวข้องกับบรรพชาสามเณรคือข้อใด

- ก ทอดกฐิน
- ข บุญบั้งไฟ
- ค ลอยกระทง
- ☒ ง ปอยสังลอง

18. ข้อใดไม่ใช่งานประเพณี

- ก งานบุญบั้งไฟ
- ข งานลอยกระทง
- ค งานแห่เทียนพรรษา
- ☒ ง งานประกวดนางสาวไทย

19. การหล่อและแกะสลักเกี่ยวข้องกับงานประเพณีในข้อใด

- ก งานลอยกระทง
- ☒ ข งานแห่เทียนพรรษา
- ค งานหุ่นฟางนกชัยนาท
- ง งานการละเล่นผีตาโขน

20. ข้อใดคือวัฒนธรรมไทย

- ก วัฒนธรรมการกิน
- ข วัฒนธรรมการแต่งกาย
- ค วัฒนธรรมการปลูกเรือน
- ☒ ง ถูกทุกข้อ

21. เรือไทยภาคเหนือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าอะไร

- ก เรือนอีสาน
- ค เรือนมูสลิม
- ข เรือนสยาม
- ☒ ง เรือนล้านนา

22. เรือเครื่องผูก มุงหลังคาด้วยอะไร

- ก ไม้แผ่น
- ค กระเบื้อง
- ☒ ข หญ้าคา
- ง พลาสติก

23. งานทัศนศิลป์ในห้องถื่นมีลักษณะอย่างไร

- ก มีราคาแพง
- ข มีความหรูหรา
- ค มีความฟุ่มเฟือย
- ☒ ง มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวของแต่ละท้องถิ่น

24. การเข้าลิ้นเข้าเตี้ยคือวิธีการในงานอะไร

- ก งานทอผ้า
- ข งานแกะสลักผลไม้
- ☒ ค งานปลูกเรือนเครื่องสับ
- ง ถูกทุกข้อ

25. การตกแต่งอาหารในวันธรรมการกินมีวิธีการอย่างไร

- ก แกะสลักผักและผลไม้
- ข การจัดตกแต่งสำหรับอาหาร
- ค ใช้ภาชนะเครื่องเคลือบดินเผา
- ☒ ง ถูกทุกข้อ

26. ข้อใดเป็นเรือนที่อยู่ภาคใต้

- ก เรือนอีสาน
- ข เรือนสยาม
- ☒ ค เรือนมูสลิม
- ง เรือนล้านนา

27. วัฒนธรรมการแต่งกายมีความแตกต่างกันเพราะอะไร

- ก สภาพภูมิอากาศ
- ข วิธีการดำเนินชีวิต
- ค วัฒนธรรมประจำท้องถิ่น
- ☒ ง ถูกทุกข้อ

28. เครื่องดนตรีไทยมีกี่ประเภท

- ก 2 ประเภท
- ข 3 ประเภท
- ☒ ค 4 ประเภท
- ง 5 ประเภท

29. คันชักใช้กับเครื่องดนตรีชนิดใด

- ก เครื่องตี ค เครื่องดีด
☒ ข เครื่องสี ง เครื่องเป่า

30. ข้อใดไม่ใช่ประเภทของเครื่องดีดของดนตรีไทย

- ก เครื่องดีดที่ทำด้วยไม้
 ข เครื่องดีดที่ขึงด้วยหนัง
 ค เครื่องดีดที่ทำด้วยโลหะ
☒ ง เครื่องดีดที่ทำด้วยวัสดุสังเคราะห์

31. สังข์ เป็นเครื่องดนตรีประเภทใด

- ก เครื่องตี ค เครื่องดีด
 ข เครื่องสี ☒ ง เครื่องเป่า

32. เครื่องดนตรีสากลมีกี่ประเภท

- ก 2 ประเภท ค 4 ประเภท
 ข 3 ประเภท ☒ ง 5 ประเภท

33. เครื่องดนตรีสากลประเภทใดที่มีกล่องเสียง

- ☒ ก เครื่องสาย
 ข เครื่องลมไม้
 ค เครื่องลมทองเหลือง
 ง เครื่องตีหรือเครื่องกระทบ

34. เปียโน เป็นเครื่องดนตรีประเภทใด

- ก เครื่องลมไม้
 ข เครื่องลมทองเหลือง
 ค เครื่องตีหรือเครื่องกระทบ
☒ ง เครื่องลิ่มนิ้วหรือคีย์บอร์ด

35. เสียงของเครื่องดนตรีชนิดใดมีลักษณะที่ต่อเนื่องกัน

- ก เครื่องตี
☒ ข เครื่องสี
 ค เครื่องดีด
 ง ถูกทุกข้อ

36. เครื่องดนตรีชนิดใดเมื่อเลิกใช้จะต้องลดสายลงทุกครั้ง

- ☒ ก ซอด้วง ค ซอวงเล็ก
 ข ระนาดเอก ง ถูกทุกข้อ

37. ประโยคเพลง หมายถึงอะไร

- ☒ ก แนวทำนองสั้น ๆ ของบทเพลงที่มีลักษณะเป็นการแสดงความคิดหนึ่ง ๆ ออกมาทางดนตรี
 ข ระดับเสียงต่าง ๆ ที่เกิดจากการขยับขึ้นหรือบรรเลงดนตรีมาเรียงเรียงให้เป็นระบบต่อเนื่องกัน
 ค ลักษณะของกลุ่มจังหวะที่มีลักษณะต่าง ๆ กัน ซึ่งอาจเป็นลักษณะที่มีความสม่ำเสมอหรือไม่สม่ำเสมอก็ได้
 ง ไม่มีข้อใดถูก

38. โน้ตไทยเขียนด้วยสัญลักษณ์ใด

- ก ตัวสระไทย
☒ ข ตัวพยัญชนะไทย
 ค รูปทรงเรขาคณิต
 ง ถูกทุกข้อ

39. เรขกลเขียนอย่างไร

- ☒ ก ร
 ข ฤ
 ค รั
 ง เร

40. เพลงไทย 1 บรรทัดมีกี่ห้องเพลง

- ก 2 ห้องเพลง
 ข 4 ห้องเพลง
 ค 6 ห้องเพลง
☒ ง 8 ห้องเพลง

41. โน้ตตัวขาว คือข้อใด

- ก  ค 
☒ ข  ง 

42. เครื่องหมายนี้เรียกว่าอะไร

- ก ตัวหยุดตัวต่ำ
 ข ตัวหยุดตัวขาว
☒ ค ตัวหยุดตัวกลม
 ง ตัวหยุดตัวเข็มนาฬิกา 1 ชั้น



43. เครื่องหมายนี้เรียกว่าอะไร

- ก ญแจซี ค ญแจฟา
ข ญแจโด ☒ ง ญแจซอล

44. เครื่องหมายนี้เรียกว่าอะไร

- ก ญแจซี ☒ ค ญแจฟา
ข ญแจโด ง ญแจซอล

45. สิ่งใดที่สามารถทำให้เราเข้าใจบทเพลงได้ง่ายขึ้น

- ก เสียงดนตรี
ข จังหวะเพลง
☒ ค เนื้อหาของบทเพลง
ง ระดับเสียงของเพลง

46. ระดับความกว้างของเสียงหมายถึงข้อใด

- ☒ ก ช่วงเสียง ค ขนาดของเสียง
ข สีสันของเสียง ง ถูกทุกข้อ

47. บทเพลงประเภทใดที่สามารถถ่ายทอดเรื่องราววิถีชีวิตของคนในชนบทได้ดีที่สุด

- ก เพลงไทย ☒ ค เพลงพื้นบ้าน
ข เพลงสากล ง เพลงไทยสากล

48. เพราะเหตุใดเราจึงต้องช่วยอนุรักษ์วัฒนธรรมทางดนตรีไทย

- ก เพราะดนตรีไทยเป็นมรดกทางวัฒนธรรม
ข เพราะดนตรีไทยเป็นภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ
ค เพราะดนตรีไทยสามารถถ่ายทอดเรื่องราวจากอดีตสู่ปัจจุบัน
☒ ง ถูกทุกข้อ

49. โดยส่วนมากคนในชนบทจะใช้ดนตรีในด้านใดมากที่สุด

- ☒ ก ประกอบพิธีกรรม
ข ประกอบการทำงาน
ค ประกอบธุรกิจส่วนตัว
ง ไม่มีข้อใดถูก

50. ดนตรีสามารถช่วยสร้างสิ่งใดให้กับพิธีกรรม

- ก สร้างความขลัง
ข สร้างบรรยากาศ
ค สร้างความศักดิ์สิทธิ์
☒ ง ถูกทุกข้อ

51. เราสามารถอนุรักษ์วัฒนธรรมทางดนตรีไทยได้อย่างไร

- ก หาโอกาสเรียนหรือฝึกหัดเล่นดนตรีไทย
ข เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทย
ค ไม่ลบหลู่พิธีกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทย
☒ ง ถูกทุกข้อ

52. ข้อใดไม่สัมพันธ์กันระหว่างดนตรีกับวิถีชีวิตของมนุษย์

- ก ดนตรีเกิดจากความสุข
ข ดนตรีเกิดจากความรัก
ค ดนตรีเกิดจากความกลัว
☒ ง ดนตรีเกิดจากความโกรธ

53. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง

- ก เพลงสามารถทำให้กิจกรรมส่วนตัวเกิดความสนุกสนาน
ข ดนตรีสามารถทำให้งานพิธีกรรมมีความขลังและศักดิ์สิทธิ์
☒ ค การฟังดนตรีในขณะที่เรียนสามารถทำให้เรียนได้อย่างเข้าใจ
ง ไม่มีข้อใดถูก

54. ในอดีตบทเพลงมีเนื้อร้องเป็นอย่างไร

- ก เป็นกลอนแปด
ข เป็นบทร่ายกรอง
ค เป็นบทกวีที่ไพเราะ
☒ ง เป็นคำพูดธรรมดา

55. การแสดงข้อใดที่ได้รับอิทธิพลทางวัฒนธรรมด้านการแสดงมาจากชาติอื่น

- ☒ ก รำรองเง็ง
- ข ระบำดอกบัว
- ค รำวงมาตรฐาน
- ง ถูกทุกข้อ

56. ทำนองพ็อนทาง คือทำรำประจำรำวงมาตรฐานเพลงใด

- ก เพลงรำมาชิมารำ
- ข เพลงคืนเดือนหงาย
- ค เพลงดอกไม้ของชาติ
- ☒ ง เพลงหญิงไทยใจงาม

57. การแสดงข้อใดที่มีลักษณะเป็นการรำรำสื่อความหมายตามบทเพลง

- ก รำรองเง็ง
- ข เซิ้งกระติบ
- ☒ ค ระบำดอกบัว
- ง พ็อนสาวไหม

58. การแสดงในข้อใดที่ไม่ได้แสดงเป็นหมู่ตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป

- ก เซิ้งสวิง
- ข รำลีลาวดี
- ค รำวงมาตรฐาน
- ☒ ง รำมโนราห์บุษยัญ

59. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง

- ก เพลงรำวงมาตรฐานเป็นเพลงมีเนื้อร้อง
- ข รำรองเง็งมีลักษณะการรำรำคล้ายการเต้นรำ
- ค โทนเป็นเครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลงเพลงรำวงมาตรฐาน
- ☒ ง การแสดงระบำจันทราพิศจะใช้ผู้แสดงเป็นหญิงกับชาย

60. ข้อใดคือการแต่งกายแบบไทยพระราชนิยมของผู้ชายในการแสดงรำวงมาตรฐาน

- ก นุ่งโจงกระเบน ใส่เสื้อแขนยาว สวมรองเท้า
- ☒ ข สวมกางเกงขายาว ใส่เสื้อแขนยาว สวมรองเท้า
- ค นุ่งโจงกระเบน ใส่เสื้อคอกลม และผ้าคาดเอว
- ง นุ่งโจงกระเบน ใส่เสื้อราชปะแตน สวมรองเท้า

61. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง

- ก รำวงมาตรฐานมีทั้งหมด 10 เพลง
- ข ก่อนเริ่มแสดงรำวงมาตรฐานผู้แสดงจะทำความเคารพซึ่งกันและกันด้วยการไหว้
- ค การแสดงรำวงมาตรฐานต้องเดินเรียงแถวกันเป็นวงกลม
- ☒ ง รำวงมาตรฐานเป็นการแสดงที่ปรับปรุงมาจากการแสดงของชาวมลายู

62. การแสดงในข้อใดที่ใช้ประกอบละครเรื่อง รกเสน

- ก ระบำสุโขทัย
- ข ระบำดอกบัว
- ☒ ค ระบำพรตน์
- ง ระบำเทพบันเทิง

63. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง

- ก ระบำจันทราพิศใช้ผู้หญิงแสดงเหมือนระบำดอกบัว
- ☒ ข ระบำจันทราพิศมีลักษณะการรำรำที่สื่อความหมายตามเนื้อเพลงเหมือนระบำดอกบัว
- ค ระบำจันทราพิศมีลักษณะการแต่งกายแตกต่างกับระบำดอกบัว
- ง วงดนตรีที่ใช้บรรเลงเพลงประกอบการแสดงระบำจันทราพิศกับระบำดอกบัวนั้นแตกต่างกัน



292

คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ ศิลปะ ป. 4

64. นาฏยศัพท์แบ่งออกเป็นกี่หมวด

- ก 2 หมวด ค 4 หมวด
☒ ข 3 หมวด ง 5 หมวด

65. ข้อใดไม่ใช่ใช้นาฏยศัพท์

- ก ไช้ตัว ☒ ค หมุนมือ
 ข ลักคอก ง สะดุดเท้า

66. ข้อใดเป็นนาฏยศัพท์หมวดนามศัพท์

- ก ลดวง ค เปิดคาง
☒ ข จรดเท้า ง หลบเข้า

67. ข้อใดไม่ใช่ท่ารำหมวดกิริยาศัพท์

- ก ถีบเข้า ค เปิดสัน
☒ ข ตบเท้า ง กดไหล่

68. หมวดนามศัพท์มีลักษณะอย่างไร

- ☒ ก คำศัพท์ที่ใช้เรียกท่ารำทั่วไป
 ข คำศัพท์ที่ใช้เรียกท่ารำพิเศษ
 ค คำศัพท์ที่ใช้เรียกลักษณะท่ารำของตัวพระ
 ง คำศัพท์ที่ใช้เรียกท่ารำเพื่อให้ท่าร่างงดงามมากขึ้น

69. การเอียงศีรษะให้ตรงกันข้ามกับไหล่ที่เอียงแล้วกดไหล่ฝั่งตรงข้ามที่เอียงลง คือลักษณะท่ารำใด

- ก ตีไหล่ ค ปาดมือ
☒ ข ลักคอก ง เปิดคาง

70. มือขวาจับหงายที่ชายพก มือซ้ายม้วนจับออกแตะที่หัวตา ยืนเหลื่อมเท้าซ้าย ก้มหน้า สะดุ้งตัวเหมือนกับกำลังสะอื้น คือลักษณะภาษาท่าข้อใด

- ก ท่ารัก ค ท่าโกรธ
 ข ท่าอาย ☒ ง ท่าร้องไห้

71. มือขวาจับส่งหลังแขนตั้ง มือซ้ายตั้งวงระดับอกและส้นมือพร้อมกับส่ายหน้าเล็กน้อย คือลักษณะภาษาท่าข้อใด

- ก ท่าไป ค ท่าเรียก
 ข ท่าเธอ ☒ ง ท่าปฏิเสธ

72.



เนื้อเพลงประโยคใดสอดคล้องกับท่ารำในภาพนี้

- ☒ ก ถึงชู่ฆ่า ค หน้าที่เรา
 ข คุ่มเหยา ง บ้านเมืองเรา

73.



เนื้อเพลงประโยคใดสอดคล้องกับท่ารำในภาพนี้

- ก มิใช่เบา ☒ ค หนีหาย
 ข ไม่หลบ ง มียอมให้ผู้ใด

74. การแสดงข้อใดเป็นการรำรำเพื่อบูชาและขอขมาสิ่งศักดิ์สิทธิ์

- ก ฟ้อนภูไท ค ฟ้อนบายศรี
 ข เชิ้งตั้งหวาย ☒ ง ข้อ ก และ ข ถูก

75. การแสดงข้อใดที่สื่อให้เห็นถึงวัฒนธรรมความเชื่อของคนไทยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- ☒ ก การละเล่นผีตาโขน
 ข การละเล่นเพลงเรือ
 ค การละเล่นเพลงบอก
 ง การละเล่นเพลงแต่นกจำเริญ

76. ฟ้อนสาวไหมเป็นการแสดงที่สื่อถึงเรื่องอะไร

- ก การทอไหม ค การสาวไหม
 ข การต้มไหม ☒ ง ถูกทุกข้อ

77. เหตุใดเราจึงต้องช่วยกันรักษาสืบทอด
นาฏศิลป์ไทย

- ก เพราะนาฏศิลป์ไทยเป็นเอกลักษณ์
ประจำชาติไทย
- ข เพราะนาฏศิลป์ไทยเป็นศิลปะการแสดง
ที่ชาวต่างชาติชื่นชอบ
- ค เพราะนาฏศิลป์ไทยเป็นศิลปะการแสดง
ที่เป็นภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ

ง ข้อ ก และ ค ถูก

78. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง

- ก การเรียนรู้เกี่ยวกับนาฏศิลป์ไทยถือเป็นการอนุรักษ์นาฏศิลป์ไทยวิธีหนึ่ง
- ข การรักษาและสืบทอดนาฏศิลป์ไทยทำให้
ประเพณีและวัฒนธรรมไทยคงอยู่
- ค การฝึกรำไทยทำให้นักเรียนเกิดความรัก
และความภาคภูมิใจในนาฏศิลป์ไทย
- ง การนำนาฏศิลป์ไทยไปเผยแพร่ใน
ต่างประเทศทำให้ชาวต่างชาติช่วยกัน
อนุรักษ์นาฏศิลป์ไทยมากขึ้น

79. ข้อใดไม่ใช่วิธีการรักษาและสืบทอด
นาฏศิลป์ไทย

- ก ศึกษาค้นคว้าการแสดงนาฏศิลป์ไทย
- ข สอนรำไทยให้เด็กในชุมชนของตนเอง
- ค ชมการแสดงนาฏศิลป์ไทยที่โรงละคร
- ง ชมนิทรรศการภาพวาดการแสดง
นาฏศิลป์ไทย

80. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง

- ก ฟ้อนภูไทเป็นการร่ายรำเพื่อถวาย
พระธาตุเชิงชุมของชาวภูไท
- ข เชิงดั่งหอยเป็นการร่ายรำเพื่อบูชาและ
ขอขมาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ของชาวอีสาน
- ค ระบำนกยูงเป็นการแสดงที่ได้รับอิทธิพล
ด้านการแสดงมาจากประเทศมาเลเซีย
- ง ฟ้อนบายศรีเป็นการแสดงที่เกิดจากการ
ร่ายรำในการประกอบพิธีกรรมใน
วันสำคัญ

ตอนที่ 2

คำชี้แจง ตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

1. ทศนธาตุประกอบไปด้วยอะไรบ้าง

ทศนธาตุประกอบไปด้วยเส้น สี รูปร่าง รูปทรง พื้นผิว และพื้นที่ว่าง

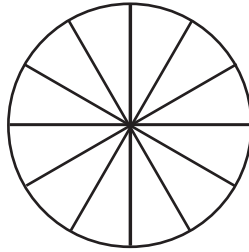
2. วรรณศิลป์และวรรณศิลป์ให้ความรู้สึกอย่างไร

วรรณศิลป์ ให้ความรู้สึกรื่น ต่อผู้ได้รับ ความมีชีวิต ความรุ่งโรจน์ โอ้อำ ความรัก ความรุนแรง
เหมาะสำหรับเป็นภาพเวลากลางวัน

วรรณศิลป์ ให้ความรู้สึกสงบ สดชื่น สันติ ความเยือกเย็น ความคิดฝัน เหมาะสำหรับเป็นภาพ
เวลากลางคืน



3. ระบายสีวงจรสี่สีในช่องต่อไปนี้ให้ถูกต้อง



พิจารณาจากผลงานของนักเรียน

4. นักเรียนอธิบายและยกตัวอย่างงานทัศนศิลป์ในเหตุการณ์ต่าง ๆ มาพอสังเขป

พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน

5. ยกตัวอย่างวิธีการดูแลรักษาเครื่องดนตรีที่ชื่นชอบมา 1 ชนิด

พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน

6. กฎเกณฑ์หลักมีความสำคัญอย่างไร

ใช้กำกับบรรทัด 5 เส้นเพื่อกำหนดชื่อและระดับเสียงของตัวโน้ตที่แน่นอน

7. นักเรียนมีวิธีในการอนุรักษ์วัฒนธรรมทางดนตรีของไทยอย่างไร อธิบายมาพอเข้าใจ

พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน

8. อธิบายลักษณะการแสดงและลักษณะการร่ายรำของการแสดงระบำดอกบัวมาพอเข้าใจ

ลักษณะการแสดงระบำดอกบัว คือ แสดงเป็นคู่ร่วมกันเป็นหมู่เรียกว่า ระบำ ซึ่งจะให้ผู้แสดงเป็น

ผู้หญิงล้วน ส่วนลักษณะการร่ายรำของการแสดงระบำดอกบัวเป็นการร่ายรำสื่อความหมายตามเนื้อเพลง
อย่างอ่อนช้อย และมีการแปรรูปแปรแถวที่สวยงาม

9. อธิบายถึงความสำคัญของนาฏยศัพท์และภาษาท่ามาพอเข้าใจ

การฝึกปฏิบัตินาฏยศัพท์และภาษาท่ามีความสำคัญต่อการแสดงนาฏศิลป์ไทย ทำให้เรียนรู้และแสดง
นาฏศิลป์ไทยชุดต่าง ๆ ได้ถูกต้องสวยงาม เพราะการฝึกปฏิบัตินาฏยศัพท์และภาษาท่าถือเป็นการฝึกปฏิบัติ
พื้นฐานที่สำคัญของการแสดงนาฏศิลป์ไทย10. อธิบายถึงเหตุผลที่ควรรักษาและสืบทอดนาฏศิลป์ไทย และบอกวิธีการรักษาและสืบทอดนาฏศิลป์
ไทยมาพอเข้าใจ

พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน



ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม

สำหรับครูประเมินนักเรียน

คำชี้แจง สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนแล้วใส่คะแนนลงในช่องให้ตรงกับความเป็นจริง

รายการประเมิน	พฤติกรรมที่แสดงออก	คะแนน			หมายเหตุ
		3	2	1	
1. มีวินัย	1. มีการวางแผนการทำงานและจัดระบบการทำงาน				3 หมายถึง นักเรียนแสดง พฤติกรรมนั้น อย่างสม่ำเสมอ
	2. ทำงานตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่ได้วางแผนไว้				
	3. ตรวจสอบความถูกต้อง ความเรียบร้อย หรือคุณภาพของงาน				
2. ใฝ่เรียนรู้	4. มีความกระตือรือร้นและสนใจที่จะแสวงหาความรู้				2 หมายถึง นักเรียนแสดง พฤติกรรมนั้น เป็นครั้งคราว
	5. ชอบสนทนา ซักถาม ฟัง หรืออ่านเพื่อให้ได้ความรู้เพิ่มขึ้น				
	6. มีความสุขที่ได้เรียนรู้ในสิ่งที่ตนเองต้องการเรียนรู้				
3. เป็นอยู่พอเพียง	7. ใช้ทรัพยากรของตนเอง เช่น เงิน เสื้อผ้า สิ่งของ อย่างประหยัด				1 หมายถึง นักเรียนแสดง พฤติกรรมนั้น น้อยครั้ง
	8. ใช้น้ำ ไฟฟ้า และทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ อย่างประหยัดและคุ้มค่า				
	9. มีส่วนร่วมในการดูแลและรักษาทรัพยากรของส่วนรวม				
4. รักความเป็นไทย	10. ใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง				
	11. รู้จักอ่อนน้อมต่อมตนและมีสัมมาคารวะ				
	12. ร่วมกิจกรรมที่สำคัญเกี่ยวกับชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์				
	13. มีส่วนร่วมในการเผยแพร่และอนุรักษ์วัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีไทย				
5. ใส่ใจส่วนรวม (มีจิตสาธารณะ)	14. เสียสละ มีน้ำใจ รู้จักเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น				
	15. เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน				
6. มีความรับผิดชอบ	16. ยอมรับผลการกระทำของตนเองทั้งที่เป็นผลดีและผลเสีย				
	17. ทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สมบูรณ์ตามกำหนดและตรงต่อเวลา				
7. ซื่อสัตย์สุจริต	18. บันทึกข้อมูลตามความเป็นจริงและไม่ใช้ความคิดเห็นของตนเองไปเกี่ยวข้อง				
	19. ไม่แอบอ้างผลงานของผู้อื่นว่าเป็นของตน				
	20. เคารพหรือปฏิบัติตามข้อตกลง กฎ กติกา หรือระเบียบของกลุ่มที่กำหนดไว้				
คะแนนรวม					
คะแนนเฉลี่ย					

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	2.34–3.00	1.67–2.33	1.00–1.66
ระดับคุณภาพ	3 = ดีมาก	2 = พอใช้	1 = ควรปรับปรุง

สรุปผลการประเมิน (เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน □)

ระดับคุณภาพที่ได้	3	2	1
	□	□	□

หมายเหตุ: การหาคะแนนเฉลี่ยทำได้จากการนำเอาคะแนนรวมในแต่ละช่องมาบวกกัน แล้วหารด้วยจำนวนข้อ จากนั้นนำคะแนนเฉลี่ยที่ได้มาเทียบกับเกณฑ์การตัดสินคุณภาพและสรุปผลการประเมิน



ด้านทักษะ/กระบวนการ

สำหรับครูประเมินนักเรียน

คำชี้แจง สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนแล้วใส่คะแนนลงในช่องให้ตรงกับความเป็นจริง

รายการประเมิน	พฤติกรรมที่แสดงออก	คะแนน			หมายเหตุ
		3	2	1	
1. การสื่อสาร	1. ใช้วิธีการสื่อสารในการนำเสนอข้อมูลความรู้ได้อย่างเหมาะสม				3 หมายถึง นักเรียนแสดง พฤติกรรมนั้น อย่างสม่ำเสมอ
	2. เลือกรับข้อมูลความรู้ด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง				
2. การใช้เทคโนโลยี	3. ศึกษาค้นคว้าข้อมูลความรู้จากสื่อและแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง				
	4. เลือกใช้เทคโนโลยีในการศึกษาค้นคว้าข้อมูลความรู้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและมีคุณธรรม				2 หมายถึง นักเรียนแสดง พฤติกรรมนั้น เป็นครั้งคราว
3. การคิด	5. สรุปความคิดรวบยอดหรือสาระสำคัญของเรื่องที่ศึกษา				
	6. แปลความ ตีความ หรือขยายความของคำ ข้อความ ภาพ และสัญลักษณ์ในเรื่องที่ศึกษา				
	7. วิเคราะห์หลักการและนำหลักการไปใช้ได้อย่างสมเหตุสมผล				1 หมายถึง นักเรียนแสดง พฤติกรรมนั้น น้อยครั้ง
4. การแก้ปัญหา	8. ตั้งคำถามหรือตั้งสมมุติฐานต่อเรื่องที่ศึกษาอย่างมีระบบ				
	9. รวบรวมข้อมูลความรู้ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษาจากสื่อและแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ				
	10. ตรวจสอบและประเมินความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูลความรู้ที่ได้จากการเก็บรวบรวม				
	11. นำข้อมูลความรู้ที่ได้จากการตรวจสอบและประเมินมาวิเคราะห์หรือแยกแยะเพื่อสะดวกในการทดสอบสมมุติฐาน				
	12. ทดสอบสมมุติฐานและสรุปเป็นหลักการด้วยภาษาของตนเองที่เข้าใจง่าย				
	13. นำข้อมูลความรู้ที่ได้ไปใช้แก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน				
5. ทักษะกระบวนการ	14. มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายการทำงานของกลุ่ม				
	15. ร่วมกันวางแผนและแบ่งหน้าที่การทำงานกับสมาชิกในกลุ่ม				
	16. เป็นทั้งผู้นำและผู้ตามในการทำงานกลุ่ม				
	17. ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายด้วยความรับผิดชอบ				
	18. ช่วยลดข้อขัดแย้งและแก้ปัญหาของกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ				
	19. สร้างสรรค์ผลงานเสร็จทันเวลาและมีคุณภาพ				
	20. ภูมิใจและพึงพอใจในผลงานและการทำงานกลุ่ม				
คะแนนรวม					
คะแนนเฉลี่ย					

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	2.34–3.00	1.67–2.33	1.00–1.66
ระดับคุณภาพ	3 = ดีมาก	2 = พอใช้	1 = ควรปรับปรุง

สรุปผลการประเมิน (เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน □)

ระดับคุณภาพที่ได้	3	2	1
	☐	☐	☐

หมายเหตุ: การหาคะแนนเฉลี่ยหาได้จากการนำเอาคะแนนรวมในแต่ละช่องมาบวกกันแล้วหารด้วยจำนวนข้อ จากนั้นนำคะแนนเฉลี่ยที่ได้มาเทียบกับเกณฑ์การตัดสินคุณภาพและสรุปผลการประเมิน

ตัวอย่าง

มิตินคุณภาพของแบบประเมินโครงการ

เรื่อง _____ กลุ่มที่ _____
 ภาคเรียนที่ _____ ชั้น _____

เลข ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน				รวมจำนวนรายการที่ผ่าน เกณฑ์ขั้นต่ำ	สรุปผล	
		ความสำคัญของการจัดทำโครงการ	เนื้อหาของโครงการ	กระบวนการทำงาน	การนำเสนอโครงการ		ผ่าน	ไม่ผ่าน
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								
9								
10								
11								
12								
13								
14								
15								

เกณฑ์การประเมิน

รายการที่ 1 ความสำคัญของการจัดทำโครงการ

4 หมายถึง มีการทำงานเป็นกระบวนการกลุ่ม มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สอดคล้องกับเนื้อหา
 และมีประโยชน์ในชีวิตจริง

- 3 หมายถึง มีการทำงานเป็นกระบวนการกลุ่ม มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ บางส่วนไม่สอดคล้องกับเนื้อหา แต่มีประโยชน์ในชีวิตจริง
- 2 หมายถึง มีการทำงานเป็นกระบวนการกลุ่ม มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ไม่สอดคล้องกับเนื้อหา และไม่มีประโยชน์ในชีวิตจริง
- 1 หมายถึง มีการทำงานเป็นกระบวนการกลุ่ม แต่ขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ไม่สอดคล้องกับเนื้อหา และไม่มีประโยชน์ในชีวิตจริง

รายการที่ 2 เนื้อหาของโครงงาน

- 4 หมายถึง เนื้อหาถูกต้องครบถ้วน ใช้แนวคิดและข้อมูลข่าวสารที่เหมาะสม และมีการสรุปได้ดี
- 3 หมายถึง เนื้อหาเกือบทั้งหมดถูกต้อง ใช้แนวคิดที่เหมาะสม มีข้อมูลข่าวสารบางเรื่องไม่เหมาะสม และการสรุปต้องแก้ไข
- 2 หมายถึง เนื้อหาบางส่วนถูกต้อง แนวคิดและข้อมูลข่าวสารบางส่วนต้องแก้ไข และการสรุปต้องแก้ไข
- 1 หมายถึง เนื้อหาส่วนใหญ่ไม่ถูกต้อง แนวคิดและข้อมูลข่าวสารส่วนใหญ่ต้องแก้ไข และการสรุปต้องแก้ไขทั้งหมด

รายการที่ 3 กระบวนการทำงาน

- 4 หมายถึง มีการวางแผนอย่างเป็นระบบ มีการดำเนินงานตามแผน ลงมือปฏิบัติจนประสบความสำเร็จ และมีการประเมินและปรับปรุงการดำเนินงาน
- 3 หมายถึง มีการวางแผนอย่างเป็นระบบ มีการดำเนินงานตามแผน ลงมือปฏิบัติจนประสบความสำเร็จ แต่ขาดการประเมินและปรับปรุงการดำเนินงาน
- 2 หมายถึง มีการวางแผนอย่างเป็นระบบ แต่ไม่ได้ดำเนินงานตามแผน แม้จะปฏิบัติจนประสบความสำเร็จ และมีการประเมินและปรับปรุงการดำเนินงานก็ตาม
- 1 หมายถึง มีการวางแผนไม่เป็นระบบ การดำเนินงานไม่ประสบความสำเร็จ

รายการที่ 4 การนำเสนอโครงงาน

- 4 หมายถึง สื่อความหมายได้ชัดเจน ข้อมูลครบถ้วนสมบูรณ์ ใช้รูปแบบที่เหมาะสม และข้อสรุปของโครงงานบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้
- 3 หมายถึง สื่อความหมายได้ชัดเจน ข้อมูลครบถ้วนสมบูรณ์ ใช้รูปแบบที่ไม่ค่อยเหมาะสม แต่ข้อสรุปของโครงงานบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้
- 2 หมายถึง สื่อความหมายไม่ค่อยชัดเจน ข้อมูลบางส่วนไม่สมบูรณ์ ใช้รูปแบบที่ไม่เหมาะสม ข้อสรุปของโครงงานไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ทั้งหมด
- 1 หมายถึง สื่อความหมายไม่ชัดเจน ข้อมูลส่วนใหญ่ไม่สมบูรณ์ ใช้รูปแบบที่ไม่เหมาะสม และข้อสรุปของโครงงานไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

เกณฑ์การประเมิน

นักเรียนต้องมีพฤติกรรมอย่างน้อยระดับ 3 ขึ้นไป ในแต่ละรายการ จำนวน 3 ใน 4 รายการ